

ŽENY A MUŽI V PARDUBICKÉM KRAJI

2018

Lidé a společnost

Pardubice, 31. 10. 2019

Kód publikace: 330233-19

Č. j.: CSU-00044/2019-79

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Pardubicích

Ředitelka odboru: Veronika Tichá

Autorský tým: Petr Dědič, Hedvika Fialová, Monika Mikanová, Aleš Trpík, Klára Vávrová

Kontaktní osoba: Hedvika Fialová, e-mail: hedvika.fialova@czso.cz

---

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 223
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 145
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 073
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 511
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 932, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

Obsah

Úvod	6
Shrnutí hlavních poznatků.....	7
1. Demografické charakteristiky	12
Vývoj počtu obyvatel podle pohlaví, změny věkové struktury, index stáří.....	12
Narození a jejich struktura	16
Zemřelí, příčiny úmrtí, naděje dožití	20
Sňatky, rozvody	23
Stěhování, dlouhodobá migrace, cizinci	27
Obyvatelstvo podle SLDB 2011 (rodinný stav, národnost, víra).....	31
Projekce obyvatelstva do roku 2050.....	34
2. Vzdělání a vzdělávání.....	35
Vzdělanost podle nejvyššího stupně ukončeného vzdělání	35
Mateřské, základní, střední a vyšší odborné školy.....	36
Vysoké školy	38
3. Ekonomická aktivita	41
Ekonomická aktivita podle věku a vzdělání	42
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání, odvětví činnosti a hlavních tříd zaměstnání	43
Dojíždka do zaměstnání (podle SLDB 2011)	47
Mzdová úroveň	51
Nezaměstnaní podle pohlaví, věku a délky nezaměstnanosti.....	53
4. Zdravotní péče	57
Ambulantní péče	57
Nemocnice akutní péče, zařízení poskytující následnou a dlouhodobou péči.....	59
Zdravotní stav	60
Nemocenské pojištění, dočasná pracovní neschopnost	62
5. Sociální zabezpečení	64
Uživatelé sociálních služeb.....	64
Příspěvek na péči	64
Důchodci, důchody	65
Držitelé průkazů zdravotně postižených	69
6. Domácnosti a bydlení	70
Struktura domácností.....	70
Rodinné domácnosti	71
Domácnosti jednotlivců	76
Bydlení domácností	79
7. Volnočasové aktivity.....	81
Využívání informačních technologií	81
Základní umělecké školy	85
Sport	87
8. Kriminalita, závislosti, dopravní nehody	90
Kriminalita	90
Závislosti	92
Dopravní nehody.....	95
9. Volby.....	99
Volby do zastupitelstev krajů 2016	99
Volby do zastupitelstev obcí 2018	100
10. Dokumenty zaměřené na genderovou problematiku.....	107
Tabulková příloha.....	109
Seznam přílohových tabulek, kartogramů	4

Seznam přílohových tabulek

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018

Vybrané ukazatele podle okresů Pardubického kraje v roce 2018

Obyvatelstvo Pardubického kraje podle pohlaví, věku a okresů k 31. 12. 2011 a 2018

Vybrané ukazatele podle správních obvodů ORP Pardubického kraje v roce 2018

Vývoj vybraných ukazatelů v Pardubickém kraji

Obyvatelstvo Pardubického kraje podle pohlaví a jednotek věku k 31. 12. 2011 a 2018

Stěhování obyvatelstva mezi kraji podle pohlaví v letech 2013–2018 (roční průměr)

Kartogramy

Demografické charakteristiky

Počet žen na 100 mužů podle obcí a SO ORP Pardubického kraje k 31. 12. 2018

Počet žen na 100 mužů podle SO ORP a krajů k 31. 12. 2018

Index stáří podle pohlaví a SO ORP k 31. 12. 2018

Generační plodnost žen podle SO ORP podle SLDB 2011

Naděje dožití při narození podle pohlaví a SO ORP v období 2014–2018

Průměrný věk při prvním rozvodu podle pohlaví a krajů v roce 2018

Rodáci podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011 (ze zjištěných hodnot)

Podíl žen mezi cizinci podle okresů a krajů k 31. 12. 2018

Věřící obyvatelstvo podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011 (z osob s uvedeným vztahem k víře)

Vzdělání a vzdělávání

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let se vzděláním středoškolským s maturitou, vyšším odborným nebo vysokoškolským podle pohlaví a krajů v roce 2018

Žáci středních škol studující obory zakončené maturitní zkouškou podle pohlaví a krajů ve školním roce 2018/19

Studenti veřejných a soukromých vysokých škol se státním občanstvím ČR podle pohlaví a okresu trvalého bydliště k 31. 12. 2018

Ekonomická aktivita

Podnikatelé podle pohlaví a krajů v roce 2018

Zaměstnaní podle pohlaví, sektorů a krajů v roce 2018

Zaměstnaní podle pohlaví a krajů v roce 2018

Gender Pay Gap (rozdíl mezi mediánem mezd mužů a žen vztažený k mediánu mezd mužů) podle krajů

Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví a krajů ke konci roku 2018

Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví a SO ORP ke konci roku 2018

Podíl uchazečů o zaměstnání se zdravotním postižením v evidenci úřadu práce podle krajů ke konci roku 2018

Zdravotní péče

Návštěvy (kontakty) v ordinacích praktických lékařů pro dospělé podle pohlaví a krajů (průměr let 2016–2018)

Návštěvy (kontakty) v ordinacích praktických zubních lékařů podle pohlaví a krajů (průměr let 2016–2018)

Incidence zhoubných novotvarů podle pohlaví a okresů (průměr let 2012–2016)

Incidence zhoubného novotvaru prostaty u mužů a zhoubného novotvaru prsu u žen podle okresů (průměr let 2012–2016)

Léčení diabetici podle pohlaví a okresů (průměr let 2016–2018)

Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti podle pohlaví a okresů v roce 2018

Sociální zabezpečení

Příspěvek na péči podle pohlaví a krajů v roce 2018
Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví a okresů v prosinci 2018
Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle pohlaví, typu průkazu a krajů v prosinci 2018

Domácnosti a bydlení

Faktická manželství podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011
Neúplné rodiny v čele se ženou se závislými dětmi podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011
Domácnosti jednotlivců podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011
Osoby žijící samostatně v bytě ve věku 15 a více let podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011

Volnočasové aktivity

Každodenní uživatelé internetu ve věku 16 a více let podle pohlaví a krajů v roce 2017
(průměr let 2016–2018)
Žáci základních uměleckých škol podle pohlaví, základních oborů a krajů ve školním roce 2018/19
Podíl žen na členské základně České unie sportu podle okresů a krajů k 31. 12. 2018

Kriminalita, závislosti, dopravní nehody

Kriminalita podle pohlaví a krajů v letech 2016–2018 (roční průměr)
Bodové hodnocení řidičů podle pohlaví v krajích k 31. 12. 2018
Dopravní nehody zaviněné osobou podle pohlaví a krajů v letech 2013–2018 (roční průměr)

Volby

Podíl žen mezi kandidáty a zvolenými zastupiteli podle SO ORP ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018
Úspěšnost kandidátů celkem a rozdíl v pohlaví podle SO ORP ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018
Úspěšnost kandidátů podle pohlaví a SO ORP ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018
Kandidáti s příslušností k politické straně podle pohlaví a SO ORP ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018
Kandidáti podle pohlaví a SO ORP ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 31. 10. 2019. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Úvod

Zpracovaná publikace je dalším příspěvkem krajského pracoviště Českého statistického úřadu k pohledům na vývoj obyvatelstva kraje. Po analýzách vývoje seniorů a mladé generace jsme se tentokrát podrobněji zaměřili na problematiku žen a mužů, zejména na zobrazení charakteristik obou pohlaví a rozdílů mezi ženami a muži v nejrůznějších oblastech života společnosti.

Na celostátní úrovni je požadavek na vytváření rovných příležitostí všem občanům k uskutečnění jejich životních představ, a to bez ohledu na pohlaví, zakotven ve schválené a postupně realizované „Vládní strategii pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014–2020“. Statistické údaje mohou sloužit jednak jako podklad pro navrhování příslušných opatření a jednak k posouzení toho, jak se daří princip rovných příležitostí obou pohlaví v praxi naplňovat. Proto i tato publikace může být dalším příspěvkem pro hlubší poznání genderové problematiky, zejména v regionálním pohledu. Naším cílem bylo zmapovat některé vývojové tendence a vazby na základě dostupných statistických informací.

Předkládaný materiál se snaží komplexnějším statistickým obrazem popsat postavení žen a mužů v Pardubickém kraji a jeho vývoj v posledních letech, a to zpravidla od roku 2010. Zahrnuje především oblasti, kde můžeme tento vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klade důraz na jevy v kraji významné. Z územního hlediska se neomezujeme pouze na kraj jako celek, ale snažíme se zobrazit i rozdíly uvnitř jeho území, a to z pohledu okresů nebo správních obvodů obcí s rozšířenou působností, popřípadě velikostních skupin obcí. Nedílnou součástí analýzy je také srovnání s ostatními kraji České republiky.

Samotná analýza je zaměřena na oblast demografie, vzdělanost a ekonomickou aktivitu, bydlení a strukturu domácností, zdravotní stav, zdravotní a sociální péči. Zabývali jsme se však také aktivitami žen a mužů ve volbách, a to v postavení kandidátů a členů obecních nebo krajských zastupitelstev. Z genderového pohledu jsme hodnotili také míru využívání informačních technologií, nevyhnuli jsme se ani zobrazení některých sociálně-patologických jevů.

Kromě analytického vyhodnocení bylo naší snahou vytvořit soubor srovnatelných statistických údajů o ženách a mužích a jejich životních podmínkách. Vzhledem k systému postupného zpracování ročních dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2018, proto můžeme v některých oblastech vývoj zatím zobrazit pouze do roku 2017. Poměrně podrobným a bezesporu důležitým zdrojem dat jak z obsahového, tak z územního hlediska, je Sčítání lidu, domů a bytů, i když tyto údaje jsou k dispozici jen jednou za 10 let. Minulé sčítání se uskutečnilo v březnu 2011, další sčítání připravujeme na rok 2021. Využity však také byly další statistické zdroje dat, jako jsou například demografická statistika nebo Výběrové šetření pracovních sil. Kromě vlastních zdrojů ze zjišťování ČSÚ zde také najdete poměrně podrobné údaje z rezortních statistik, především z Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, České správy sociálního zabezpečení, Ústavu zdravotnických informací a statistiky, Ministerstva zdravotnictví nebo Policejního prezidia České republiky.

Obdobný materiál byl zpracován ve všech krajích České republiky, společně bylo v rámci tabulkové přílohy připraveno mezikrajské srovnání, které zachycuje postavení Pardubického kraje v rámci České republiky v roce 2018. Pro snazší srovnání vývoje v jednotlivých krajích má tabulková část sjednocený obsah, v jednotlivých krajských publikacích v ní najdete srovnání okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností na území příslušného kraje nebo podrobnou strukturu obyvatelstva kraje a okresů podle pohlaví a věku. Také textová část těchto publikací má ve všech krajích podobnou strukturu, ale samozřejmě jsme se v ní zaměřili především na oblasti, které vývoj v našem kraji významněji ovlivňují.

Shrnutí hlavních poznatků

Demografické charakteristiky

- K 31. 12. 2018 žilo v Pardubickém kraji 520,3 tisíc obyvatel (z toho 262,4 tisíc žen), což je nejvíce od vzniku kraje v roce 2000. Počet obyvatel kraje roste zejména zásluhou zahraniční migrace. **Zastoupení žen v populaci** kraje v čase mírně klesá, ke konci roku 2018 se ženy na celkovém počtu obyvatel kraje podílely 50,4 % (republikový průměr činil 50,8 %).
- Ačkoli **v populaci jako celku převažují ženy**, v podrobnějším třídění podle věku je pro mladší věkové skupiny typická početní převaha mužů, ve starších věcích již početně převládají ženy. Na konci roku 2018 byla první pětiletou věkovou skupinou s početní převahou žen nad muži věková kategorie 55–59letých osob.
- **Index stáří** u žen v kraji trvale překračuje hodnotu jednoho sta od roku 1999, v roce 2018 připadalo na 100 dívek do 15 let 149 žen nad 65 let. U mužů byla početní převaha seniorů nad dětmi poprvé zaznamenána až v roce 2016, v roce 2018 dosáhl index stáří u mužů hodnoty 105. **Průměrný věk** mužů i žen byl v roce 2018 v mezikrajském srovnání šestý nejnižší (41,0 let muži a 43,8 let ženy).
- V Pardubickém kraji připadalo v posledních deseti letech v průměru na 100 **narozených** dívek 105 chlapců. Téměř polovina (48,9 %) dětí se v roce 2018 narodila neprovdaným matkám. Podíl dětí narozených mimo manželství se v kraji v uplynulých deseti letech zvýšil o 16 procentních bodů. Průměrný věk matky při narození dítěte vzrostl v kraji za posledních deset let o 0,9 roku na 30,6 let v roce 2018 a v posledních letech spíše stagnuje. Úhrnná plodnost v kraji od roku 2000 roste, v roce 2018 dosáhla hodnoty 1,742 dítěte na jednu ženu (pátá nejvyšší hodnota v mezikrajském srovnání).
- Pro mužskou část populace je charakteristická vyšší intenzita úmrtnosti ve všech věkových skupinách. Nejvýraznější převaha zemřelých mužů nad ženami je typická pro věkovou skupinu 20–29letých, a to zejména v důsledku vyšší úmrtnosti na vnější příčiny. Nejčastějšími příčinami úmrtí mužů i žen jsou nemoci oběhové soustavy a novotvary. Ve srovnání s muži tvoří úmrtí na nemoci oběhové soustavy u žen větší podíl na celkovém počtu úmrtí, novotvary naopak menší.
- Střední délka života se dlouhodobě prodlužuje rychleji u mužů. Hodnoty **naděje dožití** při narození mužů (76,5 let v období 2017–2018) i žen (82,3 let) jsou v Pardubickém kraji nad celorepublikovým průměrem (4. nejvyšší hodnota v mezikrajském srovnání u mužů, 6. nejvyšší u žen).
- V průběhu roku 2018 bylo v kraji uzavřeno 2 648 **manželství**, což je nejvíce od lokálního maxima v roce 2007. Ve srovnání s ostatními kraji vyšší zastoupení snoubenců do 30 let se odráží v nižším průměrném věku při prvním sňatku, který byl v roce 2018 u mužů (31,8 roku) i u žen (29,1 let) druhý nejnižší v mezikrajském srovnání. Počty **rozvodů** vykazují dlouhodobě s mírnými výkyvy klesající trend. Rozvodem bylo v roce 2018 v Pardubickém kraji ukončeno 1 120 manželství, ve třech pětinach případů šlo o manželství s nezletilými dětmi.
- **Stěhování** přispívá k početnímu růstu populace kraje od roku 2004, výjimkou byly pouze roky 2013 a 2015. Na kladné hodnotě migračního salda v kraji má dlouhodobě zásluhu především zahraniční migrace (na kladném saldu zahraniční migrace se muži v roce 2018 podíleli 66 %). Dlouhodobě přibližně polovina všech stěhujících se osob je ve věku do 29 let.
- Podíl ženatých mužů a vdaných žen v populaci kraje byl podle dat **Sčítání lidu, domů a bytů 2011** vyrovnaný (45 % ženatých, 43 % vdaných). Podíl svobodných mužů v kraji byl o 10 procentních bodů vyšší než podíl svobodných žen (44 % oproti 34 %). K české národnosti se při sčítání přihlásilo 95 % mužů a 96 % žen (z osob, které na otázku národnosti odpověděly). Za věřící se podle výsledků SLDB označilo 33 % mužů a 39 % žen (z těch, kteří na otázku odpověděli).

Vzdělání a vzdělávání

- **Vzdělanost** má rostoucí tendenci, a to zejména u žen. V kraji ubylo žen, které mají pouze základní vzdělání, či nemají žádné vzdělání. Vysokoškolsky vzdělaných obyvatel naopak v kraji přibylo za obě pohlaví.

- Většinu všech **pedagogů na školách** v kraji tvoří ženy. Výraznou převahu mají zejména v mateřských školách a na prvním stupni základních škol. Převažují také na druhém stupni základních škol, kde zaujímají okolo 75 % ze všech pedagogů. Na středních školách se již počet učitelů a učitelek téměř vyrovnává, i když mírná převaha zůstává ženám.
- Většina **žáků středních škol** studuje obory zakončené maturitní zkouškou. Na takto zakončených oborech převažují dívky. Chlapci mají naopak převahu na těch středoškolských oborech, které jsou bez maturitní zkoušky.
- Mezi **vysokoškolskými studenty**, kteří mají bydliště v kraji, převažují v bakalářských i magisterských studijních programech ženy, ale v doktorských studijních programech již zaujímají menšinu.

Ekonomická aktivita

- **Míra ekonomické aktivity žen** dlouhodobě zaostává za mírou EA mužů, rozdíl se však postupně snižuje. V samotném roce 2018 zaostávala míra ekonomické aktivity mužů v kraji za celostátním průměrem a hodnotou 67,7 % byla až devátá v mezikrajském srovnání. Naproti tomu míra ekonomické aktivity žen zde překračovala republikový průměr a hodnota 52,9 % byla mezi kraji čtvrtá nejvyšší.
- Míra ekonomické aktivity se liší také podle **stupně dosaženého vzdělání**. Nejvyšší je mezi osobami s vysokoškolským vzděláním, přitom u mužů byla v kraji v roce 2018 o 11,9 procentního bodu vyšší než u žen. Nejnižší je míra ekonomické aktivity mezi osobami se základním vzděláním v důsledku vyššího zastoupení ekonomicky neaktivních seniorů, zejména žen.
- **Zaměstnanci** v kraji tvořili 82,6 % všech zaměstnaných mužů, mezi kraji šlo o třetí nejvyšší hodnotu. Mezi zaměstnanými ženami byl podíl zaměstnankyň 89,7 %, v mezikrajském srovnání to byl druhý nejvyšší podíl. Naproti tomu byli v kraji u obou pohlaví podprůměrně zastoupeni podnikatelé.
- V Pardubickém kraji je obdobně jako v celé ČR **podíl zaměstnaných mužů** dvojnásobný oproti podílu zaměstnaných žen nejen **v zemědělství**, lesnictví a rybníkářství, ale i **v průmyslu a ve stavebnictví**. Naproti tomu ve službách mají dominantní zastoupení ženy.
- Z hlediska **hlavních tříd zaměstnání** byly ženy více zastoupeny ve třídách Specialisté, Úředníci, Pracovníci ve službách a prodeji, Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci. Oproti republikovému průměru byli v kraji v roce 2018 u obou pohlaví podprůměrně zastoupeni Specialisté a nadprůměrně zastoupeni mezi muži Řemeslníci a opraváři, mezi ženami Úředníci.
- Ve všech krajích převažují **počty zaměstnaných cizinců-mužů** nad počty zaměstnaných žen-cizinek. Kraj se počtem pracujících cizinců (mužů i žen) řadí mezi kraje na 8. místo. Podíl zaměstnaných žen-cizinek v Pardubickém kraji na celkovém počtu zaměstnaných cizinců je v mezikrajském srovnání šestý nejvyšší.
- Podle SLDB 2011 ženy častěji než muži dojížděly za prací na kratší vzdálenosti, tedy v rámci daného správního obvodu ORP, muži naproti tomu častěji vyjížděli do jiných krajů a do zahraničí. V rámci obce upřednostňovaly **vyjížděku do zaměstnání** ženy (54 % všech dojíždějících), z obce vyjížděli častěji muži (56 % všech vyjíždějících). Muži i ženy v roce 2011 nejčastěji cestovali za prací mimo obec bydliště osobním automobilem. Ženy častěji než muži využívaly k cestě za prací autobus a osobní auto jako spolucestující.
- V posledních 10 letech se v kraji snížil průměrný **počet odpracovaných hodin týdně** u mužů o 0,7 hodin a u žen o 0,6 hodin. V roce 2018 muži odpracovali týdně o 3,2 hodiny více než ženy.
- **Úroveň mezd mužů** je dlouhodobě vyšší než úroveň mezd žen. V podnikatelské sféře byl v kraji v roce 2018 medián mezd mužů oproti mediánu mezd žen vyšší o 21,2 %. V nepodnikatelské sféře byl medián platů mužů vyšší než medián platů žen o 13,9 %.
- **Podíl nezaměstnaných osob** každoročně roste v zimních měsících. Sezónnost letních prací se projevuje zejména u mužů. Spolu s tím, jak se v posledních letech snižuje míra nezaměstnanosti, se zmenšují i rozdíly mezi podílem nezaměstnaných mužů v letních a zimních měsících.

- V **předdůchodovém věku** (60–64 let) mají muži dlouhodobě vyšší podíl nezaměstnaných. Ke konci roku 2018 tvořily ženy ve věkové skupině 60–64 let pouze čtvrtinu z uchazečů o zaměstnání stejné věkové skupiny v kraji.
- Podle **délky evidence na úřadech práce** v kraji na tom jsou dlouhodobě lépe muži. Ti mají nejen dlouhodobě vyšší podíl těch, kteří jsou na úřadech práce evidováni kratší dobu než 3 měsíce, ale zároveň také nižší podíl těch, kteří jsou na úřadech práce déle než jeden rok.

Zdravotní péče

- **Zařízení ambulantní péče** navštěvují častěji ženy než muži, průměrný počet návštěv se u obou pohlaví zvyšuje. Mezi nejčastěji navštěvovaná zařízení ambulantní péče v kraji jak u žen, tak i u mužů patří ordinace ambulantních specialistů. Dlouhodobě zaznamenáváme v Pardubickém kraji v mezikrajském srovnání nadprůměrnou návštěvnost ordinací praktických lékařů pro děti a dorost.
- Počet osob hospitalizovaných v **nemocnicích akutní péče** se dlouhodobě snižuje, podíl žen klesá. Průměrná ošetrovací doba hospitalizovaných v nemocnicích akutní péče je u žen dlouhodobě kratší než u mužů; délkou průměrné ošetrovací doby se Pardubický kraj zařadil doprostřed mezikrajského srovnání.
- Podle údajů Národního registru hrazených zdravotních služeb je v kraji dlouhodobě zvýšený výskyt **hypertenzní nemoci** u obou pohlaví, ženy však mezi pacienty tvoří vyšší podíl než muži. **Ischemické nemoci srdeční** se naopak týkají většího počtu mužů, v mezikrajském srovnání však patří výskyt těchto nemocí v Pardubickém kraji u obou pohlaví k nejnižším.
- Národní onkologický registr evidoval v kraji (v průměru let 2012–2016) 552,7 nových případů onemocnění **zhoubnými novotvary** na 100 000 obyvatel, což byla hodnota pod republikovým průměrem. Z regionálního pohledu obsadili nejvyšší pozici muži ve svitavském okrese, porovnáním výskytu zhoubných novotvarů podle okresů ČR se umístili na 20. nejvyšší příčce; u opačného pohlaví se nejvýše umístily ženy z okresu Pardubice – na 28. nejvyšší pozici.
- Počet **diabetiků** v kraji již přesáhl 50 tis. osob a stále roste, tempo růstu je rychlejší u mužů než u žen. V meziokresním srovnání byl relativně nejvyšší počet diabetiků u mužů shledán v okrese Svitavy, který obsadil zároveň desátou nejvyšší příčku ve srovnání všech okresů ČR; u žen diabetiček dominuje také okres Svitavy na čtrnácté pozici.
- Počet **nemocensky pojištěných osob** v kraji v roce 2018 přesáhl 203 tis. osob a byl nejvyšší od roku 2012. Podíl mužů mezi nemocensky pojištěnými osobami mírně převyšuje nad zastoupením žen. Počet **nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti** v kraji v roce 2018 převýšil 85 tisíc a v porovnání s rokem 2012 vzrostl o 30 tis. případů. Podíl žen na počtu nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti mírně převyšuje nad podílem mužů.

Sociální zabezpečení

- Nejčastěji využívanou pobytovou sociální službou v kraji jsou **domovy pro seniory**, jejichž lůžková kapacita představuje polovinu lůžkového fondu zařízení sociálních služeb, v čase se však jejich kapacita výrazně nemění. Podíl žen v roce 2018 v kraji reprezentoval 76 % klientely a v čase se zvyšuje. **Domovy se zvláštním režimem** jsou pobytovou službou, u které je evidován největší nárůst kapacity. Zastoupení žen tvořilo 64,3 % a v čase se snižuje. Nejčastěji využívanou terénní nebo ambulantní službou je **pečovatelská služba**, počet jejích uživatelů v kraji se však od roku 2010 snížil o pětinu, klesá i podíl žen.
- **Příspěvek na péči** pobíralo v roce 2018 v kraji v průměru měsíčně 19,8 tis. osob, z toho 12,0 tis. žen. Nejvyšší počet dávek příspěvku na péči pobíraly osoby se stupněm závislosti II., a to 4,0 tis. žen a 2,6 tis. mužů. Počet vyplacených dávek příspěvku na péči byl v relativním vyjádření v mezikrajském srovnání jak u mužů, tak i u žen v Pardubickém kraji druhý nejvyšší.
- Více než čtvrtina populace kraje pobírala na konci roku 2018 některý z **důchodů**, přičemž počet příjemců se zvyšuje. Nejvyšší podíl tvoří příjemci **důchodu starobního**. Mezi starobními důchodci je zastoupeno více žen než mužů. Starobní důchod žen je nižší než starobní důchod mužů a v čase se rozdíl stále zvyšuje.

- Dlouhodobě roste počet **příjemců předčasných starobních důchodů**, na všech příjemcích starobního důchodu se v roce 2018 podíleli téměř jednou třetinou. V mezikrajském srovnání podílu příjemců předčasného starobního důchodu (na příjemcích starobního důchodu) se ženy v kraji zařadily na třetí nejvyšší pozici, muži ještě o stupeň výše.

Domácnosti a bydlení

- Oproti republikové **struktuře domácností** nacházíme v kraji (podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011) nadprůměrné zastoupení úplných rodin s ekonomicky závislými dětmi a z hlediska rodinného stavu partnerů pak i vyšší podíl sezdaných soužití.
- V **úplných rodinách** tvořených manželskými páry zjišťujeme oproti nesezdaným soužitím druha a družky v kraji v průměru vyšší zastoupení rodin bez ekonomicky závislých dětí, ale i rodin se dvěma a více dětmi.
- V **nesezdaných soužitích** žijí častěji partneři s větším věkovým rozdílem. Nadprůměrně jsou v těchto soužitích také zastoupeny dvojice starší ženy s mladším mužem.
- Z celkového počtu 18,4 tis. **ekonomicky závislých dětí** žijících v kraji v roce 2011 v **neúplných rodinách** jich 84 % žilo s matkou a 16 % s otcem (podíly přibližně odpovídající republikovým hodnotám).
- Z celkového počtu téměř 63 tis. **domácností jednotlivců** v kraji (podle SLDB 2011) tvořily ženy 56 % (s převahou ovdovělých) a muži 44 % (s převahou svobodných). Pardubický kraj zaujímal podílem domácností jednotlivců na všech hospodařících domácnostech (v případě mužů i žen) čtvrtou nejnižší příčku v mezikrajském srovnání.
- **Soužití domácností jednotlivců s jinou domácností** v bytě je častější u mužů než u žen. S rostoucím věkem se podíl domácností jednotlivců bydlících v bytě samostatně zvyšuje, a to u mužů i žen.
- V úplných rodinách tvořených sezdanými páry zjišťujeme mnohem vyšší podíl **bydlících** v rodinných domech ve srovnání s nesezdanými páry. Úplné rodiny s ekonomicky závislými dětmi přitom žijí častěji v rodinných domech než rodiny bez dětí. Neúplné rodiny v čele s mužem (oproti neúplným rodinám v čele se ženou) také častěji žijí v rodinných domech. Jednotlivci (především ženy) ve srovnání s ostatními typy domácností více preferují bydlení v bytovém domě.

Volnočasové aktivity

- Muži **využívají internet** (včetně internetu na mobilním telefonu) v průměru častěji než ženy. Nadprůměrně jsou v kraji mezi muži i ženami zastoupeni uživatelé internetového bankovníctví i nakupující na internetu. Zatímco ženy mnohem častěji oproti mužům vyhledávají na internetu informace o zdraví, muži se naopak častěji věnují internetovému hraní her. Zastoupení internetových hráčů však v kraji patří k nejnižším v mezikrajském srovnání.
- Mezi žáky **základních uměleckých škol** dlouhodobě převažují dívky (ve školním roce 2018/19 v kraji z téměř 71 %, což je hodnota mírně nad celorepublikovým průměrem). Počtem žáků ZUŠ na obyvatele se kraj u obou pohlaví řadí na přední místa v mezikrajském srovnání. Zatímco mezi chlapci mají výraznou převahu hudební obory, u děvčat je skladba oborů pestřejší a oproti chlapcům častěji preferují obory taneční.
- **Sportovním aktivitám** evidovaným v rámci České unie sportu se věnují častěji muži, a to mezi žáky, dorostenci i dospělými. Téměř 72% zastoupení mužů v rámci celé členské základny ČUS ke konci roku 2018 v kraji představuje hodnotu mírně nad republikovou hodnotou. Podíl žen mezi členy ČUS však v posledních letech v kraji i celé ČR mírně roste.

Kriminalita, závislosti, dopravní nehody

- **Kriminalita** vyjádřená počtem objasněných skutků na 1 000 obyvatel daného pohlaví za roky 2016–2018 byla v Pardubickém kraji u žen pětkrát nižší než u mužů; v mezikrajském srovnání byla kriminalita mužů v kraji druhá nejnižší, u žen třetí nejnižší. Mezi objasněnými skutky mají ženy v kraji nejvyšší zastoupení

na hospodářské kriminalitě, nejméně se ženy podílejí na mravnostní kriminalitě. Podíl žen na celkovém počtu stíhaných osob v kraji vzrostl oproti roku 2010 o více než třetinu.

- Podíl **současných kuřáků** v Pardubickém kraji se příliš neliší od republikového průměru; podíl mužů, kteří nikdy nekouřili, řadil podle dostupných údajů v roce 2014 kraj až na osmé místo. Mezi ženami byl v mezikrajském srovnání podíl současných kuřaček v kraji druhý nejnižší a podíl těch, které nikdy nekouřily, druhý nejvyšší.
- Počet ambulantních **pacientů užívajících alkohol i nealkoholové drogy** v přepočtu na 10 tis. obyvatel byl v roce 2017 v ČR u mužů téměř dvojnásobný oproti ženám, výjimku tvoří sedativa a hypnotika, kde je mezi pacienty více žen. **Substituční léčbu** osob závislých na opiátech/opioidech absolvovalo v roce 2017 v kraji dvakrát více mužů než žen. Podíl takto léčených mužů na 100 000 obyvatel byl při mezikrajském srovnání v kraji třetí nejnižší a žen pátý nejnižší.
- Podíl žen na počtu pacientů z Pardubického kraje léčených v roce 2017 v psychiatrických ambulancích na **diagnózy související s poruchami příjmu potravy** dosahoval 95 %; zatímco podíl ambulantně léčených mužů ze všech mužů byl čtvrtý nejnižší, mezi ženami byl podíl léčených žen šestý nejvyšší. U hospitalizovaných pacientů byl přepočtený počet (na 100 000 osob stejného pohlaví) léčených mužů mezi kraji nejvyšší, léčených žen čtvrtý nejvyšší.
- Zatímco mezi řidiči měly ženy v Pardubickém kraji ke konci roku 2018 podíl 45,4 %, mezi řidiči, kteří se dopustili přestupku, započítávaného do **bodového hodnocení řidiče**, měly ženy podíl pouze 19,5 %. V mezikrajském srovnání byl podíl „bodovaných“ řidičů-mužů i řidiček-žen v kraji pátý nejnižší.
- Podíl **dopravních nehod** zaviněných ženou v kraji od roku 2010 roste, přesto jich byla v roce 2018 pouze pětina ze všech nehod zaviněných osobou. Podíl byl stejný u nehod zaviněných řidičem motorového vozidla, řidičem nemotorového vozidla i chodcem, avšak zatímco od roku 2010 rostl podíl žen-řidiček motorového vozidla, tak klesal podíl žen-řidiček nemotorového vozidla.
- Mezi **příčinami nehod** je podíl žen dlouhodobě nejvyšší v kategorii nedání přednosti a nadprůměrný je i v kategorii nepřiměřená rychlost. Naproti tomu nesprávný způsob jízdy je u žen méně častý.
- V porovnání s celostátním průměrem let 2013–2018 byl v kraji podíl žen mezi **usmrcenými osobami** při dopravních nehodách vyšší o 0,6 procentního bodu, mezi těžce zraněnými nižší o 2,7 p. b. a mezi lehce zraněnými nižší o 0,5 p. b. Z jednotlivých kategorií účastníků silničního provozu byl nejvyšší podíl žen mezi usmrcenými i lehce zraněnými osobami u spolujezdců a mezi těžce zraněnými u chodců, příznivější situace byla u cyklistů a řidičů.

Volby

- **Zájem žen kandidovat do zastupitelstev obcí** (městysů a měst) je oproti mužům dlouhodobě nižší a v čase roste jen pozvolna. Při komunálních volbách v roce 2018 byl v kraji podíl žen mezi kandidáty (32 %) pátý nejnižší v mezikrajském srovnání, zastoupení žen mezi zvolenými zastupiteli (28 %) bylo šesté nejnižší.
- **Úspěšnost zvolení žen** je oproti mužům dlouhodobě nižší a platí to nejen v komunálních volbách, ale i volbách do zastupitelstva kraje. Při volbách do obecních zastupitelstev v roce 2018 činil podíl zvolených mužů na všech kandidujících mužích v kraji 35 %, mezi ženami byla úspěšnost zvolení téměř o 6 procentních bodů nižší. V mezikrajském srovnání se jednalo o nadprůměrné hodnoty.
- Na úrovni **správních obvodů obcí s rozšířenou působností** měly ženy při komunálních volbách v roce 2018 nejvyšší (více než třetinové) zastoupení mezi kandidáty na Svitavsku, Pardubicku a Přeloučsku. Přeloučsko spolu se Svitavskem a Holickem se zároveň vyznačuje nejvyšším podílem žen mezi zvolenými zastupiteli.

1. Demografické charakteristiky

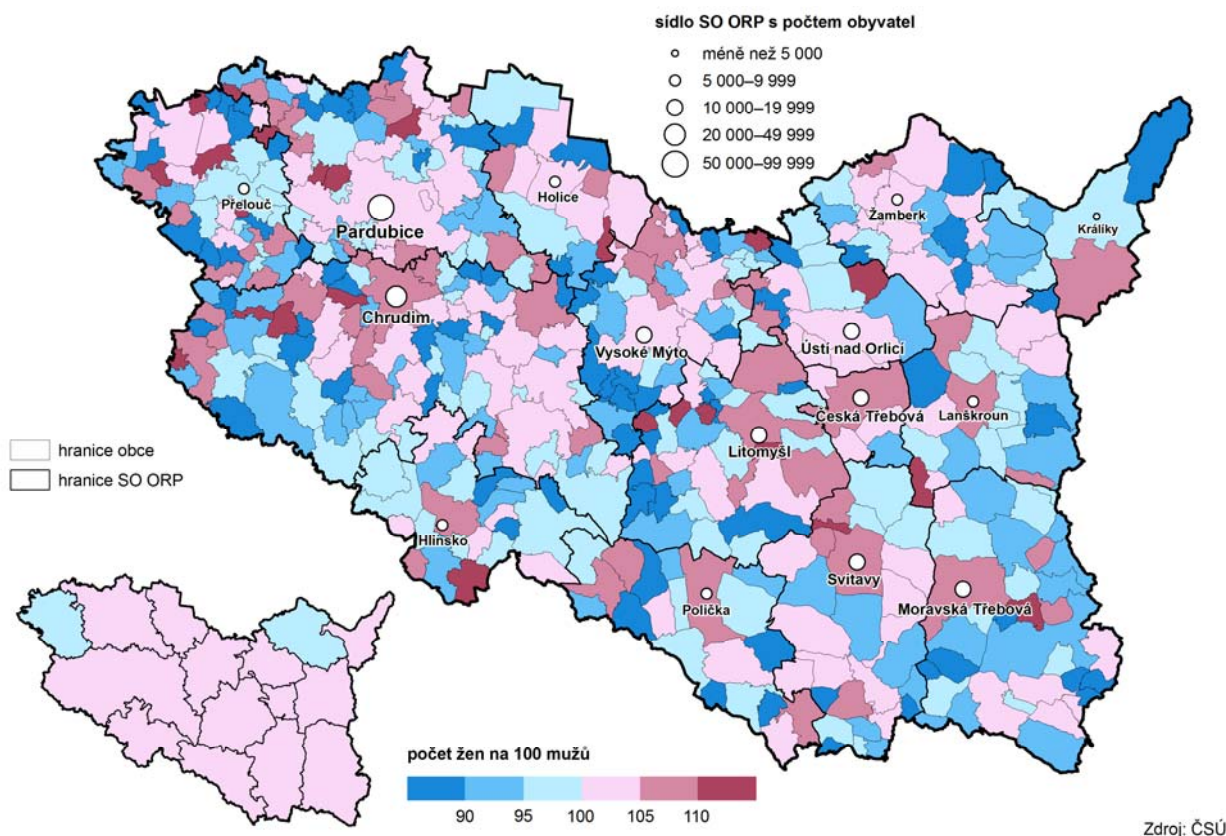
Vývoj počtu obyvatel podle pohlaví, změny věkové struktury, index stáří

K 31. 12. 2018 žilo na území Pardubického kraje 520 316 obyvatel (257 948 mužů a 262 368 žen), což je nejvíce od vzniku kraje v roce 2000. Počet obyvatel kraje roste zejména zásluhou zahraničního stěhování. Za posledních deset let se populace kraje zvětšila o 6 tis. osob, migrací přibýlo 5 tisíc osob, zatímco přirozenou měnou 1 tisíc¹ osob.

V úhrnu obyvatelstva mají **mírnou převahu ženy**, ke konci roku 2018 se na celkovém počtu obyvatel Pardubického kraje podílely 50,4 %, na 100 mužů tak připadalo 102 žen. Nejvyšší zastoupení žen na obyvatelstvu mělo v roce 2018 Hlavní město Praha (51,2 %), nejnižší pak Kraj Vysočina (50,3 %), republikový průměr činil 50,8 %. V absolutním vyjádření žilo v kraji ke konci roku 2018 o 4,4 tis. více žen než mužů.

Podíl žen na populaci kraje v čase mírně klesá, od roku 2001 se snížil o 0,6 procentního bodu. K postupnému přibližování počtu mužů a žen dochází díky relativně rychlejšímu zlepšování úmrtnostních poměrů u mužů (zejména ve vyšších věkových kategoriích) oproti ženám, postupně se tak snižuje rozdíl ve střední délce života (naději dožití) u obou pohlaví.

Počet žen na 100 mužů podle obcí a SO ORP Pardubického kraje k 31. 12. 2018

Mezi okresy Pardubického kraje nacházíme nejvyšší podíl žen na Pardubicku a Svitavsku (50,5 %), ve zbývajících okresech je zastoupení žen na úrovni krajského průměru (50,4 %). V téměř třech pětinach obcí kraje žilo ke konci roku 2018 více mužů než žen, ve dvou pětinach obcí převažovaly ženy a zbývajících dvě procenta z celkového počtu obcí v kraji připadala na obce se shodným počtem mužů a žen. Nadpoloviční

¹ Součet migračního a přirozeného přírůstku v letech 2009–2018 neodpovídá rozdílu stavů k 31. 12. 2008 a 31. 12. 2018 z důvodu nasazení nových stavů počtu obyvatel k 1. 1. 2011 podle výsledků sčítání lidu (-904 osoby oproti stavu k 31. 12. 2010).

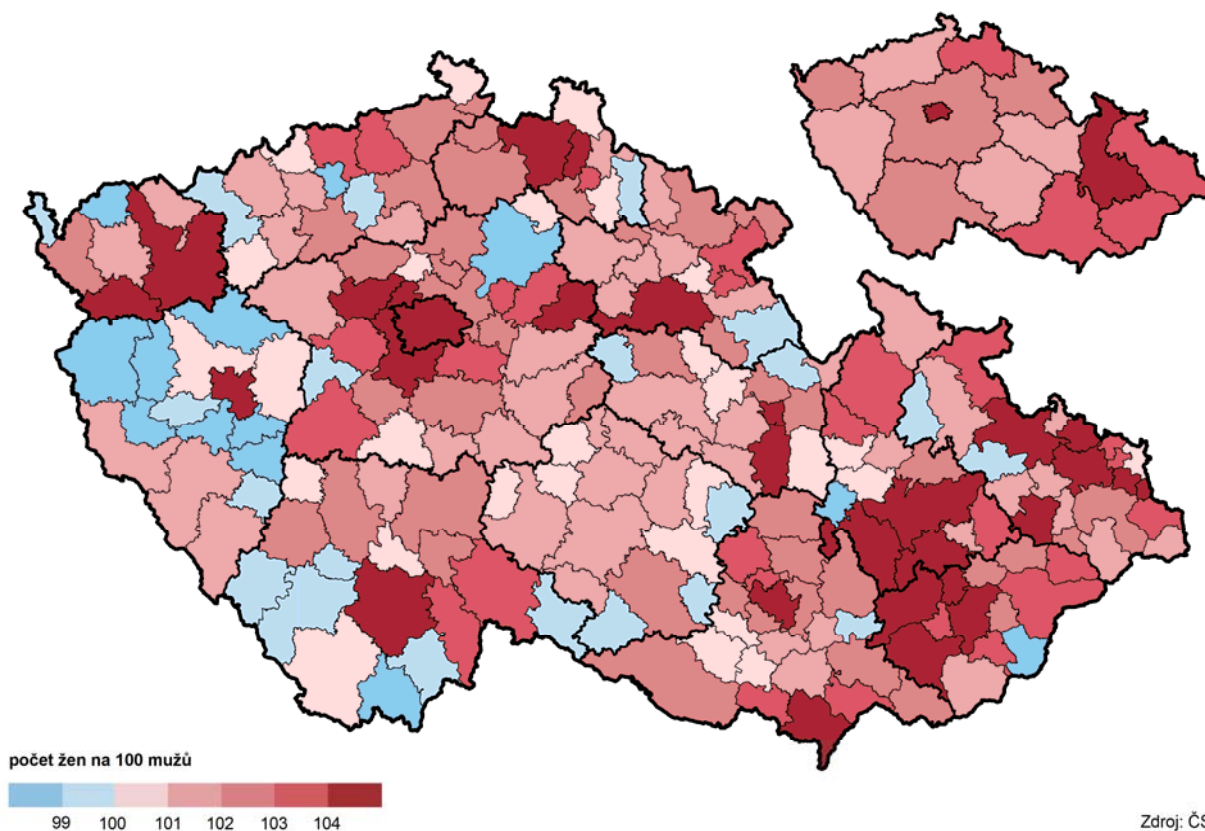
většinu tvoří ženy ve velikostních kategoriích obcí nad 1 tisíc obyvatel, v menších obcích převládají mezi obyvateli muži.

Muži a ženy podle velikostních skupin obcí k 31. 12. 2018

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel							
		do 199	200–499	500–999	1 000–1 999	2 000–4 999	5 000–19 999	20 000–49 999	50 000 a více
Počet obcí celkem	451	106	172	89	48	19	15	1	1
v tom									
s převahou mužů	264	72	109	55	20	7	1	-	-
s převahou žen	176	29	59	32	28	12	14	1	1
se stejným počtem mužů a žen	11	5	4	2	-	-	-	-	-
Počet obyvatel celkem	520 316	14 141	56 320	64 030	64 672	57 091	150 223	23 151	90 688
v tom (%)									
muži	49,6	51,7	50,8	50,6	49,8	49,6	48,8	48,6	49,1
ženy	50,4	48,3	49,2	49,4	50,2	50,4	51,2	51,4	50,9

Největší početní převahu žen nad muži v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností Pardubického kraje zjišťujeme ke konci roku 2018 na Českořebovsku a Svitavsku (104 žen na 100 mužů), nejnižší tzv. index feminity zaznamenalo Přeloučsko (99). Mezi obcemi kraje pak nejvýrazněji převažovaly ženy v obci Anenská Studánka v okrese Ústí nad Orlicí (obec s domovem sociálních služeb s převahou žen), kde v roce 2018 připadalo na 100 mužů 143 žen, naopak v obci Hartinkov (okr. Svitavy) připadlo ve stejném období na 100 mužů pouze 57 žen.

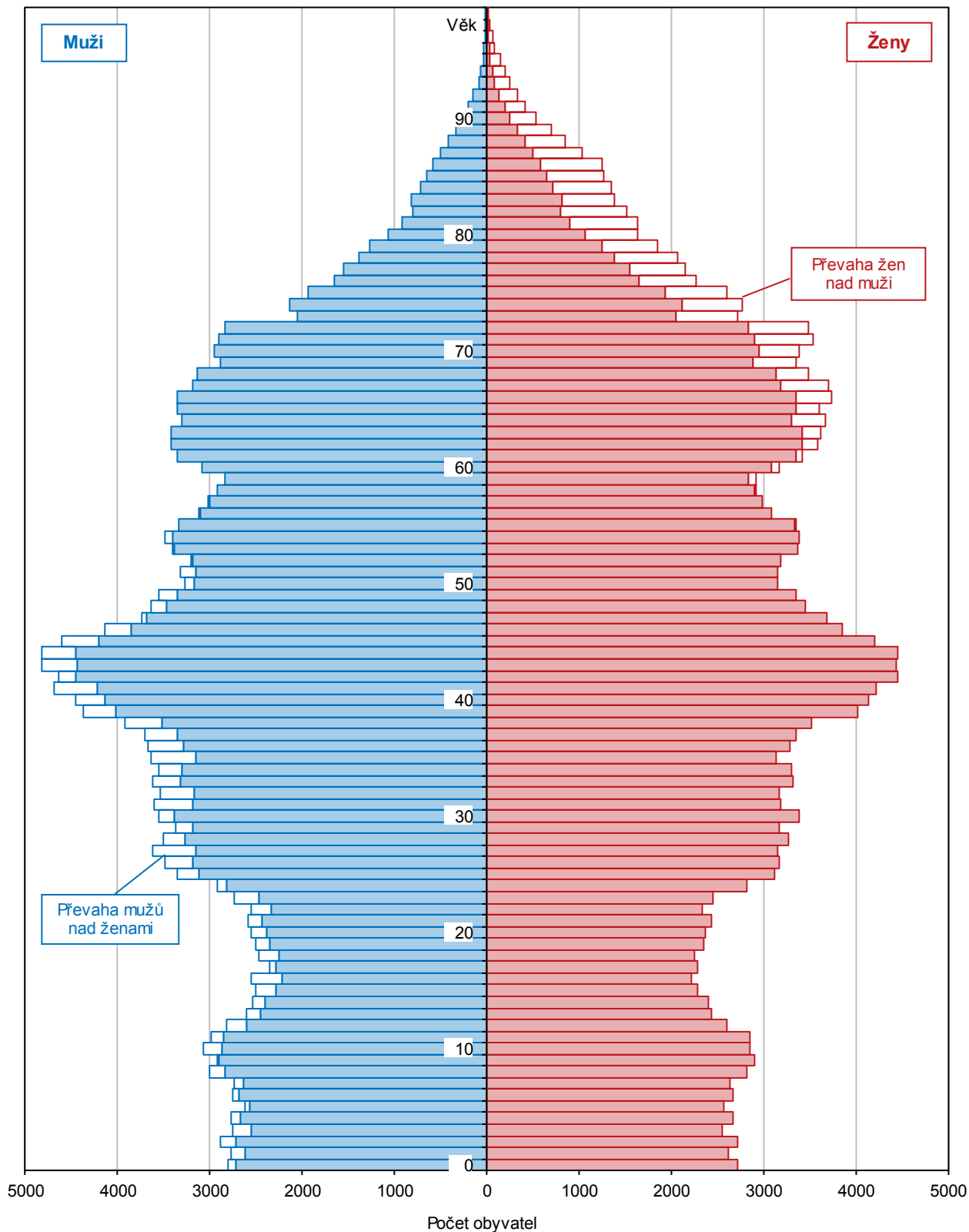
Počet žen na 100 mužů podle SO ORP a krajů k 31. 12. 2018

Ačkoli v populaci jako celku převažují ženy, v podrobnějším **třídění podle věku** je pro mladší věkové skupiny typická početní převaha mužů. Při narození se poměr pohlaví pohybuje nejčastěji v rozmezí 105 až 106 chlapců

na 100 dívek. V Pardubickém kraji nabýval tento index v posledních deseti letech hodnot od 101 do 109. V důsledku vyšší úrovně úmrtnosti mužů se postupně počet mužů a žen vyrovnává a ve starších věcích již početně převládají ženy. První pětiletou věkovou skupinou s vyšším počtem žen než mužů byla na konci roku 2018 v kraji skupina 55–59letých osob (v jednotkách věku šlo o věk 58 let).

Věkové složení obyvatelstva Pardubického kraje k 31. 12. 2018

Mezi obyvateli pětadesátiletými a staršími je převaha žen již velmi výrazná, v roce 2018 tvořily ženy v této kategorii 57 % a na 100 mužů připadalo 135 žen. Ve věkové skupině 80 a více let tvořily ženy 66 %, index feminity dosáhl hodnoty 194.

K 31. 12. 2018 žilo v kraji 82 063 dětí do 15 let, na populaci kraje se tato věková skupina podílela 15,8 %. Dívky ve věku **0–14 let** představovaly 15,3 % z celkového počtu žen v kraji, stejně staří chlapci tvořili 16,3 % mužské populace kraje. Počet dětí i jejich procentuální zastoupení na populaci kraje od roku 2008 mírně roste, ve srovnání s rokem 1991 je však dětí mladších 15 let v kraji o 25 tis. méně (-13 tis. mužů a -12 tis. žen).

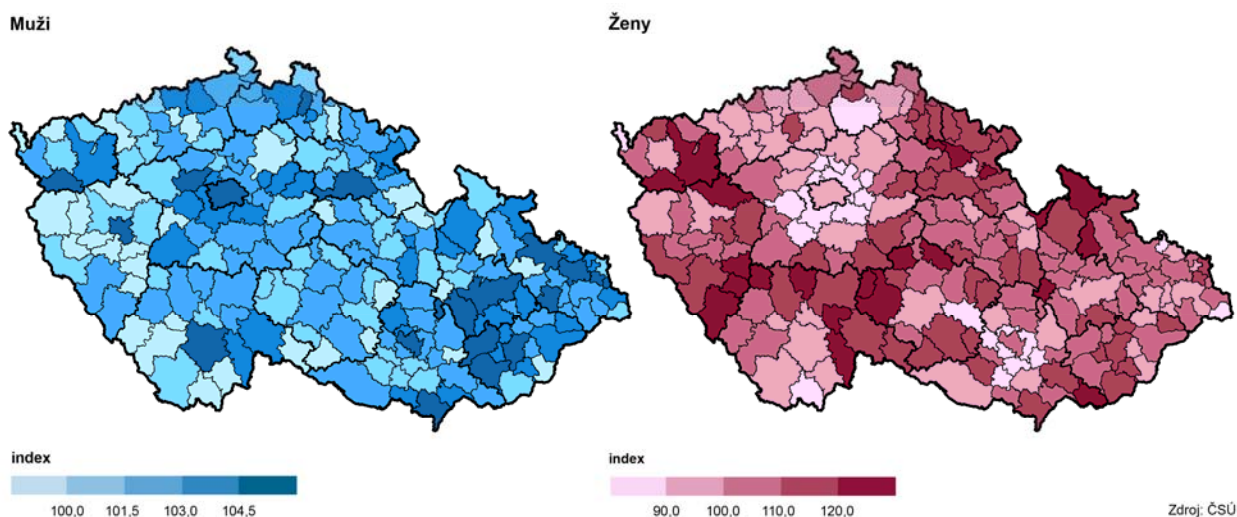
Osob v tzv. produktivním věku (**15 až 64 let**) žilo ke konci roku v kraji 334 475, tj. 64,3 % z celkového počtu obyvatel kraje (62,0 % žen a 66,6 % mužů žijících v kraji). Počet i podíl obyvatel v této věkové skupině klesá již od roku 2009, kdy do produktivního věku začaly přecházet populačně slabé ročníky druhé poloviny 90. let 20. století a zároveň ji opustily početně silné válečné a poválečné ročníky. V produktivním věku jsou přitom nejpočetnější generace obyvatelstva narozené v 70. letech 20. století.

Jednoznačně rostoucí trend zaznamenává dlouhodobě věková skupina osob **starších 65 let**, k 31. 12. 2018 žilo v Pardubickém kraji 103 778 seniorů a představovali 19,9 % z celkového počtu obyvatel. Z celkového počtu žen v kraji tvořily ženy starší 65 let 22,7 %, senioři se na celkovém počtu mužů podíleli 17,1 %. Ve srovnání s rokem 1991 žije nyní v kraji o 39 tisíc seniorů více.

Pokračující stárnutí populace se odráží v rostoucím **průměrném věku** obyvatel Pardubického kraje. V roce 2018 dosáhl hodnoty 42,4 roku, což je hodnota mírně nad republikovým průměrem (42,3 roku) a zároveň šestá nejnižší mezi kraji ČR. Ženám bylo v průměru 43,8 roku a mužům 41,0 let. Za posledních deset let zestárla obyvatelstvo kraje o 2,1 roku; u žen došlo k nárůstu průměrného věku o 2,0 a u mužů o 2,2 roku. Rozdíl mezi průměrným věkem žen a mužů se v tomto období mírně snížil z 3,1 na 2,8 roku.

Index stáří podle pohlaví a SO ORP k 31. 12. 2018

(počet obyvatel stejného pohlaví ve věku 65 a více let na 100 obyvatel ve věku 0–14 let)

Stále vyšších hodnot nabývá **index stáří**, který vyjadřuje vzájemný poměr počtu seniorské a dětské složky populace. V roce 2018 připadalo na 100 dětí do 15 let již 126 seniorů starších 65 let, což představuje šestou nejnižší hodnotu mezi kraji ČR. Index stáří žen činil 149, u mužů pak 105. U žen byla nejvyšší hodnota indexu stáří zjištěna ve Zlínském kraji (164); nejstarší mužskou část populace pak má kraj Královéhradecký (113). Nejmladším obyvatelstvem se vyznačuje Středočeský kraj, kde nacházíme nejnižší hodnoty indexu stáří u obou pohlaví (86 u mužů, 121 u žen). Vyšší hodnota indexu stáří typická pro populaci žen souvisí s již zmíněným početně mnohem vyšším zastoupením žen v nejvyšších věkových kategoriích. Index stáří u žen

v kraji trvale překračuje hodnotu jednoho sta od roku 1999, u mužů byla početní převaha seniorů nad dětmi poprvé zaznamenána v roce 2016.

Nejstarším obyvatelstvem v rámci Pardubického kraje se vyznačuje okres Chrudim, index stáří žen zde v roce 2018 dosáhl hodnoty 154, u mužů pak 108. Nejméně žen nad 65 let na 100 dívek do 15 let připadá v okresech Svitavy a Ústí nad Orlicí (147), na Pardubicku pak zjišťujeme ze všech okresů nejnižší hodnotu indexu stáří mužů (102).

Mezi správními obvody ORP kraje mělo v roce 2018 nejstarší ženskou část populace Hlinecko (na 100 dívek do 15 let zde připadalo 171 žen starších 65 let), nejmladší pak Žambersko (index stáří 129). U mužů byla největší převaha seniorů nad dětskou složkou obyvatelstva v roce 2018 na Králícku (121), naopak na Holicku se index stáří mužů v roce 2018 držel pod hranicí jednoho sta (95).

Narození a jejich struktura

V průběhu roku 2018 se v Pardubickém kraji **živě narodilo 5 526 dětí**, což je o 154 dětí více než v předchozím roce. Počet živě narozených dětí dosáhl v kraji (stejně tak i v celé České republice) maxima v roce 2008, kdy se v kraji živě narodilo 5 752 dětí, což bylo nejvíce od roku 1993 (6 235 narozených). Mezi roky 2010 a 2011 došlo v kraji k výraznému poklesu živě narozených dětí (-409), od roku 2012 pak počty narozených meziročně kolísají.

Mezi živě narozenými dětmi v roce 2018 bylo 2 796 chlapců a 2 730 dívek. **Poměr pohlaví při narození** je biologicky daný a dosahuje nejčastěji hodnot 105 až 106 narozených chlapců na 100 dívek. V Pardubickém kraji připadalo v posledních deseti letech v průměru na každých 100 narozených dívek 105 chlapců. Hodnoty tohoto tzv. indexu maskulinity při narození se v uvedeném období pohybovaly od 101 do 109.

Podle posledních dostupných údajů za rok 2016 se v Pardubickém kraji živě narodilo 292 dětí **s vrozenou vadou**, to je 52,8 dětí na 1 000 živě narozených (zdrojem dat je Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR). Jedná se o nejvyšší hodnotu mezi kraji ČR, přestože je to nejnižší výskyt vrozených vad zaznamenaný v Pardubickém kraji za posledních pět let. Výskyt vrozené vady je častější u narozených chlapců než dívek (58,3 chlapců s VV na 1 000 živě narozených chlapců oproti 46,9 dívkám v roce 2016).

Podíl živě narozených dětí mimo manželství podle okresů

Kraj, okresy	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Pardubický kraj	20,6	25,4	30,0	32,6	38,1	41,6	45,3	47,9	48,9
Chrudim	16,0	23,5	24,2	31,9	35,9	40,4	44,8	49,7	50,7
Pardubice	18,8	25,3	28,4	30,6	35,5	41,8	44,0	45,5	45,9
Svitavy	22,4	25,2	30,0	34,1	42,4	42,4	46,3	48,9	49,4
Ústí nad Orlicí	24,2	27,0	35,6	34,6	39,3	41,5	46,7	48,8	50,9

Ve struktuře živě narozených dětí podle **rodinného stavu matky** dochází k dlouhodobému poklesu podílu dětí narozených vdaným matkám. Zatímco v roce 2008 se vdaným matkám narodilo 67 % z celkového počtu živě narozených dětí, v roce 2018 to bylo již pouze 51 %. Spíše klesající trend má rovněž vývoj podílu narozených rozvedeným a ovdovělým matkám (v roce 2018 se rozvedeným matkám narodilo 4,7 % z živě narozených dětí, ovdovělým 0,1 %). Jedinou skupinou, u které můžeme sledovat nárůst podílu, byly svobodné matky, kterým se v roce 2018 narodilo 44 % dětí z celku, což představuje ve srovnání s rokem 2008 nárůst o 18 procentních bodů.

Podíl dětí narozených mimo manželství v kraji se v uplynulých deseti letech zvýšil o 16 procentních bodů a v roce 2018 činil 48,9 %. V mezikrajském srovnání jde o šestý nejnižší podíl (až do roku 2001 přitom byl třetí nejnižší), republikový průměr dosáhl hodnoty 48,5 %. Nejnižší zastoupení měly děti narozené mimo manželství v roce 2018 v Hl. městě Praze (40,7 %), nejvyšší v Ústeckém kraji (63,4 %). V rámci správních obvodů ORP

Pardubického kraje se podíl dětí narozených neprovdaným matkám pohyboval od 41,2 % na Litomyšlsku po 67,9 % na Králícku.

Spolu s rostoucím podílem dětí narozených mimo manželství klesá dlouhodobě podíl tzv. předmanželských koncepcí. Podíl prvních dětí narozených v manželství do osmi měsíců po svatbě se snížil ze 41 % v roce 2002 na necelých 23 % v roce 2018.

Úhrnná plodnost² žen v Pardubickém kraji dosáhla v roce 2018 hodnoty 1,742 dítěte na jednu ženu, přičemž vyšší hodnota tohoto ukazatele byla naposledy zaznamenána v roce 1992 (1,845). V mezikrajském srovnání je to pátá nejvyšší hodnota. Nejvyšší hodnota úhrnné plodnosti byla v roce 2018 zjištěna u žen v Jihomoravském kraji (1,763), nejnižší v Hl. městě Praze (1,563). Na republikové úrovni roste úhrnná plodnost žen již sedmým rokem v řadě, v kraji její hodnoty meziročně kolísají, v dlouhodobém pohledu však již od roku 2000 rovněž roste.

Nejvyšší úroveň plodnosti zaznamenáváme od roku 2014 v Pardubickém kraji u žen ve věkové skupině 30–34 let (115 živě narozených dětí na 1 000 žen v roce 2018). Za nimi následuje kategorie matek ve věku 25–29 let (109 dětí na 1 000 žen), která dosahovala dlouhodobě nejvyšších intenzit plodnosti před rokem 2014. Další dvě významné skupiny tvoří věkové kategorie 20–24 let (55 dětí na 1 000 žen v roce 2018) a 35–39 let (49 dětí na 1 000 žen). V poslední dekádě došlo k největšímu absolutnímu nárůstu plodnosti u žen ve věku 30–34 let, a to zhruba o 21 dětí na 1 000 žen.

Průměrný věk matky při narození dítěte vzrostl v Pardubickém kraji za posledních deset let o 0,9 roku, v roce 2018 dosáhl hodnoty 30,6 let (o 0,3 roku pod průměrem ČR) a jeho růst v posledních letech spíše stagnuje. Své **první dítě** rodily ženy v Pardubickém kraji v průměru ve 28,5 letech, což je hodnota 0,5 roku pod průměrem ČR a zároveň pátý nejnižší průměrný věk prvorodiček v mezikrajském srovnání. Za posledních deset let vzrostl průměrný věk prvorodiček v kraji o jeden rok, ve srovnání s rokem 1991 jsou matky při prvním porodu starší o 6,7 roku.

Živě narození podle věku rodičů v roce 2018

	Celkem	v tom podle věku matky						
		do 19 let	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45 a více let
Živě narození	5 526	111	701	1 750	1 875	867	214	8
v tom podle věku otce								
do 19 let	17	9	6	1	1	-	-	-
20–24	318	35	194	69	15	3	2	-
25–29	1 114	8	244	650	171	35	6	-
30–34	1 707	4	119	628	788	148	20	-
35–39	1 264	-	37	219	574	375	57	2
40–44	547	-	7	69	194	203	70	4
45–49	151	-	4	14	43	53	35	2
50–54	36	-	1	3	11	16	5	-
55 a více let	22	-	-	2	7	5	8	-
nezjištěno	350	55	89	95	71	29	11	-

Pohled na rozložení absolutních počtů živě narozených dětí v kraji v roce 2018 ve vzájemné kombinaci věků matky i otce přináší výše uvedená tabulka. Matkám ve věku 25 až 34 let se narodilo 66 % z celkového počtu dětí, zatímco otce ve stejném věkovém rozpětí mělo 51 % dětí. Matku starší 35 let měla v roce 2018 přibližně pětina narozených dětí, zatímco stejně starého otce 37 % dětí.

² Úhrnná plodnost udává průměrný počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném kalendářním roce zůstaly během celého jejího reprodukčního období (15–49 let) neměnné. Hodnota úhrnné plodnosti 2,1 zajišťuje prostou reprodukci obyvatelstva.

Třetina matek i otců dětí narozených v roce 2018 v Pardubickém kraji měla středoškolské **vzdělání** s maturitou. Mezi matkami byly dále nejvíce zastoupeny vysokoškolačky (32 %), otce vysokoškolačka měla v roce 2018 přibližně pětina narozených dětí. Střední vzdělání bez maturity mělo 17 % matek a 30 % otců dětí narozených v roce 2018 v Pardubickém kraji.

Živě narození podle vzdělání rodičů v roce 2018

	Celkem	v tom podle vzdělání matky					
		základní (i neukončené)	střední bez maturity	střední s maturitou	vyšší odborné	vysoko- školské	nezjištěno
Živě narození	5 526	508	934	1 828	363	1 756	137
v tom podle vzdělání otce							
základní (i neukončené)	258	115	69	52	3	18	1
střední bez maturity	1 639	150	522	630	100	230	7
střední s maturitou	1 851	44	210	811	158	615	13
vyšší odborné	164	-	14	36	29	83	2
vysokoškolské	1 057	3	23	210	57	761	3
nezjištěno	557	196	96	89	16	49	111

Pohled na **strukturu žen starších 15 let podle počtu narozených dětí** přináší data ze sčítání lidu. V Pardubickém kraji bylo při posledním sčítání lidu v roce 2011 sečteno téměř 223 tisíc žen ve věku 15 a více let. Na otázku týkající se počtu narozených dětí odpovědělo 215,4 tis. žen a uvedlo celkový počet živě narozených dětí 358,6 tisíc. Na 1 000 žen starších 15 let tak v kraji připadalo 1 665 dětí, což byla třetí nejvyšší hodnota mezi kraji ČR.

Výsledky ukázaly nejvyšší zastoupení žen se dvěma dětmi (43% podíl v Pardubickém kraji). Pětina žen byla bezdětných, 15% mělo jedno dítě a necelých 14 % představovaly ženy se třemi dětmi. V mladších věkových skupinách převažovaly bezdětné ženy, jejichž podíl s věkem přirozeně klesal, nicméně např. mezi 30–34letými, tedy ve věku na úrovni průměrného věku při porodu druhého dítěte, byla v kraji bezdětná pětina žen. Od věku 40 let se počty dětí příliš neměnily, bezdětných zůstávalo přibližně 5 % žen. Z porovnání počtu živě narozených dětí na 1 000 žen v nižším a středním věku s hodnotou tohoto ukazatele u starších žen je patrné, že mladší ročníky měly méně dětí než starší generace.

Ženy ve věku 15 a více let podle věku a počtu živě narozených dětí

Zdroj: SLDB 2011

	Ženy ve věku 15 a více let	v tom s počtem všech živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4 a více	nezjištěno	
Celkem	222 989	20,5	15,3	43,0	13,7	4,1	3,4	1 665
z toho ve věku								
15–19 let	14 366	79,2	1,2	0,2	0,0	-	19,4	19
20–24 let	16 040	81,6	9,1	2,0	0,2	0,0	7,0	150
25–29 let	16 084	56,1	24,3	12,6	1,3	0,4	5,3	583
30–34 let	19 607	20,3	29,1	40,4	6,1	1,2	2,9	1 376
35–39 let	20 676	8,5	19,2	55,0	12,7	3,1	1,6	1 837
40–44 let	16 363	5,9	16,0	56,5	15,9	4,3	1,3	1 989
45–49 let	16 341	5,3	14,0	57,1	17,2	5,0	1,3	2 052
50–59 let	35 397	4,2	11,3	57,5	20,7	5,1	1,2	2 135
60–69 let	33 272	4,1	12,5	55,3	21,3	6,0	0,9	2 154
70–79 let	21 118	4,2	16,5	51,9	19,5	6,7	1,1	2 119
80 a více let	13 042	6,3	17,8	44,2	19,9	10,6	1,3	2 183

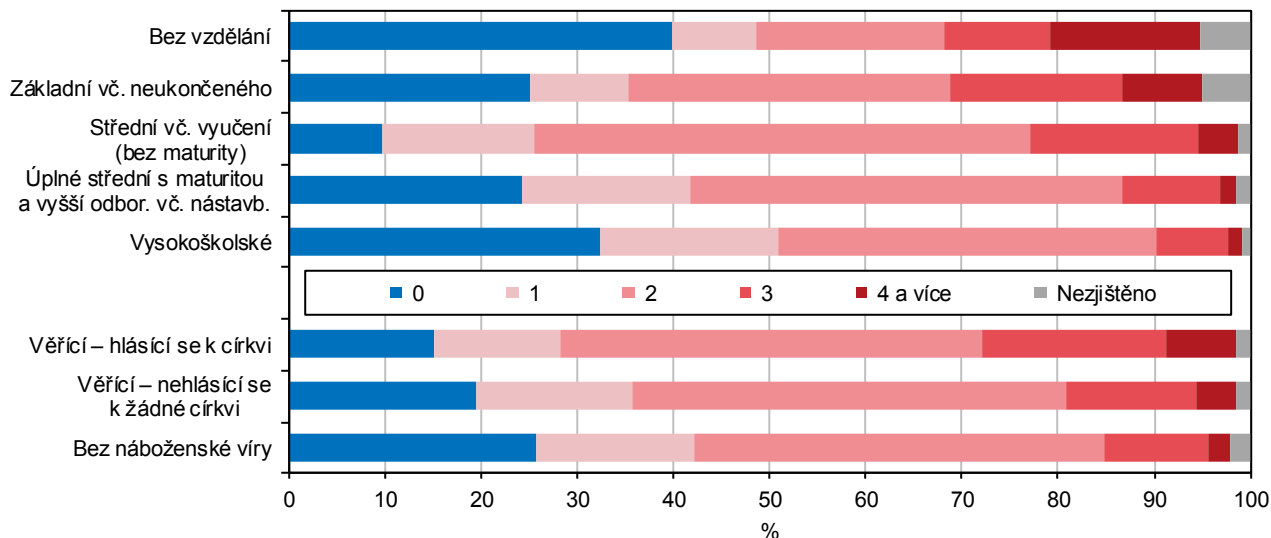
Na základě výsledků sčítání je možné porovnat rovněž údaje o **počtu živě narozených dětí podle vzdělanostní struktury** žen. U všech stupňů vzdělání mají ženy nejčastěji dvě děti (výjimkou jsou ženy bez vzdělání, mezi nimiž je nejvyšší zastoupení bezdětných; jejich zastoupení v populaci žen je však velmi nízké

a jejich vliv na celkovou plodnost minimální). Je patrné, že ženy s vyšším vzděláním mají v průměru méně dětí. Nejvyšší hodnota ukazatele plodnosti byla při sčítání 2011 zjištěna u žen se středním vzděláním bez maturity vč. vyučených (1 924 živě narozených dětí na 1 000 žen starších 15 let).

Ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí, nejvyššího ukončeného vzdělání a náboženské víry v Pardubickém kraji

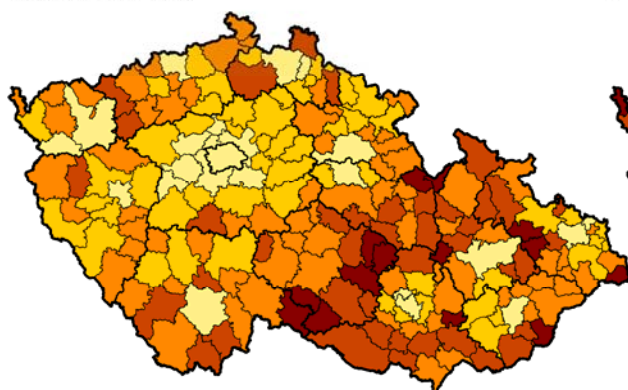
Zdroj: SLDB 2011

Údaje ze sčítání potvrdily, že věřící ženy mají obvykle vyšší počet dětí než ženy, které uvedly, že jsou bez **náboženské víry**. Na 1 000 věřících žen v kraji připadlo 1 861 živě narozených dětí, zatímco u žen bez vyznání to bylo 1 475 dětí. Mezi věřícími ženami byly ve srovnání s ženami bez víry méně zastoupeny bezdětné. Naopak věřící ženy měly častěji dvě a více dětí.

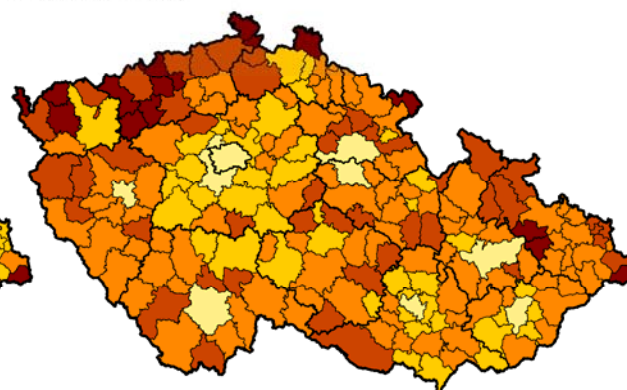
Generační plodnost žen podle SO ORP podle SLDB 2011

Generace 1941–1965

průměrný počet živě narozených dětí na 1 ženu
2,0 2,1 2,2 2,3

Generace 1981–1985

průměrný počet živě narozených dětí na 1 ženu
0,5 0,6 0,7 0,8

Zdroj: ČSÚ

Výše uvedené kartogramy přinášejí pohled na územní rozložení tzv. **generační plodnosti** žen vypočítané z dat sčítání. U generace žen 1941–1965 s již ukončenou reprodukci (v době posledního sčítání lidu bylo těmito ženám 45 až 70 let) jsou oblasti s vysokými hodnotami plodnosti soustředěny na pomezí Čech a Moravy; v průměru nejméně dětí pak měly ženy z Prahy a jejího zázemí. U generací žen narozených v letech 1981–1985 (25 až 30 let v době sčítání) se oblasti vyšších hodnot plodnosti přesunuly do západních, severozápadních Čech a na sever Moravy.

Údaje o **potratech** Český statistický úřad přebírá od Ústavu zdravotnických informací a statistiky. Úhrnný počet potratů zahrnuje jak potraty samovolné, tak potraty indukované (tzv. umělá přerušeni těhotenství), samostatnou kategorií jsou pak ukončení mimoděložních těhotenství a ostatní potraty.

V roce 2018 bylo v Pardubickém kraji evidováno 1 339 potratů, z nich 51 % představovala umělá přerušeni těhotenství, 44 % samovolné potraty a zbývající 4 % připadala na ukončení mimoděložního těhotenství. Meziročně ubylo všech potratů. V relativním vyjádření (po přepočtu na 1 000 obyvatel) byla celková potratovost v kraji 2,6 ‰, což je v mezikrajském srovnání nejnižší hodnota. Potratovost v kraji v posledních letech kolísá (průměrné roční počty potratů se v posledních letech pohybovaly okolo 1,6 tis.), celkově však vykazují klesající trend, na němž se podílí především pokles počtu uměle přerušeni těhotenství.

Ukazatel tzv. **úhrnné potratovosti**³ se v poslední dekádě v Pardubickém kraji pohyboval v rozmezí 0,416 až 0,470 potratu na jednu ženu; v roce 2018 dosáhl hodnoty 0,416 potratu na jednu ženu, což byla nejnižší úhrnná potratovost mezi kraji ČR. Nejvyšší potratovost dlouhodobě vykazuje Ústecký kraj (0,675 v roce 2018). Zásahu na nízké úrovni celkové potratovosti v Pardubickém kraji má zejména nízká indukovaná potratovost. Ukazatel úhrnné indukované potratovosti dosáhl v roce 2018 hodnoty 0,22 a byl nejnižší v mezikrajském srovnání (spolu s Krajem Vysočina).

Zemřelí, příčiny úmrtí, naděje dožití

V roce 2018 zemřelo v Pardubickém kraji 5 528 osob, což je nejvíce od roku 1995 (5 856 osob). Průměrný roční počet zemřelých se v posledních deseti letech pohyboval kolem 5,3 tis. osob a meziročně spíše kolísá. Na vyšším absolutním počtu zemřelých se podílejí změny ve věkovém složení obyvatelstva a stárnutí populace.

Z celkového počtu zemřelých v roce 2018 bylo 2 797 mužů a 2 731 žen. Zastoupení mužů a žen na celkovém počtu zemřelých je poměrně vyrovnané, mírně převažují muži (v období let 2008–2018 se podíl zemřelých mužů pohyboval od 49,6 % v roce 2008 a 2010 do 51,6 % v roce 2016).

Zemřelí muži a ženy podle věku a vybraných příčin smrti v roce 2018

	Celkem	z toho podle vybraných příčin smrti (%)				
		novotvary	nemoci oběhové soustavy	nemoci dýchací soustavy	nemoci trávicí soustavy	vnější příčiny
Zemřelí muži	2 797	27,0	39,0	9,2	5,4	6,5
v tom podle věku						
do 49 let	190	16,3	14,2	5,3	13,7	37,9
50–59	216	29,6	32,4	6,0	13,4	13,0
60–69	625	36,8	35,5	5,9	6,7	4,3
70–79	767	32,1	37,7	10,7	3,7	3,3
80–89	789	20,7	46,3	12,2	2,4	3,2
90 a více let	210	9,5	56,7	9,5	2,9	2,9
Zemřelé ženy	2 731	22,8	47,2	6,6	3,3	3,0
v tom podle věku						
do 49 let	63	39,7	7,9	4,8	6,3	12,7
50–59	96	54,2	16,7	2,1	10,4	6,3
60–69	312	47,1	28,5	5,8	4,2	1,9
70–79	622	32,5	39,1	6,8	3,1	3,2
80–89	1 086	14,3	54,1	7,1	2,9	2,8
90 a více let	552	7,6	63,0	7,1	2,2	2,4

³ Úhrnná potratovost udává průměrný počet potratů, který by žena během svého reprodukčního věku prodělala za předpokladu zachování intenzity potratovosti daného roku.

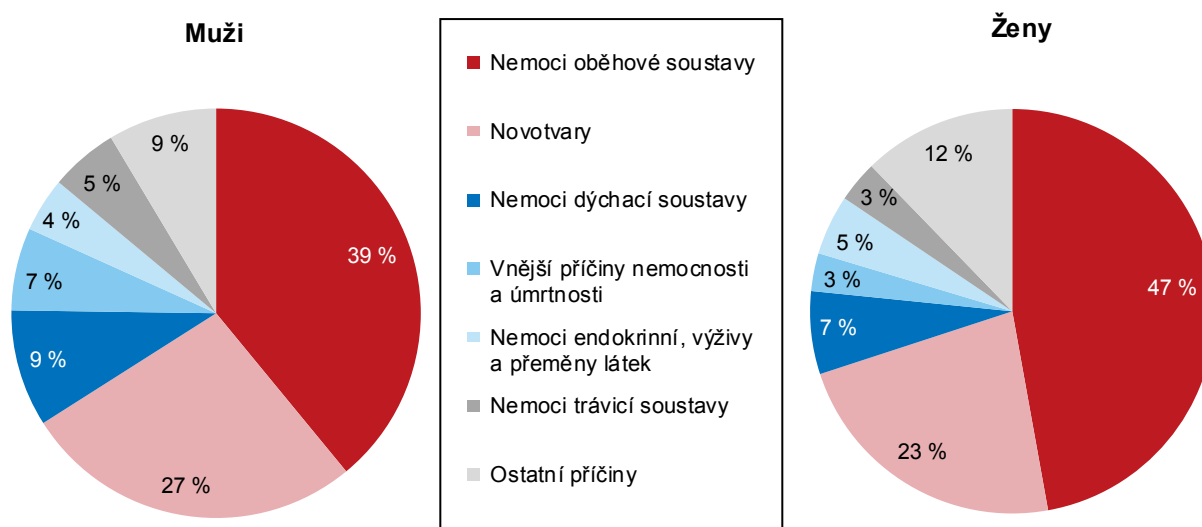

Z pohledu pětiletých **věkových skupin** a absolutního počtu úmrtí byla v roce 2018 u mužů nejpočetnější skupina 80–84letých (400 zemřelých mužů), u žen pak kategorie 85–89letých (620 zemřelých žen). Tři pětiny zemřelých žen v roce 2018 v Pardubickém kraji byly v době úmrtí starší 80 let (v roce 2008 to bylo 54 %); u mužů dosáhl tento podíl hodnoty 36 %, což je o 6 procentních bodů více než před deseti lety.

Pro mužskou část populace je charakteristická **vyšší intenzita úmrtnosti ve všech věkových skupinách** (tzv. mužská nadúmrtnost). Mužská nadúmrtnost je nejvíce patrná ve věkové skupině 20–29 let, kde míra úmrtnosti⁴ mužů dosahuje až trojnásobných hodnot ve srovnání s ženami. Výrazná převaha zemřelých mužů je v této kategorii zejména v důsledku vyšší úmrtnosti na vnější příčiny (především autonehody a sebevraždy). Nejnižší hodnoty mužské nadúmrtnosti nalezneme u dětí a u nejstarších věkových kategorií (od 85 let výše), u kterých se úmrtnost mužů a žen sblíží.

Dlouhodobě nejčastější **příčinou úmrtí** u mužů jsou nemoci oběhové soustavy (1 092 zemřelých mužů v roce 2018, tj. 39,0 %), následují novotvary (754 mužů, tj. 27,0 % z celkového počtu zemřelých mužů). Na třetí a čtvrté pozici nejčastějších příčin úmrtí mužů se střídají nemoci dýchací soustavy (258 zemřelých mužů, tj. 9,2 %) a vnější příčiny (183 zemřelých, tj. 6,5 %). Podíl zemřelých mužů na nemoci oběhové soustavy má mírně klesající tendenci (44,2 % v roce 2008, 39,0 % v roce 2018), k mírnému poklesu došlo i u novotvarů (z 28,7 % na 27,0 %).

Zemřelí podle pohlaví a příčin smrti v Pardubickém kraji v roce 2018

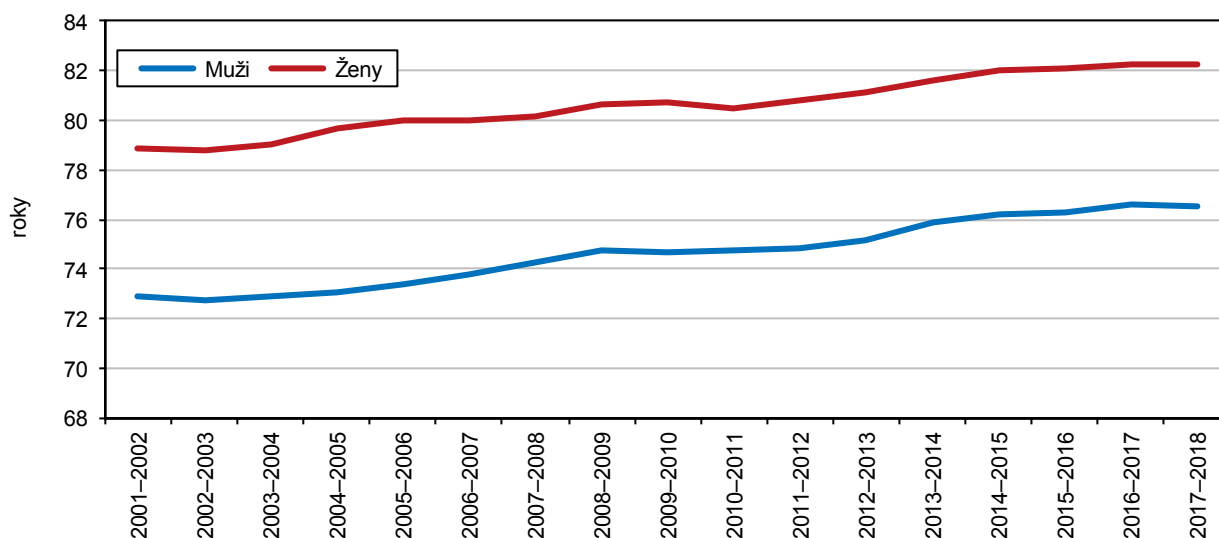
Stejně jako u mužů, tak i u žen, jsou nejčastější příčinou úmrtí v kraji (a stejně tak i v celé ČR) nemoci oběhové soustavy (1 288 zemřelých žen v roce 2018, tj. 47,2 %), následují novotvary (623 žen, tj. 22,8 % ze všech zemřelých žen) a nemoci dýchací soustavy (181 žen, tj. 6,6 %). Ve srovnání s muži tvoří úmrtí na nemoci oběhové soustavy u žen větší podíl na celkovém počtu úmrtí, novotvary naopak menší. Čtvrtou nejčastější příčinou úmrtí žen jsou nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek (131 osob, tj. 4,8 % úmrtí žen). Vnější příčiny zaujímaly u žen v roce 2018 s 3% podílem (83 žen) až sedmou příčku. Stejně jako u mužů, tak i u žen dlouhodobě klesalo zastoupení nemocí oběhové soustavy mezi příčinami úmrtí (55,1 % v roce 2008, 47,2 % v roce 2018).

K hodnocení celkové intenzity úmrtnosti je nejčastěji používán ukazatel **naděje dožití** (také střední nebo očekávaná délka života). Jde o výstupní ukazatel tzv. úmrtnostních tabulek, který zohledňuje úmrtnost ve všech věcích a odstraňuje vliv rozdílné věkové struktury populací. Naděje dožití udává průměrný počet let,

⁴ Tzv. hrubá míra úmrtnosti je vypočtena jako poměr počtu zemřelých ke střednímu stavu obyvatel ve sledovaném roce (na 1 000 obyvatel).

který má před sebou osoba v daném věku za předpokladu, že zůstanou po zbytek jejího života zachovány stávající úmrtnostní poměry. K vyloučení náhodných výkyvů způsobených nízkým počtem událostí (úmrť) v některých věcích, letech a na daném území jsou tabulky za kraje zpracovány za dvouleté kalendářní období (aktuálně 2017–2018). Vzhledem k rozdílné úmrtnosti mužů a žen je konstruována pro každé pohlaví zvlášť.

Naděje dožití při narození podle pohlaví v Pardubickém kraji (dvouletá období)

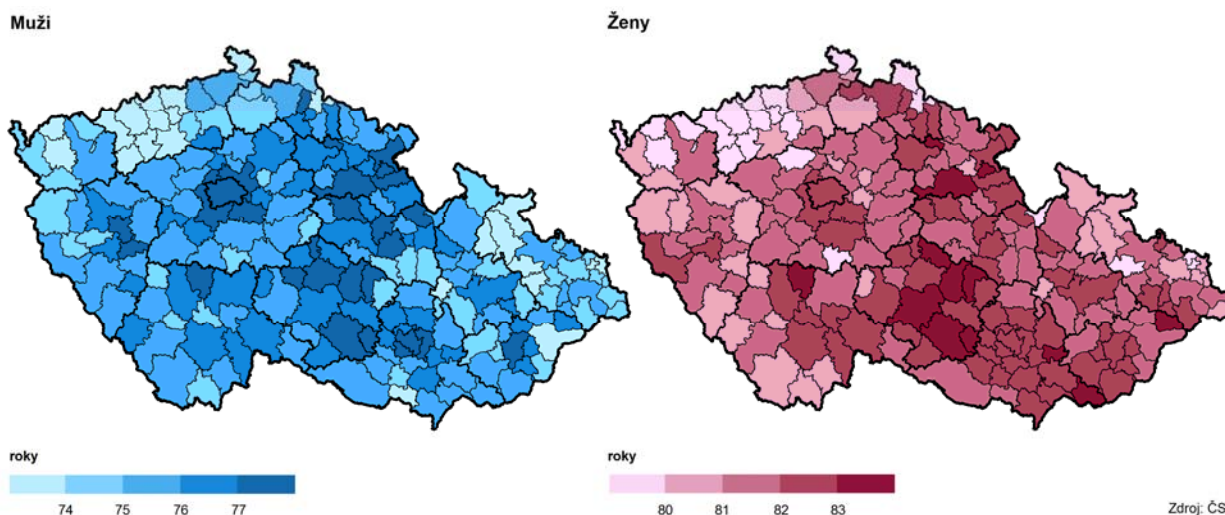

Hodnoty očekávané délky života mužů i žen v Pardubickém kraji se nacházejí nad republikovým průměrem. Chlapec narozený v Pardubickém kraji v roce 2018 se pravděpodobně dožije 76,5 let, což představuje čtvrtý nejvyšší věk mezi všemi kraji ČR. Dívka narozená v roce 2018 v kraji má před sebou pravděpodobně 82,3 let života, což je mezi kraji šestý nejvyšší věk.

Z porovnání hodnot naděje dožití v období 2017–2018 mezi kraji České republiky zjišťujeme nejdelší očekávanou délku života u mužů v Hl. městě Praze (78,3 roku), u žen pak shodně v Kraji Vysočina a v Praze (83,0 roku). Oblastí s nejnižší nadějí dožití mužů zůstává Ústecký kraj (74,2 let), u žen je to Karlovarský kraj (79,9 let). Jednu z nejnižších středních délek života mají dlouhodobě také obyvatelé Moravskoslezského kraje.

Střední délka života se dlouhodobě prodlužuje. Od roku 2001 vzrostla v Pardubickém kraji naděje dožití při narození u mužů o 3,6 roku a u žen o 3,3 roku. Střední délka života mužů se prodlužuje rychleji, čímž se snižuje rozdíl v naději dožití mezi pohlavími – v období 2017 až 2018 činil tento rozdíl 5,7 roku.

Naděje dožití při narození podle pohlaví a SO ORP v období 2014–2018

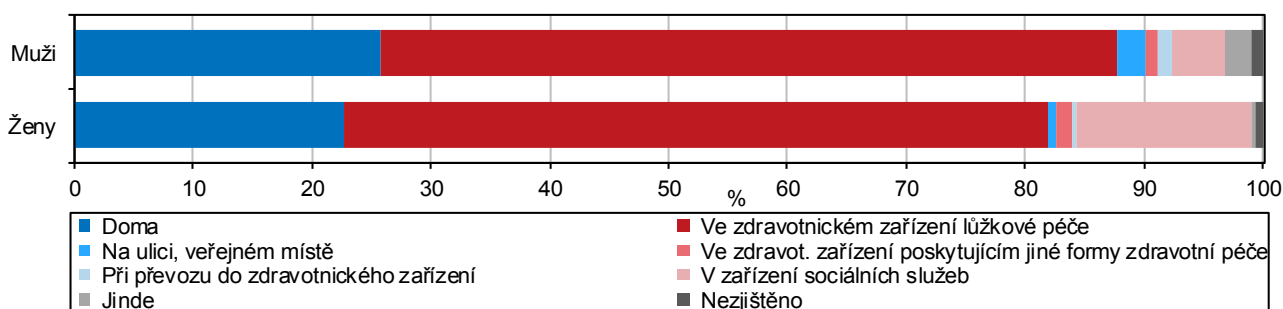
Mezi správními obvody ORP Pardubického kraje mohou nejdelší střední délku života očekávat muži a ženy narození v období 2014–2018 na Žambersku (77,9 roku, resp. 82,8 roku). Nejméně příznivá hodnota ukazatele naděje dožití byla zjištěna u mužů na Svitavsku (74,7 roku) a u žen na Králicku (79,4 roku).

Ve srovnání s obdobím let 2003–2007 (pozn.: starší srovnatelné údaje nejsou k dispozici) vzrostla naděje dožití mužů nejvíce v SO ORP Králíky – o 5,5 roku. Naopak na Orlickoústecku se střední délka života mužů prodloužila pouze o 1,3 roku. U žen došlo mezi obdobími 2003–2007 a 2014–2018 k největšímu nárůstu naděje dožití při narození na Svitavsku (o 3,8 roku), nejmenší nárůst byl zaznamenán v SO ORP Králíky (o 1,1 roku).

Mezi všemi 206 SO ORP v ČR je naděje dožití mužů v SO ORP Žamberk ve sledovaném pětiletém období třetí nejvyšší. Nejdelší očekávaná délka života mužů byla zjištěna v SO ORP Nové Město nad Metují (78,7 roku, Královéhradecký kraj), nejkratší pak v SO ORP Vítkov (72,1 roku, Moravskoslezský kraj). Naděje dožití žen v SO ORP Žamberk je při srovnání všech obvodů ORP dvacátá nejvyšší. Nejvyšší hodnota střední délky života žen byla zjištěna v SO ORP Náměšť nad Oslavou (84,5 roku, Kraj Vysočina), nejnižší v SO ORP Litvínov (78,1 roku, Ústecký kraj).

Naděje dožití může být počítána pro jakýkoliv věk. Muž, který v roce 2018 v Pardubickém kraji dovršil **65 let**, má pravděpodobně před sebou ještě 16,5 let života, stejně stará žena pak 19,8 let. Ve srovnání s obdobím 2001–2002 se naděje dožití ve věku 65 let prodloužila u mužů o 2,3 roku, u žen pak o 2,5 roku.

Zemřelí podle pohlaví a místa úmrtí v Pardubickém kraji v roce 2018

Určité rozdíly mezi pohlavími můžeme vidět i při pohledu na údaje o zemřelých podle **místa úmrtí**. Podíl mužů zemřelých doma byl ve srovnání s ženami vyšší (26 % mužů a 23 % žen v roce 2018). V zařízeních sociálních služeb naopak nacházíme ve srovnání s muži výrazně vyšší podíl zemřelých žen (5 % mužů a 15 % žen v roce 2018).

Sňatky, rozvody

Roční počty **sňatků** se v Pardubickém kraji (i v celé České republice) snižovaly od počátku 90. let v souvislosti se změnami v populačním klimatu, ke kterým po roce 1989 došlo. Vůbec nejméně sňatků bylo v kraji evidováno v roce 2013, a to 2 057. V průběhu roku 2018 bylo v kraji uzavřeno 2 648 manželství, což je nejvíce od lokálního maxima v roce 2007. V relativním vyjádření (po přepočtu na 1 000 obyvatel) dosáhla sňatečnost v Pardubickém kraji hodnoty 5,1 ‰, což je hodnota na úrovni republikového průměru.

Přibližně tři čtvrtiny ženichů i nevěst vstupují do manželství poprvé. V roce 2018 uzavřelo své **první manželství** 2 047 mužů (77,3 %) a 2 042 žen (77,1 %). Podíl sňatků, v nichž byli oba snoubenci svobodní (tzv. protogamní sňatky) dosáhl v kraji v roce 2018 hodnoty 69,3 %. V mezikrajském srovnání to byla šestá nejvyšší hodnota, nejvíce byly sňatky oboustranně svobodných snoubenců zastoupeny ve Zlínském kraji – 75,2 %, nejméně v kraji Ústeckém (57,4 %).

První sňatky podle věkových skupin ženichů a nevěst

	2002		2006		2010		2014		2018	
	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta
Celkem	1 994	2 009	2 019	2 018	1 666	1 691	1 777	1 762	2 047	2 042
v tom ve věku (%)										
do 19 let	1,0	4,2	0,3	2,2	0,5	1,8	0,4	0,6	0,0	0,8
20–24	26,7	47,7	13,9	30,7	10,6	23,9	8,6	19,8	8,8	18,7
25–29	52,3	41,3	51,0	51,8	40,0	49,1	35,2	46,4	35,3	43,5
30–34	14,5	5,2	26,6	13,2	36,0	20,3	34,2	24,9	31,7	25,3
35–39	3,6	0,9	5,2	1,3	9,6	4,0	17,2	7,0	15,6	8,4
40 a více let	2,0	0,7	3,0	0,7	3,4	0,9	4,5	1,4	8,6	3,3

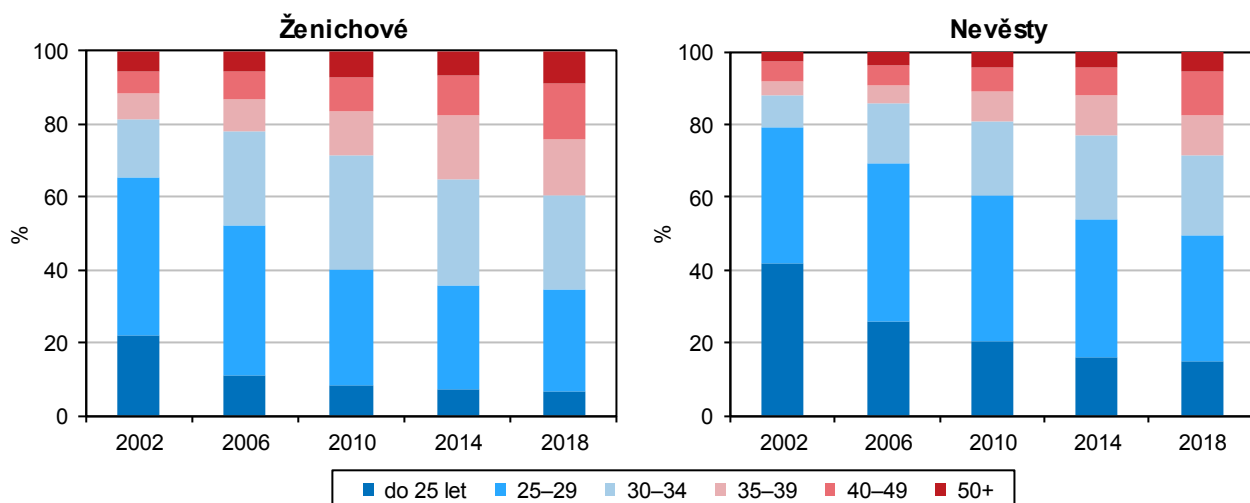
Opakované sňatky představují necelou čtvrtinu z celkového počtu uzavřených manželství. V roce 2018 uzavřelo svůj druhý či další sňatek 601 mužů a 606 žen. Ve většině případů jde o sňatky rozvedených osob, v roce 2018 byli rozvedení mezi všemi ženichy a nevěstami zastoupeni 22 %.

Opakované sňatky podle věkových skupin ženichů a nevěst

	2002		2006		2010		2014		2018	
	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta	ženich	nevěsta
Celkem	567	552	584	585	500	475	455	470	601	606
v tom ve věku (%)										
do 29 let	13,4	27,7	7,2	16,2	4,6	10,7	2,2	6,4	1,8	5,3
30–34	20,6	21,6	21,6	27,5	15,2	20,2	9,9	17,0	5,5	9,1
35–39	20,6	14,3	22,3	18,5	20,0	22,1	18,2	24,7	15,6	19,1
40–44	13,1	13,9	15,4	14,9	18,2	14,1	20,7	18,7	22,5	23,1
45–49	9,9	10,0	9,6	7,5	13,4	13,7	17,6	14,5	19,0	19,8
50–54	11,5	6,5	9,1	7,5	10,6	11,2	11,2	8,5	14,1	10,1
55 a více let	10,9	6,0	14,9	7,9	18,0	8,0	20,2	10,2	21,5	13,5

Změny ve věkové struktuře populace a trend odsouvání uzavření manželství do vyššího věku se odrazily ve **struktuře sňatků podle věku snoubenců**, jak dokládá níže uvedený graf. Více než polovina snoubenců je v současnosti ve věku mezi 25 až 34 lety, v roce 2018 to bylo 53 % ženichů a 56 % nevěst. Podíl ženichů ve věkové skupině 25–29 let se od roku 2002 snížil o 16 procentních bodů na 28 % v roce 2018, ve věkové kategorii 30–34 naopak došlo v tomto období k nárůstu o 10 p. b. na 26 %. Zastoupení ženichů do 25 let pokleslo mezi roky 2002 a 2018 o 15 p. b. na 7 %. Podíl 35letých a starších mužů vzrostl z 19 % v roce 2002 na 40 % v roce 2018.

Sňatky podle pohlaví a věku snoubenců v Pardubickém kraji

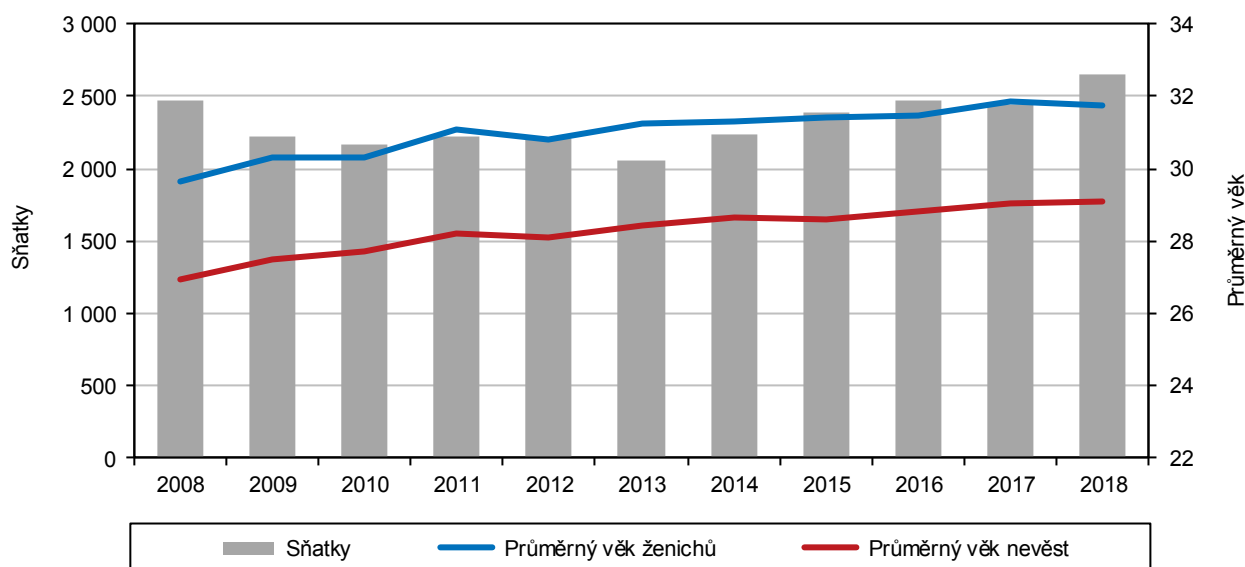

Více než třetina (35 %) nevěst v roce 2018 byla ve věku 25–29 let, to je ve srovnání s rokem 2002 o 3 procentní body méně. Podíl věkové skupiny 30–34 let se oproti roku 2002 navýšil o 13 p. b. na 22 % v roce 2018. K výraznému poklesu došlo u žen do 25 let. Zatímco v roce 2002 tvořily nevěsty mladší 25 let 42 %, v roce 2018 to bylo 15 %. Zastoupení nevěst nad 35 let vzrostlo z 12 % v roce 2002 na 29 % v roce 2018.

Sňatky, v nichž byl v páru starší ženich, se na celkovém počtu uzavřených manželství v roce 2018 podílely dvěma třetinami. Ve 22 % sňatků byla starší nevěsta a v 11 % byli snoubenci stejně staří. V čase můžeme pozorovat mírné snížení zastoupení svateb se starším ženichem ve prospěch těch, kde je v páru starší žena (nárůst o 2 procentní body v poslední dekádě).

Ve srovnání s ostatními kraji České republiky se Pardubický kraj vyznačuje vyšším zastoupením ženichů i nevěst do 30 let, což se odráží v nižším **průměrném věku při vstupu do manželství**. Svůj první sňatek uzavírali muži v Pardubickém kraji v roce 2018 v průměru v 31,8 letech (ve 27,6 letech v roce 2002), ženy pak ve 29,1 letech (v roce 2002 ve 25,2 letech). Jak u mužů, tak u žen šlo o druhý nejnižší průměrný věk v mezikrajském srovnání po Kraji Vysočina (31,4 let u mužů a 28,7 let u žen). V průměru nejstarší jsou ženichové a nevěsty v Hl. městě Praze (33,5 roku muži, 31,1 roku ženy).

Sňatky a průměrný věk snoubenců při prvním sňatku v Pardubickém kraji

Z hlediska **státního občanství** je tradičně více cizinců mezi ženichy než mezi nevěstami. V roce 2018 bylo v kraji výjimečně vyšší zastoupení žen-cizinek mezi nevěstami oproti mužům-cizincům: 4,0 % (105 nevěst) proti 3,7 % (98 ženichů).

Zdrojem dat o **rozvodovosti** jsou údaje Ministerstva spravedlnosti ČR. V Pardubickém kraji bylo během roku 2018 rozvedeno celkem 1 120 manželství, což je o 207 méně než v roce předchozím a zároveň nejméně v celé časové řadě od roku 1990. Počty rozvodů vykazují dlouhodobě s mírnými výkyvy klesající trend. Pardubický kraj se řadí ke krajům se spíše nižší intenzitou rozvodovosti, nadprůměrnou rozvodovost dlouhodobě vykazuje kraj Středočeský, naopak nízká rozvodovost je typická pro Kraj Vysočina. Při setrvání měř rozvodovosti roku 2018 by v kraji skončilo rozvodem 42,8 % manželství, což je při republikovém průměru 44,8 % pátá nejnižší hodnota.

Nejvíce rozvodů bývá zahájeno společným návrhem na rozvod. V roce 2018 představovaly v Pardubickém kraji společné návrhy 43 %, na návrh ženy bylo rozvedeno 38 % manželství a na návrh muže 19 %. Nejčastěji uváděnou příčinou rozvratu manželství je na straně mužů i žen rozdíl povah, názorů a zájmů.

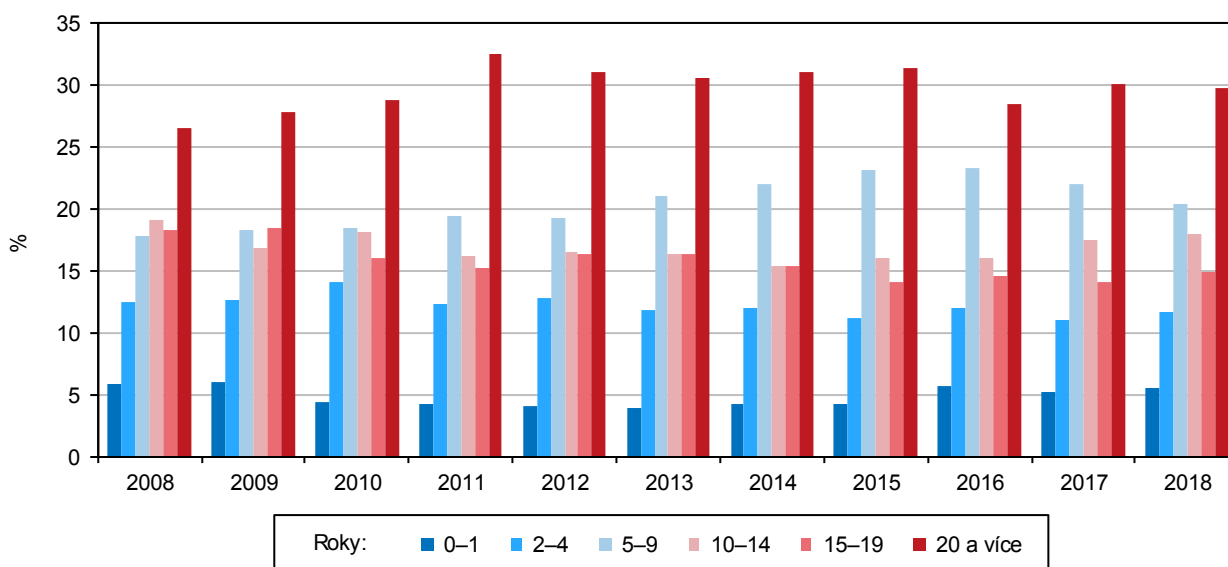
Přibližně ve čtyřech pětinach případů (82 % mužů a 83 % žen v roce 2018) se muži i ženy rozváděli poprvé, ve zbylé jedné pětině šlo rozvody vyššího, ve většině případů druhého, pořadí. Struktura rozvodů podle pořadí je v čase stálá.

Rozvody podle počtu nezletilých dětí

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Rozvody celkem	1 391	1 463	1 330	1 292	1 281	1 275	1 330	1 171	1 120
v tom podle počtu nezletilých dětí (%)									
0	32,9	34,2	35,4	37,9	38,6	38,9	41,7	38,9	40,1
1	35,8	35,3	35,0	33,5	31,2	33,1	30,2	27,5	27,1
2	27,1	27,4	25,9	24,7	26,3	24,9	24,4	30,0	28,2
3 a více	4,2	3,1	3,8	3,9	3,9	3,1	3,7	3,7	4,6

Rozvody s nezletilými dětmi, kterých v kraji v roce 2018 bylo 671, představovaly 59,9 % z celkového počtu rozvodů. V mezikrajském srovnání to byla čtvrtá nejvyšší hodnota. Zastoupení rozvodů s nezletilými dětmi se v posledních deseti letech v kraji pohybovalo v rozmezí od 58,3 % do 62,1 %. V roce 2018 v kraji převažovala mezi rozvedenými manželstvími ta se dvěma dětmi (47 % rozvodů s dětmi).

Rozvody podle délky trvání manželství v Pardubickém kraji

Necelá třetina rozvodů v kraji se týká manželství trvajících déle než 20 let. V rámci pětiletých délek trvání manželství se dlouhodobě nejvíce manželství rozvádí po 5–9 letech, v roce 2018 představovala pětinu všech rozvodů. Necelých 18 % manželství bylo rozvedeno po 10–14 letech a 17 % do 5 let od uzavření manželství. V posledních deseti letech došlo k výraznějšímu poklesu podílu rozvodů v délce trvání manželství 15–19 let (18,3 % v roce 2008, 14,8 % v roce 2018), odrazilo se zde výrazné snížení sňatečnosti v 90. letech.

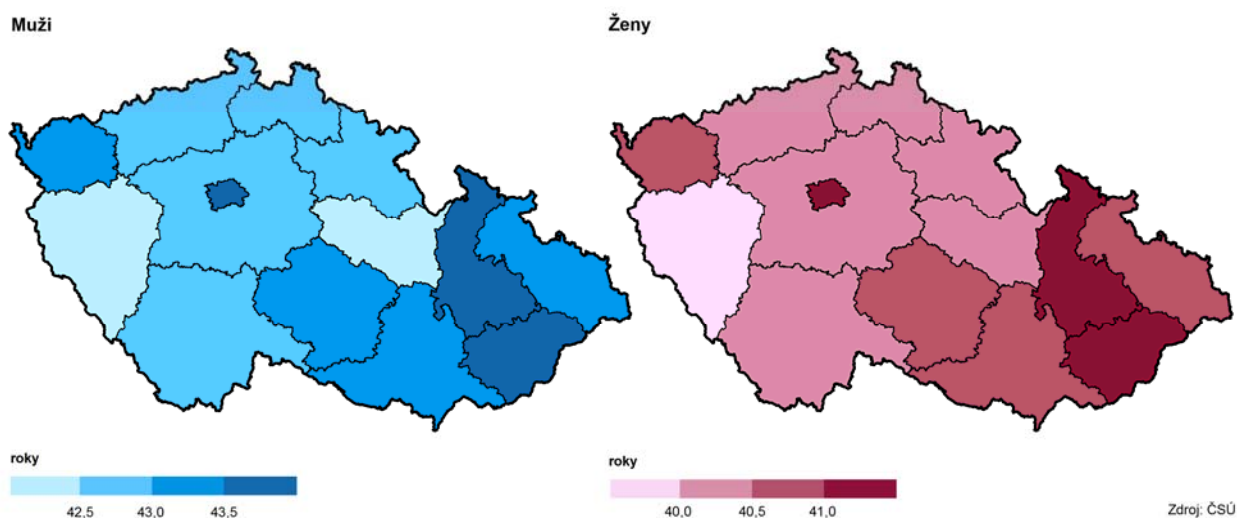
Průměrná délka trvání manželství při rozvodu⁵ dosáhla v roce 2018 v Pardubickém kraji 13,5 roku (v roce 2008 to bylo 12,6 let). Nejkratší délka trvání manželství při rozvodu je dlouhodobě typická pro Karlovarský kraj (11,9 let v roce 2018), nejdelší pak pro kraj Zlínský (14,4 let).

⁵ Průměrná délka trvání manželství při rozvodu je počítána z rozložení měr rozvodovosti podle délky trvání manželství. Uvedené údaje o průměrné délce trvání manželství a úhrnné rozvodovosti jsou převzaty z analýzy ČSÚ „Vývoj obyvatelstva v krajích České republiky“.

Věková struktura rozvádějících se osob se v uplynulých letech proměnila (opět v návaznosti na měnící se věkovou strukturu populace, odsouvání vstupu do manželství do vyššího věku a prodlužující se průměrnou délkou trvání manželství). Výrazně ubylo zejména rozvodů mužů i žen do 30 let. Podíl mužů do 30 let na celkovém počtu rozvodů se snížil z 19 % v roce 2002 na 5 % v roce 2018, u žen pak z 29 % na 10 %. Ve sledovaném období naopak vzrostlo mezi rozvedenými muži a ženami zastoupení 40–49letých a osob nad 50 let.

V roce 2018 bylo nejvíce rozvedených ve věku 40–49 let: 44 % mužů a 39 % žen. Mezi muži pak byli nejvíce zastoupeni 50letí a starší (24 %), u žen tvořily druhou nejpočetnější skupinu 35–39leté (22 %). Věková struktura rozvádějících se žen je ve srovnání s muži o něco mladší, protože ženy obecně vstupují do manželství dříve než muži.

Průměrný věk při prvním rozvodu podle pohlaví a krajů v roce 2018

Průměrný věk při prvním rozvodu dosáhl v Pardubickém kraji v roce 2018 u mužů hodnoty 42,5 let (o 4,8 roku více než v roce 2002) a byl druhý nejnižší v mezikrajském srovnání. Ženy v kraji se poprvé rozváděly v průměru ve 40,2 letech (nárůst o 4,6 roku od roku 2002), což byla mezi kraji čtvrtá nejnižší hodnota. Nejnižší průměrný věk mužů i žen při prvním rozvodu najdeme v roce 2018 v Plzeňském kraji (42,4 let muži a 39,9 let ženy), nejvyšší pak u mužů ve Zlínském kraji (43,9 let) a u žen v Hl. městě Praze (41,2 let).

Stěhování, dlouhodobá migrace, cizinci

Stěhování (oficiálně změna registrovaného pobytu obyvatel) významně ovlivňuje populační vývoj daného území. U nižších územních celků je celková migrace výsledkem dvou druhů migrace – migrace zahraniční a migrace vnitřní (přes hranici daného území, ale v rámci ČR). V případě malé populace mohou roční počty stěhujících se osob kolísat. Data o stěhování jsou přebírána z Ministerstva vnitra; v případě stěhování cizinců je zdrojem dat Ředitelství služby cizinecké policie. Stěhování, a to hlavně ve vztahu k zahraničí, přispívá v Pardubickém kraji z dlouhodobého pohledu k růstu počtu obyvatel.

V průběhu roku 2018 se do Pardubického kraje **přistěhovalo** 6,5 tis. osob, 55 % z celkového počtu přistěhovalých tvořili muži. V poslední dekádě se podíl mužů mezi přistěhovalými do kraje pohyboval od 48 % v letech 2011 a 2013 do 57 % v roce 2008. Dvě pětiny (2,7 tis.) z celkového počtu přistěhovalých osob v roce 2018 se do kraje přistěhovaly ze zahraničí. Mezi přistěhovalými z ciziny převažují muži, v roce 2018 představovali 65 %. Mezi přistěhovalými z ostatních krajů ČR bylo zastoupení mužů 48%.

Z Pardubického kraje se během roku 2018 **vystěhovalo** 4,6 tis. osob, podíl mužů mezi vystěhovalými dosáhl 49 %. V posledních deseti letech se zastoupení mužů mezi vystěhovalými pohybovalo od 46 % v roce 2014

do 52 % v letech 2009 a 2010. Do ostatních krajů ČR se vystěhovalo 4 017 osob (z nich 48 % tvořili muži), do zahraničí pak 541 osob (z toho 61 % mužů).

Stěhování v Pardubickém kraji podle pohlaví

	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Přistěhovalí	4 329	4 629	5 525	7 120	4 473	4 304	4 276	4 969	6 539
muži	2 313	2 521	3 001	4 060	2 304	2 138	2 084	2 466	3 588
ženy	2 016	2 108	2 524	3 060	2 169	2 166	2 192	2 503	2 951
z toho ze zahraničí (%)	25,4	31,2	33,2	41,8	15,8	24,2	21,1	24,8	41,0
Vystěhovalí	4 394	4 443	3 882	4 000	4 039	4 257	4 176	4 330	4 558
muži	2 444	2 364	1 911	1 979	2 084	2 133	1 903	2 080	2 243
ženy	1 950	2 079	1 971	2 021	1 955	2 124	2 273	2 250	2 315
z toho do zahraničí (%)	24,7	29,6	10,4	1,4	9,8	14,9	13,1	8,6	11,9
Přírůstek/úbytek stěhováním	-65	186	1 643	3 120	434	47	100	639	1 981
muži	-131	157	1 090	2 081	220	5	181	386	1 345
z toho s cizinou	-59	76	870	1 941	98	244	224	538	1 407
ženy	66	29	553	1 039	214	42	-81	253	636
z toho s cizinou	73	56	564	980	215	165	133	323	733
v tom									
s jinými kraji ČR	-79	54	209	199	121	-362	-257	-222	-159
s cizinou	14	132	1 434	2 921	313	409	357	861	2 140

Stěhování přispívá k početnímu růstu populace kraje v řadě od roku 2004, výjimkou byly pouze roky 2013 a 2015. Saldo zahraniční migrace dosahuje v kraji kladných hodnot trvale již od roku 2004. Naproti tomu tzv. vnitřní migrací (přes hranici kraje v rámci ČR) kraj obyvatele již od roku 2011 ztrácí. Na kladné hodnotě migračního salda v kraji má dlouhodobě zásluhu zahraniční migrace.

Počet obyvatel v průběhu roku 2018 vzrostl v Pardubickém kraji díky stěhování o 1 981 osob (3,8 ‰ v relativním vyjádření a zároveň čtvrtá nejvyšší hodnota mezi kraji ČR), z nich 68 % tvořili muži. Kraj tak byl jedním z jedenácti krajů ČR, které zaznamenaly celkový **migrační přírůstek obyvatelstva**. Nejvyšší kladné migrační saldo zaznamenal (a dlouhodobě zaznamenává) Středočeský kraj (11,4 ‰ v roce 2018), nejvyšší záporné saldo stěhování měl v roce 2018 Moravskoslezský kraj (-1,1 ‰). Přírůstek obyvatel stěhováním se zahraničím činil v roce 2018 v kraji 2 140 osob (ze 45 % se na něm podíleli občané Ukrajiny) a vykompenzoval tak úbytek 159 osob vnitřním stěhováním na území ČR. Na saldu zahraničního stěhování se v roce 2018 muži podíleli 66 %.

Migrační saldo podle pohlaví, věku a rodinného stavu v roce 2018

	Celkem	z toho podle rodinného stavu			
		svobodní/ svobodné	ženatí/ vdané	rozvedení/ rozvedené	ovdovělí/ ovdovělé
Přírůstek/úbytek stěhováním mužů	1 345	638	551	144	5
v tom podle věku					
do 29 let	640	531	99	7	-
30–39	241	26	177	30	3
40–49	309	61	199	48	2
50–59	120	12	72	29	7
60–69	43	7	9	24	3
70 a více let	-8	1	-5	6	-10
Přírůstek/úbytek stěhováním žen	636	288	234	79	27
v tom podle věku					
do 29 let	296	236	54	2	3
30–39	66	15	36	6	5
40–49	165	25	98	29	11
50–59	83	13	27	29	12
60–69	4	-4	10	1	-2
70 a více let	22	3	9	12	-2

Mezi stěhujícími se osobami převládají mladí svobodní lidé do 29 let. Kladné saldo stěhování bylo v roce 2018 zaznamenáno ve všech věkových skupinách mužů a žen, výjimkou byli pouze muži nad 70 let, u nichž počet vystěhovalých převyšil počet přistěhovalých.

Vnitrokrajské stěhování podle pohlaví

	osoby								
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Stěhování v rámci kraje	6 539	6 886	7 910	8 074	7 612	7 840	7 784	8 159	8 398
muži	3 039	3 291	3 787	3 810	3 654	3 649	3 595	3 739	3 857
ženy	3 500	3 595	4 123	4 264	3 958	4 191	4 189	4 420	4 541
v tom mezi									
okresy kraje	1 395	1 493	1 583	1 744	1 716	1 668	1 787	1 822	1 965
obcemi okresu	5 144	5 393	6 327	6 330	5 896	6 172	5 997	6 337	6 433

Mezi obcemi uvnitř Pardubického kraje se v roce 2018 přestěhovalo 8 398 osob. Mezi stěhujícími se v rámci kraje dlouhodobě převládají ženy, v roce 2018 byl jejich podíl 54 %.

Jedním z údajů, kterým lze popsat **dlouhodobou migraci obyvatelstva**, je také údaj o místě narození. Dotaz na bydliště matky v době narození sčítané osoby byl jedním z údajů zjišťovaných při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011; jde o místo prvního bydliště sčítané osoby.

V době sčítání uvedlo 47 % obyvatel⁶ kraje, že se narodilo v obci svého současného bydliště (tzv. **rodáci**). Podíl rodáků mezi muži dosáhl 50,4 %, což byla hodnota mírně nad republikovým průměrem (49,5 %). Mezi ženami byl podíl rodaček ve srovnání s muži nižší a činil 43,9 % při republikovém průměru 44,8 %. Podíl rodáků jak u mužů, tak u žen byl sedmý nejvyšší v mezikrajském srovnání. Nejvyšší podíl rodáků mužů i žen byl při sčítání v roce 2011 zjištěn ve Zlínském kraji – 56,2 % mužů a 49,9 % žen (shodný podíl nalezneme také u žen v Hl. městě Praze). Nejnižší zastoupení rodáků mezi muži a ženami měl kraj Karlovarský (40,8 % mužů a 36,9 % žen).

Obyvatelstvo podle místa bydliště matky v době narození, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

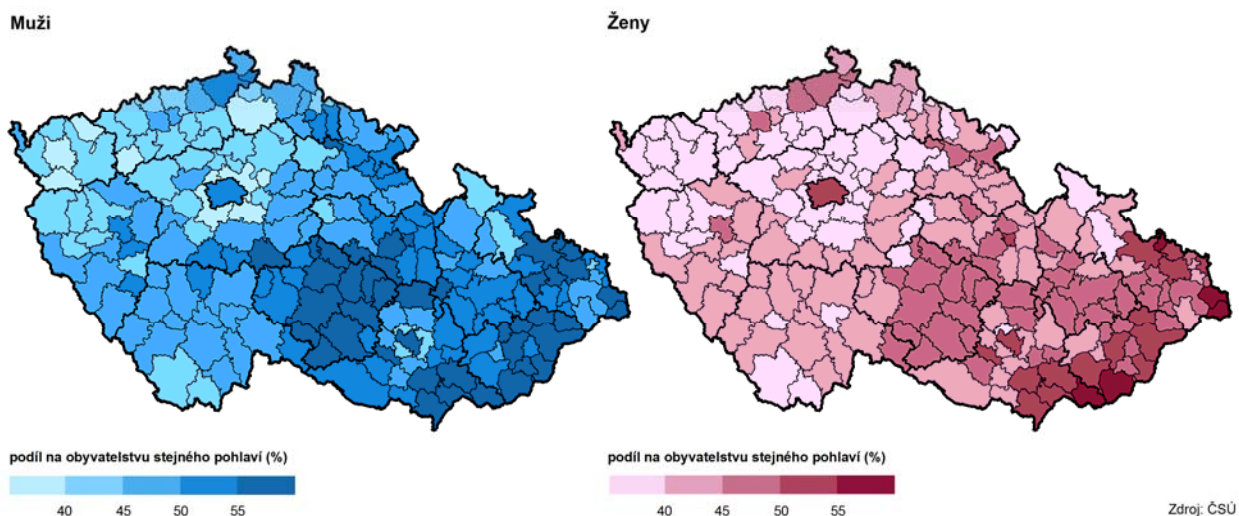
	Muži celkem	z toho věková skupina			Ženy celkem	z toho věková skupina		
		0–14	15–64	65 a více		0–14	15–64	65 a více
Počet obyvatel	252 310	38 765	179 066	33 501	259 317	36 328	173 477	48 829
v tom (%)								
narození v České republice	95,1	99,3	94,5	94,8	95,6	99,2	95,3	94,3
z toho:								
v obci bydliště	50,4	80,2	47,8	30,2	43,9	80,6	41,2	26,0
v jiné obci okresu	18,0	10,0	19,4	20,3	21,4	9,6	23,5	23,1
v jiném okrese kraje	6,1	2,7	6,3	9,6	7,5	2,8	7,7	10,2
v jiném kraji	15,1	5,3	15,2	25,7	17,2	5,3	17,3	25,9
narození v zahraničí	4,4	0,6	5,2	4,9	4,2	0,7	4,5	5,5
z toho ve Slovenské republice	2,0	0,2	2,1	3,4	2,2	0,2	2,1	3,7
nezjištěno	0,5	0,2	0,3	0,2	0,3	0,1	0,2	0,2

Logicky nejvyšší podíl rodáků je mezi dětmi, ve věkové skupině 0 až 14 let je zastoupení rodáků mezi muži a ženami téměř shodné; s rostoucím věkem pak podíl rodáků jak u mužů, tak u žen klesá. Nižší zastoupení rodaček mezi ženami lze vysvětlit tím, že ženy častěji následují svého partnera do místa jeho bydliště.

⁶ Údaj o počtu obyvatel v definitivních výsledcích SLDB 2011 zahrnuje všechny osoby, které měly v rozhodný okamžik sčítání místo obvyklého pobytu na území České republiky. Místo obvyklého pobytu bylo definováno jako místo, kde osoba obvykle tráví období svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodu rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod. a kde je členem konkrétní domácnosti.

Z územního pohledu žilo v době sčítání nejvíce rodáků v jižní a střední části kraje. Nejvyšší podíl rodáků (ze zjištěných hodnot) mezi muži mělo Hlinecko (60 %), mezi ženami pak SO ORP Česká Třebová (51 %). Nejnižší zastoupení rodáků u obou pohlaví mělo Přeloučsko (43 % mužů a 38 % žen).

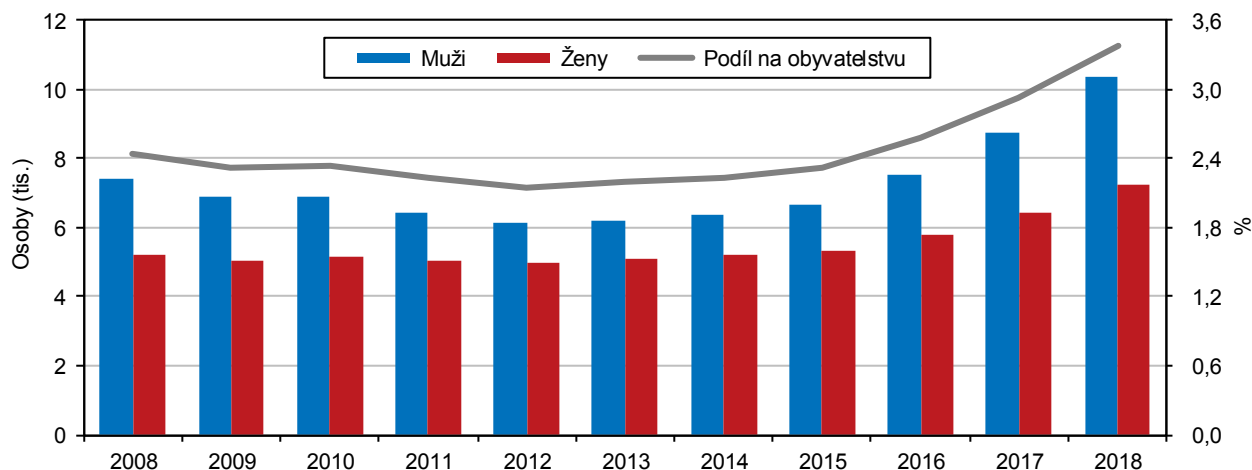
Rodáci podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011 (ze zjištěných hodnot)

V Pardubickém kraji žilo ke konci roku 2018 celkem 17 575 **cizinců** (občané cizích zemí s povolením k trvalému nebo dlouhodobému pobytu, bez azylantů), což byl nejvyšší zaznamenaný počet za dobu existence kraje. Cizinci pobývající na území kraje tvořili 3,4 % krajské populace a 3,1 % z celkového počtu cizinců žijících v České republice. Nejvíce jsou cizinci zastoupeni v Hl. městě Praze (15,7 %), nejméně pak ve Zlínském kraji (1,8 %). Více než polovina cizinců v kraji (55 % v roce 2018) pobývá na území okresu Pardubice, nejnižší zastoupení mají cizinci v okresech Chrudim a Svitavy (shodně 11 %). V okrese Pardubice byl zaznamenán nejvyšší nárůst počtu cizinců, ke konci roku 2018 jich zde bylo evidováno 5,6krát více než ke konci roku 2000.

Cizinci (bez osob s platným azylem) v Pardubickém kraji (stav k 31. 12.)

Pramen: Ředitelství služby cizinecké policie

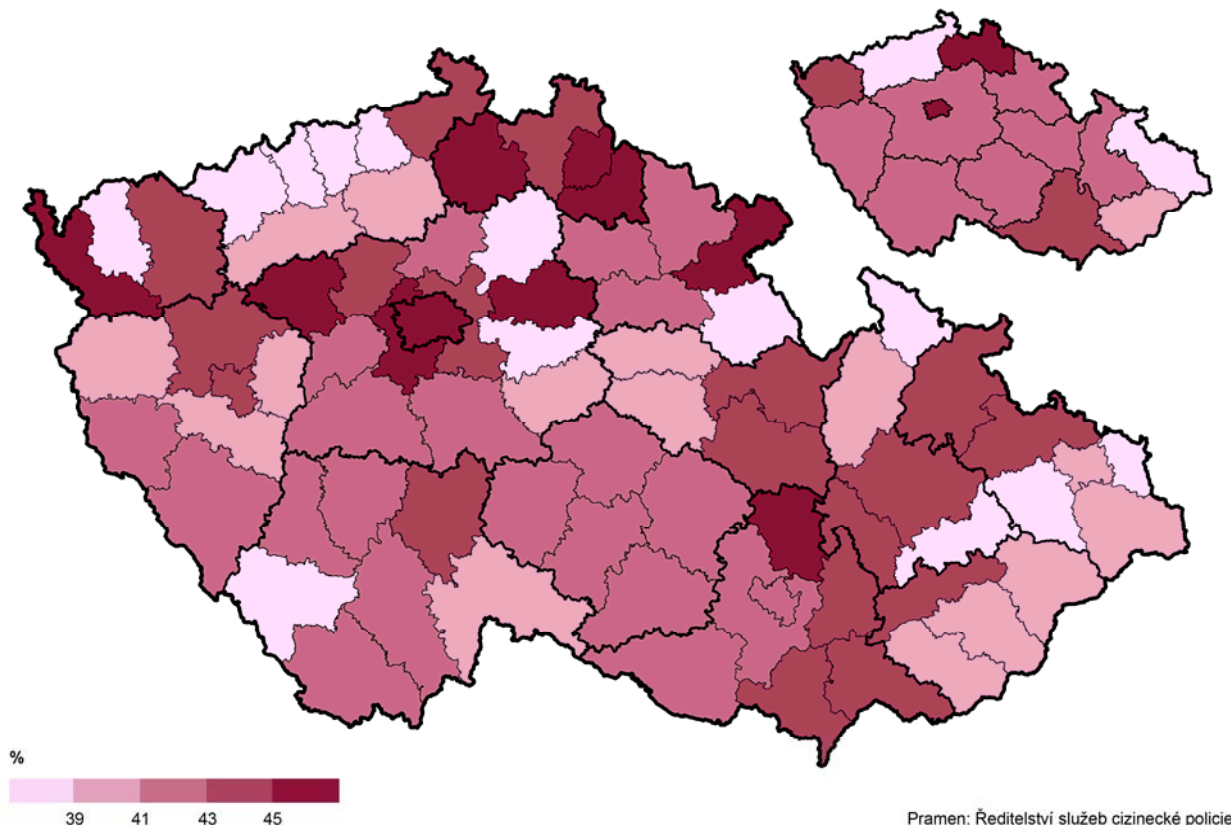

Mezi cizinci převažují muži, v roce 2018 tvořili 58,9 % (4. nejvyšší hodnota mezi kraji) při republikovém průměru 56,8 %. Mezi okresy kraje byli muži mezi cizinci nejvíce zastoupeni na Pardubicku (60,8 %), nejméně na Orlickoústecku (55,1 %). Při pohledu na zastoupení cizinců-mužů v hlavních věkových skupinách zjišťujeme převahu mužů u cizinců pouze ve skupině osob v produktivním věku (15–64 let) – 60,2 %. Mezi cizinci do 15 let byl podíl mužů 49,7 %, mezi osobami 65letými a staršími pak 48,5 %. Pokud vezmeme v úvahu rozdělení cizinců v kraji podle pohlaví a podrobnějších věkových skupin, pak do kategorie 25–44 let spadalo 53,0 % ze všech cizinců-mužů a 48,6 % z žen.

Občané států Evropské unie v roce 2018 tvořili 47 % cizinců v Pardubickém kraji (průměr za ČR dosáhl 41 %). Podle **státního občanství** bylo nejvíce cizinců z Ukrajiny (4,7 tis., tj. 27 % z celkového počtu cizinců žijících v kraji) a ze Slovenska (4,1 tis., tj. 23 %), následovali občané Vietnamu (8,5 %), Polska (7,1 %), Rumunska (6,1 %), Bulharska (5,8 %) a Mongolska (5,1 %). Ve srovnání s republikovým průměrem jsou v kraji nadprůměrně zastoupeni zejména občané Mongolska a Rumunska. Téměř každý desátý Mongol pobývající v roce 2018 v České republice žil v Pardubickém kraji (9,9 %), Rumuni byli zastoupeni 7,4 %.

Podíl žen mezi cizinci podle okresů a krajů k 31. 12. 2018

Obyvatelstvo podle SLDB 2011 (rodinný stav, národnost, víra)

V době Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 žilo na území Pardubického kraje 511,6 tisíc obyvatel, z nich bylo 259,3 tis. žen (50,7 %). Největší skupinu obyvatel v kraji z hlediska rodinného stavu tvořily osoby ve stavu manželském, a to 44 % (mezi muži bylo 44,7 % **ženatých**, podíl **vdaných** žen dosáhl 43,3 %). Zastoupení obou pohlaví ve skupině osob ve stavu manželském se výrazně mění s věkem. Zatímco u osob do 25 let bylo zastoupení ženatých mužů a vdaných žen poměrně vyrovnané, mezi osobami ve věku 25 až 34 let byl podíl vdaných žen o více než 16 procentních bodů vyšší než podíl ženatých mužů. Od věkové skupiny 60letých a starších podíl ženatých mužů výrazně převyšoval nad podílem vdaných žen (v tomto věku přibývá ovdovělých žen a také úroveň rozvodovosti je u starší generace podstatně nižší než u generace mladší).

Podíl **svobodných** mužů (44,0 %) v kraji byl o téměř 10 procentních bodů vyšší než podíl svobodných žen (34,3 %). Nejvýraznější rozdíl v zastoupení žen a mužů v kategorii svobodných je ve skupině 30 až 34letých. Zatímco mezi muži je v tomto věku svobodných 49,6 %, mezi ženami mají svobodné zastoupení „jen“ 29,4 %.

Rozvedení tvořili 9,3 % obyvatel kraje (8,4 % mezi muži a 10,1 % mezi ženami) a **ovdovělí** 7,4 % z celkového počtu obyvatel kraje (2,6 % mezi muži a 12,1 % mezi ženami). Skupina ovdovělých byla ve všech věkových

kategoriích charakterizována vyšším zastoupením žen než mužů. S rostoucím věkem se podíl ovdovělých žen zvyšoval, mezi ženami 80letými a staršími byl již 78% (podíl ovdovělých mužů v témže věku byl 33 %).

Obyvatelstvo podle rodinného stavu, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

	Muži celkem	z toho podle rodinného stavu (%)				Ženy celkem	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Celkem	252 310	44,0	44,7	8,4	2,6	259 317	34,3	43,3	10,1	12,1
z toho ve věku										
0–14 let	38 765	100,0	x	x	x	36 328	100,0	x	x	x
15–19 let	15 349	99,8	0,1	0,1	-	14 366	99,6	0,3	0,1	-
20–24 let	17 067	97,7	2,0	0,1	0,0	16 040	93,1	6,4	0,4	0,0
25–29 let	17 469	81,9	16,5	1,4	0,0	16 084	63,4	33,2	3,1	0,1
30–34 let	21 258	49,6	44,6	5,4	0,1	19 607	29,4	60,8	9,4	0,4
35–39 let	21 916	26,0	61,5	12,1	0,2	20 676	12,8	68,7	17,6	0,9
40–49 let	33 698	13,6	66,7	19,0	0,5	32 704	5,3	69,6	22,7	2,3
50–59 let	34 807	8,1	72,4	17,6	1,8	35 397	3,0	71,1	18,1	7,6
60–69 let	29 815	4,6	78,8	11,6	5,1	33 272	2,6	64,1	12,3	21,0
70–79 let	14 655	2,9	78,1	5,5	13,3	21 118	2,1	40,8	7,2	49,9
80 a více let	6 533	2,4	60,8	3,6	33,1	13 042	2,8	13,5	5,5	78,1

V **celorepublikovém pohledu** byl podíl ženatých mužů i vdaných žen zjištěný při sčítání v roce 2011 v kraji třetí nejvyšší. Podíl rozvedených mužů byl mezi kraji čtvrtý nejnižší, podíl rozvedených žen třetí nejnižší. Nejvyšší podíl svobodných mužů i žen **mezi správními obvody ORP** byl na severovýchodě kraje – na Lanškrounsku a Žamberku. Nejvyšší zastoupení osob ženatých, resp. vdaných vykazovalo Holicko, Litomyšlsko, Poličsko a Hlinecko, tedy oblasti charakteristické vysokým podílem věřících osob v populaci. Nejvyšší podíly rozvedených byly zjištěny na Pardubicku a Českoříbovsku.

Obyvatelstvo podle národnosti, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

	Muži celkem	z toho věková skupina (%)			Ženy celkem	z toho věková skupina (%)		
		0–14	15–64	65 a více		0–14	15–64	65 a více
Počet obyvatel	252 310	15,4	71,0	13,3	259 317	14,0	66,9	18,8
z toho národnost:								
česká	175 206	15,4	69,7	14,8	187 230	13,4	66,2	20,2
moravská	2 558	7,6	71,2	20,9	1 956	8,6	67,5	23,8
slovenská	2 252	2,9	76,8	19,8	2 537	3,0	72,1	24,6
polská	193	2,1	91,2	5,2	428	1,2	87,1	11,7
německá	162	6,2	56,2	37,7	126	4,0	40,5	55,6
romská	98	16,3	78,6	4,1	77	28,6	67,5	3,9
maďarská	143	-	71,3	28,7	114	0,9	61,4	36,8
mongolská	93	21,5	78,5	-	138	11,6	88,4	-
ruská	84	9,5	82,1	8,3	128	7,0	72,7	18,8
ukrajinská	866	6,8	91,3	0,8	755	10,9	86,1	2,8
vietnamská	505	8,1	90,9	0,2	314	16,6	82,2	-
neuveveno	67 653	16,4	73,6	9,2	63 493	16,5	68,4	14,6

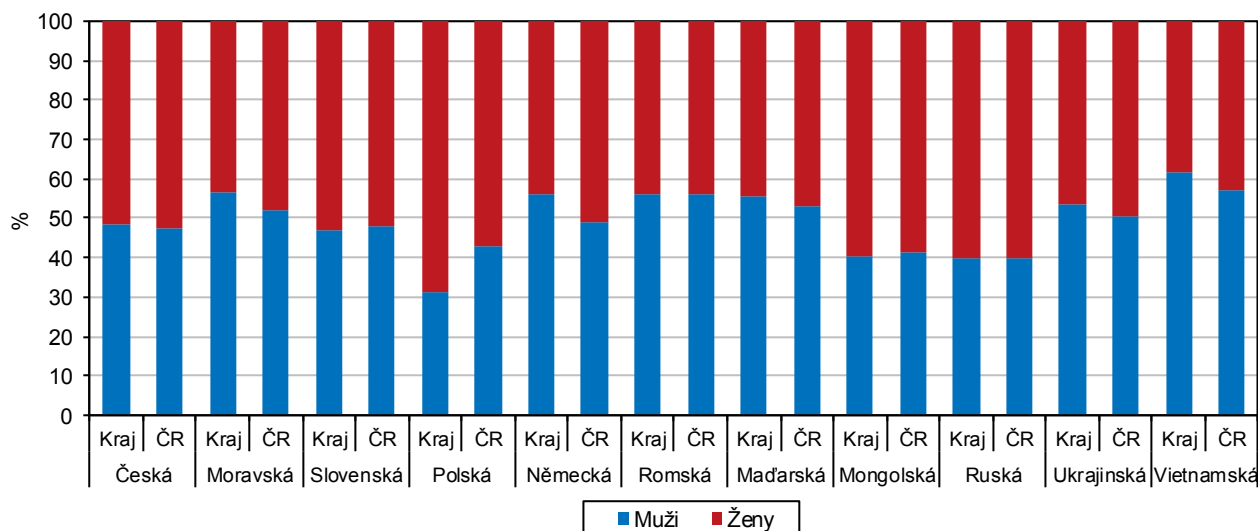
Zodpovězení otázky na **národnost**, ke které se obyvatelé hlásí, bylo dobrovolné. Možnost nezodpovědět tuto otázku využila čtvrtina obyvatel kraje (67,7 tis. mužů a 63,5 tis. žen). K české národnosti se přihlásilo více než 95 % osob (94,9 % mužů a 95,6 % žen), které otázku národnosti zodpověděly; 1,3 % obyvatel se přihlásilo k národnosti slovenské (1,2 % mužů a 1,3 % žen), následovala národnost moravská s 1,2% podílem (1,4 % mužů a 1,0 % žen), dále národnost ukrajinská a vietnamská.

Obyvatelstvo podle pohlaví a národnosti v Pardubickém kraji a ČR

Zdroj: SLDB 2011

Také zodpovězení otázky na vztah k víře bylo dobrovolné a odpovědělo na ni pouze 55 % obyvatel kraje (136,6 tis. mužů a 143,0 tis. žen). Za osoby bez náboženské víry se označilo 36,4 % mužů (91,8 tis.), 17,7 % (44,8 tis.) z celkového počtu mužů v kraji uvedlo, že jsou věřící. Mezi ženami byl podíl věřících vyšší, k věřícím se přihlásilo 21,7 % žen (56,2 tis.), 33,5 % (86,8 tis.) žen pak uvedlo, že je bez náboženské víry.

Obyvatelstvo podle náboženské víry, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

	Muži celkem	z toho věková skupina			Ženy celkem	z toho věková skupina		
		0–14	15–64	65 a více		0–14	15–64	65 a více
Počet obyvatel	252 310	38 765	179 066	33 501	259 317	36 328	173 477	48 829
z toho (%):								
věřící – nehlásící se k církvi	5,5	2,6	5,9	7,0	6,5	2,9	7,1	7,2
věřící – hlásící se k církvi	12,2	8,8	10,2	27,6	15,2	9,4	11,6	32,4
z toho:								
Církev československá husitská	0,3	0,1	0,2	1,2	0,5	0,1	0,2	1,8
Církev římskokatolická	8,7	6,8	6,8	21,0	11,0	7,4	8,2	23,9
Českobratrská církev evangelická	0,9	0,5	0,7	2,3	1,1	0,5	0,8	2,5
bez náboženské víry	36,4	39,6	38,5	22,1	33,5	39,0	37,0	16,9
neuvedeno	45,9	49,0	45,5	43,4	44,9	48,7	44,3	43,6

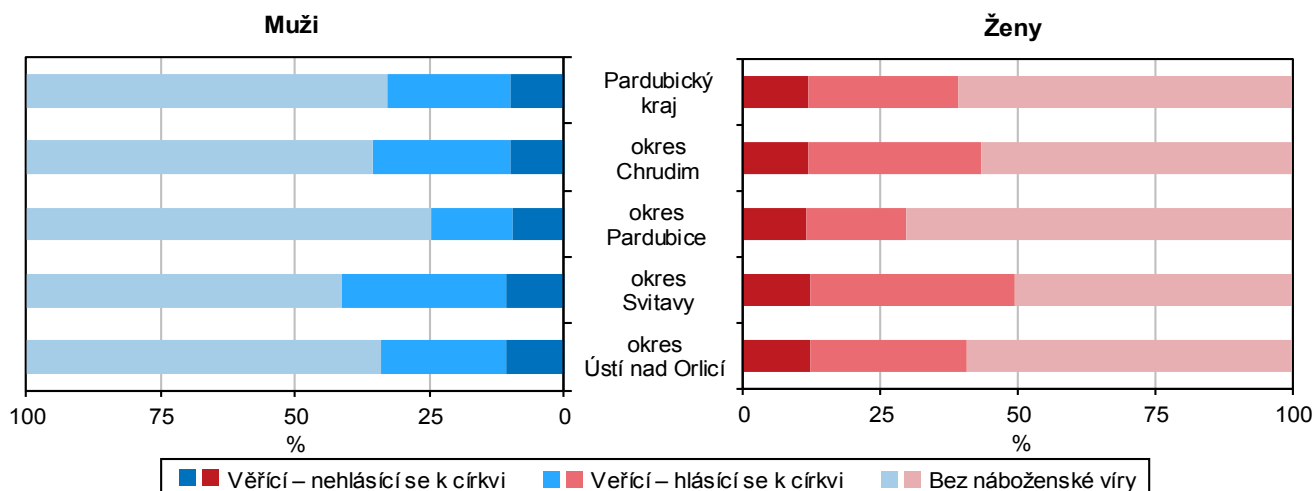
Pokud se zaměříme pouze na **skupinu osob, které na otázku vztahu k víře odpověděly**, pak se za osoby bez náboženské víry označilo téměř 64 % obyvatel kraje (67,2 % mezi muži a 60,7 % mezi ženami). K věřícím se přihlásilo více než 100 tisíc osob, 44,8 tis. mužů (32,8 % z mužů, kteří odpověděli) a 56,2 tis. žen (39,3 %). Z celorepublikového hlediska je zastoupení věřících v populaci kraje průměrné (podíl věřících mužů i žen byl mezi kraji sedmý nejvyšší); na prvním místě mezi kraji ČR se s podílem 58,2 % věřících mužů a 65,9 % věřících žen umístil Zlínský kraj.

Z hlediska věku jsou věřící muži i ženy nejvíce zastoupeni v kategorii nad 65 let. Mezi muži staršími 65 let, kteří se k otázce víry vyjádřili, se jich za věřící označilo 61,0 %, u žen byl tento podíl ještě o téměř deset procentních bodů vyšší (70,1 %). V kategorii osob do 14 let více než tři čtvrtiny mužů i žen uvedly, že jsou bez náboženské víry.

Největší část věřících hlásících se k církvi (lidé mohli při sčítání uvést rovněž odpověď, že jsou věřící, ale nehlásí se k církvi) se přihlásila k Církvi římskokatolické: 71 % mužů a 73 % žen.

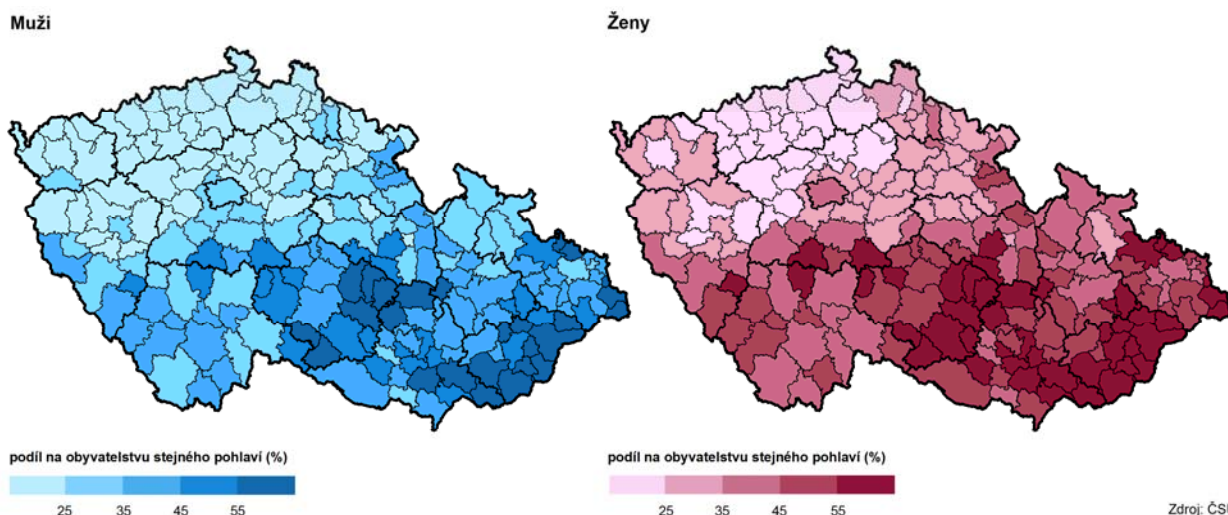
Obyvatelstvo Pardubického kraje podle pohlaví, náboženské víry a okresů (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

Mezi okresy kraje byl největší podíl věřících mužů i žen zjištěn na Svitavsku (41,5 % mužů a 49,4 % žen), nejnižší pak na Pardubicku (24,7 % mužů a 29,8 % žen).

Věřící obyvatelstvo podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011 (z osob s uvedeným vztahem k víře)

Při bližším územním pohledu je patrný nejvyšší podíl věřících mužů i žen v jižní části kraje – na Hlinceku, Poličsku a Litomyšlsku.

Projekce obyvatelstva do roku 2050

Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050 (vydaná v lednu 2014) předpokládala plynulý vývoj jednotlivých demografických procesů s mírným růstem úrovně plodnosti a poklesem intenzity úmrtnosti. V projekci byla zahrnuta i migrace obyvatel kraje, jejíž vývoj je však jen velmi těžko předvídatelný. Celkový počet obyvatel kraje by měl plynule klesat a do roku 2050 se snížit na 488 tisíc osob (242 tis. mužů a 246 tis. žen), což je o přibližně 32 tis. obyvatel méně než v současné době. K výrazným změnám by mělo dojít ve věkové struktuře obyvatel, podíl obyvatel ve věku nad 65 let by měl do roku 2050 vzrůst na 31 %, ze současných 20 %. Na 100 dětí do 15 let by mělo podle projekce v roce 2050 připadat již 236 seniorů oproti současným 126.

Nová projekce za kraje do roku 2070 bude publikována 28. listopadu 2019.

2. Vzdělání a vzdělávání

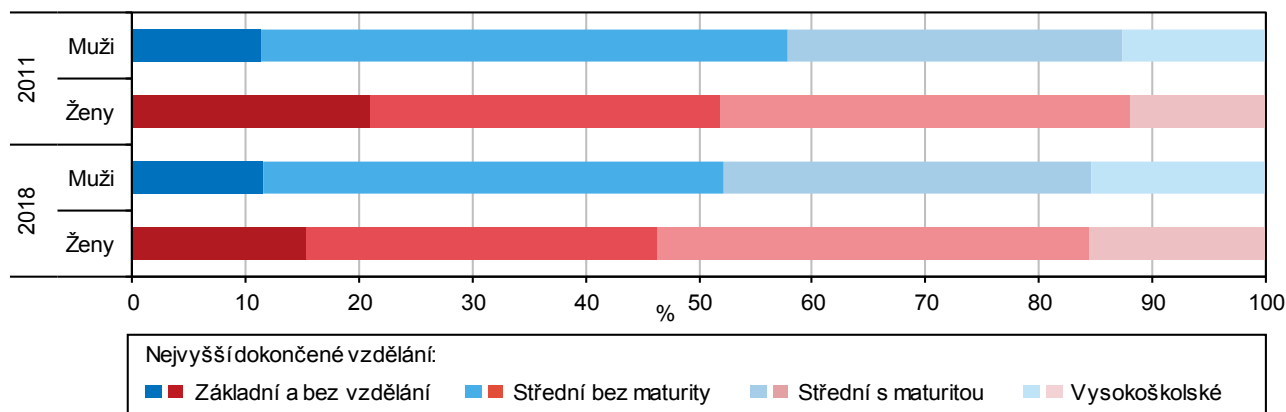
Pro hodnocení vzdělanosti populace byla využita data ČSÚ z Výběrového šetření pracovních sil, která vzhledem ke způsobu zjišťování nejsou publikována za území menší než kraj. Na rozdíl od jiného používaného zdroje – sčítání lidu, domů a bytů – však poskytují aktuálnější údaje. V oblasti vzdělávání bylo využito dat MŠMT.

Vzdělanost podle nejvyššího stupně ukončeného vzdělání

Vzdělanost populace neustále roste, a to rychleji u žen. Mezi lety 2011 až 2018 vzrostl počet vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v Pardubickém kraji za obě pohlaví, u mužů téměř o 6 tis. na 33 tis. a u žen o 8 tis. na téměř 35 tis. Naopak počet obyvatel se základním vzděláním a bez vzdělání se v kraji snížil, a to především zásluhou žen, jejichž počet se snížil ze 47 tisíc v roce 2011 na 34 tisíc v roce 2018. Počet mužů se základním vzděláním a bez vzdělání se téměř nezměnil a pohyboval se okolo 25 tisíc. Dlouhodobě největší zastoupení v populaci mají středoškolsky vzdělaní obyvatelé. V roce 2018 tvořili středoškolsky vzdělaní muži 73,1 % ze všech 15letých a starších mužů v kraji, u žen byl tento podíl 69,0 %. V populaci středoškolsky vzdělaných mužů je vyšší zastoupení osob bez maturity, zatímco u žen s maturitou.

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví a vzdělání v Pardubickém kraji

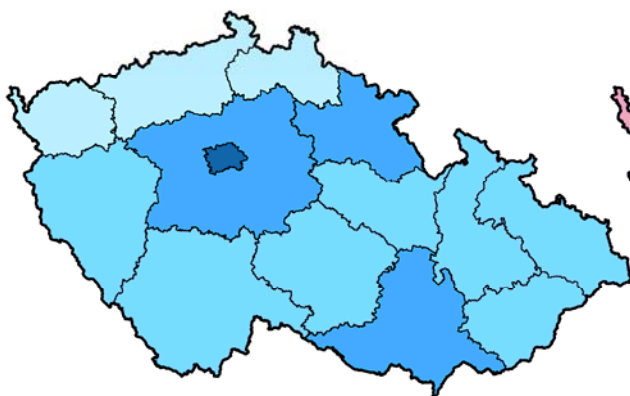
Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

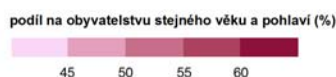
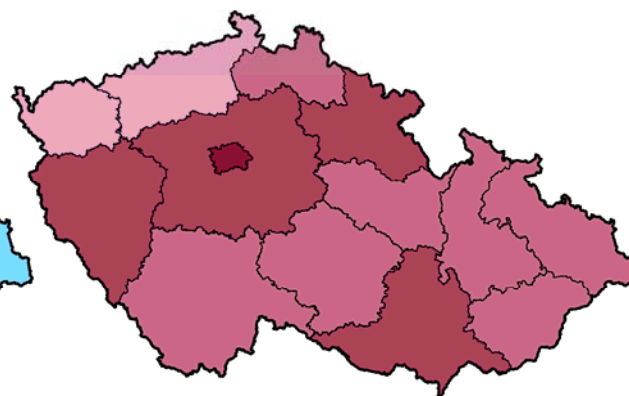
Největší zastoupení obyvatel se středoškolským vzděláním s maturitou, vyšším odborným nebo vysokoškolským vzděláním nalezneme v Hlavním městě Praze, kde mělo v roce 2018 středoškolské vzděláním s maturitou nebo vyšší 77,5 % žen a 73,5 % mužů ve věku 15 a více let. Až s odstupem následovaly ostatní kraje. V mezikrajském srovnání měl Pardubický kraj v tomto ukazateli pátý nejvyšší podíl za muže (47,7 %) a osmý nejvyšší podíl za ženy (53,7 %).

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let se vzděláním středoškolským s maturitou, vyšším odborným nebo vysokoškolským podle pohlaví a krajů v roce 2018

Muži

Ženy

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

Mateřské, základní, střední a vyšší odborné školy

Vývoj počtu dětí v mateřských školách v Pardubickém kraji do značné míry koresponduje s vývojem porodnosti. Školní rok 2014/15, kdy bylo v mateřských školách v kraji zapsáno nejvíce dětí, zároveň patřil k ročníkům, kdy bylo v kraji nejvíce dětí ve věku 4–6 let. Snížení počtu dětí v mateřských školách od školního roku 2014/15 se zároveň projevuje nižším počtem dětí na jednoho učitele (z 12,9 ve školním roce 2014/15 na 12,1 ve školním roce 2018/19). Nižší podíl dívek mezi žáky mateřských i základních škol je ovlivněn především skutečností, že se v průměru rodí o něco více chlapců než dívek.

Mateřské a základní školy

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

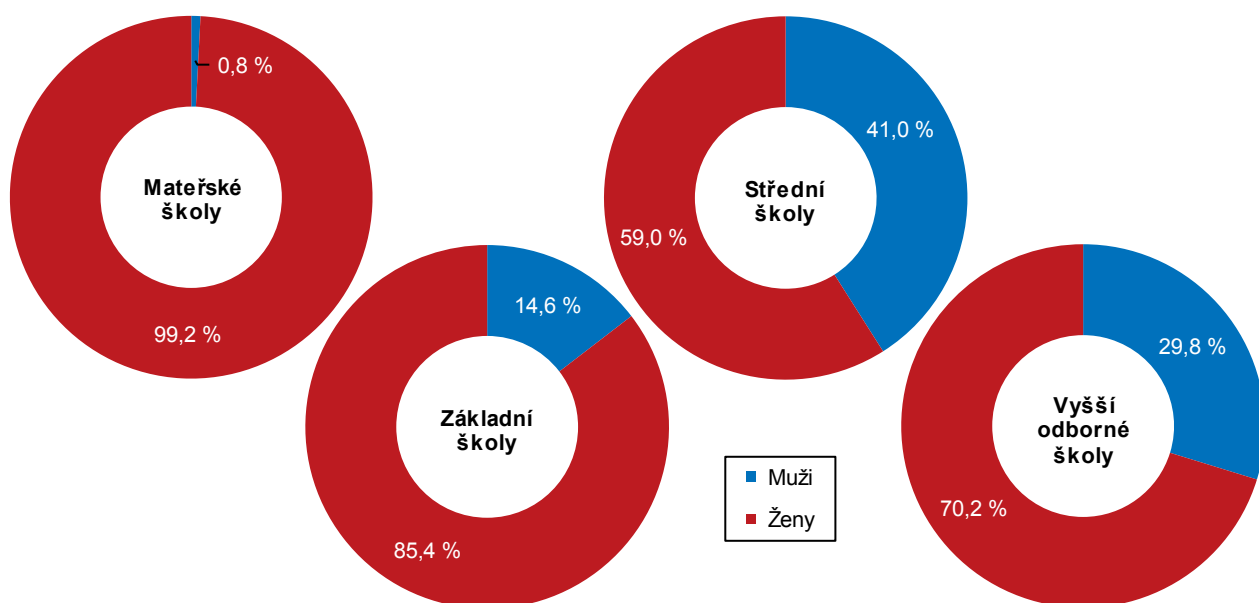
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
	Mateřské školy							
Žáci celkem	17 994	18 572	18 976	19 059	18 915	18 562	18 387	18 398
z toho dívky (%)	47,8	48,1	48,5	48,4	48,1	48,3	48,1	48,1
Učitelé¹⁾	1 394	1 424	1 463	1 480	1 482	1 472	1 492	1 520
z toho ženy (%)	99,5	99,6	99,6	99,5	99,6	99,5	99,3	99,2
	Základní školy							
Žáci celkem	41 184	41 505	42 295	43 155	44 013	44 988	45 746	46 496
z toho dívky (%)	48,0	48,1	48,1	48,1	48,3	48,4	48,4	48,4
Učitelé¹⁾	2 969	2 968	2 986	3 020	3 032	3 069	3 125	3 181
z toho ženy (%)	83,1	83,1	83,2	83,4	83,7	84,4	85,2	85,4

¹⁾ přepočtení na plně zaměstnané

Většinu **učitelů** v mateřských školách dlouhodobě tvoří ženy, ve školním roce 2018/19 se podílely 99,2 % na všech učitelích mateřských škol v kraji. Dlouhodobě velmi výraznou převahu mají učitelky také na prvním stupni základních škol, kde ve školním roce 2018/19 zaujímaly 94,3 % ze všech učitelů na prvním stupni. Také na druhém stupni základních škol mají převahu učitelky, tato převaha ovšem již není tak výrazná jako je tomu u prvního stupně základních škol. Ve školním roce 2018/19 tvořily učitelky na druhém stupni základních škol 76,2 % ze všech učitelů druhého stupně základních škol v kraji.

Učitelé podle pohlaví a druhu školy v Pardubickém kraji ve školním roce 2018/19

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Na středních školách se již počty učitelů a učitelek téměř vyrovnávají, i když mírnou převahu mají stále ženy. Ke školnímu roku 2018/19 učitelky zaujímaly 59,0 % ze všech pedagogů na středních školách v kraji. Podíl učitelek na vyšších odborných školách v kraji (70,2 % ve školním roce 2018/19) se blíží jejich podílu na druhém stupni základních škol, kde zaujímají přibližně tři čtvrtiny ze všech učitelů. V rámci jednotlivých krajů se ovšem poměr mužů a žen mezi pedagogy vyšších odborných škol poměrně výrazně liší. Nejvyšší podíl mužů měl ve školním roce 2018/19 Zlínský kraj (48,2 %), nejnižší byl naopak v Jihomoravském kraji (22,2 %).

Střední školy

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Žáci celkem	24 671	23 070	22 141	21 739	21 720	21 829	21 796	21 870
z toho dívky (%)	48,9	48,5	48,5	48,0	47,9	48,3	48,3	48,7
Podíl dívek na počtu žáků podle druhu vzdělávání (%)								
střední vzdělávání	46,9	39,8	38,4	40,2	37,6	39,3	40,0	35,6
střední vzdělávání s výučním listem ¹⁾	31,7	33,2	34,0	35,4	35,2	34,8	33,9	34,2
střední vzdělávání s maturitní zkouškou (všeobecné)	59,9	58,1	58,3	56,7	56,9	57,3	57,6	58,0
střední vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné) ¹⁾	53,0	52,8	52,1	51,0	50,8	51,1	51,1	51,4
nástavbové studium	34,6	33,8	32,9	35,6	32,3	34,1	35,5	36,4
Absolventi	5 459	5 211	4 677	4 173	3 972	4 132	4 072	.
z toho dívky (%)	50,5	48,2	48,2	47,8	46,8	49,3	45,9	.
Učitelé²⁾	2 204	2 109	2 038	2 000	1 975	1 990	2 006	1 990
z toho ženy (%)	57,1	58,1	58,5	58,5	58,7	58,7	58,7	59,0

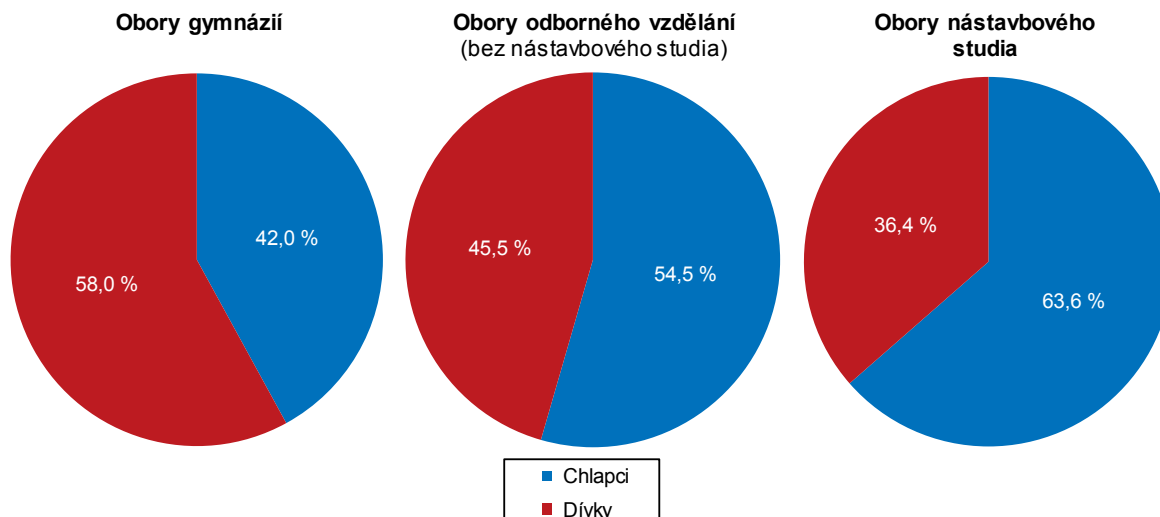
¹⁾ včetně zkráceného studia

²⁾ přepočtení na plně zaměstnané

Podle druhu vzdělávání můžeme v kraji zaznamenat dlouhodobě vyšší podíl dívek na počtu žáků na všeobecně zaměřených středních školách zakončených maturitní zkouškou (58,0 % ve školním roce 2018/19). Střední odborné školy, které jsou zakončeny maturitní zkouškou, navštěvuje také o něco více dívek než chlapců, nicméně rozdíl zde není tak výrazný (51,4 % dívek oproti 48,6 % chlapců ve školním roce 2018/19). Dlouhodobě vyšší podíl chlapců můžeme naopak zaznamenat na středních školách, ze kterých obdrží žáci pouze výuční list (65,8 % ve školním roce 2018/19) a také na nástavbových studiích (63,6 % ve školním roce 2018/19). Do kategorie střední vzdělávání (viz předchozí tabulka) patří převážně dvouleté učební obory bez maturity a bez výučního listu. Ve školním roce 2018/19 bylo v kraji v této kategorii pouze 104 žáků. Podíl dívek v této kategorii je dlouhodobě nižší, nicméně se mezi lety mění v řádu i několika procentních bodů z důvodu nízkého počtu žáků v kategorii.

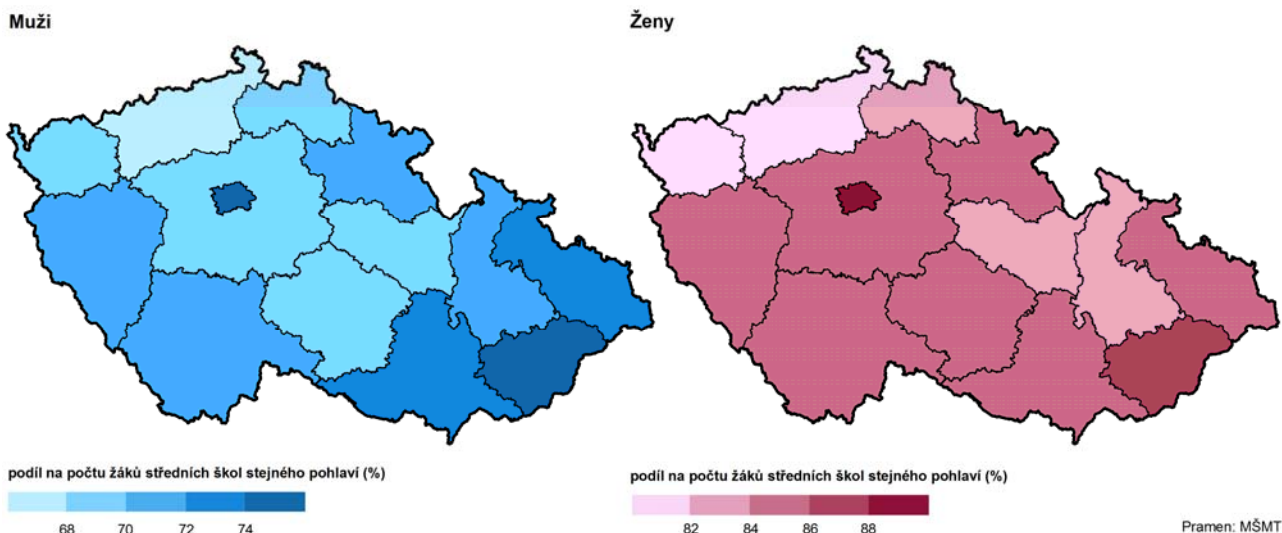
Žáci středních škol podle pohlaví a oboru vzdělání v Pardubickém kraji ve školním roce 2018/19

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Mezi žáky středních škol celkově převažují ti, kteří studují **obory zakončené maturitní zkouškou**. Takto zakončené obory si volí vyšší podíl dívek než chlapců. V mezikrajském srovnání měl Pardubický kraj ve školním roce 2018/19 čtvrtý nejnižší podíl žáků středních škol, které mají studium zakončené maturitní zkouškou na všech žákyních středních škol (83,3 %). Nejvyšší byl tento podíl v Hlavním městě Praze (90,4 %) a dále následoval Zlínský kraj (87,8 %). Za žáky-chlapce měl Pardubický kraj ve stejném ukazateli šestý nejnižší podíl (69,6 %). Nejvyšší podíl byl zaznamenán v Hlavním městě Praze (82,7 %).

Žáci středních škol studující obory zakončené maturitní zkouškou podle pohlaví a krajů ve školním roce 2018/19

Ženy dlouhodobě tvoří většinu **absolventů vyšších odborných škol** v Pardubickém kraji. Ve školním roce 2017/18 se na všech absolventech VOŠ v kraji podílely 79,3 %. Většinu absolventů vyšších odborných škol v kraji pak tvořili absolventi pedagogiky a sociální péče, kteří zaujímali 63,6 % z absolventů všech oborů vyšších odborných škol v kraji (ke školnímu roku 2017/18).

Vyšší odborné školy

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Studenti celkem	1 545	1 520	1 521	1 431	1 290	1 065	987	746
z toho ženy (%)	77,1	78,8	76,9	77,7	78,9	80,1	79,6	85,0
Absolventi	346	364	380	361	315	275	261	.
z toho ženy (%)	75,7	81,0	77,6	80,6	87,0	83,6	79,3	.
Učitelé¹⁾	105	101	110	109	111	65	59	49
z toho ženy (%)	46,9	49,8	48,7	50,6	51,1	65,5	65,7	70,2

¹⁾ přepočtení na plně zaměstnané

Vysoké školy

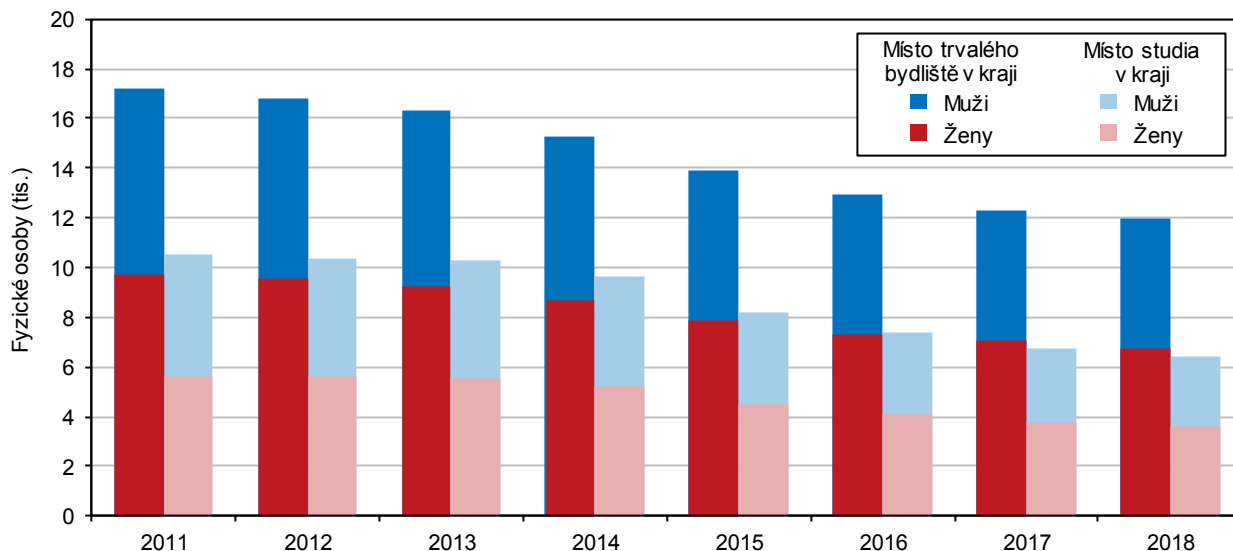
V Pardubickém kraji má sídlo jedna veřejná vysoká škola, která má od akademického roku 2008/09 sedm fakult. Soukromé vysoké školy se v kraji nevyskytují. **Počet studentů Univerzity Pardubice** se snižuje od roku 2011, kdy se zde vzdělával nejvyšší počet studentů (10 754). V roce 2018 školu navštěvovalo 6 804 studentů, z toho bylo 55,3 % žen. V prezenčním studiu bylo v tomto roce na Univerzitě Pardubice celkem 5 373 studentů, z toho 56,1 % žen.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy eviduje studenty veřejných a soukromých vysokých škol ze dvou hledisek – podle místa studia a podle místa trvalého bydliště. Počet studentů podle místa studia není v Pardubickém kraji shodný s počtem studentů Univerzity Pardubice, protože v kraji působí i detašovaná pracoviště vysokých škol, které mají sídlo v jiném kraji. Následující text se bude věnovat vysokoškolským studentům se státním občanstvím ČR podle místa trvalého bydliště.

Studenti veřejných a soukromých vysokých škol se státním občanstvím ČR podle pohlaví – Pardubický kraj

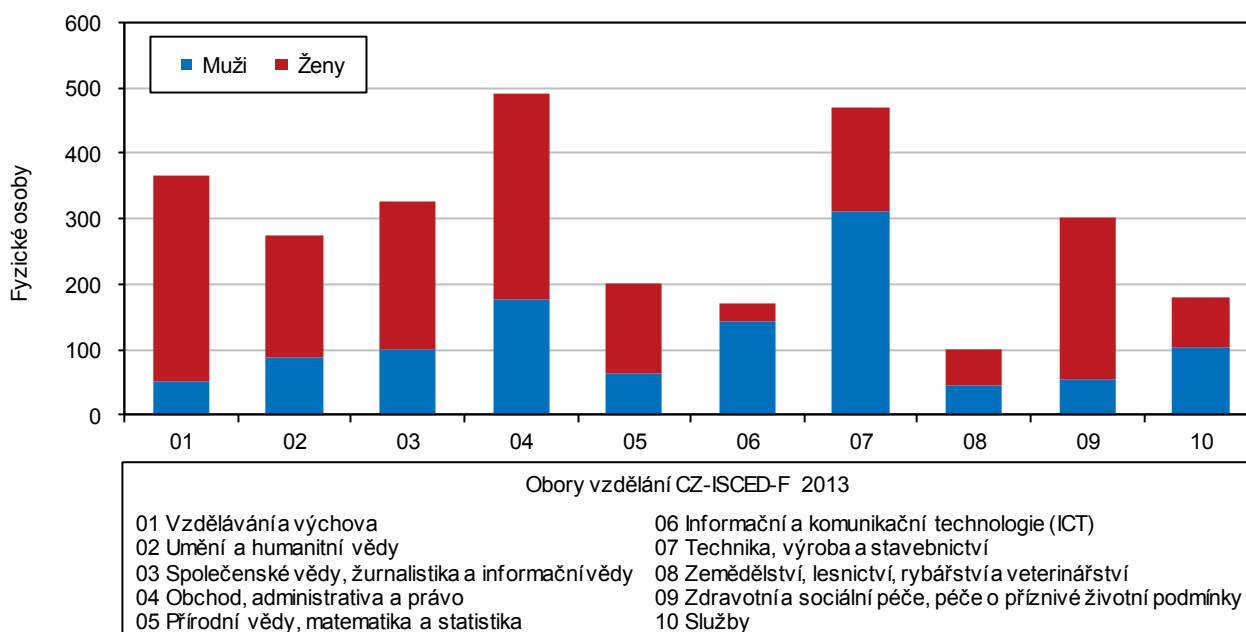
Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

V Pardubickém kraji mělo v roce 2018 trvalé bydliště 2 877 absolventů veřejných a soukromých vysokých škol, kteří měli státní občanství ČR. Z nich tvořily absolventky 60,2 %. Podíl absolventek na všech absolventech s trvalým bydlištěm v kraji se v posledních 10 letech pohybuje okolo 60 %. Velké rozdíly mezi počtem absolventů a absolventek můžeme zaznamenat mezi jednotlivými obory vzdělání. V roce 2018 byl největší podíl absolventek na všech absolventech v oboru vzdělávání a výchova, kde ženy zaujímaly 86,1 % ze všech absolventů. Velké zastoupení žen bylo také mezi absolventy oboru zdravotní a sociální péče, péče o příznivé životní podmínky, kde ženy zaujímaly 81,4 % ze všech absolventů. Vyšší podíl absolventek měly dále obory společenské vědy, žurnalistika a informační vědy (68,7 %), přírodní vědy, matematika a statistika (67,8 %), umění a humanitní vědy (67,6 %), obchod, administrativa a právo (63,9 %) a zemědělství, lesnictví, rybnářství a veterinářství (54,5 %). Nižší podíl absolventek byl naopak v oborech služby (42,0 %) a technika, výroba a stavebnictví (33,8 %). Nejnižší zastoupení měly absolventky oboru informační a komunikační technologie, kde tvořily pouze 15,8 % ze všech absolventů.

Absolventi se státním občanstvím ČR veřejných a soukromých vysokých škol podle pohlaví a oborů vzdělání s trvalým bydlištěm v Pardubickém kraji v roce 2018

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Veřejné a soukromé vysoké školy – studenti a absolventi státního občanství ČR^{*)}

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Studenti se státním občanstvím ČR	17 214	16 834	16 336	15 276	13 917	12 929	12 305	11 944
v tom podle typu studijního programu								
bakalářský	11 085	10 803	10 362	9 369	8 270	7 566	7 276	7 208
magisterský	1 470	1 297	1 273	1 274	1 264	1 218	1 207	1 208
magisterský navazující	3 906	3 971	3 919	3 872	3 626	3 420	3 186	2 906
doktorský	959	926	937	908	880	824	749	714
v tom podle formy studia								
prezenční	13 107	12 912	12 673	11 919	10 858	9 985	9 468	9 276
distanční a kombinované	4 301	4 084	3 816	3 490	3 185	3 041	2 926	2 745
Absolventi se státním občanstvím ČR	4 100	4 142	4 071	3 940	3 694	3 512	3 100	2 877
	z toho ženy (%)							
Studentky se státním občanstvím ČR	56,7	56,7	56,4	56,8	56,6	56,7	57,1	56,6
v tom podle typu studijního programu								
bakalářský	55,8	55,5	54,9	55,7	55,6	55,4	55,3	55,0
magisterský	69,8	71,0	70,8	71,6	71,7	72,1	72,2	70,9
magisterský navazující	58,5	59,2	59,4	58,0	57,3	57,5	58,7	57,8
doktorský	40,8	41,7	42,4	43,7	44,0	43,7	45,5	43,8
v tom podle formy studia								
prezenční	56,0	56,0	55,9	56,3	56,2	56,1	56,3	56,1
distanční a kombinované	59,1	59,3	58,9	59,2	58,6	59,0	59,7	58,9
Absolventky se státním občanstvím ČR	61,9	62,1	63,2	61,5	60,5	60,5	60,9	60,2

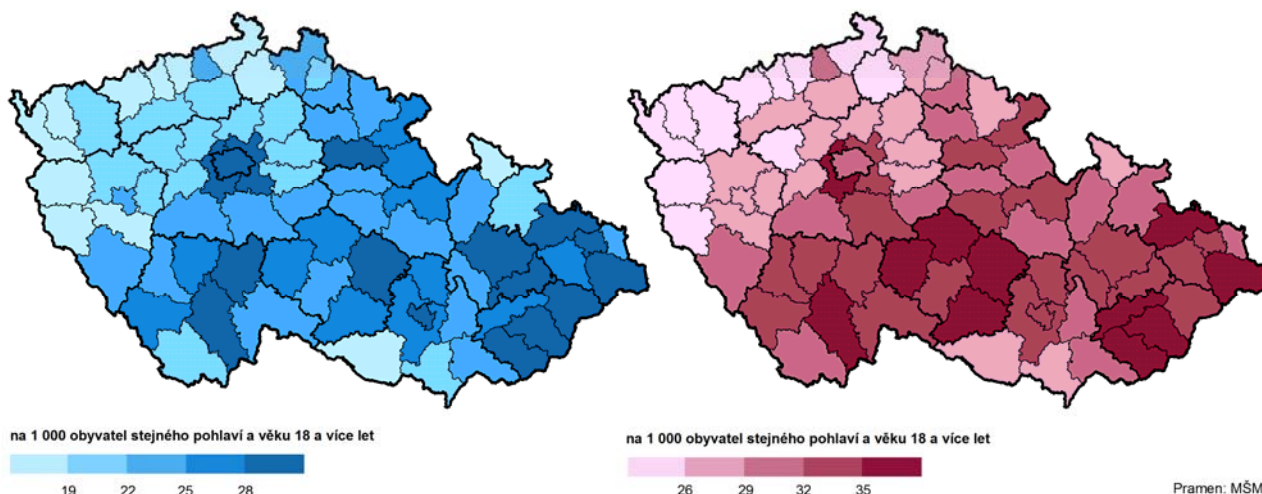
^{*)} s místem trvalého bydliště v kraji; ve fyzických osobách, tj. každý je uveden jen jednou, celkový počet tak nemusí souhlasit se součty za jednotlivé typy studijních programů nebo formy studia

V bakalářských i magisterských studijních programech (včetně magisterského navazujícího) mají dlouhodobě převahu ženy (v roce 2018 v bakalářském studijním programu v kraji 55,0 %, v magisterském 70,9 % a v magisterském navazujícím 57,8 %). Nejvyšší doktorské studium ovšem již studuje více mužů. Ženy tvořily v doktorském studiu v roce 2018 pouze 43,8 % ze všech doktorských studentů s bydlištěm v Pardubickém kraji.

Studenti veřejných a soukromých vysokých škol se státním občanstvím ČR podle pohlaví a okresu trvalého bydliště k 31. 12. 2018

Muži

Ženy

Nejvyšší podíl studentů vysokých škol se státním občanstvím ČR podle místa trvalého bydliště měl ke konci roku 2018 za muže okres Praha-západ (32,5 na 1 000 mužů 18letých a starších) a za ženy okres Žďár nad Sázavou (38,8 ‰). V rámci tohoto ukazatele dosahovaly okresy Pardubického kraje průměrných hodnot.

3. Ekonomická aktivita

Informace o ekonomické aktivitě obyvatel poskytuje již 25 let na krajské úrovni **Výběrové šetření pracovních sil** (VŠPS), které provádí ČSÚ v souladu s metodikou Eurostatu. Vzhledem k velikosti výběrového souboru není možné publikovat údaje za menší územní celky (okresy, správní obvody obcí s rozšířenou působností). Ani na úrovni krajů nejsou zjištěné struktury zaměstnaných vždy dostatečně přesné, proto se v takovém případě pracuje s víceletými průměry. Nejčastěji se ekonomická aktivita vztahuje k populaci osob patnáctiletých a starších. Za **zaměstnané** považuje VŠPS osoby obvykle bydlící na sledovaném území, které v referenčním týdnu pracovaly alespoň 1 hodinu za mzdu nebo jinou odměnu, nebo sice nebyly v práci, ale měly formální vztah k zaměstnání. Mezi **nezaměstnané osoby** se ve VŠPS řadily osoby, které současně splňovaly všechny 3 následující podmínky: nebyly zaměstnané, aktivně hledaly práci a byly připraveny nejpozději do 14 dnů nastoupit do práce. Tento údaj se tedy metodickým vymezením liší od registrovaných uchazečů o zaměstnání podle evidence úřadů práce. **Ekonomicky neaktivní osoby** jsou podle VŠPS ostatní osoby, které nemohly být klasifikované jako zaměstnané nebo nezaměstnané.

Populace osob ve věku 15 a více let v kraji do roku 2010 rostla až na 441 tis. osob a poté následoval mírný pokles na 437 tis. osob v roce 2018. **Pracovní síla** (součet počtu zaměstnaných a nezaměstnaných) se mezi roky 2000 a 2011 pohybovala mezi 247 a 255 tis. osobami, poté následoval růst až na 263 tis. osob v roce 2018. Výraznější růst počtu zaměstnaných byl zaznamenán až od roku 2013, přitom nejvyšší počet zaměstnaných z období 2000 až 2010 (245 tis. osob v roce 2008) byl překročen počínaje rokem 2014. Počet nezaměstnaných se po roce 2000 snižoval, nejnižší hodnota byla zjištěna v roce 2008, poté do roku 2013 následoval růst. Pod úroveň roku 2008 se počet nezaměstnaných v kraji dostal až v letech 2017 a 2018. Počet ekonomicky neaktivních byl nejvyšší v letech 2010 a 2011 (187 tis. osob), od té doby se snižuje. Mezi příčinami je nejvýznamnější klesající počet mladých lidí do 30 let a tím i osob připravujících se na budoucí zaměstnání na školách a učilištích.

Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

v tis. osob

	2008			2013			2018		
	Celkem	v tom		Celkem	v tom		Celkem	v tom	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Populace 15 a více let celkem	437,7	213,5	224,2	438,4	214,8	223,6	437,2	215,0	222,2
v tom podle ekonomické aktivity									
pracovní síla	254,3	144,2	110,1	263,2	146,2	117,0	263,1	145,6	117,5
v tom:									
zaměstnaní	245,1	141,0	104,1	241,0	136,5	104,5	258,6	143,8	114,8
nezaměstnaní	9,2	3,3	5,9	22,1	9,6	12,5	4,5	1,8	2,7
ekonomicky neaktivní	183,4	69,3	114,1	175,2	68,6	106,6	174,1	69,5	104,6

Počet **mužů tvořících pracovní sílu** se v letech 2000 až 2010 pohyboval v kraji mezi 140 a 144 tis. osobami, poté rostl až na 148 tis. osob v roce 2017. Výraznější růst počtu zaměstnaných byl zaznamenán až od roku 2014, přitom nejvyšší počet zaměstnaných z období 2000 až 2010 (141 tis. osob v roce 2008) byl překročen počínaje rokem 2015. Počet nezaměstnaných mužů se po roce 2000 snižoval, nejnižší hodnota byla zjištěna v roce 2008, poté do roku 2013 následoval růst. Pod úroveň roku 2008 se počet nezaměstnaných mužů v kraji dostal až v roce 2018. Počet ekonomicky neaktivních mužů byl nejvyšší v roce 2011 (74 tis. osob), poté se do roku 2017 snižoval (až na 67 tis. osob).

Počet **žen tvořících pracovní sílu** se v letech 2000 až 2010 pohyboval mezi 108 a 111 tis. osobami, poté rostl až na 118 tis. osob v roce 2018. Nejvyšší počet zaměstnaných žen z období 2000 až 2010 (104 tis. osob v roce 2008) byl překročen počínaje rokem 2013. Počet nezaměstnaných žen se po roce 2000 snižoval, nejnižší hodnota byla zjištěna v roce 2008, poté do roku 2013 následoval růst. Pod úroveň roku 2008 se počet nezaměstnaných žen v kraji dostal v roce 2016. Počet ekonomicky neaktivních žen byl nejvyšší v roce 2010 (116 tis. osob), poté se do roku 2018 snižoval (až na 105 tis. osob).

Nejrozšířenějším ukazatelem, charakterizujícím intenzitu ekonomické aktivity na daném území, je **míra ekonomické aktivity**, vyjadřující podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let. Míra ekonomické aktivity žen dlouhodobě zaostává za mírou EA mužů, rozdíl se však postupně snižuje. Přispívá k tomu progresivnější posun věkové hranice pro přiznání starobního důchodu u žen. Tříleté průměry míry ekonomické aktivity mužů v kraji se podle VŠPS pohybovaly mezi 66,5 % (průměr let 2009–2011) a 68,7 % (průměr let 2015–2017), u žen mezi 48,9 % (průměr let 2008–2010) a 52,2 % (průměr let 2016–2018). V samotném roce 2018 zaostávala míra ekonomické aktivity mužů v kraji za celostátním průměrem o 1,0 procentního bodu a hodnotou 67,7 % byla až devátá v mezikrajském srovnání. Naproti tomu míra ekonomické aktivity žen zde překračovala republikový průměr o 0,1 p. b. a hodnota 52,9 % byla mezi kraji čtvrtá nejvyšší.

Sčítání lidu 2011 poskytuje údaje o míře EA i za nižší územní celky, avšak pouze za osoby se zjištěnou ekonomickou aktivitou (94,9 % mužů a 96,5 % žen). Takto vypočtená míra ekonomické aktivity mužů dosahovala v kraji 67,7 %, nejnižší byla v okrese Svitavy (66,2 %), nejvyšší v okrese Pardubice (69,5 %). Mezi správními obvody ORP byla nejnižší v SO ORP Králíky (62,9 %) a Polička (64,6 %), nejvyšší v SO ORP Přelouč (69,8 %) a Holice (69,5 %). Míra ekonomické aktivity žen činila v kraji 51,9 %, nejnižší byla v okrese Chrudim (50,2 %), nejvyšší v okrese Pardubice (54,2 %). Mezi správními obvody ORP byla nejnižší v SO ORP Hlinsko (47,6 %) a Králíky (48,5 %), nejvyšší v SO ORP Pardubice (54,7 %) a Holice (52,5 %).

Ekonomická aktivita podle věku a vzdělání

Rozdíly v míře ekonomické aktivity mužů a žen jsou patrné především mezi mladými lidmi do 35 let. K hlavním příčinám patří vyšší zastoupení žen mezi osobami na rodičovské dovolené a také skutečnost, že se ženy častěji připravují déle na své budoucí zaměstnání (vyšší podíl žen mezi studenty vyšších odborných a vysokých škol). Nižší ekonomická aktivita žen je i ve věkové kategorii 55–64 let, i když postupná změna věku, při kterém vzniká nárok na odchod do důchodu, vede v posledních 10 letech ke zmenšování rozdílu míry ekonomické aktivity mezi pohlavími, a to hlavně ve věkové kategorii 55–59 let. Tato legislativní změna vede u obou pohlaví k růstu míry ekonomické aktivity osob ve věku 55–59 let na úroveň srovnatelnou u mužů s věkovou kategorií 50–54 let a u žen s věkovou kategorií 35–39 let.

V porovnání s průměrem ČR byla v roce 2018 v kraji nadprůměrná míra EA osob ve věku 20–29 let a 55–59 let, přitom míra EA mužů ve věku 20–29 let a žen ve věku 25–29 let byla dokonce mezi kraji nejvyšší. Naproti tomu za celostátním průměrem zaostávala míra EA osob ve věku 60–64 let, u mužů byla v mezikrajském srovnání 3. nejnižší, u žen 5. nejnižší. Tato skutečnost souvisí s tím, že je v kraji mezi starobními důchodci jeden z nejvyšších podílů příjemců předčasných starobních důchodů.

Míra ekonomické aktivity podle věku

Zdroj: Vyběrové šetření pracovních sil

v %

	2008		2013		2018	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Populace 15 a více let celkem	67,6	49,1	68,0	52,3	67,7	52,9
z toho ve věku						
20–24 let	66,3	49,2	60,6	50,8	69,3	46,0
25–29 let	94,8	66,0	93,0	78,1	95,9	76,9
30–34 let	97,3	66,2	97,4	69,2	97,7	62,8
55–59 let	84,3	50,5	93,4	69,8	93,5	86,9
60–64 let	37,3	10,8	44,9	17,5	54,4	28,7

Míra ekonomické aktivity se liší také **podle stupně dosaženého vzdělání**. Nejvyšší je mezi osobami s vysokoškolským vzděláním, přitom u mužů byla v kraji v roce 2018 o 11,9 procentního bodu vyšší než u žen. Rozdíl mezi pohlavími nebyl tak výrazný jako u osob se středním vzděláním vzhledem k tomu, že vysokoškolsky vzdělané ženy jsou častěji ekonomicky aktivní i po vzniku nároku na starobní důchod. Naproti tomu nejnižší je míra ekonomické aktivity mezi osobami se základním vzděláním v důsledku vyššího

zastoupení ekonomicky neaktivních seniorů a v nejmladších věkových kategoriích vlivem vysokého podílu osob pokračujících ve studiu na středních, vyšších a vysokých školách.

V porovnání s republikovým průměrem je v kraji míra ekonomické aktivity osob se základním vzděláním a bez vzdělání podprůměrná (u mužů o 4,0 p. b., u žen o 1,2 p. b.). U osob se středním vzděláním se příliš neliší od celostátního průměru; výjimkou je míra EA žen se středním vzděláním s maturitou, která je v kraji 1,2 p. b. nad průměrem ČR. Nad celostátním průměrem je v kraji také míra EA mužů s vysokoškolským vzděláním (o 1,7 p. b.), mezi kraji je třetí nejvyšší.

Míra ekonomické aktivity podle vzdělání

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

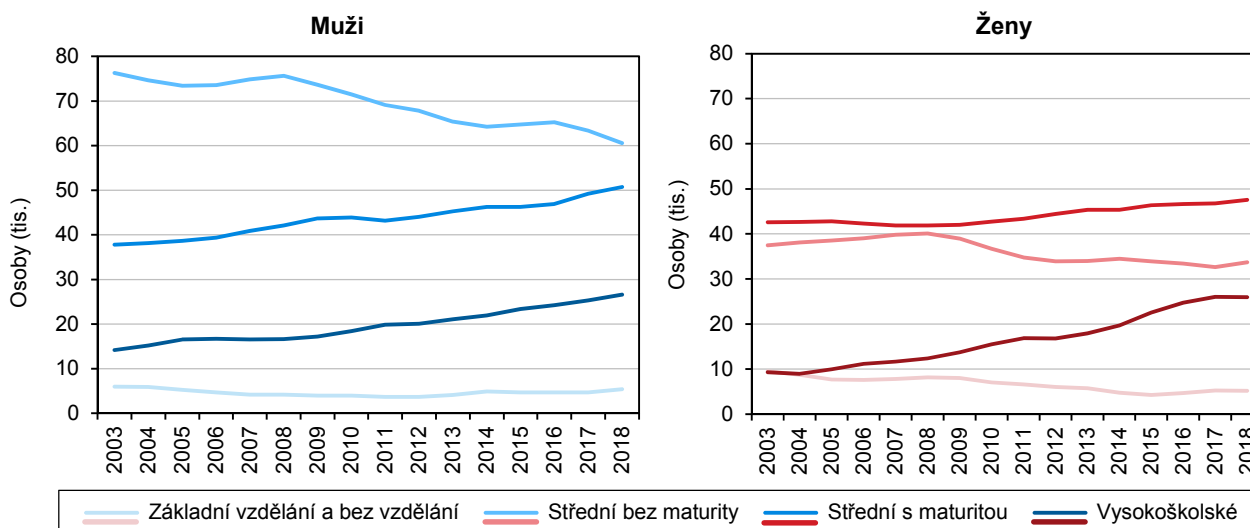
v %

	2008		2013		2018	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Populace 15 a více let celkem	67,6	49,1	68,0	52,3	67,7	52,9
z toho vzdělání						
základní vzdělání a bez vzdělání	16,3	18,8	31,3	16,7	24,0	15,3
střední bez maturity	74,2	53,5	71,2	56,3	68,9	53,9
střední s maturitou	72,7	59,1	72,3	60,1	74,2	59,5
vysokoškolské	84,1	67,9	80,4	69,3	83,6	71,7

Vzhledem k (nedostatečné) velikosti výběrového souboru na úrovni krajů je vývoj počtu zaměstnaných v čase zobrazen v následujícím grafu pomocí tříletých průměrů. Z grafu je patrný u obou pohlaví růst počtu zaměstnaných osob se středním vzděláním s maturitou a s vysokoškolským vzděláním. Naproti tomu se v kraji snižuje počet zaměstnaných mužů i žen se středním vzděláním bez maturity a žen se základním vzděláním, popř. bez vzdělání.

Zaměstnaní podle pohlaví a vzdělání v Pardubickém kraji (tříleté průměry)

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

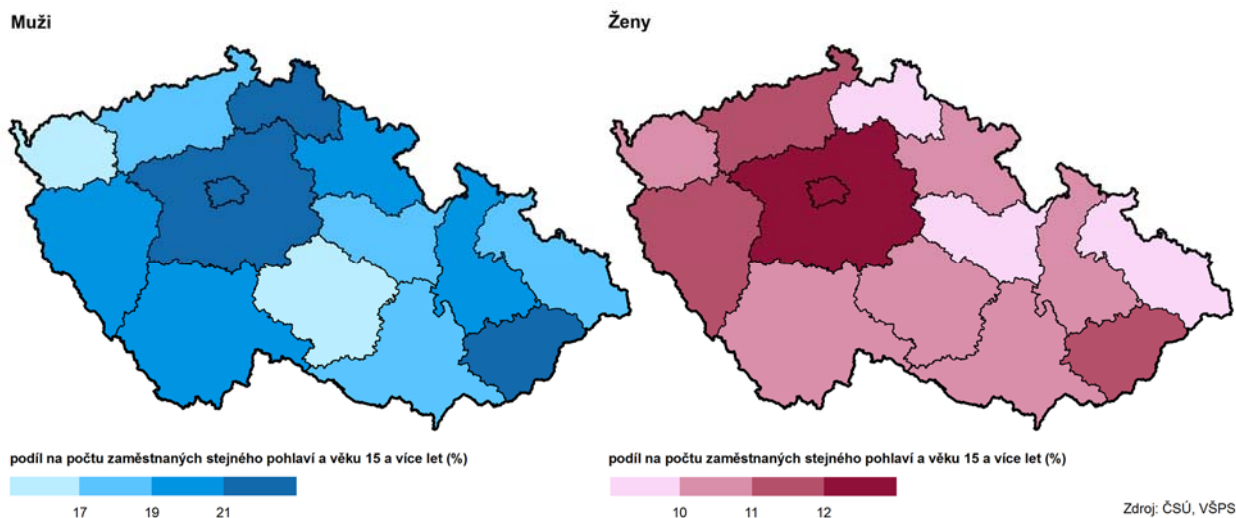

Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání, odvětví činnosti a hlavních tříd zaměstnání

Mezi zaměstnanými s bydlištěm v Pardubickém kraji tvořily v roce 2018 ženy 44,4 %, což je hodnota srovnatelná s republikovým průměrem. Z hlediska **postavení v zaměstnání** jsou nejpočetnější skupinou zaměstnanci včetně členů produkčních družstev. V kraji tvořili 82,6 % všech zaměstnaných mužů, což bylo 3,2 procentního bodu nad průměrem ČR a mezi kraji šlo o třetí nejvyšší hodnotu. Mezi zaměstnanými ženami byl podíl zaměstnankyň 89,7 %, což bylo 2,1 p. b. nad republikovým průměrem a v mezikrajském srovnání

to byl druhý nejvyšší podíl. Naproti tomu byli v kraji u obou pohlaví podprůměrně zastoupeni podnikatelé. Nižší podíl měly především osoby pracující na vlastní účet (u mužů 3,6 p. b. a u žen 2,4 p. b. pod průměrem ČR).

Podnikatelé podle pohlaví a krajů v roce 2018 (zaměstnavatelé a osoby pracující na vlastní účet)

V uplynulých šesti letech se v kraji zvyšoval celkový počet zaměstnanců, přitom podíl žen byl nejvyšší v roce 2015. Obdobně rostl i celkový počet zaměstnavatelů, avšak podíl žen mezi nimi do roku 2016 klesal a zastoupení žen bylo mezi zaměstnavateli v roce 2018 nižší než v roce 2013. Počet zaměstnavatelů-mužů je v kraji třikrát vyšší než počet zaměstnavatelů ženského pohlaví. Počet osob pracujících v kraji na vlastní účet se od roku 2015 snižuje, zastoupení žen se v této kategorii zvýšilo z jedné čtvrtiny v roce 2014 na jednu třetinu v roce 2018.

Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání

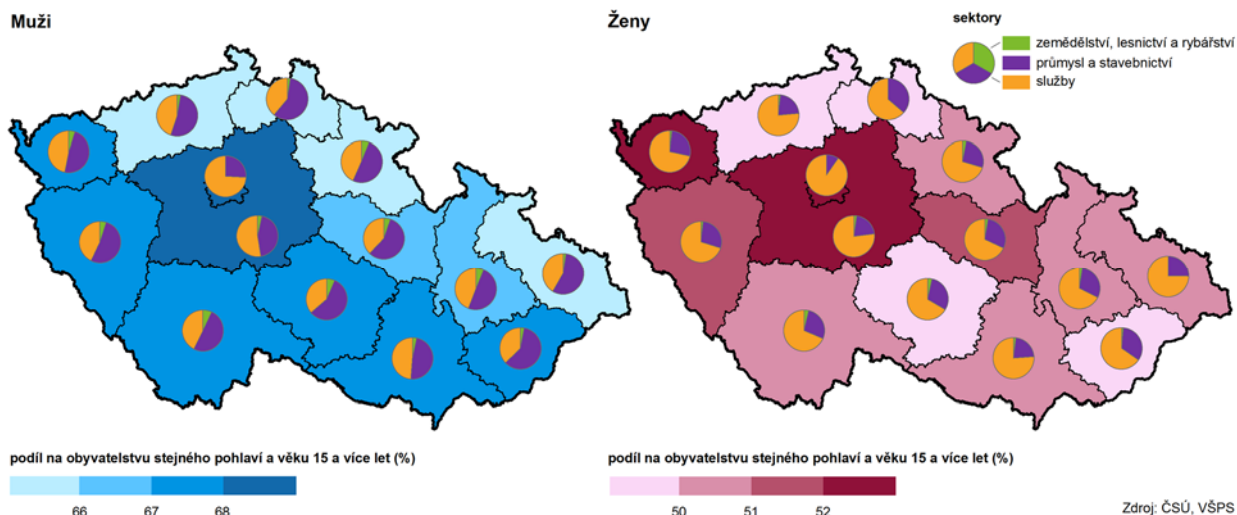
Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zaměstnanci vč. členů produkčních družstev (tis. osob)	204,5	208,1	210,8	215,6	217,5	221,8
v tom (%)						
muži	54,5	53,6	52,7	52,9	54,3	53,5
ženy	45,5	46,4	47,3	47,1	45,7	46,4
Zaměstnavatelé (tis. osob)	5,9	6,5	7,9	7,9	7,0	9,3
v tom (%)						
muži	68,9	71,5	75,3	77,2	75,7	74,2
ženy	31,1	28,5	24,7	22,8	24,3	25,8
Pracující na vlastní účet (tis. osob)	28,9	30,4	30,2	28,8	28,2	26,6
v tom (%)						
muži	72,0	75,3	78,2	73,8	71,6	67,7
ženy	28,0	24,7	21,8	26,2	28,4	32,3

Na následujících kartodiagramech je v Pardubickém kraji patrný podprůměrný podíl zaměstnaných mužů na celkovém počtu mužů ve věku 15 a více let (mezi kraji šestá nejnižší hodnota) a nadprůměrný podíl zaměstnaných žen (čtvrtá nejvyšší hodnota).

Struktura zaměstnaných mužů podle hlavních národních hospodářských sektorů se výrazně liší od struktury zaměstnaných žen. V kraji byl v roce 2018 podíl zaměstnaných v zemědělství, lesnictví a rybářství u mužů 5,1 % (1,5 procentního bodu nad průměrem ČR), u žen 2,5 % (0,7 p. b. nad průměrem ČR). Podíl zaměstnaných mužů v průmyslu a stavebnictví dosahoval v kraji 57,0 % (8,7 p. b. nad průměrem ČR), podíl zaměstnaných žen zde byl 29,4 % (5,5 p. b. nad průměrem ČR). Ve službách byl v kraji podíl zaměstnaných mužů pouze 37,9 % (10,2 p. b. pod průměrem ČR) a podíl zaměstnaných žen 68,1 % (6,2 p. b. pod průměrem ČR).

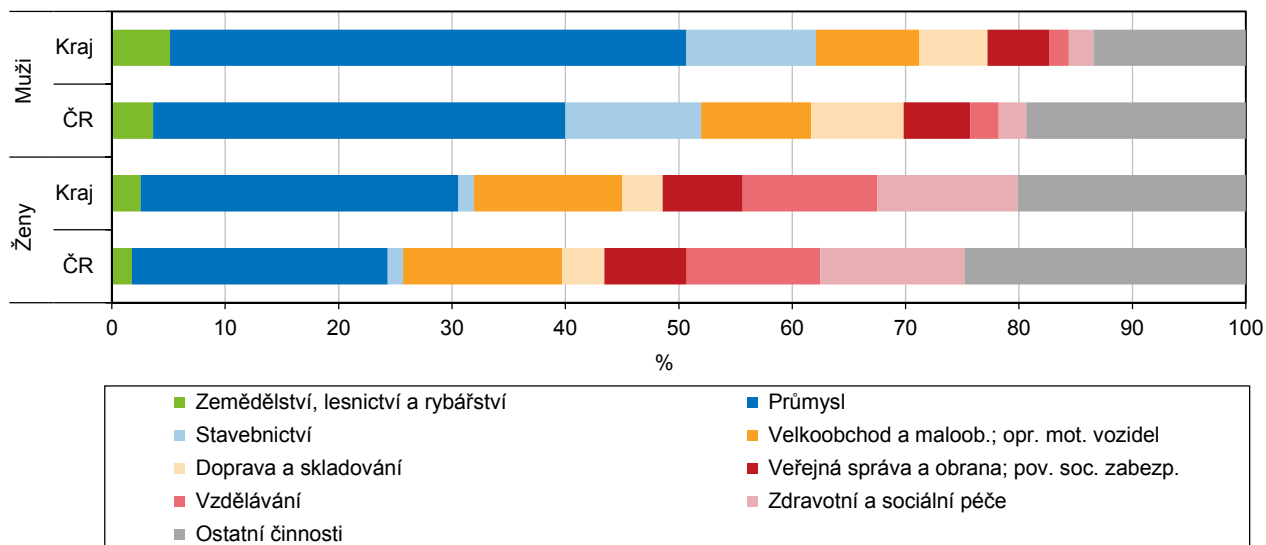
Zaměstnaní podle pohlaví, sektorů a krajů v roce 2018

Detailnější pohled na **strukturu zaměstnaných podle odvětví ekonomické činnosti** poskytuje následující graf. Z něho je patrné v kraji výrazně nižší zastoupení žen ve stavebnictví (muži 11,4 %, ženy 1,4 %) a v dopravě a skladování (muži 6,0 %, ženy 3,5 %). Vyšší zastoupení mají naproti tomu ženy v obchodě (muži 9,1 %, ženy 13,1 %), vzdělávání (muži 1,7 %, ženy 11,9 %) a zdravotní a sociální péči (muži 2,2 %, ženy 12,3 %). Tyto rozdíly mezi pohlavími jsou zjevné i na úrovni celé ČR.

Zaměstnaní podle pohlaví a odvětví ekonomické činnosti v Pardubickém kraji a ČR v roce 2018

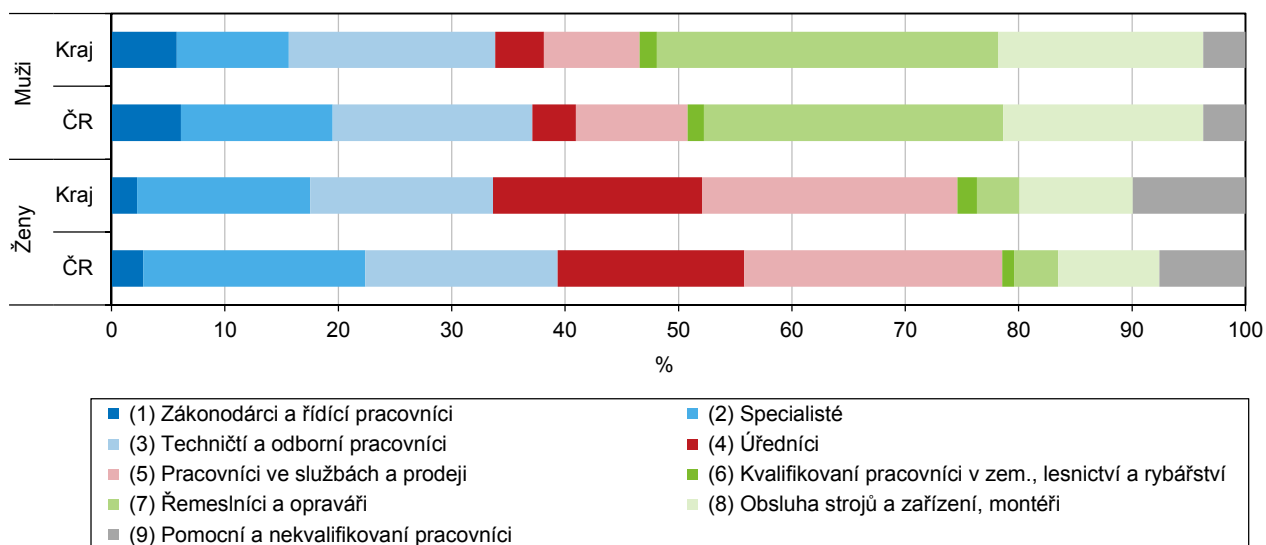
Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

Rozdíly jsou též ve **struktuře zaměstnaných mužů a žen podle hlavních tříd zaměstnání**. Muži byli v roce 2018 v kraji výrazněji zastoupeni ve třídě Zákonodárci a řídicí pracovníci (muži 5,7 %, ženy 2,3 %), Řemeslníci a opraváři (muži 30,1 %, ženy 3,7 %) a Obsluha strojů a zařízení, montéři (muži 18,1 %, ženy 10,0 %). Ženy byly více zastoupeny ve třídách Specialisté (muži 9,9 %, ženy 15,3 %), Úředníci (muži 4,3 %, ženy 18,4 %), Pracovníci ve službách a prodeji (muži 8,4 %, ženy 22,5 %) a Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (muži 3,7 %, ženy 9,9 %). Oproti republikovému průměru byli v kraji v roce 2018 u obou pohlaví podprůměrně zastoupeni Specialisté a nadprůměrně zastoupeni mezi muži Řemeslníci a opraváři, mezi ženami Úředníci.

Zaměstnaní podle pohlaví a hlavních tříd klasifikace zaměstnání v Pardubickém kraji a ČR v roce 2018

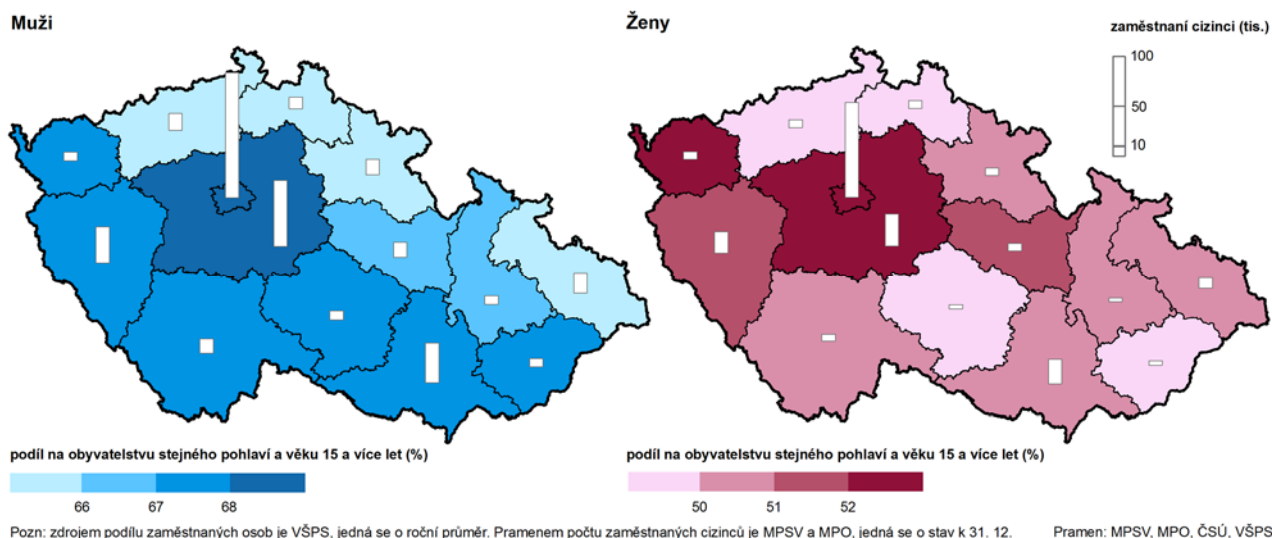
Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

V následujícím kartodiagramu je podbarvení krajů shodné s předchozím kartodiagramem (podíl zaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 a více let), sloupečky však znázorňují počty **zaměstnaných cizinců včetně živnostníků**. Data o zaměstnancích poskytuje Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) z podkladů úřadů práce, data o živnostnících Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO). Ke konci roku 2018 bylo v Pardubickém kraji podle MPSV celkem 21 270 zaměstnaných cizinců a podle MPO dalších 2 184 cizinců podnikajících podle živnostenského zákona.

Ve všech krajích převažují počty zaměstnaných cizinců-mužů nad počty zaměstnaných žen-cizinek. Kraj se počtem pracujících cizinců (mužů i žen) řadí mezi kraje na 8. místo. Podíl zaměstnaných žen-cizinek na celkovém počtu zaměstnaných cizinců se pohybuje od 28,8 % v Olomouckém kraji po 43,7 % v Karlovarském kraji. Podíl žen v Pardubickém kraji 32,7 % je 3,4 p. b. pod průměrem ČR.

Zaměstnaní podle pohlaví a krajů v roce 2018

V Pardubickém kraji bylo na úřadech práce evidováno ke konci roku 2018 celkem 14 196 cizinců-mužů a 7 074 cizinek-žen. Nejpočetnější skupinu tvořili občané EU a jejich rodinní příslušníci (včetně Švýcarska, Norska, Lichtenštejnska a Islandu), 58,5 % mužů a 51,3 % žen. Tito cizinci mají z hlediska zaměstnanosti stejné

právní postavení jako občané ČR. O jejich nástupu do zaměstnání informuje zaměstnavatel příslušný úřad práce. Úřady práce dostávají též informace o cizincích, kteří nepotřebují povolení k zaměstnání (v kraji 15,0 % mužů a 21,8 % žen). Jde o cizince s trvalým pobytem o osoby, které zde pracují krátkodobě ve vybraných činnostech (pedagogové, umělci, sportovci, novináři a řada dalších činností). Srovnatelně velkou skupinou jsou cizinci, kteří potřebují povolení k zaměstnání – 16,5 % mužů a 18,7 % žen. Sem patří cizinci ze zemí mimo EU. Specifickými skupinami zaměstnaných cizinců jsou držitelé karet. Zaměstnanecké karty sdružují do jednoho dokladu povolení k dlouhodobému pobytu a povolení k zaměstnání. Držitelé zaměstnaneckých karet tvořili v kraji 10,0 % zaměstnaných cizinců-mužů a 8,2 % cizinek-žen. Jen velmi nízký je v kraji počet držitelů modrých karet; tyto karty obdrží cizinci k výkonu zaměstnání, které vyžaduje vysokou kvalifikaci.

Cizinci evidovaní na úřadech práce k 31. 12. 2018

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Kraj, okresy	Cizinci evidovaní na úřadech práce celkem		v tom									
			občané EU/ EHP a Švýcarska v postavení zaměstnanců		cizinci, kteří nepotřebují povolení k zaměstnání		cizinci s platným povolením k zaměstnání		držitelé zaměstnaneckých karet		držitelé modrých karet	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Pardubický kraj	14 196	7 074	8 300	3 627	2 136	1 541	2 340	1 326	1 418	580	2	-
Chrudim	2 495	963	1 619	504	436	195	302	203	138	61	-	-
Pardubice	7 992	3 938	4 371	1 878	1 054	821	1 830	983	735	256	2	-
Svitavy	1 185	689	703	336	232	193	148	101	102	59	-	-
Ústí nad Orlicí	2 524	1 484	1 607	909	414	332	60	39	443	204	-	-

Více než polovina cizinců v kraji je zaměstnaná v okrese Pardubice – 56,3 % mužů, a 55,7 % žen, následují okresy Ústí nad Orlicí (17,8 % mužů a 21,0 % žen) a Chrudim (17,6 % mužů a 13,6 % žen). Nejméně cizinců je zaměstnáno v okrese Svítavy (8,3 % mužů a 9,7 % žen).

Dojíždka do zaměstnání (podle SLDB 2011)

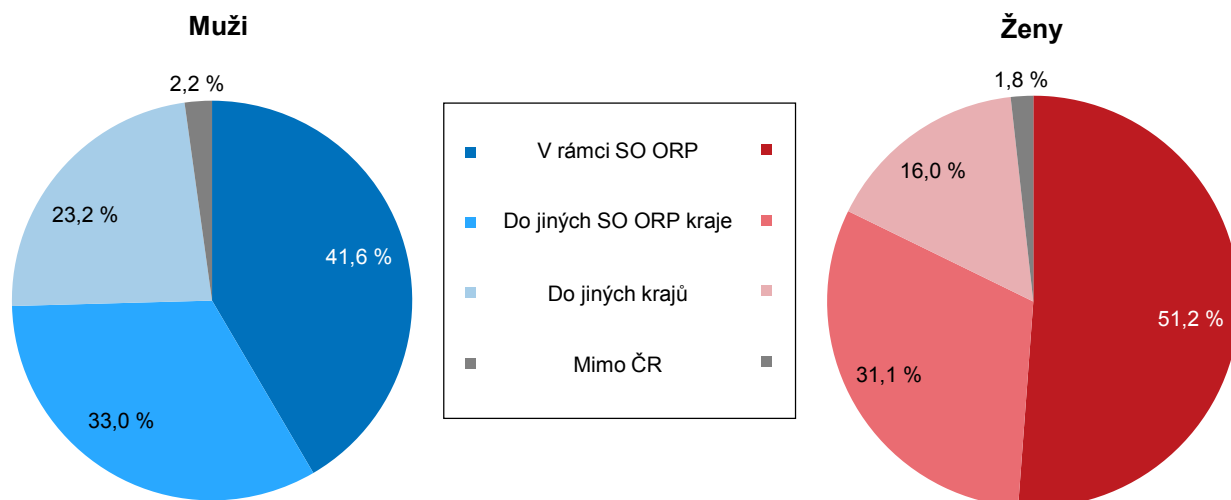
Při hodnocení vyjíždky do zaměstnání je třeba rozlišovat celkový počet vyjíždějících (pracujících v jiném domě než mají obvyklý pobyt) včetně těch, kteří k cestě do zaměstnání nepoužívají žádný dopravní prostředek, od počtu vyjíždějících z obce či z vyššího administrativně-správního celku (SO ORP, okresu, kraje). Nový způsob sběru dat, který byl poprvé využit při SLDB 2011, významně ovlivnil i výsledky, týkající se dojíždky do zaměstnání. To, že **více než třetina respondentů** (v kraji téměř 36 %) **nevedla, zda za prací dojíždí**, neumožňuje srovnávat vývoj dojíždky v čase. Nebrání to však územnímu srovnání a po odečtení osob s nezjištěnou vyjíždkou ani vyčíslení intenzity vyjíždky z obcí. Mezi dojíždějící nejsou zahrnuti zaměstnaní bez stálého pracoviště; těch bylo v kraji 10 566. V Pardubickém kraji uvedlo 98 tisíc zaměstnaných osob místo pracoviště s dostatečnou přesností k určení typu vyjíždky. U dalších 5 217 osob nebylo místo pracoviště v ČR blíže specifikováno. Přímo na adrese obvyklého bydliště pracovalo v kraji 12,8 % zaměstnaných osob. Na základě výše uvedených metodických poznámek bude následující text zaměřen pouze na zaměstnané osoby vyjíždějící za prací z obce bydliště, které uvedly místo pracoviště⁷.

V Pardubickém kraji vyjíždělo za prací v roce 2011 mimo obec obvyklého bydliště celkem 60 255 osob, v tom 34 031 mužů a 26 224 žen. Nejpočetnější byla vyjíždka mužů i žen v rámci daného správního obvodu ORP, následovala vyjíždka do jiných správních obvodů ORP v kraji. Ženy častěji než muži vyjížděly na kratší vzdálenosti, tedy v rámci daného SO ORP, muži naproti tomu častěji vyjížděli do jiných krajů a do zahraničí.

⁷ Zde publikované údaje o počtech vyjíždějících a dojíždějících se mírně liší od počtů uvedených v analýze *Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Pardubický kraj - analýza výsledků* vzhledem k tomu, že zde uvádíme počty osob, u nichž byl zjištěn správní obvod ORP místa pracoviště, zatímco dříve publikované údaje se týkaly osob, u nichž byl zjištěn okres místa pracoviště.

Vyjíždějící do zaměstnání podle pohlaví a typu vyjížd'ky v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

Dojíždějících do zaměstnání do obcí kraje bylo o 6 183 méně než vyjíždějících, v tom 4 070 mužů a 2 113 žen; dojíždějící muži převažovali nad vyjíždějícími v SO ORP Pardubice (o 2 414 osob), Česká Třebová (o 110 osob), Vysoké Mýto (o 86 osob) a Lanškroun (o 59 osob), dojíždějící ženy převažovaly v SO ORP Pardubice (o 1 646 osob), Lanškroun (o 424 osob) a Ústí nad Orlicí (o 143 osob). Největší záporné **saldo dojížd'ky** bylo u mužů i žen v SO ORP Chrudim, což souvisí s blízkostí krajského města a také s tím, že SO ORP Chrudim je mezi všemi SO ORP v kraji největší. V rámci obce upřednostňují vyjížd'ku do zaměstnání ženy (54 % všech dojíždějících), z obce vyjíždějí častěji muži (56 % všech vyjíždějících).

Vyjíždějící do zaměstnání podle pohlaví, typu vyjížd'ky a správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Zdroj: SLDB 2011

Kraj, SO ORP	Muži					Ženy				
	celkem	v tom (%)				celkem	v tom (%)			
		v rámci SO ORP	do jiných SO ORP kraje	do jiných krajů	mimo ČR		v rámci SO ORP	do jiných SO ORP kraje	do jiných krajů	mimo ČR
Pardubický kraj	34 031	41,6	33,0	23,2	2,2	26 224	51,2	31,1	16,0	1,8
Česká Třebová	973	17,0	61,4	19,7	2,0	804	17,0	69,4	11,9	1,6
Hlinsko	1 245	37,2	31,9	29,6	1,3	984	46,8	32,3	19,3	1,5
Holice	1 429	15,7	46,8	36,2	1,2	1 208	21,4	46,6	30,7	1,2
Chrudim	5 887	42,5	38,8	16,1	2,6	4 615	52,3	36,4	9,9	1,3
Králíky	497	20,1	38,8	38,2	2,8	369	32,8	37,4	26,0	3,8
Lanškroun	1 619	57,4	28,2	13,1	1,3	1 228	70,5	20,9	6,4	2,2
Litomyšl	2 320	45,6	43,1	10,1	1,2	1 844	56,9	35,0	6,5	1,6
Moravská Třebová	1 781	44,2	25,2	28,4	2,2	1 281	53,6	27,2	16,9	2,3
Pardubice	6 888	45,7	15,5	35,7	3,1	5 215	56,2	14,1	27,7	2,0
Polička	1 404	49,6	30,6	17,3	2,4	1 113	60,2	26,0	11,9	1,9
Přelouč	2 095	32,7	40,6	24,4	2,3	1 659	40,6	42,0	16,5	0,9
Svitavy	1 832	37,0	36,7	24,1	2,2	1 325	53,8	26,4	18,2	1,6
Ústí nad Orlicí	1 932	34,5	47,4	16,6	1,6	1 372	44,8	45,2	7,8	2,3
Vysoké Mýto	2 084	49,2	33,2	15,8	1,8	1 605	50,7	36,4	10,8	2,1
Žamberk	2 045	49,5	27,0	21,4	2,1	1 602	63,0	22,8	12,2	1,9

Ve **struktuře vyjíždějících podle typu dojížd'ky** jsou mezi jednotlivými SO ORP značné rozdíly, avšak většinou se shodují u obou pohlaví správní obvody s nejvyšším a nejnižším podílem vyjíždějících u jednotlivých typů vyjížd'ky. Nejvyšší podíl vyjíždějících v rámci daného SO ORP má SO ORP Lanškroun, nejnižší podíl má SO ORP Česká Třebová a Holice. Do jiných SO ORP kraje má nejvyšší podíl vyjíždějících

správní obvod Česká Třebová, nejnižší SO ORP Pardubice. Do jiných krajů vyjíždí nejvyšší podíl mužů z SO ORP Králíky a Holice, nejvyšší podíl žen z SO ORP Holice a Pardubice, nejnižší podíl u obou pohlaví vyjíždí do jiných krajů z SO ORP Litomyšl a Lanškroun. Vyjíždka do zahraničí má u mužů nejvyšší zastoupení v SO ORP Pardubice, u žen v SO ORP Králíky, nejnižší zastoupení má u mužů v SO ORP Litomyšl a Holice, u žen z SO ORP Přelouč a Holice.

Dojíždějící do zaměstnání podle pohlaví, typu dojížd'ky a správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Zdroj: SLDB 2011

Kraj, SO ORP	Muži				Ženy			
	celkem	v tom (%)			celkem	v tom (%)		
		v rámci SO ORP	z jiných SO ORP kraje	z jiných krajů		v rámci SO ORP	z jiných SO ORP kraje	z jiných krajů
Pardubický kraj	29 961	47,2	37,5	15,3	24 111	55,7	33,8	10,5
Česká Třebová	1 083	15,2	72,9	11,8	530	25,8	67,0	7,2
Hlinsko	805	57,5	21,6	20,9	702	65,7	16,0	18,4
Holice	585	38,5	42,1	19,5	500	51,8	31,0	17,2
Chrudim	3 940	63,5	24,3	12,2	3 448	70,0	23,8	6,2
Králíky	240	41,7	22,1	36,3	190	63,7	13,2	23,2
Lanškroun	1 678	55,4	33,3	11,3	1 652	52,4	32,5	15,1
Litomyšl	1 780	59,4	37,1	3,5	1 542	68,1	28,7	3,2
Moravská Třebová	1 179	66,8	15,4	17,8	977	70,3	9,3	20,4
Pardubice	9 302	33,8	41,9	24,3	6 861	42,7	42,8	14,5
Polička	1 137	61,3	24,4	14,3	963	69,6	22,7	7,7
Přelouč	1 310	52,3	33,7	14,0	1 109	60,7	26,7	12,6
Svitavy	1 304	51,9	38,0	10,0	1 243	57,4	36,0	6,7
Ústí nad Orlicí	1 693	39,3	54,0	6,7	1 515	40,5	54,6	4,9
Vysoké Mýto	2 170	47,3	46,0	6,7	1 382	58,8	35,3	5,9
Žamberk	1 755	57,7	33,3	8,9	1 497	67,5	26,5	6,0

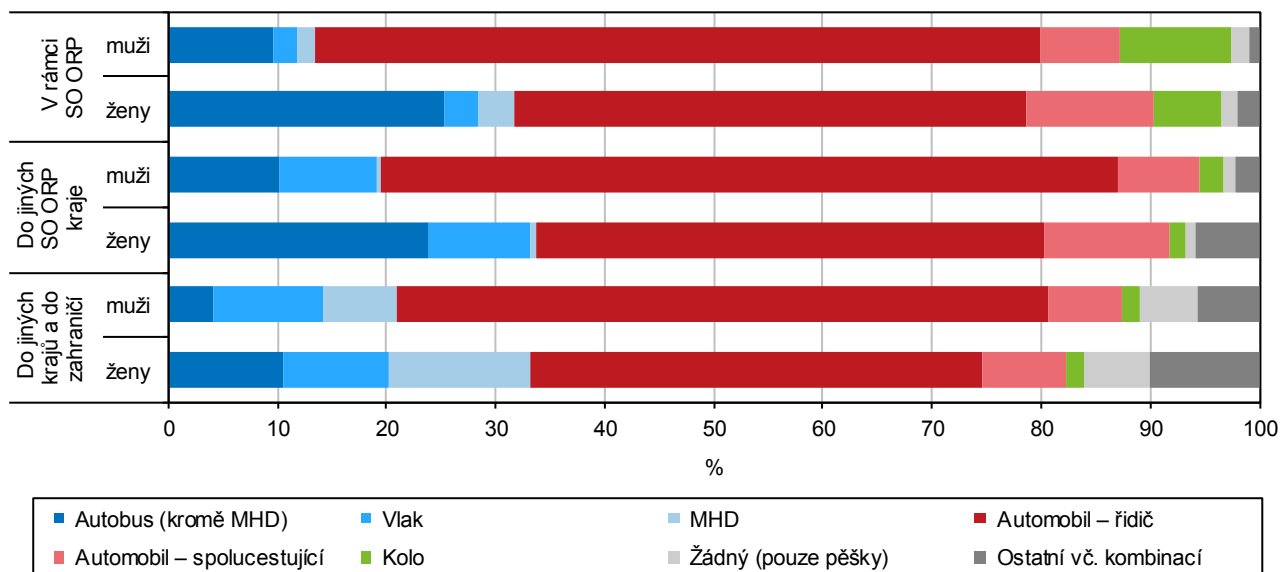
Obdobně jako u vyjížd'ky se shodují u obou pohlaví nejvyšší a nejnižší **podíly dojíždějících u jednotlivých typů dojížd'ky**. V rámci daného SO ORP dojíždí nejvyšší podíl dojíždějících v SO ORP Moravská Třebová, nejnižší podíl v SO ORP Česká Třebová. Z jiných SO ORP kraje dojíždí nejvyšší podíl dojíždějících do SO ORP Česká Třebová, nejnižší podíl do SO ORP Moravská Třebová. Z jiných krajů je nejintenzivnější dojíždka do SO ORP Králíky, nejméně intenzivní je do SO ORP Litomyšl. Dojíždku do zaměstnání ze zahraničí sčítání lidu nezjišťovalo.

Velmi výrazné rozdíly mezi pohlavími jsou v kraji v tom, jaký **dopravní prostředek** vyjíždějící používají k cestě do zaměstnání. Muži i ženy v roce 2011 nejčastěji cestovali za prací mimo obec bydliště osobním automobilem, přitom 65 % ze všech vyjíždějících mužů jezdilo autem jako řidič a 7 % jako spolucestující, naproti tomu mezi ženami bylo řidiček 46 % a spolucestujících 11 %. Ženy častěji než muži využívaly k cestě za prací autobus (muži 8 %, ženy 22 %). U ostatních dopravních prostředků nebyly rozdíly mezi pohlavími tak výrazné: vlak 0,1 procentního bodu (muži 6,4 %, ženy 6,3 %), MHD 1,6 p. b. (muži 2,5 %, ženy 4,1 %), kolo 1,6 p. b. (muži 5,4 %, ženy 3,8 %).

Z hlediska typu vyjížd'ky je v následujícím grafu patrné, že autobus, automobil a kolo jsou využívány na kratší vzdálenosti (v rámci daného SO ORP či ostatních SO ORP v kraji), vlak je častěji využíván k cestování do jiných krajů.

Vyjíždějící do zaměstnání podle typu vyjížd'ky, pohlaví a použitého dopravního prostředku v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

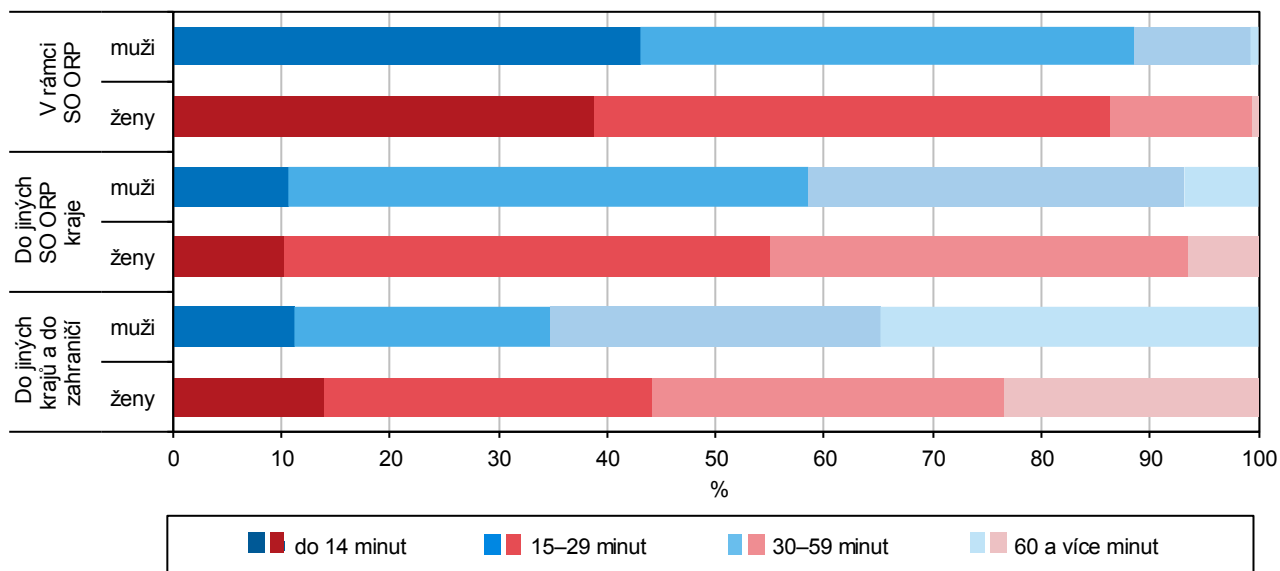
Zdroj: SLDB 2011

Struktura vyjíždějících do zaměstnání podle času stráveného dojížd'kou se v kraji mezi pohlavími příliš neliší s výjimkou vyjížd'ky do jiných krajů a do zahraničí. Nejpočetnější skupinu tvoří vyjíždějící, jimž cesta za prací trvá 15–29 minut (41 % mužů, 44 % žen), následuje skupina, která cestuje za prací méně než 15 minut (24 % mužů, 26 % žen) a srovnatelně velká skupina cestuje 30–59 minut (24 % mužů, 24 % žen). Nejmenší skupinu tvoří zaměstnaní cestující za prací déle než hodinu (11 % mužů, 6 % žen).

Vyjíždějící do zaměstnání podle typu vyjížd'ky, pohlaví a času stráveného dojížd'kou v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

V předcházejícím grafu je vidět vyšší zastoupení mužů, kterým dojížd'ka v rámci daného SO ORP trvá do 14 minut. Zde se projevuje vyšší podíl mužů, kteří k cestě za prací využívají osobní automobil, což je časově méně náročné než cestování veřejnou dopravou. Také je v grafu patrný výrazně vyšší podíl mužů, kteří cestují do jiných krajů a do zahraničí déle než 1 hodinu.

Mzdová úroveň

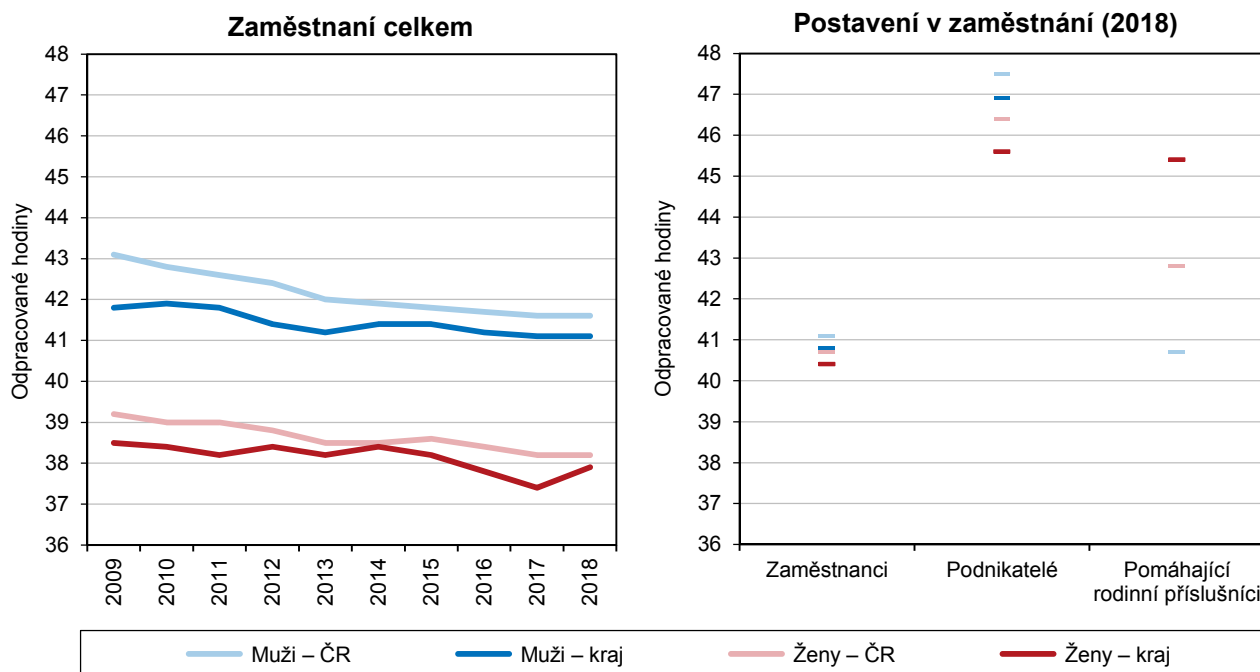
Rozdíly ve mzdách mužů a žen závisí na řadě faktorů. V předchozích subkapitolách byly popsány rozdíly v zaměstnanosti mužů a žen z hlediska postavení v zaměstnání, odvětví ekonomické činnosti, hlavních tříd zaměstnání, popř. věku a vzdělání. To vše mzdovou úroveň ovlivňuje. Významným faktorem, ovlivňujícím velikost mezd, je i délka pracovní doby. Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) poskytuje informace o průměrném počtu obvykle odpracovaných hodin mužů a žen celkem i z hlediska postavení v zaměstnání.

V posledních 10 letech se v kraji snížil **průměrný počet odpracovaných hodin** u mužů ze 41,8 na 41,1 hodin a u žen z 38,5 na 37,9 hodin. Celostátní pokles byl výraznější (u mužů ze 43,1 na 41,6 hodin, u žen z 39,2 na 38,2 hodin), přesto zůstal průměrný počet odpracovaných hodin v kraji pod celostátním průměrem.

Podle postavení v zaměstnání (pravá polovina následujícího grafu) jsou k dispozici pouze data o zaměstnaných osobách bez kratších pracovních úvazků. U dvou nejčetnějších sledovaných kategorií je průměrný počet odpracovaných hodin u mužů vyšší než u žen, přitom nejmenší rozdíl je u zaměstnanců. Údaj u pomáhajících rodinných příslušníků je na celostátní úrovni vyšší u žen, na krajské úrovni není údaj za muže k dispozici a za ženy je třeba vzít vzhledem k malé četnosti případů ve výběrovém souboru v úvahu, že je údaj méně spolehlivý.

Průměrný týdenní počet obvykle odpracovaných hodin podle pohlaví a postavení v zaměstnání v Pardubickém kraji

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil

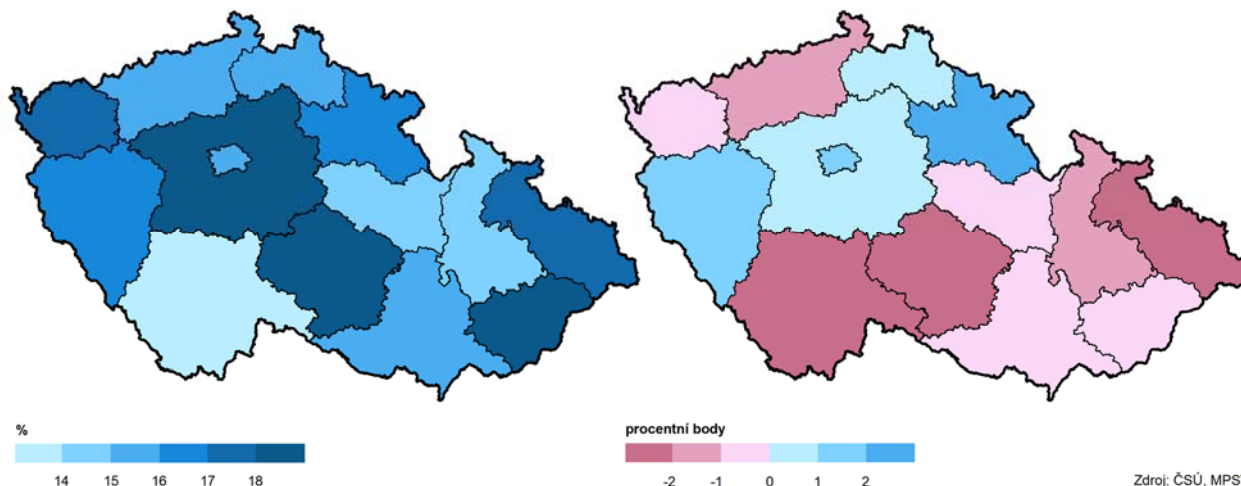
Pozn.: data podle postavení v zaměstnání jsou bez kratších pracovních úvazků; data za pomáhající rodinné příslušníky – muže nejsou za rok 2018 v kraji k dispozici.

Úroveň mezd mužů je dlouhodobě vyšší než úroveň mezd žen. Souhrnným ukazatelem, vyjadřujícím rozdíl v této úrovni, je **Gender Pay Gap** (GPG), který udává rozdíl mezi mediánem mezd mužů a žen, vztahený k mediánu mezd mužů. Zdrojem dat je Informační systém o průměrném výděлку Ministerstva práce a sociálních věcí. Nejnižší rozdíl mezi mzdami mužů a žen byl v roce 2018 v Jihočeském kraji (GPG 13,3 %), následoval Pardubický kraj (GPG 14,1 %) a Olomoucký kraj (GPG 14,8 %). Největší rozdíly byly naproti tomu zjištěny ve Zlínském kraji (GPG 19,7 %). Oproti stavu před pěti lety se rozdíly ve mzdách mužů a žen nejvýrazněji snížily v Kraji Vysočina (pokles GPG o 2,6 procentního bodu) a v Moravskoslezském kraji (pokles GPG o 2,5 p. b.). Naproti tomu se rozdíly ve mzdách mužů a žen prohloubily v pěti krajích, nejvíce v Královéhradeckém (růst GPG o 2,9 p. b.) a v Plzeňském kraji (růst GPG o 1,5 p. b.).

Gender Pay Gap podle krajů (rozdíl mezi mediánem mezd mužů a žen vztážený k mediánu mezd mužů)

Rok 2018

Změna mezi 2013 a 2018

Zdroj: ČSÚ, MPSV

Informační systém o průměrném výdělků MPSV poskytuje data podle pohlaví o mediánu mezd v podnikatelské sféře a mediánu platů v nepodnikatelské sféře. Platová úroveň v nepodnikatelské sféře je vyšší než mzdová úroveň ve sféře podnikatelské. Tyto rozdíly se zvětšují s rostoucím věkem zaměstnanců. Zatímco ve věkové kategorii 30–39 let byl v kraji rozdíl 2 606 Kč, u zaměstnanců ve věku 60 a více let to bylo již téměř 6 000 Kč. V obou sférách je v kraji výrazně vyšší medián mezd/platů u mužů než u žen. V podnikatelské sféře byl v roce 2018 medián mezd mužů oproti mediánu mezd žen vyšší o 5 098 Kč, přitom ve věkové skupině 40–49 let to bylo dokonce 7 102 Kč. V nepodnikatelské sféře byl medián platů mužů vyšší než medián platů žen o 4 162 Kč; ve věkové skupině 40–49 let to bylo 6 629 Kč, zatímco u osob nad 60 let pouze 555 Kč.

Medián měsíční mzdy/platu podle věku a pohlaví zaměstnanců v roce 2018

Pramen: Informační systém o průměrném výdělků Ministerstva práce a sociálních věcí

	Medián hrubé měsíční mzdy v podnikatelské sféře (Kč)			Medián hrubého měsíčního platu v nepodnikatelské sféře (Kč)			Gender pay gap (GPG) ¹⁾ (%)	
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	v podnikatelské sféře	v nepodnikatelské sféře
Zaměstnanci celkem	27 021	29 140	24 042	31 026	34 020	29 858	17,5	12,2
v tom ve věku								
do 20 let	20 972	21 532	19 221	.	.	.	10,7	.
20–29 let	26 106	27 093	24 426	27 324	29 049	26 133	9,8	10,0
30–39 let	27 935	29 745	25 271	30 541	34 819	28 273	15,0	18,8
40–49 let	27 373	30 821	23 719	31 407	36 511	29 882	23,0	18,2
50–59 let	26 547	28 603	23 474	32 340	34 126	31 702	17,9	7,1
60 a více let	27 472	28 916	22 284	33 467	33 756	33 201	22,9	1,6

¹⁾ rozdíl mediánu mzdy mužů a žen vztážený k mediánu mzdy mužů

Jak již bylo uvedeno výše, byl v roce 2018 Gender Pay Gap v kraji 14,1 %, v podnikatelské sféře byl výrazně vyšší než v nepodnikatelské (17,5 % oproti 12,2 %). V mezikrajském srovnání byl GPG v podnikatelské sféře v kraji po Jihočeském kraji druhý nejnižší a byl 1,9 p. b. pod průměrem ČR. Z hlediska věku byl nejnižší GPG v kraji ve věkové skupině 20–29 let, nejvyšší ve skupině 40–49 let. GPG v nepodnikatelské sféře byl mezi kraji čtvrtý nejnižší (nižší byl v Olomouckém, Jihomoravském a Plzeňském kraji) a byl 1,8 p. b. pod celostátním průměrem. Z hlediska věku byl v kraji nejnižší GPG u osob šedesátiletých a starších, nejvyšší ve věkové kategorii 30–39 let.

Nezaměstnaní podle pohlaví, věku a délky nezaměstnanosti

Podíl nezaměstnaných osob (počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku) byl ke konci roku 2018 za Pardubický kraj 2,19 %, což byla v mezikrajském srovnání třetí nejnižší hodnota. Podíl nezaměstnaných žen (2,18 %) byl v kraji pouze o 0,02 procentního bodu nižší než podíl nezaměstnaných mužů (2,20 %).

V **meziokresním srovnání** se odlišoval okres Pardubice, který měl jako jediný okres v kraji nižší podíl nezaměstnaných mužů než žen. Pro ostatní okresy byl naopak charakteristický nižší podíl nezaměstnaných žen. Okres Svitavy měl tento podíl nižší o 0,33 procentního bodu, okres Chrudim o 0,23 procentního bodu a okres Ústí nad Orlicí o 0,08 procentního bodu. Jak celkově, tak i zvláště za muže a za ženy měl v posledních dvou letech nejnižší podíl nezaměstnaných osob v kraji okres Ústí nad Orlicí.

Podíl nezaměstnaných osob^{*)} podle pohlaví a okresů (stav k 31. 12.)

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

v %

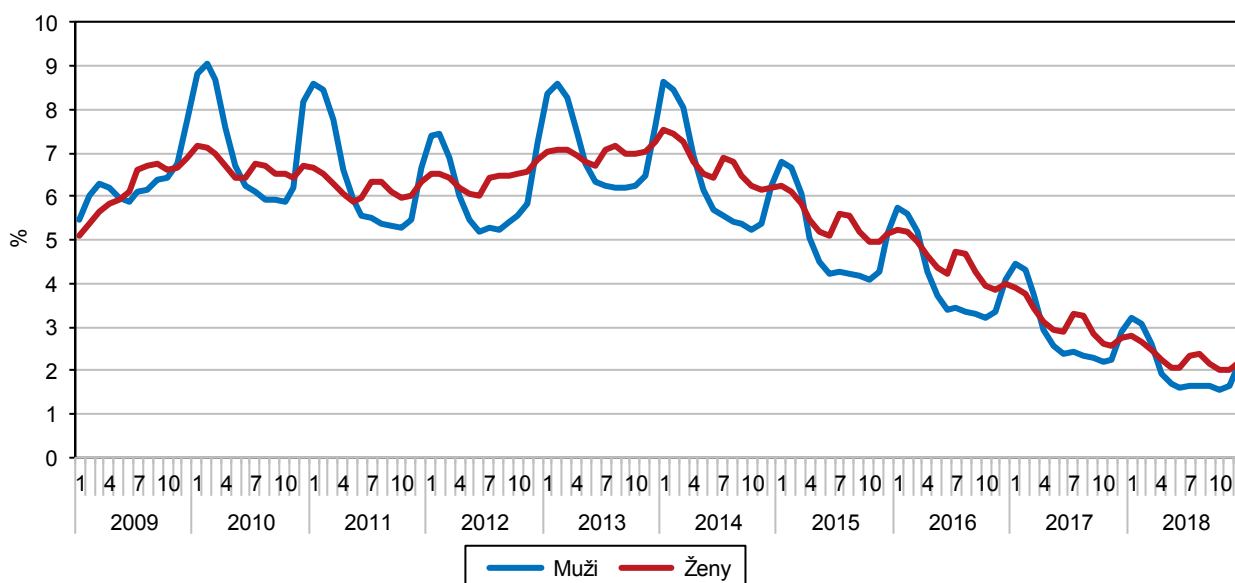
Kraj, okresy	Muži					Ženy				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
Pardubický kraj	6,23	5,14	4,07	2,89	2,20	6,22	5,14	4,00	2,76	2,18
Chrudim	7,36	5,95	4,57	3,25	2,59	6,52	5,32	3,77	2,66	2,36
Pardubice	4,70	4,02	3,15	2,38	1,91	5,26	4,52	3,63	2,73	2,25
Svitavy	8,16	6,88	5,76	4,16	2,90	8,03	6,64	5,35	3,51	2,57
Ústí nad Orlicí	5,75	4,56	3,54	2,30	1,73	5,79	4,64	3,63	2,31	1,65

^{*)} podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel stejného věku

U podílu nezaměstnaných osob, který je každoročně v zimních měsících vyšší, se projevuje **sezónnost** letních prací. Zejména podíl nezaměstnaných mužů je v kraji v zimních měsících významně vyšší než v letních měsících. V posledních letech dosahuje podíl nezaměstnaných mužů svého maxima v lednu nebo únoru a poté znovu klesá. Rozdíly mezi podílem nezaměstnaných osob v letních a zimních měsících se v posledních letech stávají stále menší spolu s tím, jak se celkově snižuje míra nezaměstnanosti v rámci celého kraje i republiky. Nejmenší rozdíly mezi podílem nezaměstnaných mužů v letních a zimních měsících nalezneme v okrese Pardubice, naopak výraznější rozdíly byly v posledních letech zaznamenány v okresech Chrudim a Svitavy. Podobně u podílu nezaměstnaných žen nalezneme výraznější rozdíly mezi letními a zimními měsíci v okrese Svitavy a s výjimkou posledního roku také v okrese Chrudim.

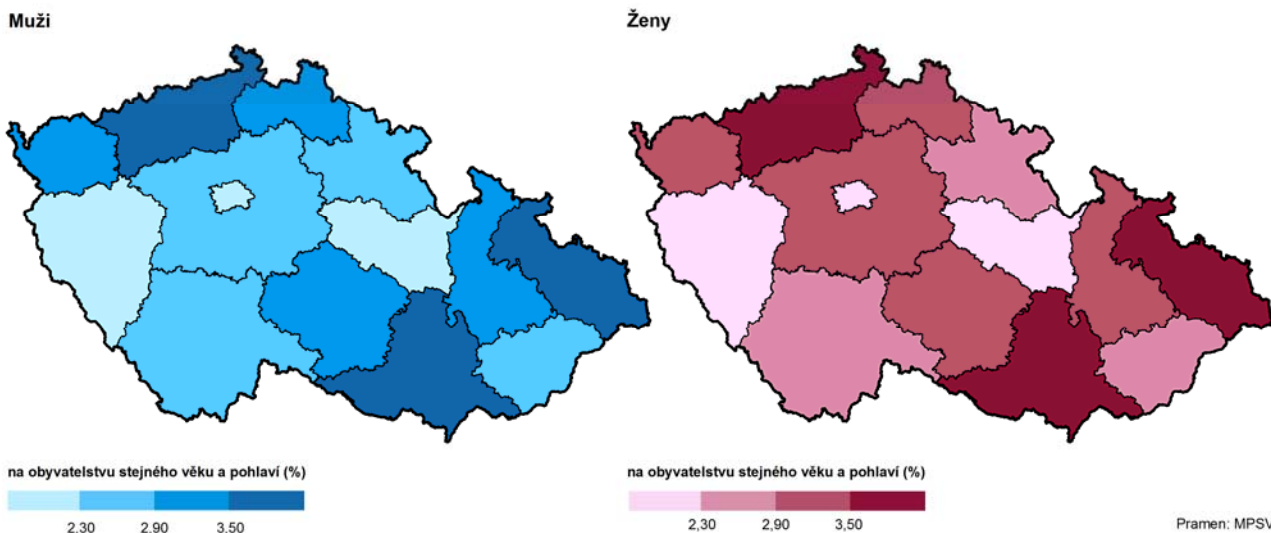
Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví a jednotlivých měsíců v Pardubickém kraji

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

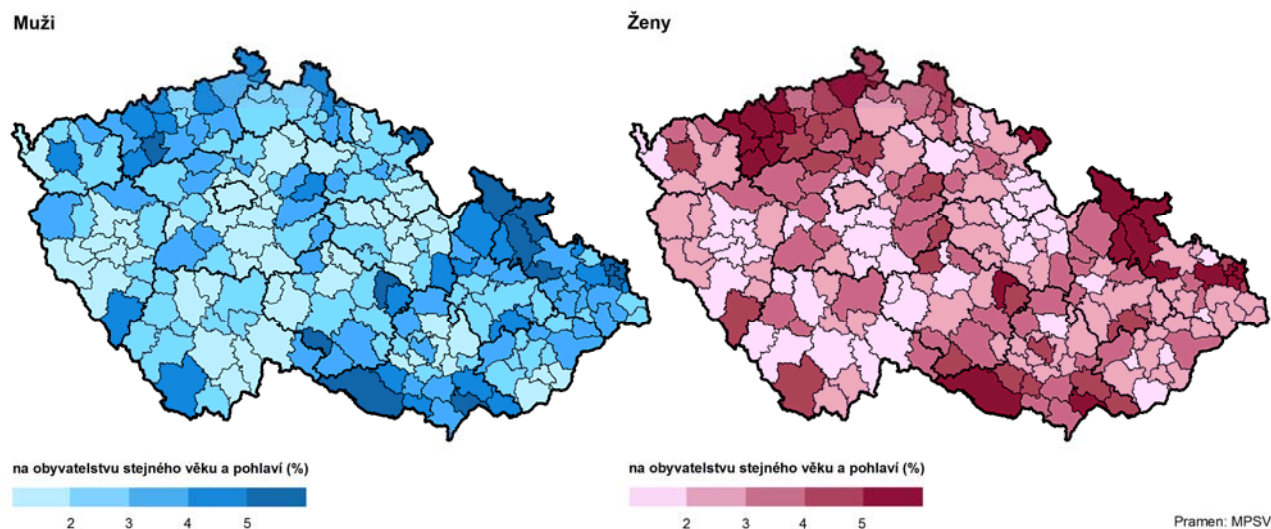
Podíl nezaměstnaných mužů byl ke konci roku 2018 za Pardubický kraj 2,20 %, což byla v **mezikrajském srovnání** třetí nejnižší hodnota. Nižší podíl nezaměstnaných mužů než Pardubický kraj měla pouze Praha (1,84 %) a Plzeňský kraj (2,08 %). Také pro podíl nezaměstnaných žen v Pardubickém kraji ke konci roku 2018 platilo, že byl třetí nejnižší hodnotou v mezikrajském srovnání (2,18 %). Nižší podíl nezaměstnaných žen byl zaznamenán rovněž pouze v Praze (2,02 %) a v Plzeňském kraji (2,16 %). Ústecký kraj naopak vykazoval nejvyšší podíl nezaměstnaných žen (5,06 %), který byl v tomto kraji o 1,08 procentního bodu vyšší než podíl nezaměstnaných mužů. Nejvyšší podíl nezaměstnaných mužů vykazoval Moravskoslezský kraj (4,79 %), za ním pak následoval Ústecký kraj (3,98 %).

Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví a krajů ke konci roku 2018
(dosažitelní uchazeči o zaměstnání ve věku 15–64 let v evidenci úřadu práce)

V rámci **správních obvodů obcí s rozšířenou působností** měl k 31. 12. 2018 nejvyšší podíl nezaměstnaných žen (3,97 %) i mužů (4,69 %) v Pardubickém kraji SO ORP Moravská Třebová, který zároveň patří mezi regiony se soustředěnou podporou státu, protože je pro období 2014–2020 zařazen v kategorii „hospodářsky slabé regiony“. Naopak nejnižší podíl nezaměstnaných žen i mužů v kraji měl SO ORP Ústí nad Orlicí. Podíl nezaměstnaných mužů zde byl 1,36 % a podíl nezaměstnaných žen dokonce 1,02 %, což byl druhý nejnižší podíl ze všech správních obvodů obcí s rozšířenou působností v rámci celé České republiky.

Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví a SO ORP ke konci roku 2018
(dosažitelní uchazeči o zaměstnání ve věku 15–64 let v evidenci úřadu práce)

Celkem bylo ke konci roku 2018 na úřadech práce v kraji evidováno 7 914 **uchazečů o zaměstnání**. Převahu měli muži, kteří tvořili 51,4 % uchazečů (4 068 evidovaných mužů oproti 3 846 ženám). Převaha mužů byla konkrétně v okresech Svitavy (54,4 % uchazečů), Chrudim (53,2 %) a v okrese Ústí nad Orlicí (52,7 %). Výjimkou byl okres Pardubice, kde mezi uchazeči převažovaly ženy, které zaujímaly 53,0 % uchazečů.

Uchazeči o zaměstnání¹⁾ podle věku, pohlaví a okresů k 31. 12. 2018

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Kraj, okresy	celkem		z toho (%)											
			do 19 let		20–24 let		25–29 let		50–54 let		55–59 let		60–64 let	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Pardubický kraj	4 068	3 846	4,0	4,2	9,3	7,4	10,0	10,2	10,4	13,2	12,7	15,7	13,4	4,8
Chrudim	947	834	4,6	4,7	8,1	7,9	8,8	12,1	10,7	12,9	11,1	13,5	11,7	4,1
Pardubice	1 185	1 338	4,4	4,0	8,4	6,7	11,6	11,7	10,1	12,3	11,9	14,3	12,2	4,8
Svitavy	1 086	912	2,9	2,6	9,9	7,2	8,7	6,9	10,9	13,0	13,7	18,9	16,8	5,3
Ústí nad Orlicí	850	762	4,1	5,9	11,3	8,5	10,8	9,6	9,9	15,0	14,5	16,5	12,8	5,2

¹⁾ na celkovém počtu uchazečů daného pohlaví

Z hlediska **věkové struktury** uchazečů podle pohlaví stojí za povšimnutí především dlouhodobě výrazně vyšší podíl nezaměstnaných mužů ve věkové skupině 60–64 let. V této věkové skupině bylo ke konci roku 2018 na úřadech práce v Pardubickém kraji evidováno celkem 732 uchazečů o zaměstnání, z toho 546 mužů a 186 žen. Podobná situace byla také ke konci roku 2013, kdy bylo v této věkové skupině z celkových 982 uchazečů o zaměstnání 896 mužů a pouze 86 žen.

Věková struktura uchazečů o zaměstnání (stav k 31. 12.)

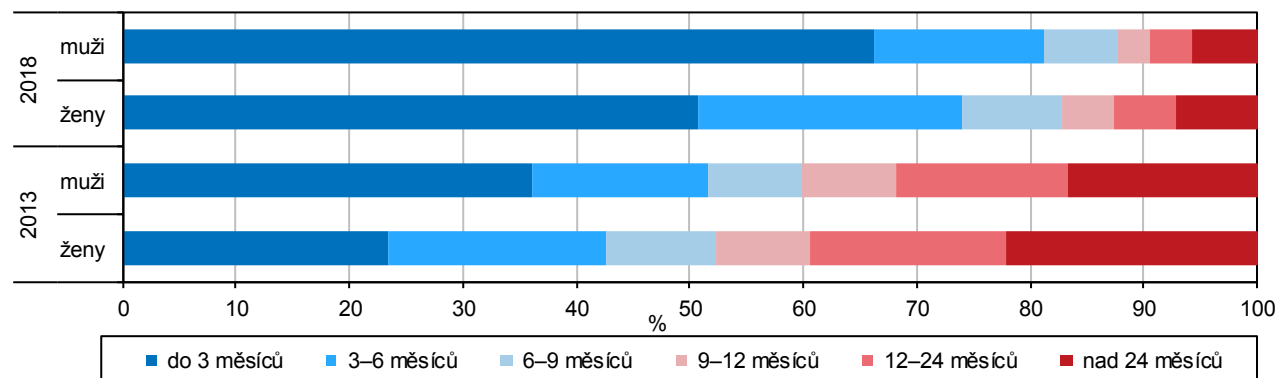
Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

	2008		2013		2018	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Uchazeči o zaměstnání celkem	8 354	8 644	13 697	12 674	4 068	3 846
z toho (%)						
do 19 let	5,8	4,7	4,3	4,1	4,0	4,2
20–29 let	26,8	20,4	25,3	22,6	19,3	17,7
30–39 let	19,4	25,4	21,0	25,1	17,8	21,3
40–49 let	15,9	21,9	18,9	23,1	21,6	23,0
50–59 let	27,1	27,3	24,0	24,3	23,1	28,8
60–64 let	4,9	0,3	6,5	0,7	13,4	4,8

Podle **délky evidence** na úřadu práce na tom jsou dlouhodobě lépe muži, kterých je v evidenci úřadu práce déle než jeden rok relativně méně než žen. Ke konci roku 2018 byl podíl mužů, kteří byli v evidenci uchazečů o zaměstnání na úřadech práce v Pardubickém kraji déle než jeden rok 9,5 %. Naproti tomu mezi ženami činil tento podíl 12,6 %. Muži mají také dlouhodobě vyšší podíl těch, kteří jsou na úřadu práce evidováni kratší dobu než 3 měsíce. Ke konci roku 2018 spadalo do kategorie evidovaných do 3 měsíců 66,3 % ze všech mužů v evidenci. Za ženy pak do této kategorie spadalo 50,8 % ze všech žen v evidenci.

Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce v Pardubickém kraji podle délky evidence (stav ke konci roku)

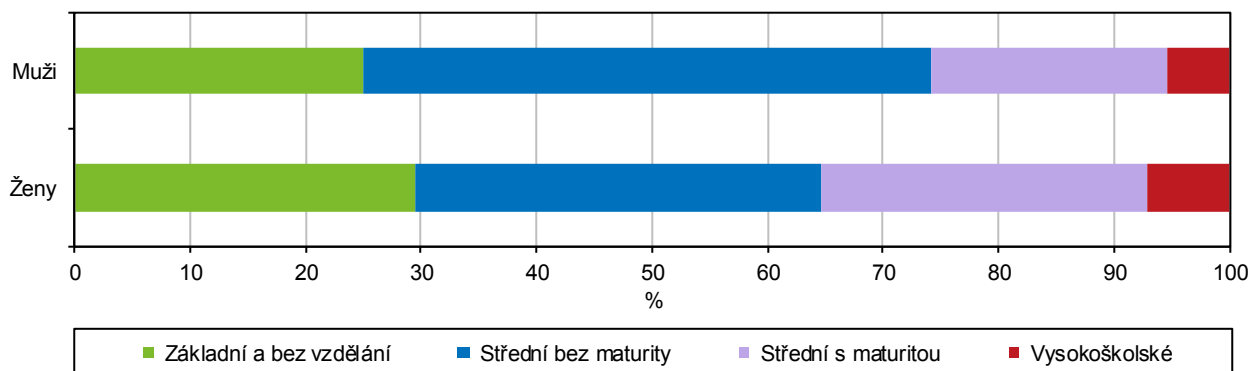
Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Z hlediska struktury uchazečů o zaměstnání **podle vzdělání** byli na úřadech práce v Pardubickém kraji k 31. 12. 2018 nejvíce zastoupeni uchazeči se středoškolským vzděláním bez maturity. Do této kategorie spadala téměř polovina ze všech mužů (49,1 %), kteří byli evidováni na úřadech práce v Pardubickém kraji a 35,2 % ze všech evidovaných žen. Druhé největší zastoupení měli na úřadech práce v kraji uchazeči v kategorii se základním vzděláním a bez vzdělání (27,2 %). Do této kategorie spadalo 29,5 % ze všech žen v evidenci a 25,0 % mužů. Většinu v rámci této kategorie tvořili uchazeči se základním vzděláním (75,6 %). Dále do této kategorie patřili uchazeči bez vzdělání (18,7 %) a ti, kteří neměli úplné základní vzdělání (5,7 %). Pouze o něco nižší zastoupení než uchazeči se základním vzděláním a bez vzdělání měli uchazeči se středoškolským vzděláním s maturitou (24,2 %). Do této kategorie byli zařazeni také uchazeči s vyšším odborným vzděláním, kteří tvořili 3,8 % uchazečů z této kategorie. V této kategorii uchazečů se středoškolským vzděláním s maturitou bylo na úřadech práce v kraji evidováno 28,2 % ze všech žen v evidenci a 20,5 % mužů. Nejmenší zastoupení měli uchazeči s vysokoškolským vzděláním. V této kategorii bylo 7,2 % ze všech evidovaných žen a 5,4 % ze všech mužů.

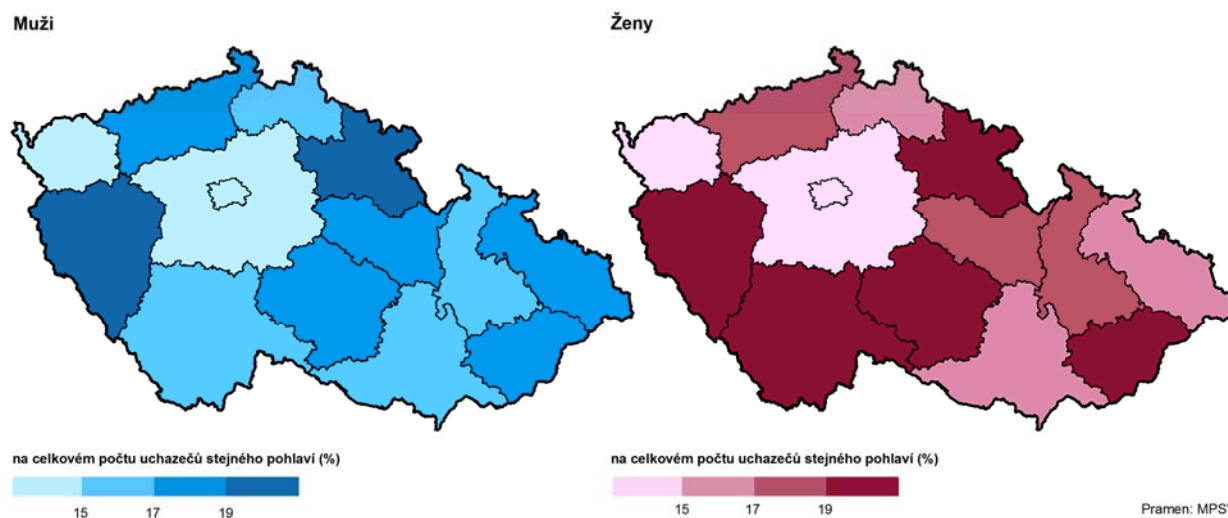
Uchazeči o zaměstnání podle pohlaví a vzdělání v Pardubickém kraji k 31. 12. 2018

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Za muže měl Pardubický kraj v mezikrajském srovnání ke konci roku 2018 sedmý nejvyšší podíl uchazečů o zaměstnání se zdravotním postižením ze všech nezaměstnaných mužů (17,1 %). Za ženy byl tento podíl v kraji šestý nejvyšší (18,8 %). Nejnižší podíl uchazečů o zaměstnání se zdravotním postižením měla mezi muži (9,6 %) i mezi ženami (10,4 %) Praha. Naopak nejvyšší podíl uchazečů o zaměstnání se zdravotním postižením za muže měl Královéhradecký kraj (19,3 %) a za ženy Plzeňský kraj (20,3 %).

Podíl uchazečů o zaměstnání se zdravotním postižením v evidenci úřadu práce podle krajů ke konci roku 2018

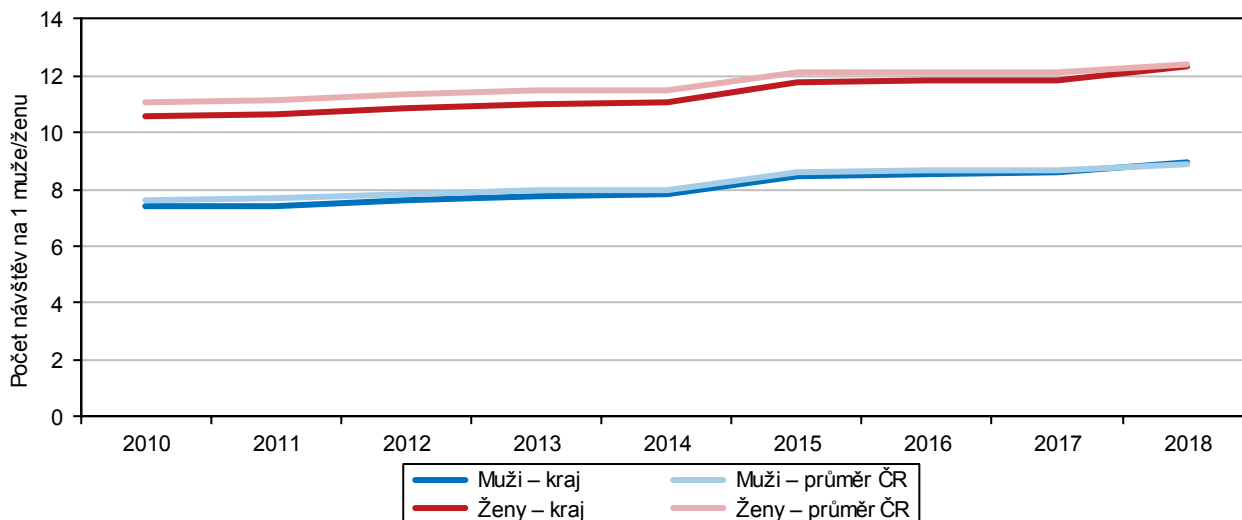
4. Zdravotní péče

Ambulantní péče

Ambulantní péče je zdravotní péčí, při níž není nutná hospitalizace nebo přijetí pacienta na lůžko do zdravotnického zařízení, které poskytuje jednodenní péči, a je poskytována lékaři primární péče nebo odbornými specialisty. Mezi zařízení ambulantní péče se řadí například ordinace praktických lékařů pro dospělé, praktických zubních lékařů, ambulantních specialistů nebo rehabilitační (fyzioterapeutická) zařízení. Zdrojem dat je Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHVS) naplňovaný daty zdravotních pojišťoven.

Návštěvy (kontakty) v zařízeních ambulantní péče na 1 obyvatele podle pohlaví v Pardubickém kraji a ČR

Pramen: ÚZIS

V průběhu roku 2018 navštívily ženy z Pardubického kraje některá ze zařízení ambulantní péče v průměru 12krát, muži devětkrát. Ve srovnání s rokem 2010 se zvýšil průměrný počet návštěv všech typů ambulantních zařízení u obou pohlaví, u žen v kraji v průměru o 16,1 %, u mužů byl nárůst vyšší (o 21,2 %). Mezi **nejčastěji navštěvovaná zařízení ambulantní péče** v kraji jak u žen, tak i u mužů patří ordinace ambulantních specialistů (7,1 návštěv na 1 ženu; 4,7 návštěvy na 1 muže). Další v pořadí jsou ordinace praktického lékaře pro děti a dorost a praktického lékaře pro dospělé, které navštěvují častěji ženy (2,5 resp. 2,6) než muži (2,4 resp. 2,2).

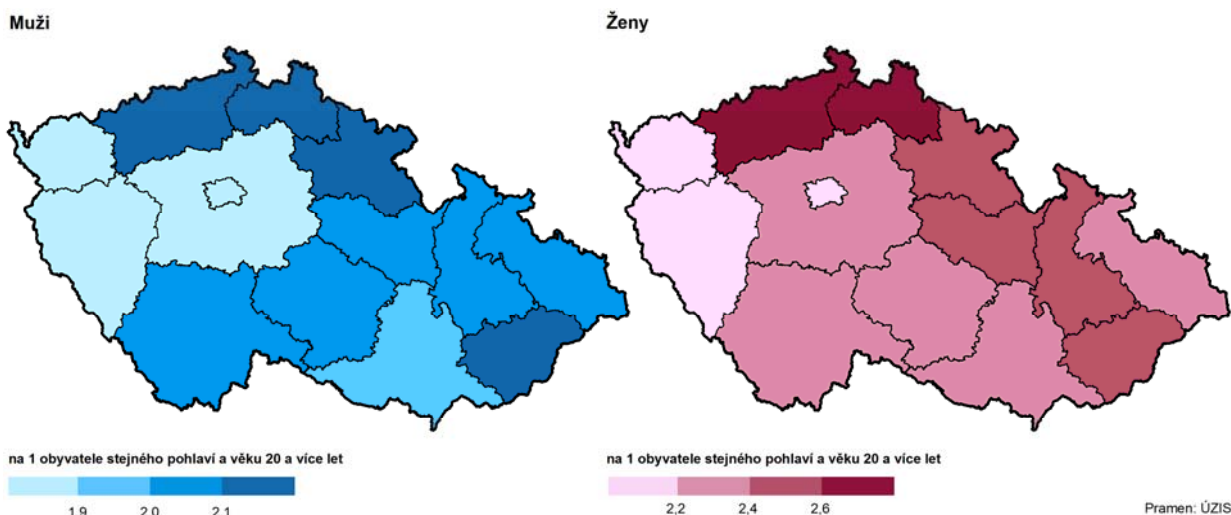
Ambulantní péče podle vybraných odborností a pohlaví

Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

	Návštěvy (kontakty) v zařízeních ambulantní péče na 1 obyvatele				
	2010	2012	2014	2016	2018
	Muži				
Celkem	7,39	7,62	7,80	8,54	8,95
z toho					
praktický lékař pro dospělé (20+)	1,28	1,38	1,40	2,01	2,16
praktický lékař pro děti a dorost (0–19)	2,27	2,44	2,38	2,35	2,42
praktický zubní lékař	1,36	1,39	1,39	1,45	1,44
ambulantní specialisté celkem	4,06	4,11	4,27	4,44	4,69
rehabilitace (fyzioterapeut)	0,47	0,51	0,53	0,58	0,61
	Ženy				
Celkem	10,59	10,81	11,04	11,80	12,29
z toho					
praktický lékař pro dospělé (20+)	1,50	1,66	1,68	2,42	2,59
praktický lékař pro děti a dorost (0–19)	2,36	2,64	2,59	2,48	2,50
praktický zubní lékař	1,65	1,66	1,66	1,71	1,70
ambulantní specialisté celkem	6,60	6,60	6,77	6,83	7,09
rehabilitace (fyzioterapeut)	0,67	0,71	0,75	0,83	0,92

V mezikrajském srovnání návštěvnosti **ordinací praktických lékařů pro dospělé** na obyvatele se s nejvyšším počtem (v průměru let 2016–2018) umístil u obou pohlaví Liberecký kraj (2,63 návštěv na 1 ženu za rok; 2,17 návštěv na 1 muže za rok); ženy z Pardubického kraje se zařadily na pátou pozici (2,48), muži o stupeň níže (2,06). Nejmenší počet návštěv ordinací praktických lékařů vykázalo Hlavní město Praha (ženy – 1,89; muži – 1,53) a Plzeňský kraj (ženy – 2,12; muži – 1,79).

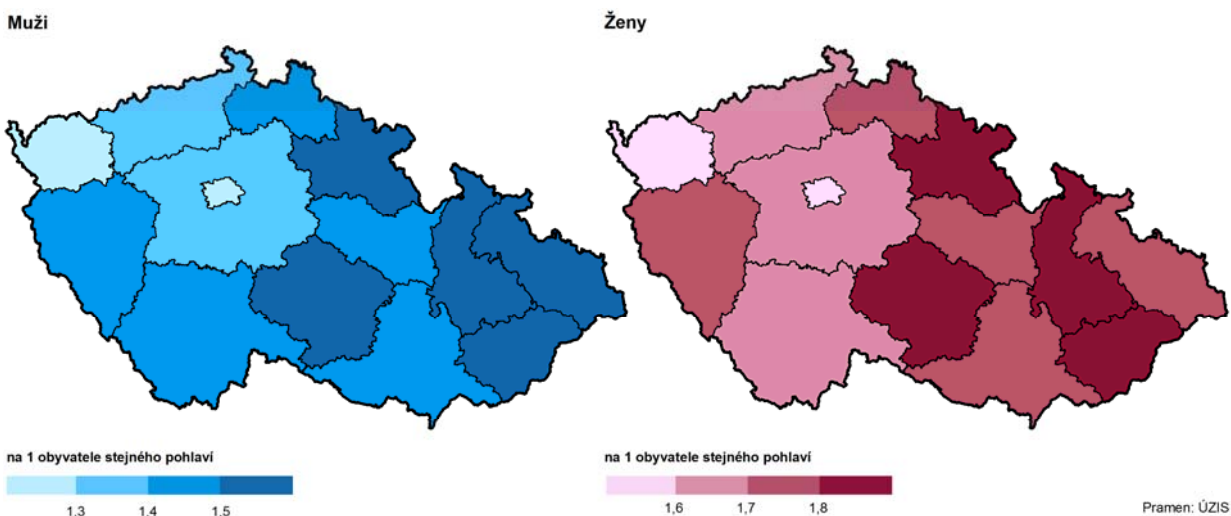
Návštěvy (kontakty) v ordinacích praktických lékařů pro dospělé podle pohlaví a krajů
(průměr let 2016–2018)

Dlouhodobě v kraji zaznamenáváme nadprůměrnou návštěvnost **ordinací praktických lékařů pro děti a dorost**. Dívky do 19 let byly v kraji v roce 2018 u praktického lékaře pro děti a dorost v průměru 2,5krát; během devíti let měly dívky nejvyšší návštěvnost u praktických lékařů v mezikrajském srovnání čtyřikrát. Chlapci navštívili svého praktického lékaře během roku 2018 v průměru 2,4krát, od roku 2010 měli chlapci v kraji nejvyšší návštěvnost šestkrát.

Ordinace praktických zubních lékařů navštěvují nejčastěji obyvatelé Zlínského kraje, ženy v průměru 1,9krát za rok (průměr let 2016–2018), muži 1,6krát. Obyvatelé Pardubického kraje se umístili shodně na deváté příčce (ženy – 1,71; muži – 1,44); nejnižší počet návštěv realizovali obyvatelé Hlavního města Prahy (ženy – 1,50; muži – 1,25) a Karlovarského kraje (ženy – 1,55; muži – 1,28).

Návštěvy (kontakty) v ordinacích praktických zubních lékařů podle pohlaví a krajů (průměr let 2016–2018)

Nemocnice akutní péče, zařízení poskytující následnou a dlouhodobou péči

Data o počtu hospitalizací a průměrné ošetrovací době v nemocnicích akutní péče a ostatních lůžkových zařízeních jsou převzata z NRHZZ a jedná se o data zdravotních pojišťoven. Mezi nemocnice akutní péče jsou zařazeny nemocnice a fakultní nemocnice.

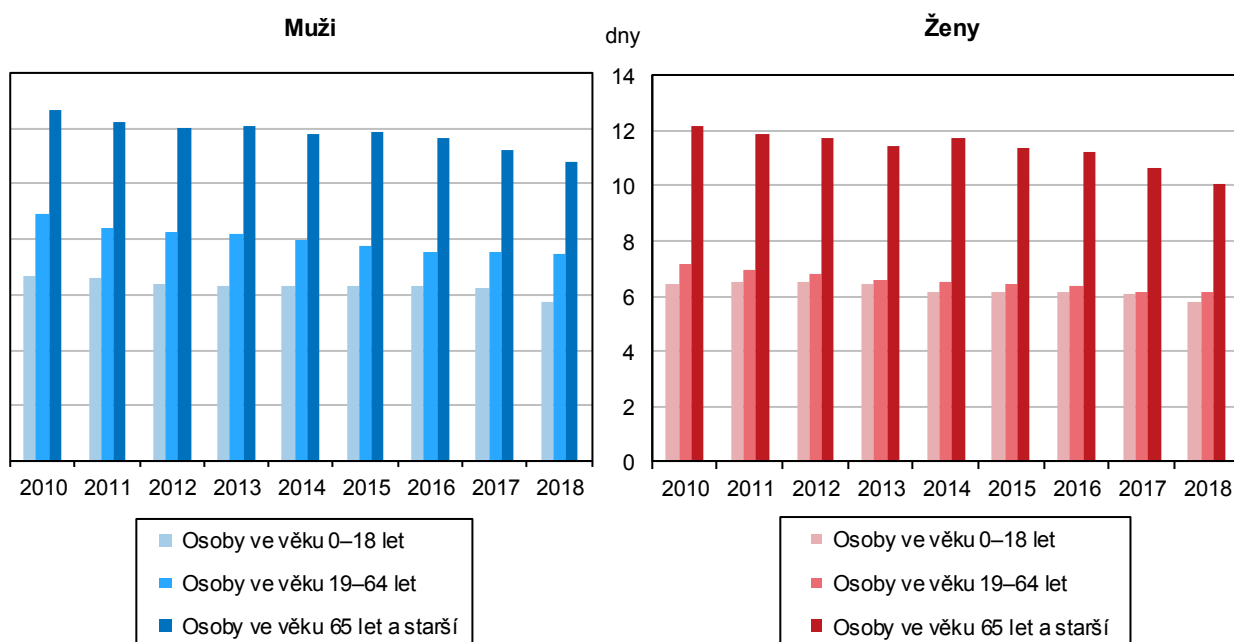
Počet osob s bydlištěm v kraji hospitalizovaných v **nemocnicích akutní péče** se dlouhodobě snižuje; v roce 2018 bylo hospitalizováno 64,4 tisíce obyvatel kraje, z toho 54,4 % žen. Od roku 2010 se snížil počet hospitalizovaných o 3,6 % a podíl žen byl na začátku sledovaného období o 1 procentní bod vyšší.

Hospitalizované ženy ve věku 19–64 let tvořily vyšší podíl ze všech hospitalizovaných žen (49,2 %) než **muži** v téže věkové skupině (41,9 %). V ostatních věkových kategoriích byli silněji zastoupeni muži – nejstarší kategorie mužů ve věku 65 a více let tvořila mezi hospitalizovanými muži 36,0 % (u žen ve stejné věkové skupině – 34,1 %). Nejmladší věková kategorie hospitalizovaných do 18 let byla u mužů zastoupena 22,1 % (u žen 16,8 %).

Průměrná ošetrovací doba v nemocnicích akutní péče v roce 2018 dosáhla v kraji hodnoty 7,8 dne (při průměru ČR 8,0 dne); v čase se však průměrná ošetrovací doba snižuje pomalejším tempem v kraji než v celé ČR. U žen v kraji je ošetrovací doba na akutním lůžku (7,4 dne v roce 2018) dlouhodobě nižší než u mužů (8,3 dne). Z hlediska věku pacienta se ošetrovací doba na akutním lůžku v roce 2018 pohybovala od 5,8 dne u dívek do 18 let až po 10,1 dne u žen 65 letých a starších; chlapci do 18 let strávili na lůžku v průměru 5,7 dne a muži 65letí a starší 10,8 dne.

Průměrná ošetrovací doba osob hospitalizovaných v nemocnicích akutní péče podle pohlaví v Pardubickém kraji

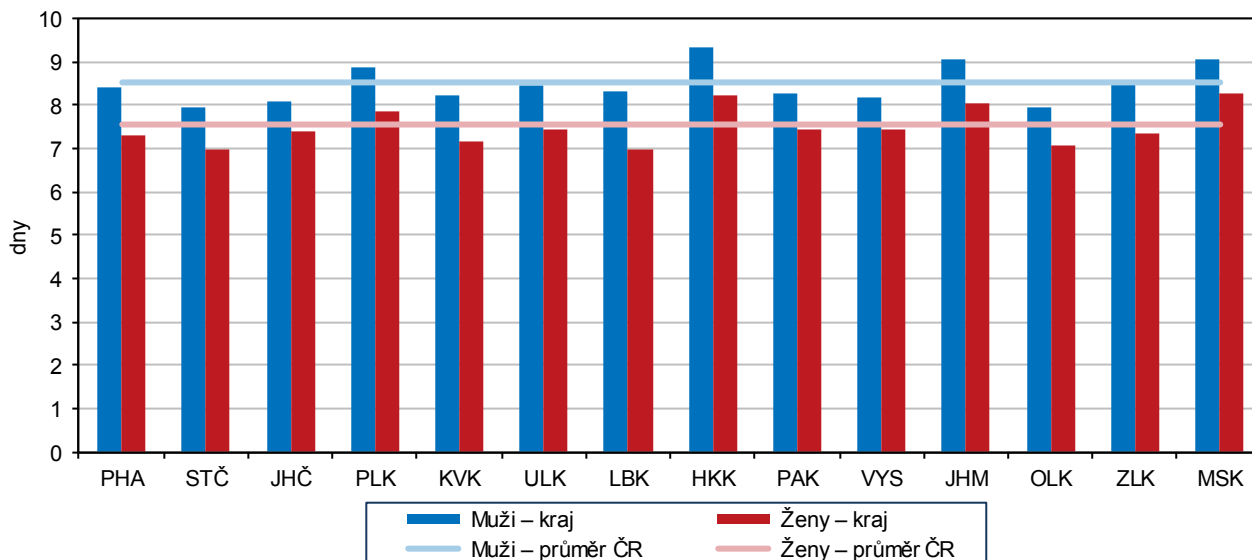
Pramen: ÚZIS

V **mezikrajském srovnání** průměrné ošetrovací doby hospitalizovaných osob v nemocnicích akutní péče v roce 2018 podle pohlaví dosáhl nejvyšších hodnot Královéhradecký kraj (9,3 dne a první pozice u mužů; 8,2 dne a druhá pozice u žen) a Moravskoslezský kraj (8,3 dne a první pozice žen; 9,0 dne a třetí pozice mužů); Pardubický kraj se zařadil doprostřed krajů (7,4 dne a sedmé pořadí žen; 8,3 dne a deváté pořadí u mužů). Nejkratší dobu stráví v průměru v nemocnicích akutní péče muži z Olomouckého kraje (7,9 dne) a ženy ze Středočeského kraje (7,0 dne).

Průměrná ošetrovací doba osob hospitalizovaných v nemocnicích akutní péče podle pohlaví a krajů v roce 2018

Pramen: ÚZIS

Mezi **zařízení poskytující následnou a dlouhodobou péči** lze zařadit například léčebny pro dlouhodobě nemocné, zařízení poskytující péči na ošetrovatelských lůžkách, nemocnice následné (ošetrovatelské) péče, lůžková zařízení hospicového typu poskytující paliativní péči, odborné léčebné ústavy a další.

Počet obyvatel kraje hospitalizovaných v **zařízeních následné a dlouhodobé péče** v roce 2018 činil více než 10 tisíc osob, z toho 56,3 % tvořily ženy. Od roku 2010 se počet osob léčených v zařízeních následné a dlouhodobé péče snížil (pokles o 8,0 %), výraznější pokles byl zaznamenán u žen (o 12,2 %) než u mužů (o 1,8 %).

Zdravotní stav

Podle údajů NRHZS zjišťujeme v kraji dlouhodobě zvýšený výskyt **hypertenzní nemoci** (trvale vysoký tlak krve). V roce 2018 se tato diagnóza v Pardubickém kraji týkala 61,9 tisíc žen a 56,6 tisíce mužů; v letech 2014 až 2018 (v přepočtu na 1 000 obyvatel) se obě pohlaví pohybují v mezikrajském srovnání na druhé až čtvrté nejvyšší pozici.

Ischemické nemoci srdeční se v kraji týkají většího počtu mužů (15,8 tisíc v roce 2018) než žen (13,5 tisíce), počet onemocnění se dlouhodobě snižuje. V mezikrajském srovnání (v přepočtu na 1 000 obyvatel) se nemocní ischemickou nemocí srdeční v kraji pohybují v posledních pěti letech na třetí až páté nejnižší pozici. Do skupiny závažných chronických onemocnění patří i **cévní nemoci mozku**. V roce 2018 bylo v Pardubickém kraji 10,5 tisíce pacientů s touto diagnózou, z toho tvořily ženy 52,6 %. V mezikrajském srovnání patří výskyt cévních nemocí mozku v kraji mezi nejnižší.

Pacienti s vybraným chronickým onemocněním

Pramen: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

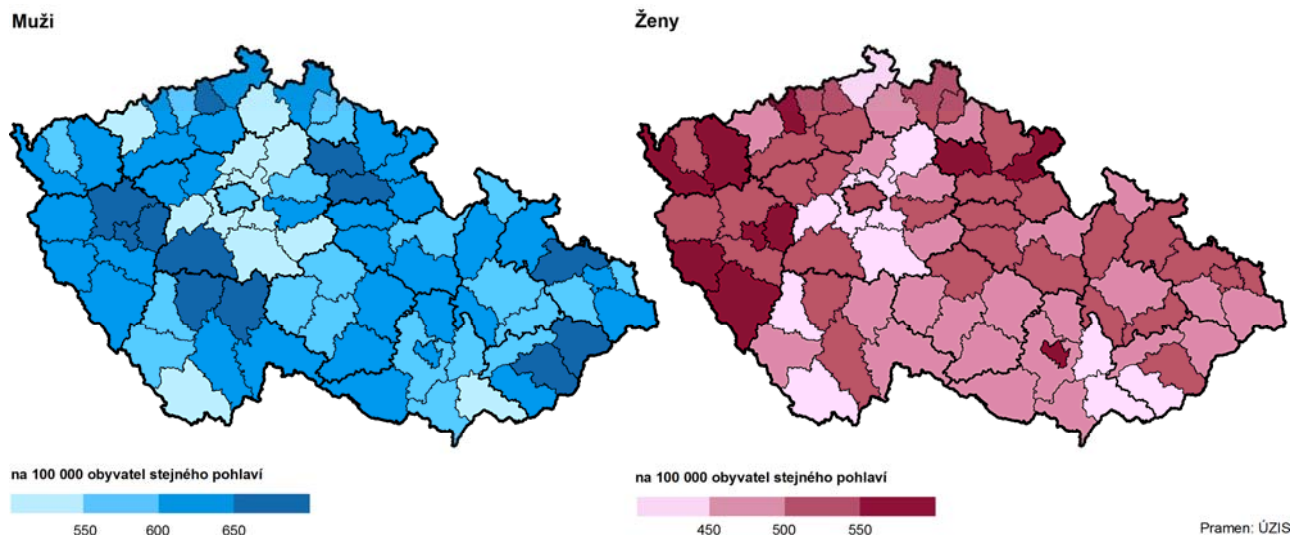
na 1 000 obyvatel

	2014	2015	2016	2017	2018
Muži					
hypertenzní nemoci	192,6	216,2	218,9	220,2	219,9
ischemické nemoci srdeční	64,9	65,6	64,1	62,7	61,3
cévní nemoci mozku	20,4	20,4	20,2	19,6	19,2
Ženy					
hypertenzní nemoci	217,0	237,5	240,2	238,7	236,5
ischemické nemoci srdeční	59,7	59,1	56,6	54,2	51,6
cévní nemoci mozku	23,3	22,7	22,4	21,9	21,0

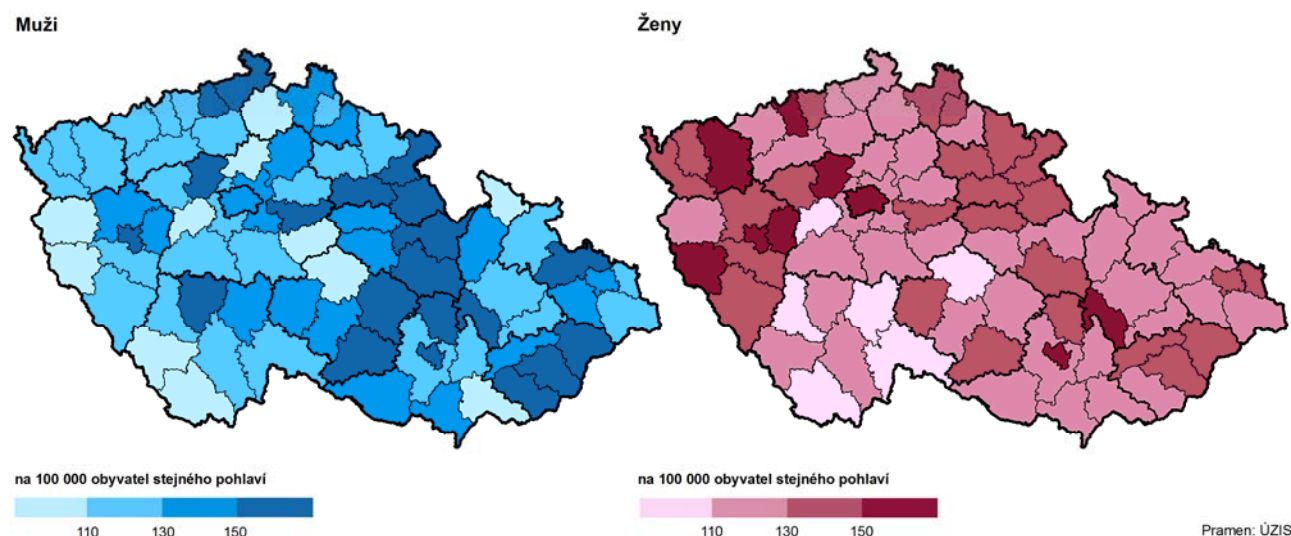
Dle údajů z Národního onkologického registru bylo v Pardubickém kraji zjištěno 552,7 nových případů onemocnění **zhoubnými novotvarami** na 100 000 obyvatel (v průměru let 2012–2016); pod republikovým průměrem byla incidence⁸ zhoubných novotvarů jak u mužů v kraji (602,3), tak i u žen (504,4). Nejvyšší zastoupení mužů s incidencí zhoubných novotvarů měli v regionálním pohledu muži ve svitavském okrese (641,1), kteří v porovnání 76 okresů ČR a Hlavního města Prahy obsadili 20. pozici. Nejvyšší počet žen s incidencí zhoubných novotvarů vykázal okres Pardubice (519,4 na 100 000 žen), v republikovém srovnání obsadily ženy z Pardubicka 28. pozici.

Incidence zhoubných novotvarů podle pohlaví a okresů (průměr let 2012–2016)

Porovnáním výskytu **zhoubných novotvarů** (dále ZN) **dle jednotlivých diagnóz** se nad republikovým průměrem ve výskytu ZN tlustého střeva a konečniku umístily **ženy** z orlickoústeckého (63,7 žen na 100 000 obyvatel stejného pohlaví) a chrudimského okresu (61,6) a s diagnózou ZN prsu ženy z pardubického okresu (35,3). **Muži** z Pardubického kraje se umístili nad republikovým průměrem ve výskytu ZN prostaty v okresech Svitavy (163,4), Ústí nad Orlicí (154,1) a Chrudim (139,4). Nejčtenější výskyt ZN prostaty v republikovém srovnání krajů byl zjištěn v kraji Zlínském (169,6) a v Pardubickém kraji (145,4).

Incidence zhoubného novotvaru prostaty u mužů a zhoubného novotvaru prsu u žen podle okresů (průměr let 2012–2016)

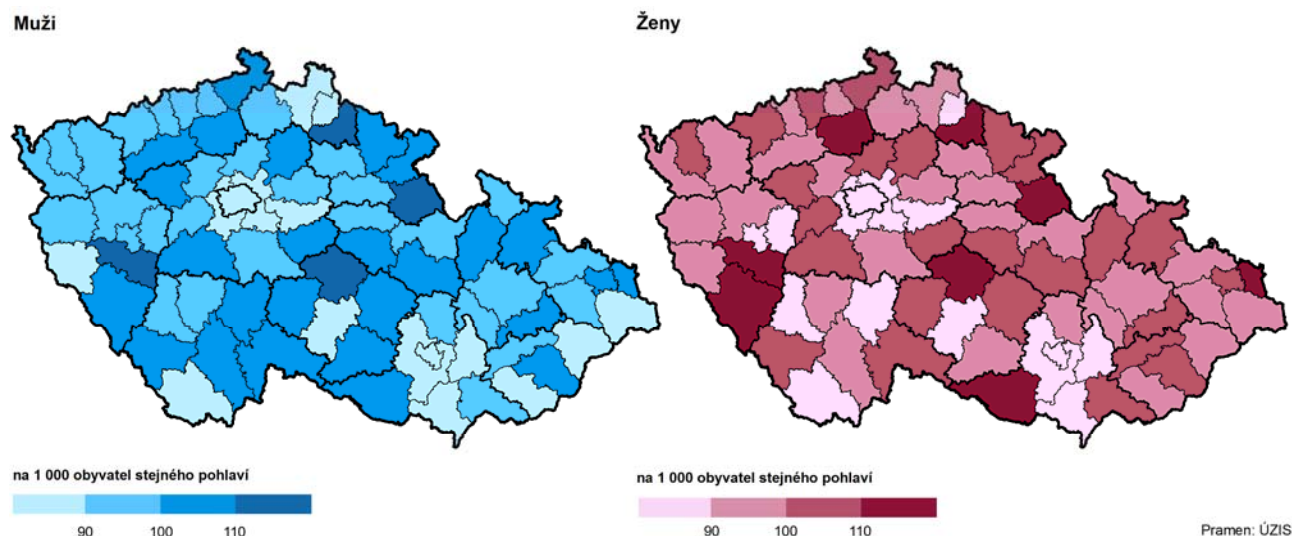

⁸ Nemocnost, počet nových onemocnění k počtu obyvatel v určitém období.

Diabetes je souhrnný název pro skupinu závažných chronických onemocnění, která se projevují poruchou metabolismu sacharidů. V Pardubickém kraji byl v roce 2018 diabetes léčen 52,1 tisícům obyvatel, z toho 50,4 % tvořily ženy. Meziročně vzrostl počet diabetiků v kraji o 2,9 %, od roku 2014 se jejich stav zvýšil o 8,7 %; počet diabetiků mužů se zvyšuje rychlejším tempem než žen (ženy o 6,3 %; muži o 11,2 %).

Nejvyšší počet diabetiků (na 1 000 obyvatel v průměru let 2016–2018) byl u **mužů** v kraji evidován v okrese Svitavy (105,7) a Chrudim (104,2); muži s diabetem ze jmenovaných okresů zároveň obsadili desáté, resp. čtrnácté nejvyšší pořadí v porovnání 77 okresů ČR a Hlavního města Prahy. **Ženy** v Pardubickém kraji měly nejvyšší výskyt diabetu, obdobně jako muži, zjištěn v okrese Svitavy (107,4) a Chrudim (104,8); ženy obsadily v meziokresním srovnání čtrnácté, resp. dvacáté pořadí.

Léčení diabetici podle pohlaví a okresů (průměr let 2016–2018)

Nemocenské pojištění, dočasná pracovní neschopnost

V roce 2018 bylo v kraji evidováno 203,6 tis. **nemocensky pojištěných osob**, tj. téměř o 4,6 tis. osob více než v roce předchozím a zároveň nejvíce od roku 2012⁹. Počet nemocensky pojištěných žen dlouhodobě jen mírně převyšuje 48 % ze všech pojištěných osob. Z nemocenského pojištění se poskytuje 6 **peněžitých dávek**: nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, ošetřovné, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a v mateřství, dávka otcovské poporodní péče (tzv. otcovská) – od 1. 2. 2018 a dlouhodobé ošetřovné – od 1. 6. 2018.

Počet **nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti** (DPN) činil v roce 2018 v kraji 85,2 tisíc, meziročně vzrostl o 8,7 tisíc, ve srovnání s rokem 2012 se zvýšil o 30,3 tisíc. Meziroční nárůst pracovní neschopnosti žen v roce 2018 byl výraznější než u mužů; absolutní počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti žen se meziročně zvýšil o 4,6 tisíce případů (u mužů o 4,1 tisíce případů). Podíl žen na počtu nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti v roce 2012 dosáhl 51,3 % a do roku 2018 se zvýšil na 52,4 %. Na nově hlášených případech pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz se v roce 2018 v kraji převážnou měrou podílely případy pracovní neschopnosti pro nemoc, jejichž podíl byl v případě žen vyšší (92,2 %) než u mužů (83,9 %). Pracovní úrazy u mužů (4,1 %) tvořily vyšší podíl z nově hlášených případů pracovní neschopnosti než u žen (1,7 %); zastoupeny byly i ostatní úrazy, jejichž podíl byl výraznější u mužů (12,0 %) než u žen (6,1 %).

⁹ Od roku 2012 je zdrojem dat pro statistiku dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz Informační systém ČSSZ. Tato změna neumožňuje plnohodnotné porovnávání dat do roku 2011 s daty od roku 2012. V letech 2011–2013 poskytoval zaměstnavatel po dobu prvních 21 dní dočasné pracovní neschopnosti náhradu mzdy a OSSZ vyplácely nemocenské až od 22. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti; od 1. 1. 2014 vyplácejí zaměstnavatelé náhradu mzdy za prvních 14 dnů pracovní neschopnosti a od 15. kalendářního dne nemocenské vyplácí mzdu OSSZ.

Dočasná pracovní neschopnost pro nemoc a úraz podle okresů v roce 2018

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

Kraj, okresy	Průměrný počet osob nemocensky pojištěných	Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti				Průměrný denní stav dočasně práce neschopných celkem v osobách
		celkem	v tom pro			
			nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	
Muži						
Pardubický kraj	105 056	4,12	3,25	0,23	0,65	4 332
Chrudim	17 055	5,14	4,08	0,29	0,77	876
Pardubice	40 444	3,33	2,61	0,18	0,54	1 346
Svitavy	17 696	4,69	3,67	0,25	0,77	830
Ústí nad Orlicí	29 861	4,29	3,38	0,24	0,66	1 280
Ženy						
Pardubický kraj	98 536	5,29	4,75	0,11	0,43	5 213
Chrudim	15 194	6,30	5,69	0,12	0,48	957
Pardubice	40 214	4,27	3,86	0,07	0,34	1 719
Svitavy	17 380	5,86	5,27	0,15	0,45	1 019
Ústí nad Orlicí	25 748	5,90	5,22	0,15	0,52	1 519

Průměrný denní stav práce neschopných pro nemoc a úraz za rok 2018 činil v kraji 9,5 tisíc osob, v tom 5,2 tisíc žen a 4,3 tisíce mužů. Meziroční nárůst se týkal žen (o 4,9 %) i mužů (6,1 %); ve srovnání s rokem 2012 však byl u žen nárůst výraznější (o 42,3 %) než u mužů (o 37,9 %).

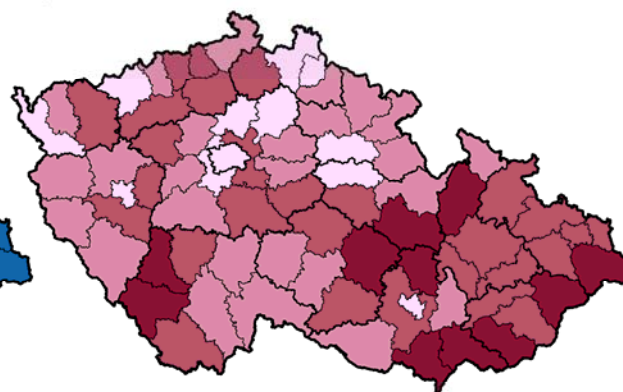
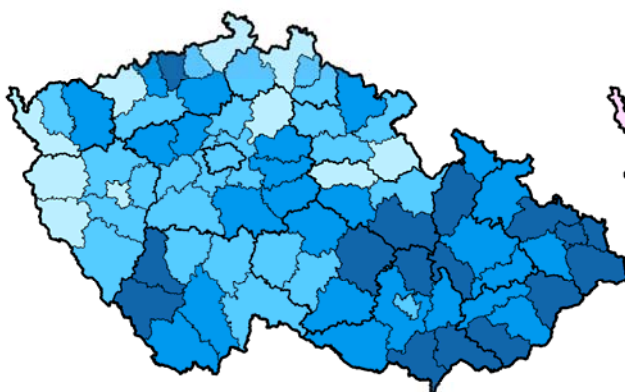
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti vyjadřuje podíl kalendářních dnů pracovní neschopnosti na celkovém kalendářním fondu pojištěnců ve sledovaném období vyjádřený v procentech. V roce 2018 mělo průměrné procento DPN žen v Pardubickém kraji hodnotu 5,29, u mužů bylo nižší (4,12), i v dlouhodobém pohledu je průměrné procento DPN žen vyšší než mužů.

Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti žen se v okresech ČR v roce 2018 pohybovala mezi 54,8 dny v okrese Vsetín a nejnižší hodnotou 35,9 dnů DPN v okrese Pardubice. Z okresů Pardubického kraje se nejvýše umístil okres Svítavy (51,7 dní, 9. nejvyšší pozice). Průměrná doba trvání 1 případu DPN mužů se v roce 2018 pohybovala mezi 53,4 dny v okrese Vsetín a 29,5 dny v okrese Rychnov nad Kněžnou. Nejvýše umístěný okres z Pardubického kraje v meziokresním srovnání byl okres Svítavy se 47,0 dny (13. nejvyšší umístění), nejnižší počet dnů na 1 případ DPN měli pojištěnci z okresu Pardubice (33,5 dnů, 5. nejnižší pozice).

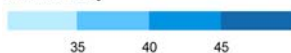
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti podle pohlaví a okresů v roce 2018

Muži

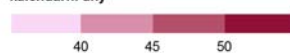
Ženy

kalendářní dny

kalendářní dny

Zdroj: ČSÚ

5. Sociální zabezpečení

Uživatelé sociálních služeb

Zákon o sociálních službách (108/2006 Sb.) definuje sociální služby jako pobytové, ambulantní nebo terénní. Smyslem sociálních služeb je zajištění pomoci při péči o vlastní osobu, zajištění stravování, ubytování, pomoci při zabezpečení chodu domácnosti, ošetřování atp. Mezi pobytová zařízení sociálních služeb patří domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem a domovy pro osoby se zdravotním postižením. Do terénních nebo ambulantních služeb lze zařadit pečovatelské služby, osobní asistenci, tísňovou péči, průvodcovské a předčitatelské služby, podporu samostatného bydlení, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi atp.

Nejčastěji využívanou pobytovou službou v Pardubickém kraji jsou **domovy pro seniory**, které svou kapacitou představují téměř polovinu lůžkového fondu zařízení sociálních služeb. Celkový počet klientů k 31. 12. 2018 v kraji představoval 2 031 osob, z toho 76,3 % tvořily ženy; podíl žen se od roku 2010 zvýšil (73,6 % žen v roce 2010). Celkový počet klientů vzrostl od roku 2010 jen mírně (o 2,1 %), jeden z důvodů pozvolného navýšení je, že počet domovů pro seniory se v kraji sice zvyšuje, celková kapacita se však významně nemění.

V **domovech se zvláštním režimem** bylo ke konci roku 2018 evidováno 1 057 klientů s 64,3% zastoupením žen. Podíl žen se ve srovnání s rokem 2010 snížil (66,2 % žen v roce 2010). Domovy se zvláštním režimem poskytují pomoc osobám trpícím duševním onemocněním, závislostí na návykových látkách, Alzheimerovou chorobou či jinou formou demence. Tento typ pobytových služeb zažívá v posledních letech největší rozvoj, od roku 2010 vzrostl počet těchto zařízení i lůžková kapacita třikrát.

Mezi pobytové sociální služby patří **domovy pro osoby se zdravotním postižením**. Počet jejich klientů ve věku nad 18 let ke konci roku 2018 v Pardubickém kraji tvořilo téměř 600 osob, z toho 43,7 % byly ženy. Ve srovnání s rokem 2010 se počet klientů domovů pro osoby se zdravotním postižením v kraji snížil o pětinu, podíl žen se zvýšil (39,0 % žen v roce 2010).

Pečovatelská služba je nejčastěji využívaná terénní nebo ambulantní služba. Počet obyvatel kraje, který v roce 2018 v kraji využíval pečovatelskou službu, činil 5 tis. osob (68,6 % žen). Ve srovnání s rokem 2010 se počet uživatelů pečovatelské služby v kraji snížil o pětinu, poklesl i podíl žen (70,1 % žen v roce 2010).

Příspěvek na péči

Příspěvek na péči (PP) je významnou součástí státní sociální podpory. Nárok na příspěvek na péči má osoba starší 1 roku závislá na pomoci jiné fyzické osoby při zvládnání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti. V roce 2018 bylo v kraji vyplaceno v průměru měsíčně 19,8 tis. těchto dávek, z toho 12,0 tis. dávek pobíraly ženy. Úhrnná hodnota vyplacených dávek PP za rok 2018 činila v Pardubickém kraji 1 475,5 mil. Kč. Počet vyplacených dávek PP v Pardubickém kraji činil 5,5 % republikového úhrnu, výdaje vyplacené v kraji tvořily 5,7 % výdajů na dávky v České republice.

Nejvyšší počet dávek příspěvku na péči **podle stupně závislosti** (33,0 %) pobíraly osoby se stupněm závislosti II. (4,0 tis. žen; 2,6 tis. mužů), dle stupně závislosti I. pobírá příspěvek na péči 27,9 % osob (3,4 tis. žen; 2,1 tis. mužů), dle stupně závislosti III. se PP týkal 25,2 % osob (2,9 tis. žen a 2,0 tis. mužů) a podle stupně závislosti IV. pobíralo PP 13,9 % osob (1,6 tis. žen; 1,1 tis. mužů).

Počet vyplacených měsíčních příspěvků na péči v **relativní hodnotě** (přepočtený na 1 tis. obyvatel) byl v roce 2018 v mezikrajském srovnání v Pardubickém kraji druhý nejvyšší jak u mužů, tak i u žen (30,3; resp. 45,8). Nejvyšší počet příjemců (v relativním přepočtu) vykázal u mužů Ústecký kraj (31,4), u žen Zlínský kraj (49,1), nejméně PP obdrželi muži a ženy v Hlavním městě Praze (17,9; resp. 28,8).

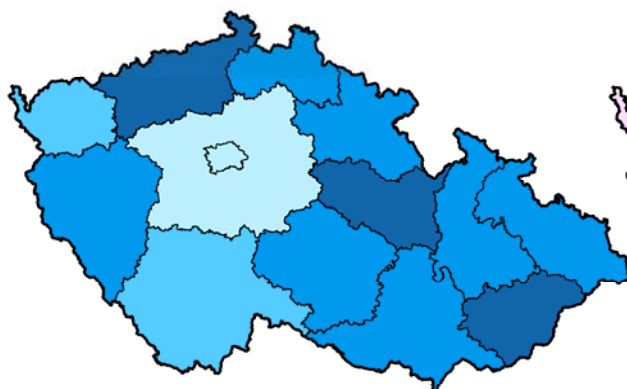

Příspěvek na péči podle pohlaví a krajů v roce 2018

(průměrný měsíční počet vyplacených dávek)

Muži

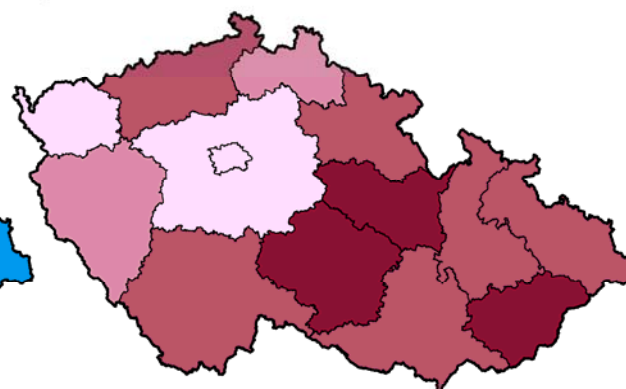
Ženy

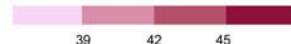
na 1 000 obyvatel stejného pohlaví

24 27 30

na 1 000 obyvatel stejného pohlaví

39 42 45

Pramen: MPSV

Důchodci, důchody

Podle údajů České zprávy sociálního zabezpečení (ČSSZ) pobírala v Pardubickém kraji ke konci roku 2018 některý z důchodů více než čtvrtina populace (147,8 tis. osob), z toho bylo 86,8 tis. žen a 61,0 tisíc mužů. Nejvyšší počet důchodců pobírá důchod starobní, a to 121,9 tis. osob (60,1 % žen a 39,9 % mužů); tři čtvrtiny ze starobních důchodců pobíraly starobní důchod samostatně – sólo (91,3 tis. osob, 52,0 % žen a 48,0 % mužů) a jedna čtvrtina osob pobírala starobní důchod v kombinaci s jinými typy důchodů, jako např. vdovským, vdoveckým nebo invalidním (30,6 tis. osob).

Příjemci důchodů podle pohlaví a okresů v prosinci 2018

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

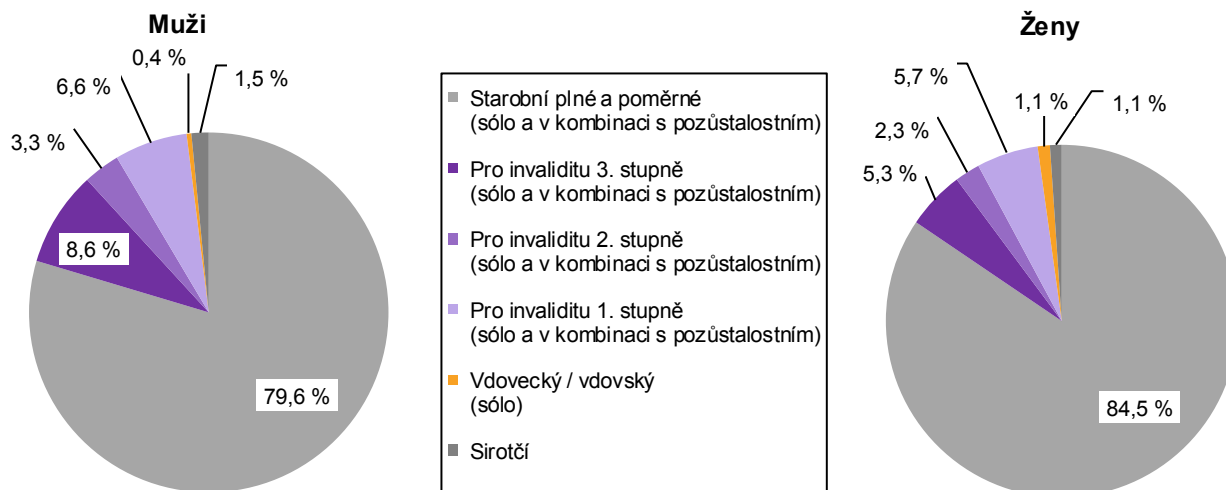
Kraj, okresy	Příjemci celkem	Druh důchodu						
		starobní sólo	invalidní pro invaliditu třetího stupně ¹⁾	invalidní pro invaliditu druhého stupně ¹⁾	invalidní pro invaliditu prvního stupně ¹⁾	vdovský/ vdovecký sólo	vdovský/ vdovecký kombin.	sirotčí
Muži								
Pardubický kraj	61 008	43 797	5 164	2 003	3 978	265	4 861	940
Chrudim	13 300	9 181	1 358	579	917	54	1 005	206
Pardubice	18 633	14 026	1 221	439	951	103	1 605	288
Svitavy	13 060	8 742	1 444	593	1 091	41	954	195
Ústí nad Orlicí	16 015	11 848	1 141	392	1 019	67	1 297	251
Ženy								
Pardubický kraj	86 764	47 461	4 426	1 994	4 831	967	26 146	939
Chrudim	18 416	9 510	1 256	531	1 123	223	5 581	192
Pardubice	27 669	15 823	1 074	488	1 287	330	8 368	299
Svitavy	17 996	9 318	1 207	571	1 190	178	5 332	200
Ústí nad Orlicí	22 683	12 810	889	404	1 231	236	6 865	248

¹⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým

Dle druhu důchodu pobírají obě pohlaví nejčastěji starobní důchody (sólo), mezi ženami tvoří příjemkyně starobního důchodu 54,7 %, muži – příjemci starobních důchodů tvoří 71,8 %. Druhou nejčetnější kategorií u žen jsou příjemkyně důchodu vdovského (sólo a v kombinaci) – 31,2 %, třetí nejvyšší počet tvoří příjemkyně důchodu pro invaliditu 1. stupně (sólo) – 5,6 %. U mužů jsou na druhém místě příjemci důchodů pro invaliditu 3. stupně (sólo) – 8,5 % a třetí pořadí obsadili příjemci důchodů vdoveckých (sólo a v kombinaci) – 8,4 %.

Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu v Pardubickém kraji v prosinci 2018

Pramen: ČSSZ

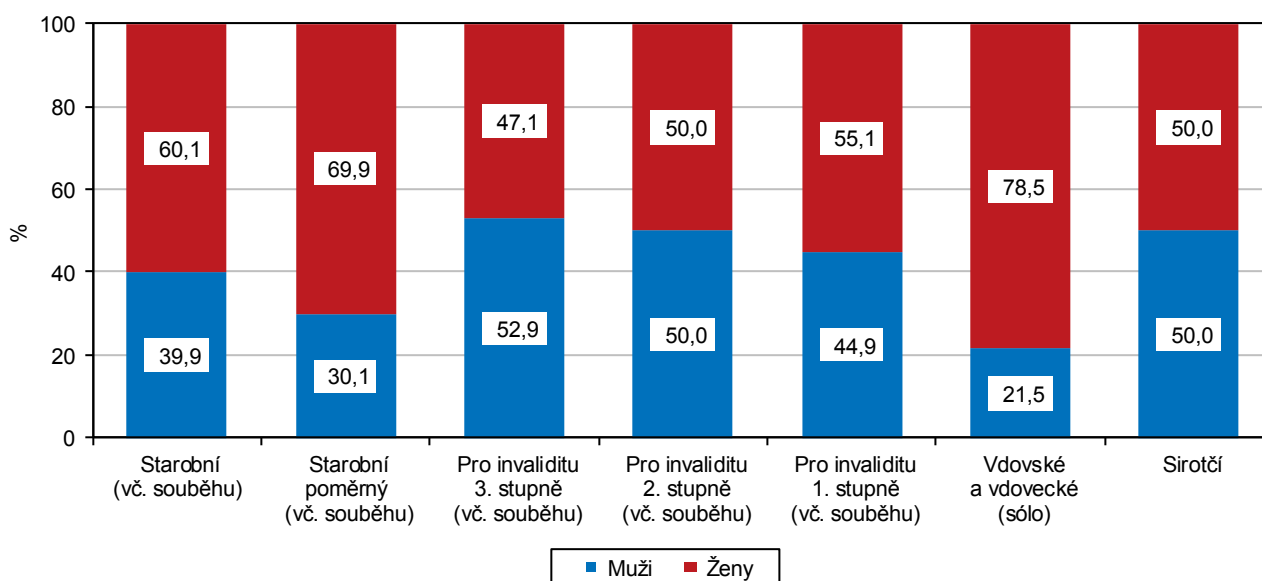

Pozn.: pozůstalostní důchod představuje důchod vdovský nebo vdovecký.

Ženy představují častější příjemce důchodů dle druhu ve čtyřech typech důchodů: pozůstalostní sólo (78,5% podíl), starobní poměrný v kombinaci s pozůstalostním důchodem (69,9% podíl), starobní v kombinaci (60,1% podíl), pro invaliditu 1. stupně v kombinaci (55,1% podíl). Muži mají vyšší zastoupení mezi příjemci důchodů pro invaliditu 3. stupně v kombinaci (52,9% podíl). U příjemců důchodů pro invaliditu 2. stupně v kombinaci s pozůstalostním důchodem a důchodů sirotčích jsou obě pohlaví zastoupena rovnoměrně.

Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu v Pardubickém kraji v prosinci 2018

Pramen: ČSSZ

Starobní důchod sólo plný u žen v Pardubickém kraji v prosinci 2018 dosáhl částky 11 111 Kč, u mužů činil 13 361 Kč. Přestože mezi roky 2010 a 2018 byl nárůst důchodů u žen (o 22,7 %) vyšší než u mužů (o 22,3 %), rozdíl mezi důchody mužů a žen v Pardubickém kraji zůstává poměrně značný a v roce 2018 činil v průměru 2 250 Kč. Absolutní rozdíl mezi důchody podle pohlaví v čase roste (v roce 2010 činil v kraji 1 865 Kč).

V regionálním pohledu v prosinci 2018 dosáhl na krajský průměr starobního důchodu sólo plného jak u žen, tak i mužů pouze okres Pardubice, v ostatních okresech byl starobní důchod pod průměrem kraje. Nejvyšší starobní důchody sólo žen byly vypláceny v okrese Pardubice (11 259 Kč), nejnižší naopak v okrese Svitavy (10 978 Kč). Shodně jako ženy i muži dostávali v průměru nejvyšší starobní důchody sólo v okrese Pardubice (13 603 Kč), nejnižší v okrese Svitavy (13 112 Kč).

Průměrná měsíční výše sólo důchodů podle pohlaví a okresů v prosinci 2018

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

v Kč

Kraj, okresy	Druh důchodu							
	starobní plný ¹⁾	starobní poměrný ^{1,2)}	invalidní pro invaliditu třetího stupně ¹⁾	invalidní pro invaliditu druhého stupně ¹⁾	invalidní pro invaliditu prvního stupně ¹⁾	vdovský/ vdovecký sólo	vdovský/ vdovecký kombin.	sirotčí
	Muži							
Pardubický kraj	13 361	4 789	11 455	7 555	6 500	7 197	14 740	6 344
Chrudim	13 280	4 871	11 594	7 665	6 557	7 061	14 636	6 263
Pardubice	13 603	4 541	11 272	7 427	6 390	7 113	15 175	6 558
Svitavy	13 112	4 357	11 664	7 693	6 570	7 338	14 459	6 355
Ústí nad Orlicí	13 319	5 457	11 222	7 328	6 477	7 349	14 489	6 157
	Ženy							
Pardubický kraj	11 111	4 108	10 784	6 936	5 979	7 841	13 044	6 375
Chrudim	11 041	4 392	10 851	6 940	5 949	7 787	12 933	6 185
Pardubice	11 259	4 127	10 714	6 911	5 955	7 986	13 241	6 639
Svitavy	10 978	3 898	10 931	7 014	5 974	7 819	12 964	6 469
Ústí nad Orlicí	11 078	4 027	10 575	6 852	6 035	7 707	12 958	6 127

¹⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým²⁾ po dosažení určené kratší doby pojištění

Srovnáním průměrné výše starobních důchodů od roku 2010 byl zaznamenán nárůst ve všech okresech kraje u obou pohlaví. **Starobní důchody plné bez souběhu s vdovským i vdoveckým** zaznamenaly nejvyšší nárůst v okrese Ústí nad Orlicí (o 23,1 % u žen, o 23,0 % u mužů), nejnižší nárůst byl evidován u žen v okrese Chrudim (o 22,4 %) a u mužů shodně v okresech Chrudim a Pardubice (o 21,9 %). **Starobní důchody v souběhu s vdovským a vdoveckým** zaznamenaly shodně nejvyšší nárůst v okrese Chrudim (o 20,4 % u žen a 22,9 % u mužů). Nejnižší tempo růstu starobních důchodů žen bylo registrováno v okrese Ústí nad Orlicí (19,8 %), u mužů to bylo v okrese Svítavy (21,1 %).

Průměrná měsíční výše starobních důchodů podle pohlaví a okresů

Pramen: Česká správa sociálního zabezpečení

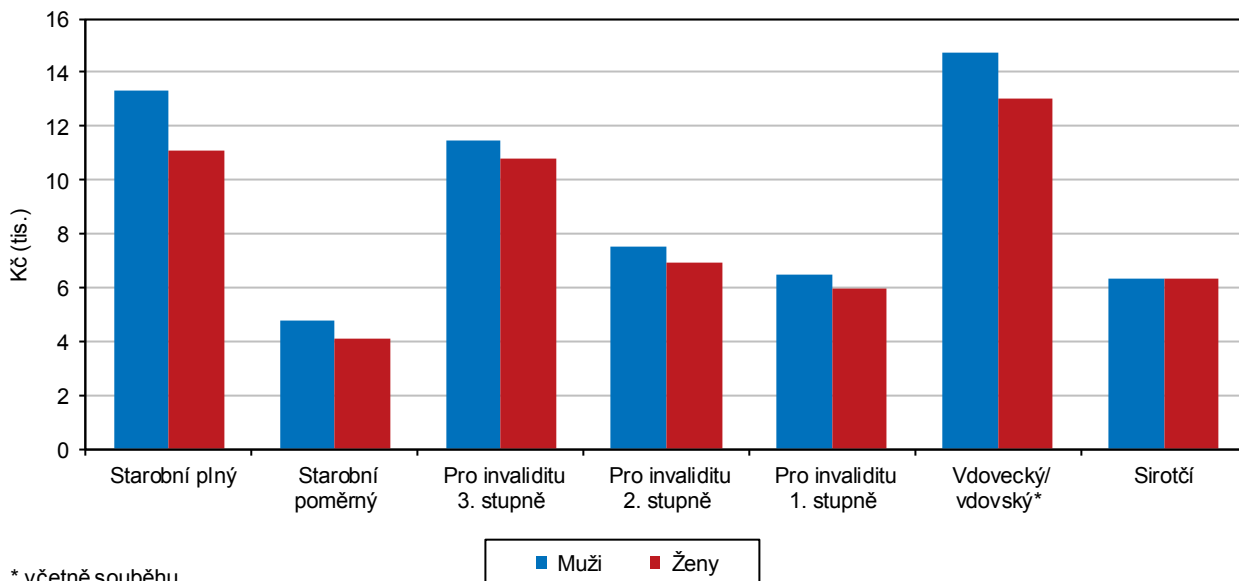
v Kč

Kraj, okresy	Muži					Ženy				
	2010	2012	2014	2016	2018	2010	2012	2014	2016	2018
	bez souběhu s vdoveckým					bez souběhu s vdovským				
Pardubický kraj	10 923	11 626	11 935	12 346	13 361	9 058	9 635	9 901	10 248	11 111
Chrudim	10 897	11 592	11 906	12 282	13 280	9 018	9 583	9 835	10 190	11 041
Pardubice	11 161	11 858	12 164	12 577	13 603	9 182	9 764	10 034	10 382	11 259
Svitavy	10 694	11 375	11 695	12 106	13 112	8 960	9 524	9 787	10 123	10 978
Ústí nad Orlicí	10 826	11 561	11 863	12 296	13 319	9 001	9 594	9 867	10 215	11 078
	v souběhu s vdoveckým					v souběhu s vdovským				
Pardubický kraj	12 120	12 897	13 239	13 695	14 781	10 879	11 537	11 802	12 138	13 063
Chrudim	11 947	12 733	13 065	13 564	14 683	10 764	11 423	11 693	12 032	12 956
Pardubice	12 473	13 271	13 592	14 049	15 205	11 036	11 704	11 981	12 331	13 259
Svitavy	11 966	12 736	13 066	13 509	14 494	10 813	11 484	11 727	12 051	12 975
Ústí nad Orlicí	11 932	12 686	13 061	13 500	14 539	10 832	11 469	11 729	12 058	12 978

Porovnáním **výše důchodů dle druhu důchodu** v prosinci 2018 vidíme v kraji nejvyšší procentní rozdíl dle pohlaví u důchodu starobního plného (sólo), u kterého byl důchod mužů o 20,3 % vyšší než důchod žen, v průměru za ČR činil rozdíl 21,3 %. Nejvýraznější rozdíl mezi hodnotou v kraji a průměrem ČR byl zjištěn u důchodu starobního poměrného, u kterého je na republikové úrovni důchod mužů vyšší o 5,4 %, ale v kraji činí rozdíl 16,6 %. Průměrné vdovské důchody (v souběhu s jiným druhem důchodu) byly v roce 2018 v kraji nižší o 13,0 % než důchody vdovecké (v souběhu s jiným druhem důchodu), na republikové úrovni byl rozdíl vyšší a činil 14,6 %.

Průměrné důchody podle pohlaví a druhu důchodu v Pardubickém kraji v prosinci 2018

Pramen: ČSSZ

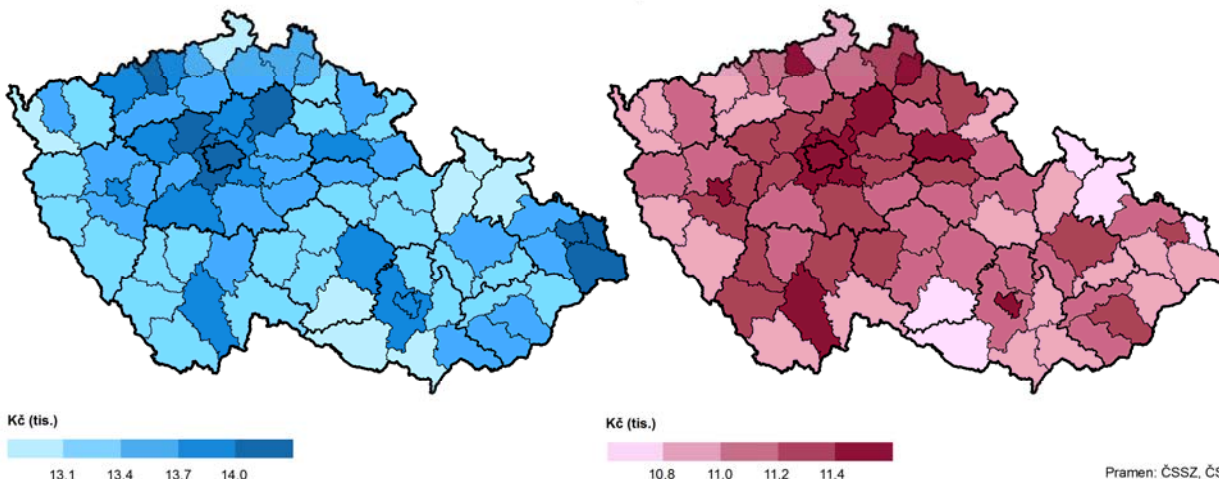
Z pohledu 76 okresů ČR a Hlavního města Prahy pobírali v roce 2018 **nejvyšší starobní důchod plný** (sólo) důchodci v okrese Karviná (15 129 Kč), Hlavním městě Praze (14 487 Kč) a okrese Ostrava-město (14 416 Kč), nejnižší důchody byly evidovány u **mužů** v okrese Znojmo (12 556 Kč), Jeseník (12 921 Kč) a Bruntál (12 933 Kč). Z Pardubického kraje se nejvýše – na 30. pozici umístili důchodci v okrese Pardubice (13 603 Kč), nejnižší starobní důchod v kraji pobírali muži na Svitavsku (13 112 Kč), kteří obsadili 67. pozici.

Ženy příjemkyně starobního důchodu plného (sólo) pobíraly v roce 2018 nejvyšší důchody v Hlavním městě Praze (12 333 Kč), okresech Praha-západ (11 854 Kč) a Brno-město (11 743 Kč); nejnižší důchody byly vypláceny v okresech Karviná (10 431 Kč), Znojmo (10 461 Kč) a Jeseník (10 581 Kč). Z okresů Pardubického kraje se nejvýše – na 22. pozici umístily ženy z okresu Pardubice (11 259 Kč), nejnižší 57. pozici obsadily ženy z okresu Svitavy (10 978 Kč).

Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví a okresů v prosinci 2018

Muži

Ženy

Pramen: ČSSZ, ČSÚ

Dlouhodobě roste počet osob, které odcházejí do **předčasného starobního důchodu**. V roce 2018 převýšil počet příjemců předčasného starobního důchodu (vč. souběhu s pozůstalostním důchodem) v kraji 38 tisíc osob, ve srovnání s rokem 2010 přibýlo téměř 12,5 tisíce příjemců. Mezi příjemci předčasného starobního důchodu z 56,0 % převažují ženy, jejich podíl se však v čase mírně snižuje, v roce 2010 tvořily ženy 57,7% podíl mezi příjemci předčasného starobního důchodu. Podíl příjemců předčasných důchodů na všech příjemcích starobních důchodů v kraji vzrostl od roku 2010 o 8,6 procentních bodů na 31,2 %.

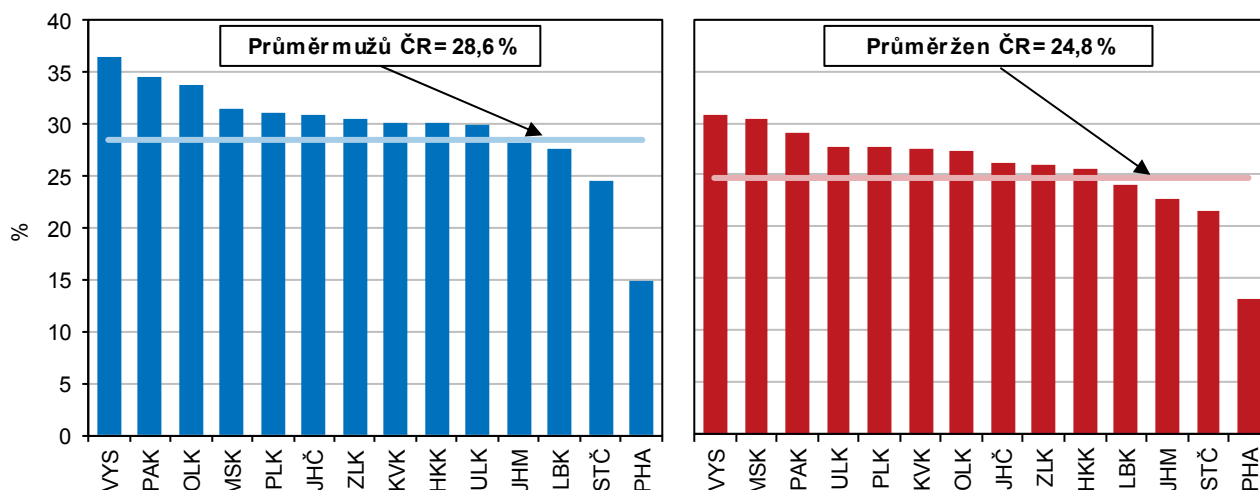

V mezikrajském srovnání **příjemců předčasných starobních důchodů** se **ženy** z Pardubického kraje umístily na třetí nejvyšší pozici (29,1 % ze všech příjemkyň starobních důchodů) za kraj Moravskoslezský (30,3 %) a Kraj Vysočina (30,8 %). Nejnižší podíl starobních důchodkyň odcházejících do předčasného starobního důchodu vykazuje dlouhodobě Hlavní město Praha (13,0 %).

Nejvyšší podíl **příjemců předčasných starobních důchodů** ze starobních důchodců celkem mezi **muži** vykázal stejně jako mezi ženami Kraj Vysočina (36,5 %), druhé místo obsadil Pardubický kraj (34,5 %). V relativním přepočtu odchází do předčasného starobního důchodu nejméně starobních důchodců v Hlavním městě Praze (14,9 %).

Podíl příjemců předčasného starobního důchodu (na příjemcích starobních důchodů) podle pohlaví a krajů v prosinci 2018

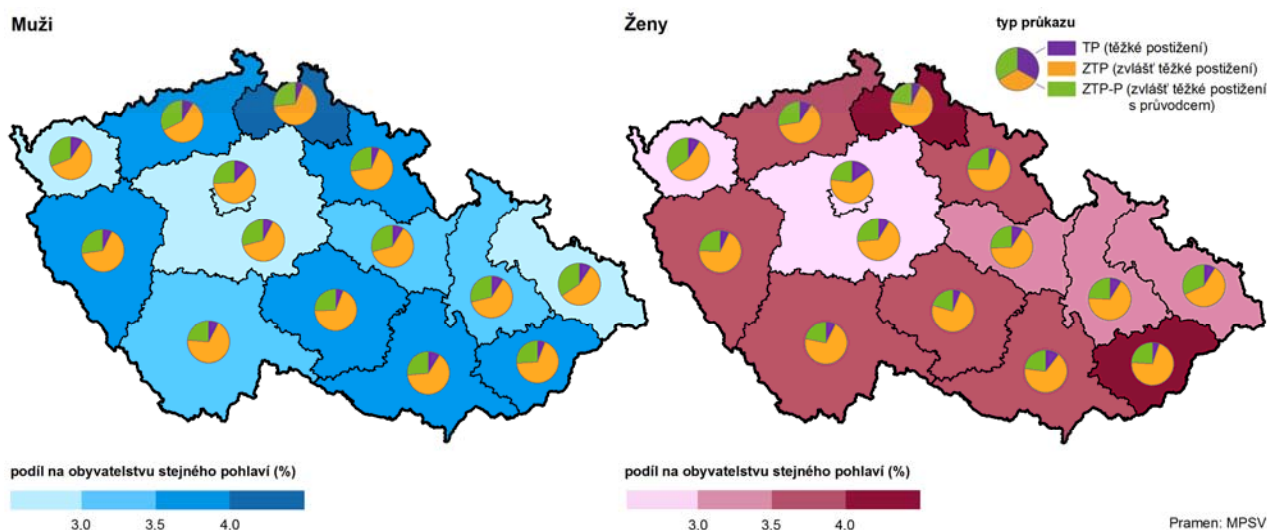
Pramen: ČSSZ

Držitelé průkazů zdravotně postižených

Podle údajů MPSV bylo ke konci roku 2018 v Pardubickém kraji 18 tis. **držitelů průkazů osob se zdravotním postižením** – OZP, které z 50,8 % tvořily ženy. Nejvyšší zastoupení měli na konci roku 2018 v kraji držitelé průkazů osob se zvláště těžkým postižením – 11,5 tis. osob, z toho 52,1 % žen; následovaly osoby se zvláště těžkým postižením s potřebou průvodce, kterých bylo 5 tisíc (47,7 % žen). Průkazy s nejnižším stupněm postižení mělo v kraji 1,6 tis. osob (51,1 % žen).

Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle pohlaví, typu průkazu a krajů v prosinci 2018

6. Domácnosti a bydlení

Jediným **zdrojem dat**, který poskytuje podrobné údaje o domácnostech a bydlení v územním detailu, je sčítání lidu, domů a bytů (SLDB), které se naposledy uskutečnilo v roce 2011 (další sčítání proběhne v roce 2021). Použitý způsob zjišťování a následného zpracování dat neumožňoval získat podrobné údaje v případě, že v bytě žilo více rodinných domácností (proto jsou některá data zde publikována pouze za hospodařící domácnosti tvořené jednou rodinou).

Struktura domácností

V roce 2011 bylo v kraji sečteno 207,4 tis. **hospodařících domácností**, z nichž dvě třetiny tvořily rodinné domácnosti (ať již úplné či neúplné), dalších 30 % představovaly domácnosti jednotlivců. Úplné rodiny bez závislých dětí se na všech hospodařících domácnostech v kraji podílely 30 % a úplné rodiny se závislými dětmi (ekonomicky neaktivní syn/ dcera ve věku 0–25 let) tvořily 22 % všech domácností. Neúplné rodiny v čele se ženou představovaly téměř desetinu z celkového počtu hospodařících domácností v kraji, zatímco podíl neúplných rodin v čele s mužem jen mírně převyšoval 2 %. Domácnosti jednotlivců jsou častěji tvořeny ženami; na všech domácnostech v kraji se ženy tvořící domácnost jednotlivce v roce 2011 podílely 17 %, přitom podíl mužů-jednotlivců byl téměř o 4 procentní body nižší.

Mimo byty (nouzové bydlení, mobilní objekty, chaty, chalupy) bylo v kraji sečteno 1,7 tis. domácností, nejčastěji tvořených jednotlivci-muži (ze 41 %). Více než polovinu domácností sečtených **v zařízeních** (57 %) pak tvořily úplné rodiny bez závislých dětí a dalších 40 % neúplné rodiny v čele se ženou. Metodika SLDB 2011 mezi domácnosti nezařadila osoby žijící jednotlivě v zařízeních (2,8 tis. osob v kraji), proto nejsou zahrnuty do domácností jednotlivců.

Hospodařící domácnosti podle typu domácnosti a způsobu bydlení

Zdroj: SLDB 2011

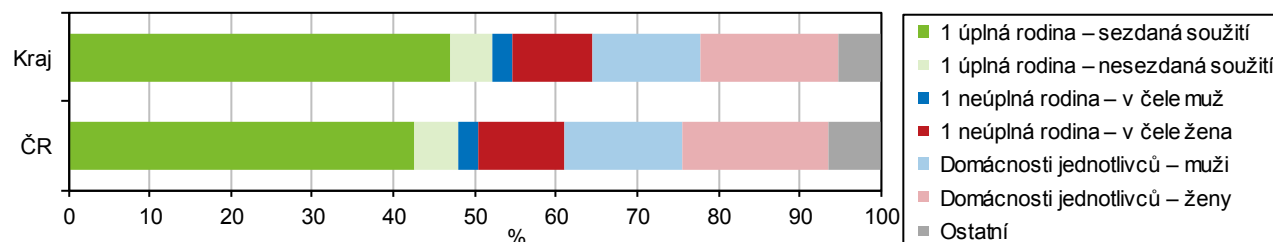
	Celkem	Tvořené 1 rodinou				Tvořené 2 a více rodinami	Domácnosti jednotlivců		Více-členné nerodinné domácnosti
		úplné rodiny		neúplné rodiny			muži	ženy	
		bez závislých dětí	se závislými dětmi	v čele muž	v čele žena				
Hospodařící domácnosti	207 396	62 931	45 395	4 943	20 283	3 448	27 601	35 188	7 607
v tom podle způsobu bydlení									
bydlící v bytech	205 548	62 653	45 250	4 914	20 134	3 446	26 914	34 775	7 462
bydlící mimo byty	1 660	171	141	26	75	2	687	413	145
bydlící v zařízeních ¹⁾	188	107	4	3	74	-	x	x	-
v %									
bydlící v bytech	100,0	30,5	22,0	2,4	9,8	1,7	13,1	16,9	3,6
bydlící mimo byty	100,0	10,3	8,5	1,6	4,5	0,1	41,4	24,9	8,7
bydlící v zařízeních ¹⁾	100,0	56,9	2,1	1,6	39,4	-	x	x	-

¹⁾ jednotlivé osoby žijící v zařízeních nevyplňovaly Bytový list, proto za ně data nejsou k dispozici

Oproti republikové struktuře domácností nacházíme v kraji nadprůměrné zastoupení úplných rodin se závislými dětmi a z hlediska rodinného stavu partnerů pak i vyšší podíl sezdaných soužití.

Hospodařící domácnosti podle typu v Pardubickém kraji a ČR

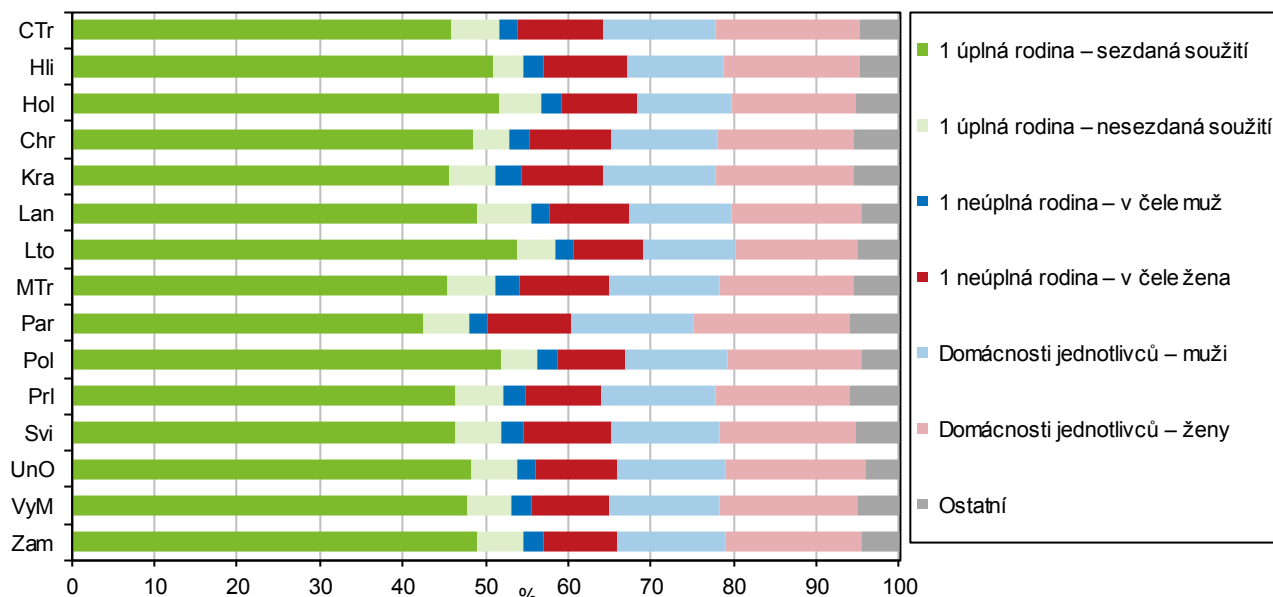
Zdroj: SLDB 2011

Pozn.: Ostatní = rodinné hospodařící domácnosti tvořené 2 a více rodinami a vícečlenné nerodinné domácnosti

Hospodařící domácnosti podle typu a správních obvodů ORP Pardubického kraje

Zdroj: SLDB 2011

Pozn.: Ostatní = rodinné hospodařící domácnosti tvořené 2 a více rodinami a vícečlenné nerodinné domácnosti

Mezi správními obvody obcí s rozšířenou působností v kraji zjišťujeme nejvyšší (více než poloviční) zastoupení úplných rodin v podobě sezdaných soužití na Litomyšlsku, Poličsku a s mírným odstupem i na Holicku a Hlinecku. Podíl nesezdaných soužití na všech domácnostech se v roce 2011 pohyboval od necelých 4 % na Hlinecku po téměř 7 % na Lanškrounsku. Nejvyšší podíl neúplných rodin v čele s mužem charakterizovalo Králicko, v čele se ženou pak Moravskotřebovsko. Domácnosti jednotlivců (mužů i žen) jsou mezi všemi domácnostmi nejvíce zastoupené na Pardubicku, nejméně pak na Litomyšlsku.

Rodinné domácnosti

Ve struktuře 133,6 tis. **rodinných domácností** (tvořených jednou rodinou) sečtených v kraji v roce 2011 představovaly úplné rodiny 81 % (při republikovém podílu 79 %) a neúplné rodiny 19 % (v ČR 21 %). Zastoupení manželských párů mezi **úplnými rodinami** v kraji (90 %) je ve srovnání s republikovým podílem o 1 procentní bod vyšší, zatímco podíl faktických manželství (soužití druha a družky) za celorepublikovou hodnotou mírně zaostává. Nepatrně nižší byl v kraji oproti ČR i podíl tehdy sečtených soužití osob stejného pohlaví (ať již registrovaných či nesezdaných tzv. faktických partnerství).

Hospodařící rodinné domácnosti podle počtu členů domácnosti, závislých dětí a typu hospodařící domácnosti

Zdroj: SLDB 2011

	Rodinné domácnosti	v tom s počtem členů (%)				v tom s počtem závislých dětí (%)			
		2	3	4	5 a více	bez dětí	1	2	3 a více
Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou¹⁾	108 326	38,6	24,8	28,0	8,6	58,1	18,6	19,5	3,8
v tom									
manželské páry	97 413	38,2	24,3	28,8	8,8	58,4	17,7	20,0	3,8
faktická manželství	10 748	42,0	29,8	21,1	7,1	54,7	26,9	15,2	3,1
registrovaná partnerství	15	73,3	13,3	13,3	-	80,0	13,3	6,7	-
faktická partnerství	150	44,0	26,0	16,7	13,3	85,3	10,0	3,3	1,3
Domácnosti tvořené 1 neúplnou rodinou	25 226	55,3	31,5	9,4	3,7	48,1	34,6	14,6	2,8
v tom									
v čele muž	4 943	53,9	31,0	10,6	4,5	55,2	32,9	10,2	1,7
v čele žena	20 283	55,7	31,7	9,1	3,5	46,3	35,0	15,7	3,0

¹⁾ faktická manželství = neformální soužití druha a družky, faktická partnerství = neformální soužití osob stejného pohlaví

Neúplných rodin (tj. soužití jednoho z rodičů s alespoň jedním dítětem) bylo v roce 2011 v kraji sečteno více než 25 tis., z toho měly výraznou převahu rodiny v čele se ženou (z 80 % v kraji při 81 % podílu v celé ČR).

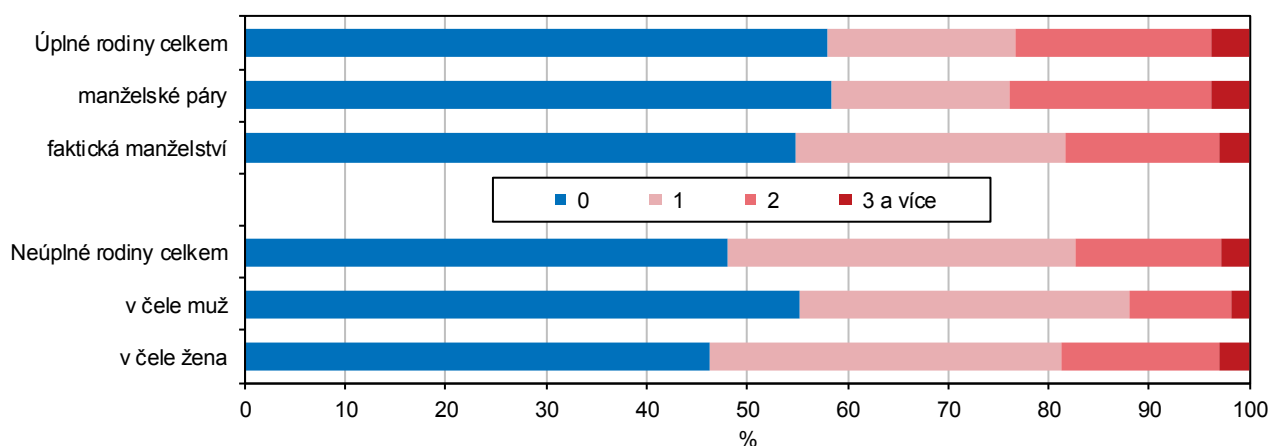
V průměru na jednu úplnou rodinu v kraji v roce 2011 připadalo 3,09 členů při republikovém průměru 3,05 (v rodinách tvořených manželskými páry v kraji to přitom bylo 3,11 členů a ve faktických manželstvích 2,96 osob). Rovněž průměrný počet osob žijících v neúplných rodinách v kraji (2,64) byl oproti republikové hodnotě (2,61) vyšší.

Více než polovinu úplných rodin tvoří domácnosti bez **ekonomicky závislých dětí** (58 % v kraji v roce 2011 při celorepublikovém podílu 59 %). V úplných rodinách tvořených manželskými páry přitom oproti nesezdaným soužitím druha a družky zjišťujeme v kraji v průměru vyšší zastoupení rodin bez závislých dětí, ale i rodin se dvěma více dětmi. Neúplné rodiny bez ekonomicky závislých dětí se na všech neúplných rodinách v kraji podílely 48 %, přitom mnohem více převažovaly v rodinách v čele s mužem (z 55 %) než se ženou (46 %) – viz následující graf.

Na sto manželských párů s dětmi připadalo v roce 2011 v kraji 168 závislých dětí, což je o 19 dětí více než na sto faktických manželství. Jestliže na sto neúplných rodin se závislými dětmi v čele se ženou připadalo v kraji 142 dětí, v neúplných rodinách v čele s mužem to bylo o 10 dětí méně.

Rodinné domácnosti podle počtu závislých dětí v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

V následující části bude věnována bližší pozornost **úplným rodinám**. V úplných rodinách (párech odlišného pohlaví) je podle metodiky sčítání lidu **osobou v čele** domácnosti vždy muž (v neúplných rodinách pak rodič). V nesezdaných soužitích žijí v průměru mladší osoby než v manželských párech. Jestliže 40 % faktických manželství (soužití druha a družky) mělo v roce 2011 v kraji v čele osobu mladší než 35 let, mezi manželskými páry byl tento podíl pouze desetinný. Na druhé straně domácnosti s osobou v čele ve věku 65 a více let byly mezi manželskými páry zastoupeny více než pětinou při necelých 7 % ve faktických manželstvích.

Úplné rodiny podle věku osoby v čele, typu hospodařící domácnosti a počtu závislých dětí

Zdroj: SLDB 2011

	Celkem	z toho podle věku osoby v čele (%)						
		15–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75 a více
Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou	108 326	0,6	12,4	22,3	19,9	23,2	14,0	7,5
z toho								
manželské páry	97 413	0,2	9,9	21,8	20,5	24,5	15,1	8,1
bez závislých dětí	56 908	0,2	3,2	3,4	15,9	38,1	25,5	13,8
se závislými dětmi	40 505	0,3	19,2	47,8	26,9	5,3	0,4	0,1
faktická manželství	10 748	4,4	35,6	26,3	15,2	11,9	4,8	1,8
bez závislých dětí	5 883	5,9	33,1	14,3	15,9	19,0	8,4	3,3
se závislými dětmi	4 865	2,5	38,5	40,9	14,5	3,3	0,3	0,0

Rozdíly ve věkové struktuře jsou patrné rovněž ve vazbě na soužití s ekonomicky závislými dětmi. Jestliže v necelé pětině manželských párů se závislými dětmi v kraji byla osoba v čele domácnosti mladší 35 let, ve faktických manželstvích byl tento podíl 41%.

Jestliže v pětině manželských svazků v kraji bylo podle posledního sčítání lidu **oběma partnerům** méně než 40 let, v nesezdaných soužitích druha a družky byl tento podíl více než poloviční (53 %). Na druhé straně ve 28 % manželských párů v kraji žili oba partneři 60letí a starší, zatímco v nesezdaných soužitích byl podíl společně žijících seniorů pouze sedmiprocentní.

Manželské páry a faktická manželství podle věku partnerů

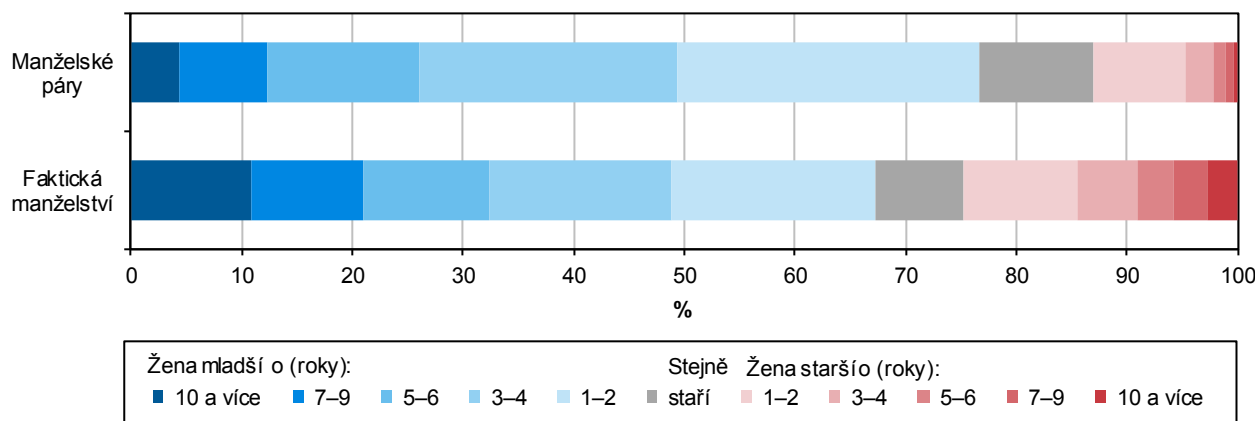
Zdroj: SLDB 2011

	Celkem	z toho věk muže					
		15–29	30–39	40–49	50–59	60–69	70 a více
Manželské páry celkem	97 413	2 206	19 150	19 694	21 882	20 744	13 736
z toho věk ženy							
15–29	4 639	1 702	2 762	152	18	5	-
30–39	22 416	461	15 495	6 031	377	45	7
40–49	20 136	30	845	12 853	6 113	279	16
50–59	21 924	9	36	622	14 549	6 542	166
60–69	19 051	4	8	31	804	13 562	4 641
70 a více	9 247	-	4	5	21	311	8 906
Faktická manželství celkem	10 748	2 083	3 947	1 980	1 480	880	377
z toho věk ženy							
15–29	3 221	1 767	1 328	110	14	1	1
30–39	3 549	290	2 290	832	125	12	-
40–49	1 731	22	300	836	500	68	5
50–59	1 252	3	27	177	679	338	27
60–69	731	1	1	23	152	410	144
70 a více	264	-	1	2	10	51	200

V sezdaných i nesezdaných soužitích párů odlišného pohlaví jsou ženy nejčastěji o 1–2 roky mladší než jejich partner, následuje rovněž početně zastoupená skupina soužití, ve kterých je žena oproti muži mladší o 3–4 roky. Úhrnem v polovině manželských párů v kraji byla v roce 2011 žena mladší než její partner o 1 až 4 roky, u soužití druha a družky to bylo ve 35 % případů.

Manželské páry a faktická manželství (soužití druha a družky) podle rozdílu ve věku v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

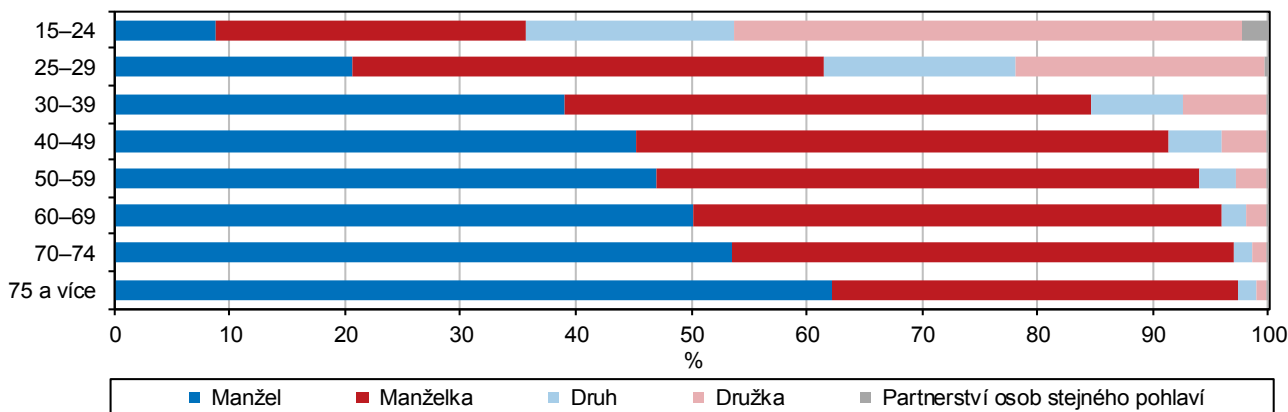

Je zřejmé, že v nesezdaných soužitích žijí častěji partneři s větším **věkovým rozdílem**. Jestliže ve 32 % nesezdaných soužití v kraji žila žena s o 5 a více let starším mužem, v manželstvích činil tento podíl 26 %. Nadprůměrně (při posledním sčítání lidu v kraji z jedné čtvrtiny) jsou ve faktických manželstvích také zastoupeny dvojice starší ženy s mladším mužem (mezi manželskými páry byl tento podíl pouze 13%).

Data sčítání lidu umožňují i srovnání struktury obyvatelstva v **úplných rodinách** podle věku a **postavení v domácnosti** (dostupná za osoby v bytech). S rostoucím věkem se snižuje zastoupení osob v pozici druh/družka ve prospěch manželů a manželek. Jestliže mezi osobami mladšími 25 let žijícími v roce 2011 v úplné rodině v kraji bylo 62 % v postavení druh nebo (ještě mnohem početnější) družka, mezi 75letými a staršími už z 97 % převažovaly osoby v postavení manžel nebo manželka.

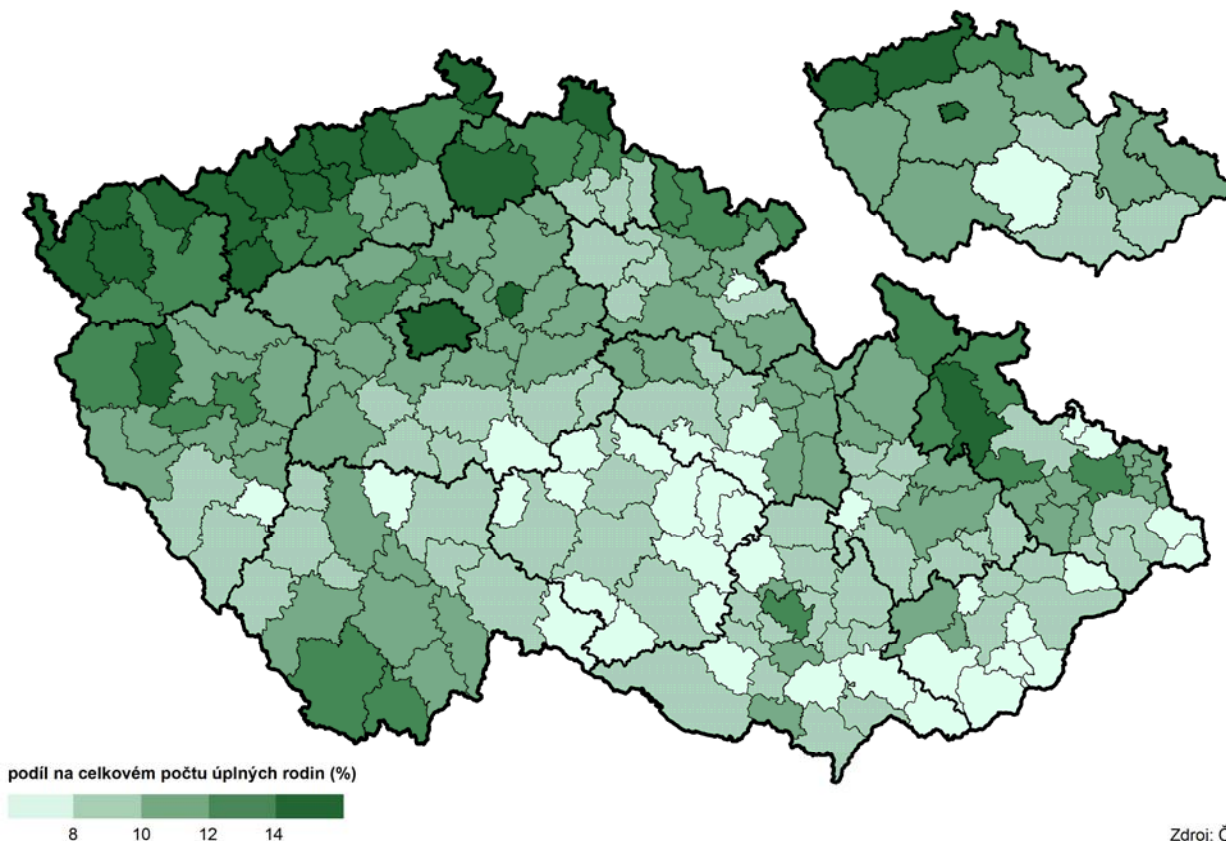
Osoby v bytech žijící v úplné rodině podle postavení v domácnosti a věku v Pardubickém kraji

Zdroj: SLDB 2011

Z **územního pohledu** byl nejvyšší podíl **faktických manželství (soužití druhu a družky)** na všech úplných rodinách zjištěn v Karlovarském kraji, Hlavním městě Praze a Ústeckém kraji (ve všech těchto krajích hodnota mírně nad 14 %), naopak v Kraji Vysočina bylo zastoupení nesezdaných soužití nejnižší (necelých 8 %). Pardubický kraj s téměř 10 % obsadil čtvrtou nejnižší pozici v mezikrajském srovnání. V rámci kraje byl preferován tento způsob soužití nejčastěji ve východní části a také na Pardubicku a Přeloučsku; nejnižší podíly na Hlinceku, Poličsku a Litomyšlsku lze dát do souvislosti s užší vazbou na náboženskou víru v těchto regionech.

Faktická manželství podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011

Bližší pozornost v této podkapitole zaměřené na rodinné domácnosti bude v následující části věnována i **neúplným rodinám**. V neúplných rodinách (tj. soužití jednoho z rodičů s alespoň jedním dítětem) je podle metodiky sčítání lidu **osobou v čele** domácnosti vždy rodič.

Neúplné rodiny podle věku osoby v čele, typu hospodařící domácnosti a počtu závislých dětí

Zdroj: SLDB 2011

	Celkem	z toho podle věku osoby v čele (%)						
		15–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75 a více
Domácnosti tvořené 1 neúplnou rodinou	25 226	2,3	13,4	27,9	22,7	15,8	8,5	9,1
v tom								
v čele muž	4 943	2,8	9,6	21,1	27,1	22,5	8,6	7,2
bez závislých dětí	2 728	1,2	2,7	7,1	27,1	33,8	15,0	12,9
se závislými dětmi	2 215	4,6	18,2	38,3	27,3	8,5	0,6	0,1
v čele žena	20 283	2,2	14,3	29,5	21,6	14,2	8,5	9,5
bez závislých dětí	9 396	0,4	0,4	7,7	25,3	27,5	18,2	20,5
se závislými dětmi	10 887	3,8	26,3	48,4	18,3	2,7	0,1	0,0

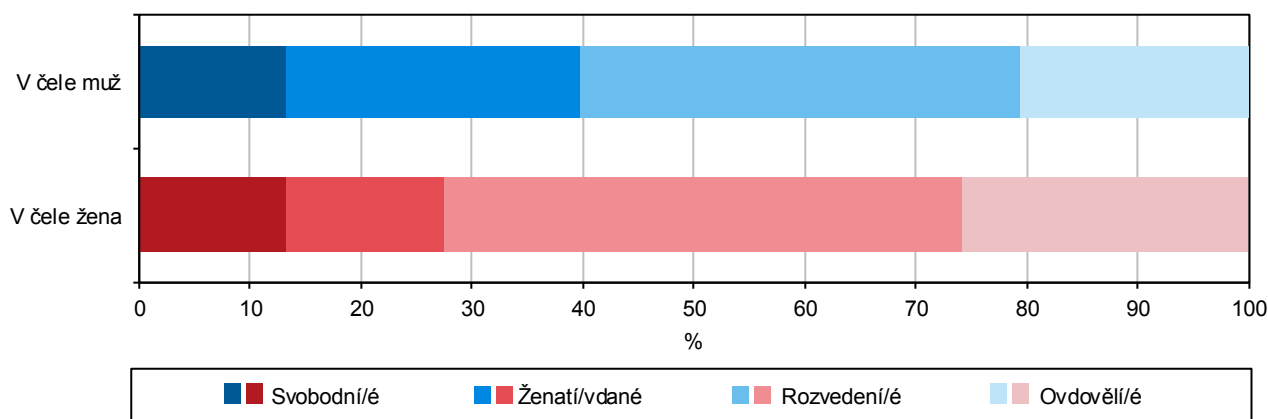
Z celkového počtu 25,2 tis. neúplných rodin v kraji v roce 2011 jich téměř 80 % tvořilo **soužití** rodiče s dítětem bez dalších osob, ve 12 % neúplných rodin žila další příbuzná osoba, v necelých 3 % další cizí osoba a ve zbývajících 5 % dvě a více dalších osob.

Ženy stojící v čele neúplné rodiny jsou v průměru **mladší** než muži, a to především v rodinách se závislými dětmi. Z 10,9 tis. neúplných rodin se závislými dětmi v čele se ženou v kraji bylo 30 % rodin s matkou mladší 35 let, zatímco mezi 2,2 tis. neúplnými rodinami s dětmi v čele s mužem činil podíl mladších otců pouze 23 %.

Z celkového počtu 18,4 tis. ekonomicky závislých **dětí žijících** v kraji v roce 2011 **v neúplných rodinách** jich 84 % žilo s matkou a 16 % s otcem (podíly přibližně odpovídající republikovému hodnotám).

Neúplné rodiny podle pohlaví a rodinného stavu osoby v čele v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

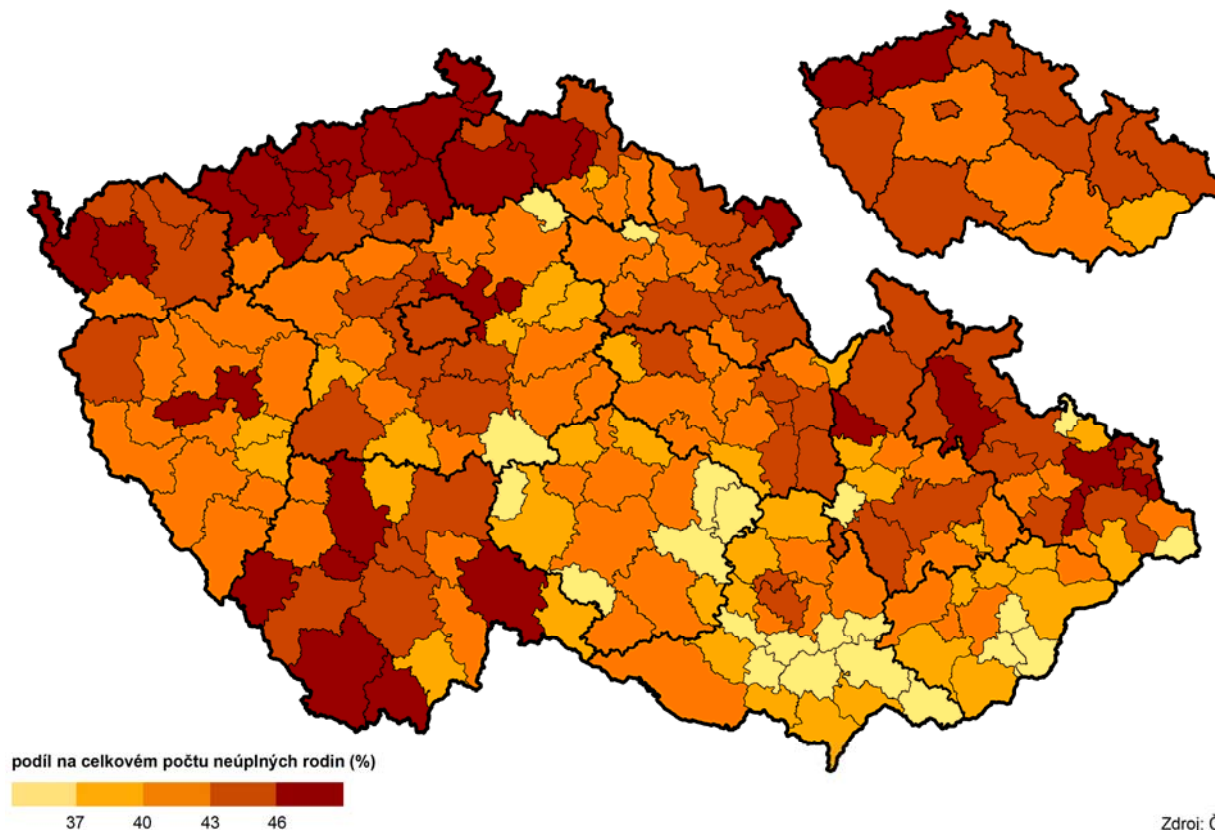
Zdroj: SLDB 2011

Z hlediska **rodinného stavu** osoby v čele převažují ve struktuře neúplných rodin rozvedení – v rodinách v čele se ženou jich je přitom zastoupeno více (47 % v roce 2011 v kraji) než v rodinách v čele s mužem (40 %). V neúplných rodinách v čele s mužem nacházíme mnohem vyšší podíl ženatých, v čele se ženou pak vyšší zastoupení ovdovělých – viz předchozí graf.

Neúplné rodiny v čele se ženou s ekonomicky závislými dětmi (téměř 11 tis. domácností) se na všech neúplných rodinách v kraji v roce 2011 podílely 43,2 %, což je pátý nejnižší podíl v **mezikrajském srovnání** za Zlínským krajem, Krajem Vysočina, Jihomoravským a Středočeským krajem. Na druhé straně nejvíce jsou rodiny matek samoživitelek mezi neúplnými rodinami zastoupeny v kraji Ústeckém (49 % při posledním sčítání lidu), s odstupem následuje kraj Karlovarský a Moravskoslezský (s přibližně 46% podílem).

Neúplné rodiny v čele se ženou se závislými dětmi podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011

Při **detailnějším územním pohledu** se podíl neúplných rodin v čele s matkou se závislými dětmi na všech neúplných rodinách pohyboval od necelé třetiny v SO ORP Valašské Klobouky ve Zlínském kraji, Hustopeče v Jihomoravském kraji a Konice v Olomouckém kraji po více než polovinu v SO ORP Most, Litvínov a Ústí nad Labem v Ústeckém kraji a Lysá nad Labem ve Středočeském kraji. V Pardubickém kraji nacházíme nejvyšší zastoupení rodin matek samoživitelek v regionech s větším centrem – na Orlickoústecku, Pardubicku a Svitavsku.

Domácnosti jednotlivců

Počet domácností jednotlivců (obdobně jako počet neúplných rodin) podle výsledků sčítání lidu v čase neustále roste. Domácnosti jednotlivců jsou přitom nejčastěji tvořené ovdovělými seniory (s převahou žen) a svobodnými mladými osobami (s převahou mužů).

Hospodařící domácnosti jednotlivců podle věku, rodinného stavu a způsobu bydlení

Zdroj: SLDB 2011

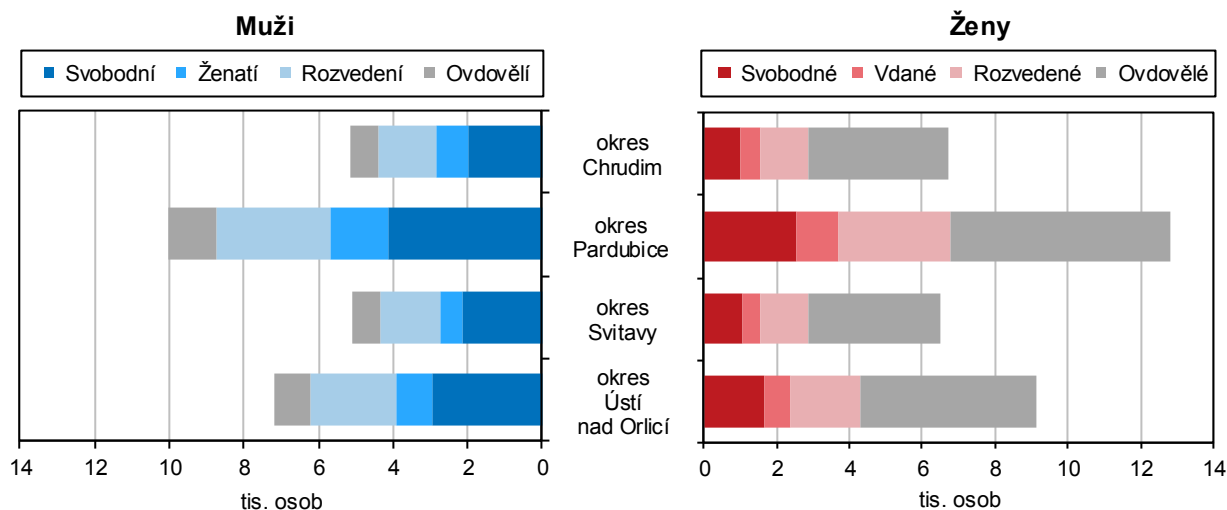
	Muži					Ženy				
	celkem	z toho ve věku				celkem	z toho ve věku			
		15–29	30–49	50–69	70 a více		15–29	30–49	50–69	70 a více
Domácnosti jednotlivců celkem	27 601	3 859	9 894	9 226	4 236	35 188	3 118	4 164	12 240	15 380
z toho rodinný stav (%)										
svobodný, svobodná	40,7	94,1	50,5	21,3	8,5	17,8	91,3	43,0	7,7	3,0
ženatý, vdaná	14,1	3,7	14,3	18,9	13,9	8,2	6,4	18,1	12,3	2,6
rozvedený, rozvedená	31,1	1,9	34,6	48,6	14,2	21,8	1,9	36,2	38,1	9,3
ovdovělý, ovdovělá	13,5	0,1	0,3	11,1	63,3	52,1	0,1	2,5	41,8	85,1
v tom způsob bydlení (%)										
samostatně v bytě	83,2	74,1	81,4	85,9	91,2	88,6	73,3	80,1	89,4	93,5
v bytě s další hospodařící domácností	14,3	22,1	15,7	12,2	8,3	10,3	23,1	16,9	9,8	6,3
mimo byty	2,5	3,8	2,9	1,9	0,5	1,2	3,7	3,0	0,7	0,3

Svobodní muži byli v roce 2011 mezi domácnostmi jednotlivců-mužů procentně nejvíce zastoupeni v rámci kraje v okrese Svitavy (téměř 42 %), svobodné ženy pak na Pardubicku (téměř pětinou). Okres Pardubice se rovněž vyznačoval nejvyšším zastoupením rozvedených žen (24 % ze všech domácností jednotlivců tvořených ženami), u mužů byl nejvyšší podíl rozvedených na Orlickoústecku (32 %). Ve všech okresech pak měly výraznou převahu ovdovělé ženy oproti mužům, relativně nejvyšší pak na Chrudimsku (57 % žen oproti 14 % mužů). Absolutní počty domácností jednotlivců dle pohlaví a **rodinného stavu** v okresech zobrazuje graf.

Domácnosti jednotlivců podle pohlaví, rodinného stavu a okresů Pardubického kraje

(ze zjištěných hodnot)

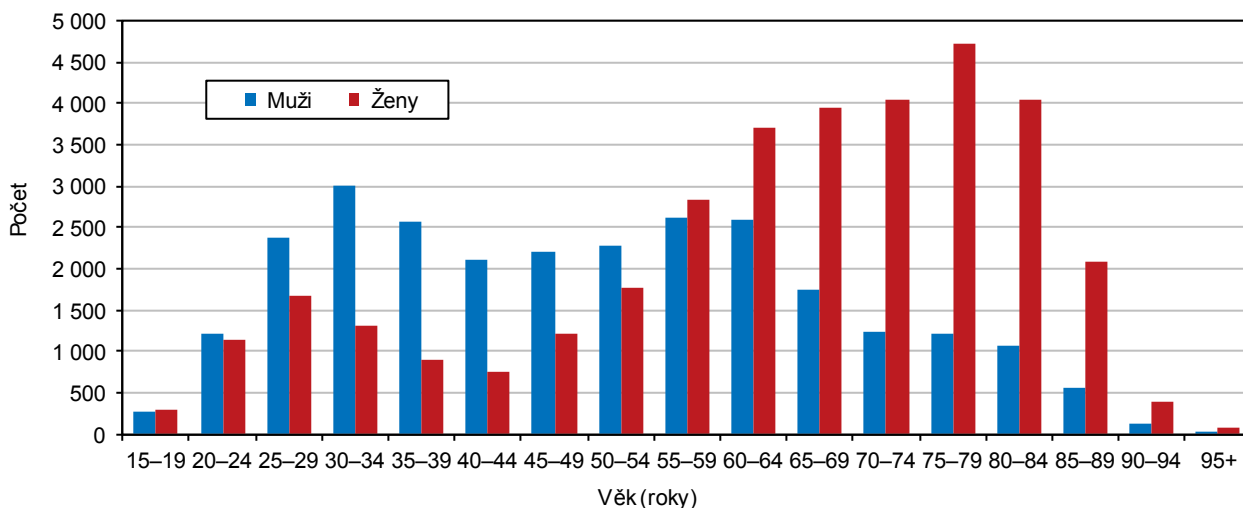
Zdroj: SLDB 2011

Přibližně do věku 23 let je zastoupení mužů a žen podle výsledků SLDB 2011 mezi domácnostmi jednotlivců téměř vyrovnané, ve vyšších **věkových kategoriích** počet mužů výrazně roste (maxima dosahuje mezi 30. a 35. rokem života). U žen v mladém věku není nárůst tak markantní; maximálních počtů dosahují domácnosti jednotlivců tvořené ženami až po 70. roce života (vliv dřívější úmrtnosti mužů).

Věkové složení domácností jednotlivců podle pohlaví v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

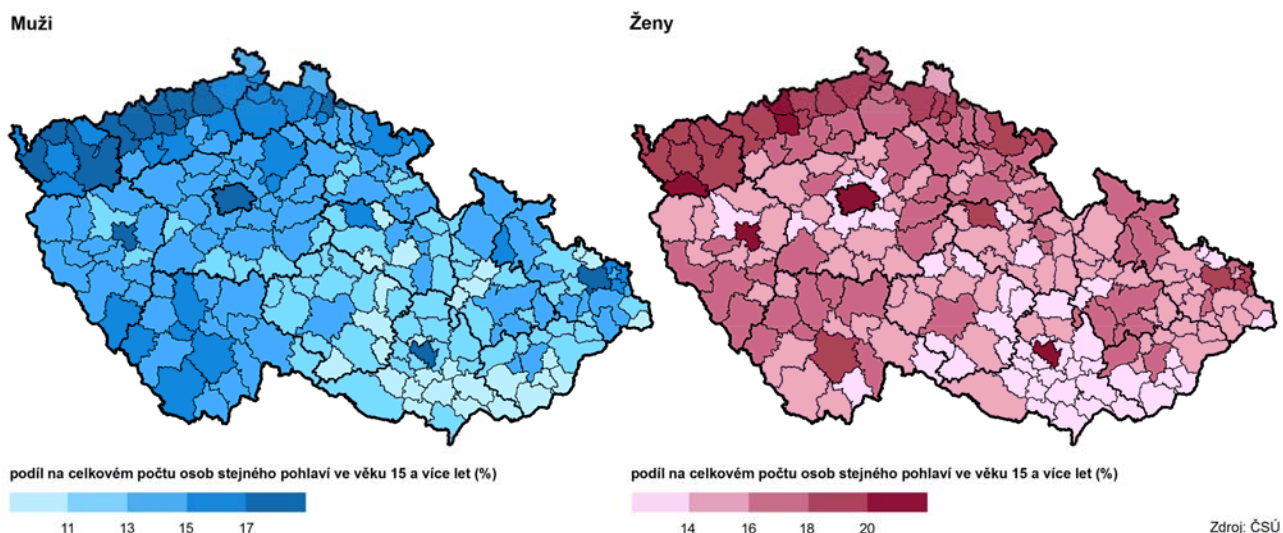
Zdroj: SLDB 2011

Domácnosti jednotlivců mají nadprůměrné **zastoupení v regionech** s velkými městy. V mezikrajském srovnání byly domácnosti jednotlivců tvořené muži nebo ženami zastoupeny na všech hospodařících domácnostech nejvíce v Hlavním městě Praze následovaném Karlovarským a Ústeckým krajem, nejméně pak ve Zlínském kraji (v případě mužů) a v Kraji Vysočina (u žen). Pardubický kraj zaujímal podílem domácností jednotlivců-mužů (13 %) i domácností jednotlivců-žen (17 %) na všech hospodařících domácnostech čtvrtou nejnižší příčku v mezikrajském srovnání.

Obdobný pohled získáváme i **po přepočtu na obyvatelstvo ve věku 15 a více let** – viz následující kartogram. Nejvíce domácností jednotlivců-mužů na sto mužů 15letých a starších připadalo v roce 2011 na Mostecku, Litvínovsku a v Praze, u žen pak kromě Prahy a Mostecka také ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Plzeň a Brno. Uvnitř Pardubického kraje se podíl mužů i žen tvořících domácnost jednotlivce na 15letých a starších osobách stejného pohlaví pohyboval od nejvyšších hodnot na Pardubicku (a s odstupem na Českořebrovsku) po nejnižší hodnoty na Litomyšlsku následovaném Holickem.

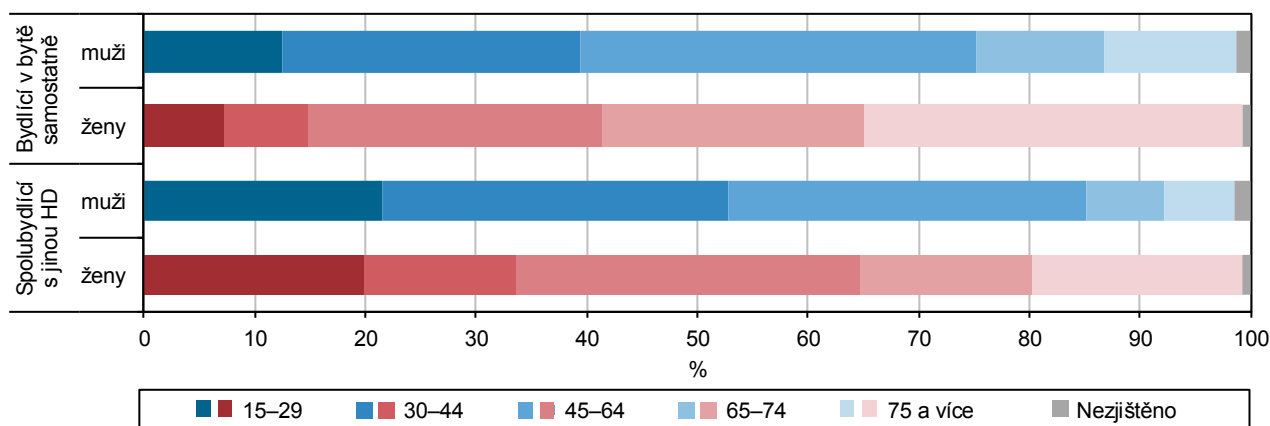
Domácnosti jednotlivců podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011

Soužití domácností jednotlivců s jinou domácností v bytě je častější u mužů než u žen. Z celkového počtu 27,6 tis. domácností jednotlivců-mužů jich v roce 2011 v kraji žilo v bytě samostatně (bez soužití s jinou hospodářící domácností) 83 %, spolu s další domácností v bytě žilo 14 % mužů a 2,5 % pak připadalo na muže mimo byty. V případě žen byl podíl samostatně bydlících (z celkového počtu 35,2 tis. domácností jednotlivců-žen) 89 % při 10% podílu žen bydlících v bytě s další domácností; mimo byty pak bylo sečteno 1,2 % žen. V mezikrajském srovnání nacházíme nejvyšší podíl domácností jednotlivců (mužů i žen) žijících společně s jinou domácností v bytě nejčastěji ve Středočeském kraji, nejnižší zastoupení pak u mužů v kraji Jihočeském a u žen v Praze. V Pardubickém kraji jsou podíly samostatně i společně bydlících domácností jednotlivců (mužů i žen) uprostřed mezikrajského žebříčku, zastoupení bydlících mimo byty patří mezi kraje k nejnižším.

Domácnosti jednotlivců bydlících v bytě podle způsobu bydlení, pohlaví a věku v Pardubickém kraji

Zdroj: SLDB 2011

S rostoucím věkem se podíl domácností jednotlivců bydlících v bytě samostatně zvyšuje, a to u mužů i žen. Ze všech domácností jednotlivců-mužů mladších 30 let žijících v bytě jich 77 % žilo samostatně bez soužití s jinou hospodářící domácností, přitom mezi seniory 75letými a staršími činil podíl samostatně bydlících 92 %.

U žen v kraji se uvedený podíl pohyboval mezi 76 % v nejmladší věkové skupině po 94 % mezi seniorkami. Bližší pozornost bydlení domácností (nejen jednotlivců, ale i rodinných domácností) žijících samostatně v bytě je věnována v navazující podkapitole.

Bydlení domácností

Následující část, která je zaměřena pouze na **domácnosti bydlící v bytě**, využívá podrobnější data sčítání lidu o domácnostech, které bydlí v bytě **samostatně** (bez soužití s jinou hospodařící domácností). Z hlediska **druhu domu** zjišťujeme v úplných rodinách tvořených sezdanými páry mnohem vyšší podíl bydlících v rodinných domech ve srovnání s nesezdanými páry. Neúplné rodiny v čele s mužem (oproti neúplným rodinám v čele se ženou) také častěji žijí v rodinných domech. Jednotlivci (především ženy) ve srovnání s ostatními typy domácností více preferují bydlení v bytovém domě.

Domácnosti bydlící samostatně v bytě podle typu domácnosti, druhu domu a právního důvodu užívání bytu

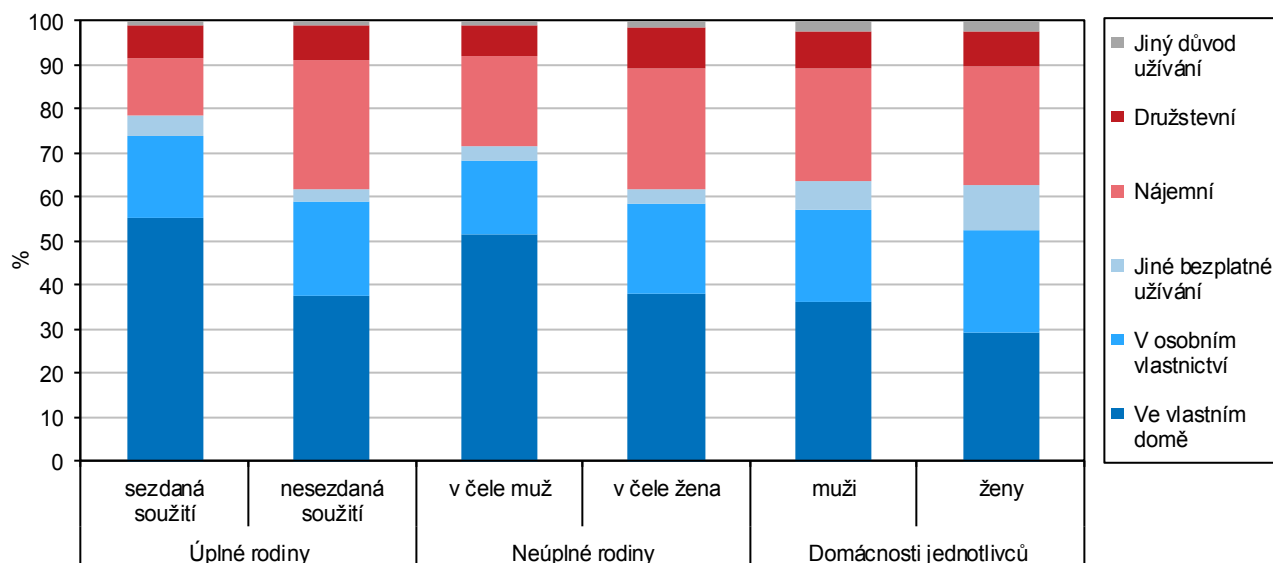
Zdroj: SLDB 2011

	Úplné rodiny		Neúplné rodiny		Domácnosti jednotlivců	
	sezdaná soužití	nesezdaná soužití	v čele muž	v čele žena	muži	ženy
Domácnosti bydlící samostatně v bytě	74 899	9 468	4 399	18 275	22 976	31 159
z toho podle druhu domu (%)						
rodinné domy	62,5	43,6	58,6	45,1	46,0	42,6
bytové domy	36,7	55,2	40,4	53,8	51,7	54,4
z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)						
ve vlastním domě	53,8	37,1	47,8	35,5	31,4	27,0
v osobním vlastnictví	18,0	21,4	15,5	19,5	18,1	21,1
jiné bezplatné užívání bytu	4,6	3,1	3,3	3,0	5,3	9,6
nájemní	12,8	29,1	18,7	25,7	22,1	24,7
družstevní	7,2	7,6	6,7	8,9	7,4	7,4

Z hlediska **právního důvodu užívání bytu** žila v době sčítání lidu v roce 2011 v kraji více než polovina sezdaných soužití a neúplných rodin v čele s mužem ve vlastním domě (na rozdíl od údajů v předchozí tabulce počítáno z domácností se zjištěnými hodnotami). Nájemní byty obývaly častěji úplné rodiny tvořené nesezdanými soužitími (téměř ze 30 %), neúplné rodiny v čele se ženou (27 % z nich) a jednotlivci (s 26% podílem mezi muži a 27 % mezi ženami) – viz následující graf.

Domácnosti bydlící samostatně v bytě podle typu domácnosti a právního důvodu užívání bytu v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

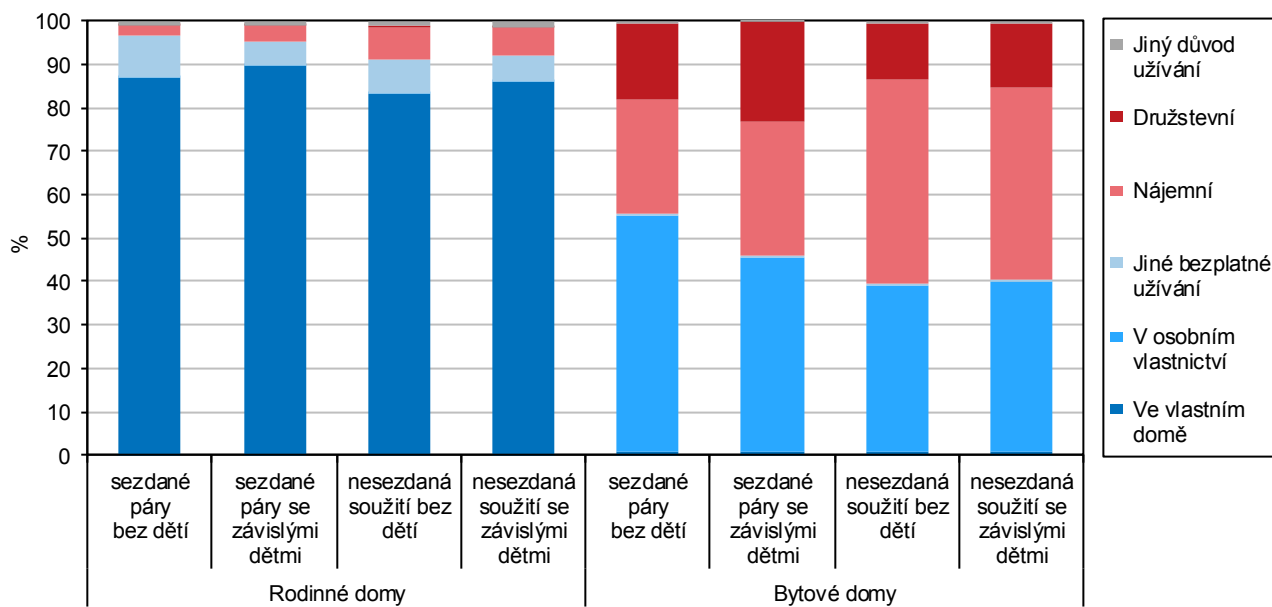
Zdroj: SLDB 2011

Úplné rodiny s ekonomicky závislými dětmi (hodnocen úhrn za sezdaná i nesezdaná soužití) častěji žijí v rodinných domech (ze 63 % v kraji v roce 2011) než rodiny bez dětí (57 %). Zatímco polovina nesezdaných soužití s dětmi při posledním sčítání lidu v kraji žila v bytových domech, u sezdaných soužití s dětmi byl tento podíl pouze třetinový. Z hlediska právního důvodu užívání bytu zjišťujeme nejvyšší zastoupení bydlení ve vlastním rodinném domě v případě sezdaných párů se závislými dětmi, v nájemních bytech v bytových domech nejčastěji žijí nesezdaná soužití (s dětmi i bez dětí).

Úplné rodiny bydlící samostatně v bytě podle druhu domu a právního důvodu užívání bytu v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

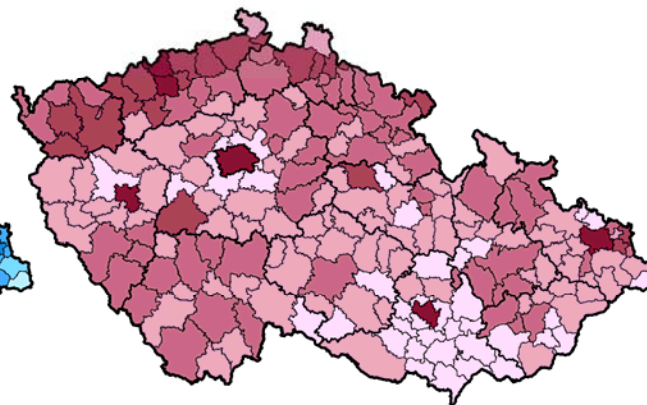
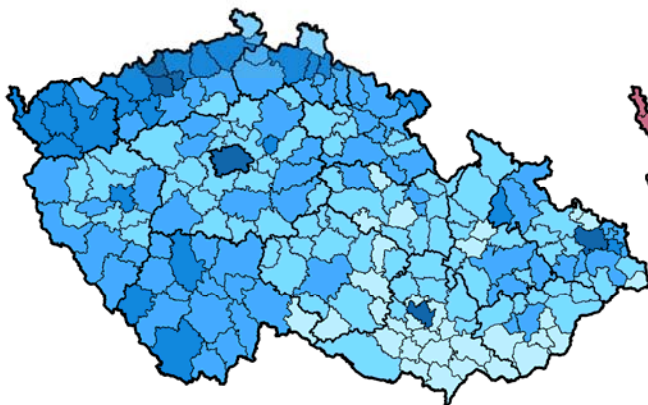

Samostatně bydlící jednotlivci v bytě (muži i ženy) jsou na obyvatelstvu patnáctiletém a starším nejvíce zastoupeni v regionech Ústeckého kraje, Praze, Brně, Ostravě a v případě žen také v Plzni – viz následující kartogram. Uvnitř Pardubického kraje se podíl samostatně bydlících mužů pohyboval od necelých 9 % na Litomyšlsku a Holicku (podíly v poslední dvacítkě ze všech SO ORP v ČR), po téměř 13 % na Pardubicku; u žen pak od 11 % na Holicku a Litomyšlsku po 16 % na Pardubicku (tímto podílem se SO ORP Pardubice řadil na 19. nejvyšší pozici mezi všemi správními obvody v ČR).

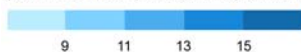
Osoby žijící samostatně v bytě ve věku 15 a více let podle pohlaví a SO ORP podle SLDB 2011

Muži

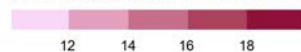
Ženy

podíl na celkovém počtu osob stejného věku a pohlaví (%)

podíl na celkovém počtu osob stejného věku a pohlaví (%)

Zdroj: ČSÚ

7. Volnočasové aktivity

Následující kapitola hodnotí ty oblasti života mužů a žen, které v pozitivním smyslu naplňují jejich volný čas a za které bylo možné získat statistické údaje (nejen ze zdrojů ČSÚ). Bližší pozornost je věnována využívání internetu, návštěvnosti základních uměleckých škol a sportovním aktivitám.

Využívání informačních technologií

Zdrojem dat o využívání informačních technologií je **Výběrové šetření o informačních a komunikačních technologiích v domácnostech a jejich využívání jednotlivci (VŠIT)**, které ČSÚ provádí každoročně ve 2. čtvrtletí daného roku formou osobního interview, a to na výběrovém vzorku cca 10 tis. jednotlivců v celé ČR ve věku 16 a více let. Výsledky jsou pak dopočteny na celou populaci. Data za kraje (a pro srovnání s nimi i za ČR) jsou počítána jako tříletý klouzavý průměr, jelikož velikost výběrového souboru šetření VŠIT neumožňuje publikovat dostatečně reprezentativní údaje v členění podle krajů, tj. např. za rok 2017 je údaj v krajském členění vypočítán jako vážený aritmetický průměr z dat za roky 2016, 2017 a 2018.

Jednotlivci ve věku 16 a více let používající internet podle vybraných činností a pohlaví v roce 2017 (průměr let 2016–2018)

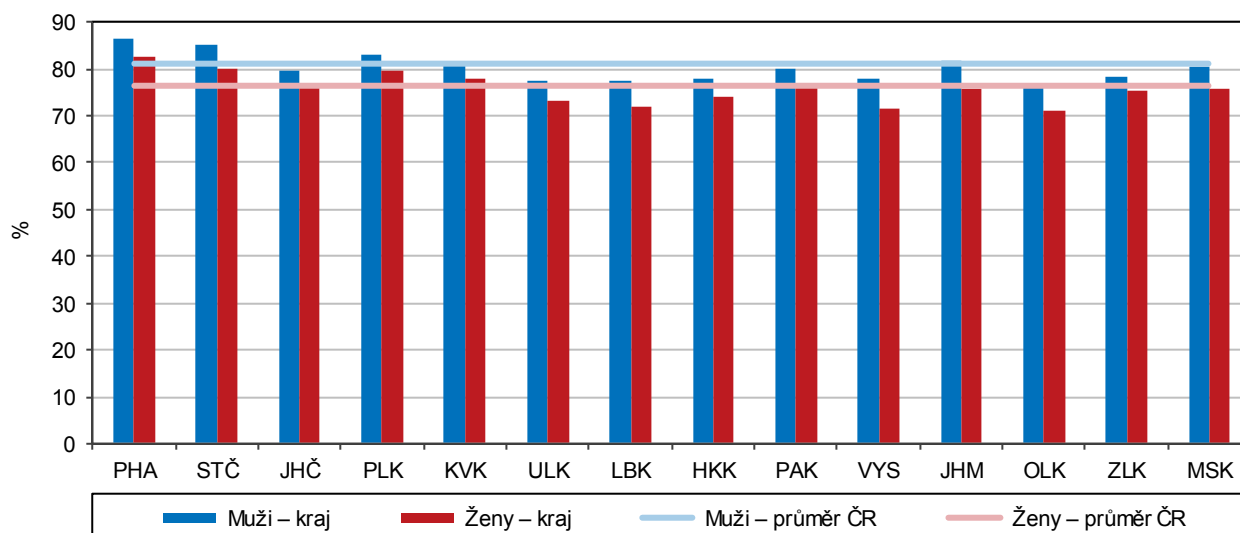
Zdroj: Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií

	Celkem		Internet na mobilním telefonu		Internetové bankovníctví		Nakupování na internetu		Profil na sociálních sítích	
	kraj	ČR	kraj	ČR	kraj	ČR	kraj	ČR	kraj	ČR
Podíl z obyvatel ve věku 16 a více let (%)										
Celkem	78,3	78,7	43,4	50,0	58,6	52,3	53,5	49,6	43,1	45,6
muži	80,2	81,0	45,9	53,5	59,8	54,4	52,9	49,4	42,1	44,9
ženy	76,3	76,5	40,9	46,7	57,5	50,3	54,0	49,7	44,0	46,2
Pořadí Pardubického kraje v mezikrajském srovnání										
Celkem	6.	x	12.	x	1.	x	1.	x	9.	x
muži	7.	x	14.	x	2.	x	2.	x	9.	x
ženy	6.	x	11.	x	1.	x	2.	x	9.	x

Za **uživatele internetu** je považován jednatel, který použil internet alespoň jednou v posledních 3 měsících. Použití internetu pak představuje jakoukoliv aktivní činnost na internetu, např. prohlížení webových stránek, stahování souborů, používání e-mailu, z jakéhokoli místa (domácnost, škola, práce atd.), pro jakýkoliv účel (soukromý, pracovní atd.), a to jak na počítačích (i přenosných), tak na mobilních telefonech, digitálních televizích, herních konzolách atd.

Uživatelé internetu podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

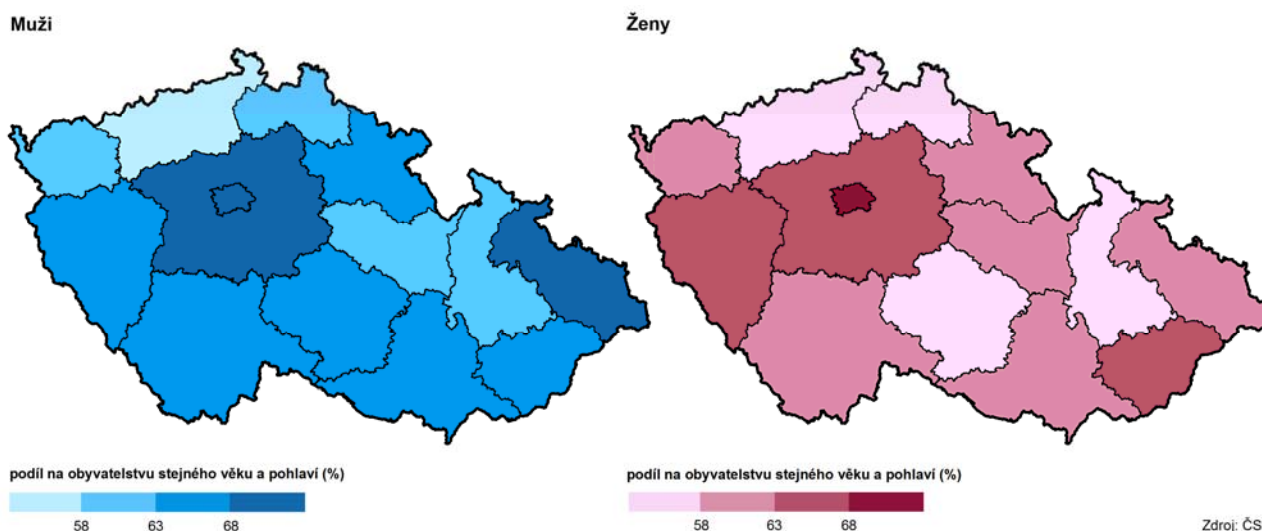
Zdroj: Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií

V souvislosti s neustálým rozvojem informačních technologií se rozdíly v míře jejich využívání mezi kraji postupně snižují. V roce 2017 (vážený aritmetický průměr za rok 2016 až 2018) měly přístup k internetu tři čtvrtiny domácností v kraji a internet využívalo 78 % osob starších 16 let. Muži používají internet v průměru častěji než ženy. Podílem 80,2 % mužů **využívajících internet v posledních 3 měsících** v období zjišťování se Pardubický kraj v roce 2017 zařadil na 7. místo v mezikrajském srovnání, podíl 76,3 % uživatelek internetu mezi ženami staršími 16 let byl mezi kraji 6. nejvyšší – viz předchozí graf. Dlouhodobě nejvyšší zastoupení uživatelů internetu mezi muži i ženami zjišťujeme v Hlavním městě Praze, nejnižší pak v posledních letech v Olomouckém kraji.

Každodenní uživatelé internetu ve věku 16 a více let podle pohlaví a krajů v roce 2017

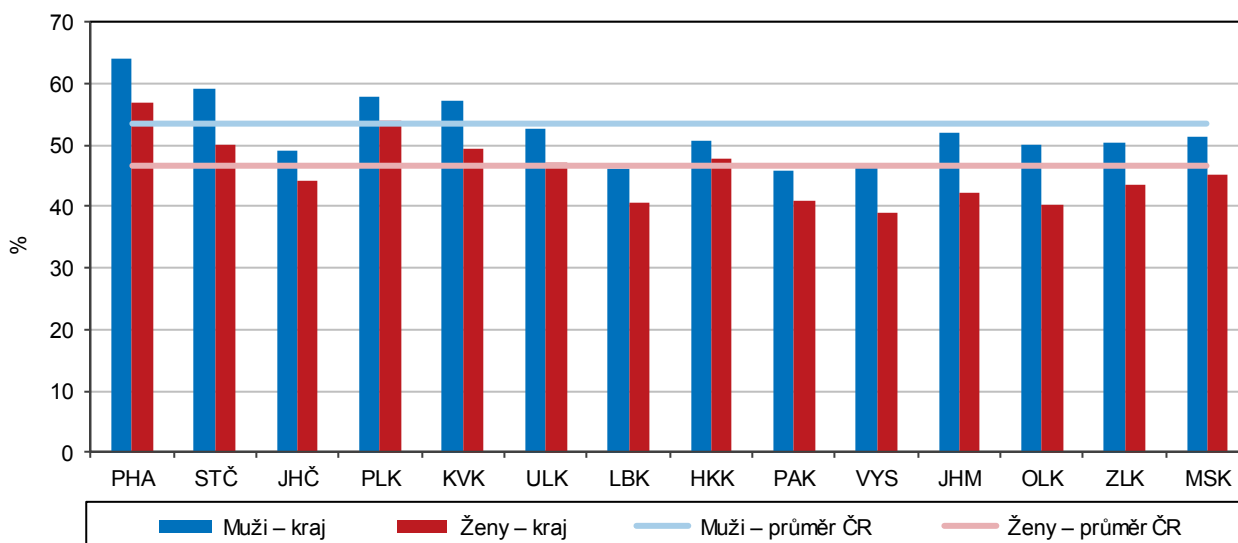
(průměr let 2016–2018)

Při bližším pohledu na skupinu **každodenních uživatelů internetu** (viz předchozí kartogram) zjišťujeme v kraji u mužů i žen horší postavení v mezikrajském srovnání oproti výše hodnoceným uživatelům. Podílem 61,7 % mezi muži se Pardubický kraj v roce 2017 řadil na předposlední příčku před Ústecký kraj a 59,6 % každodenních uživatelek internetu mezi ženami představovalo pátý nejnižší podíl mezi kraji. Maximálních hodnot bylo dosaženo u obou pohlaví opět v Praze, minimálních podílů pak nejen u mužů, ale i u žen v kraji Ústeckém. Nejvyšší převahu měli každodenní uživatelé internetu-muži nad ženami v roce 2017 v Kraji Vysočina (o 8,4 procentního bodu), nejnižší pak v Jihočeském kraji (o 0,7 p. b.). Pardubický kraj se rozdílem dvou procentních bodů řadil na 12. místo mezi kraji.

Uživatelé internetu na mobilním telefonu podle pohlaví a krajů v roce 2017 (třiletý průměr)

Zdroj: Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií

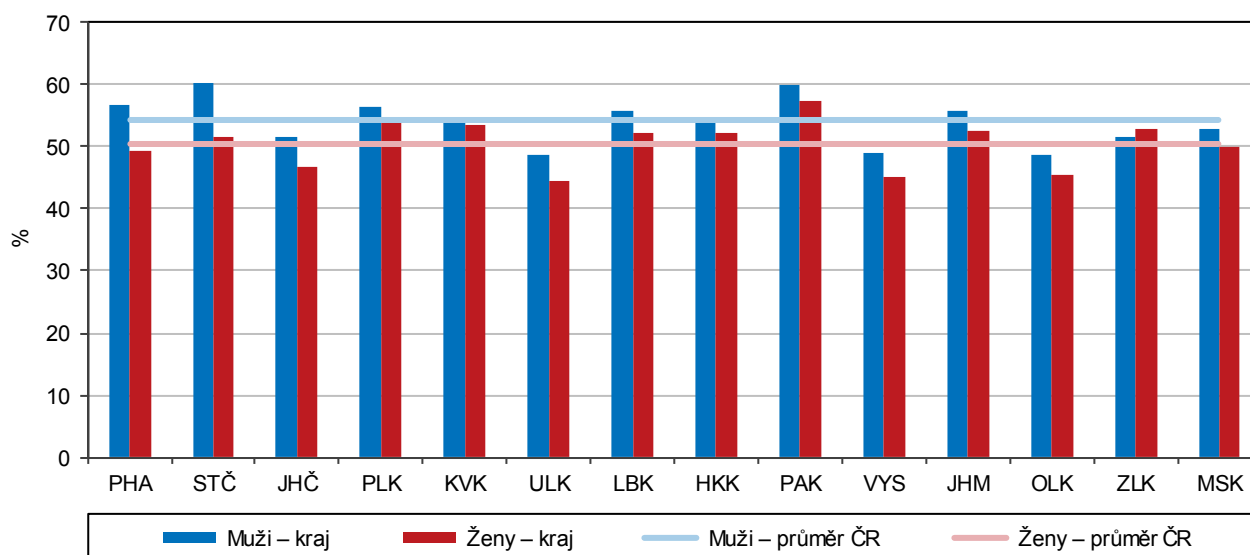

Stále častěji je **internet** využíván v **mobilním telefonu**, a to všemi generacemi, přesto patří podíly uživatelů internetu v mobilním telefonu v Pardubickém kraji k nejnižším v mezikrajském srovnání – viz předchozí graf. V roce 2017 využívalo internet v mobilním telefonu v kraji 45,9 % mužů, což je nejnižší podíl mezi kraji a 40,9 % žen a to je čtvrtý nejnižší podíl v mezikrajském srovnání s minimem v Kraji Vysočina. Maximální hodnoty u obou pohlaví opět patří Praze s 64 % mužů a téměř 57 % žen. Ve všech krajích využívají internet v mobilu častěji muži než ženy s nejvyšším rozdílem (o 9,8 procentního bodu) v Jihomoravském kraji a nejmenším rozdílem (o 2,9 p. b.) v Královéhradeckém kraji. Rozdíl podílu mužů oproti ženám o 5 p. b. řadí Pardubický kraj na 11. pozici mezi kraji.

Od roku 2015 je v kraji podíl osob 16letých a starších využívajících **internetové bankovníctví** nejvyšší v mezikrajském srovnání (hodnoceno v úhrnu za obě pohlaví). V roce 2017 využívalo v kraji internetové bankovníctví 59,8 % mužů (druhý nejvyšší podíl za Středočeským krajem) a 57,5 % žen (maximum mezi kraji). Ve všech krajích kromě Zlínského bylo v roce 2017 zastoupení mužů využívajících internetové bankovníctví vyšší než v případě žen (s nejvyšším rozdílem o 8,6 procentního bodu ve Středočeském kraji). Pardubický kraj se převahou mužů o 2,3 p. b. řadil spolu s Královéhradeckým krajem na 10. místo v mezikrajském srovnání.

Uživatelé internetového bankovníctví podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

Zdroj: Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií

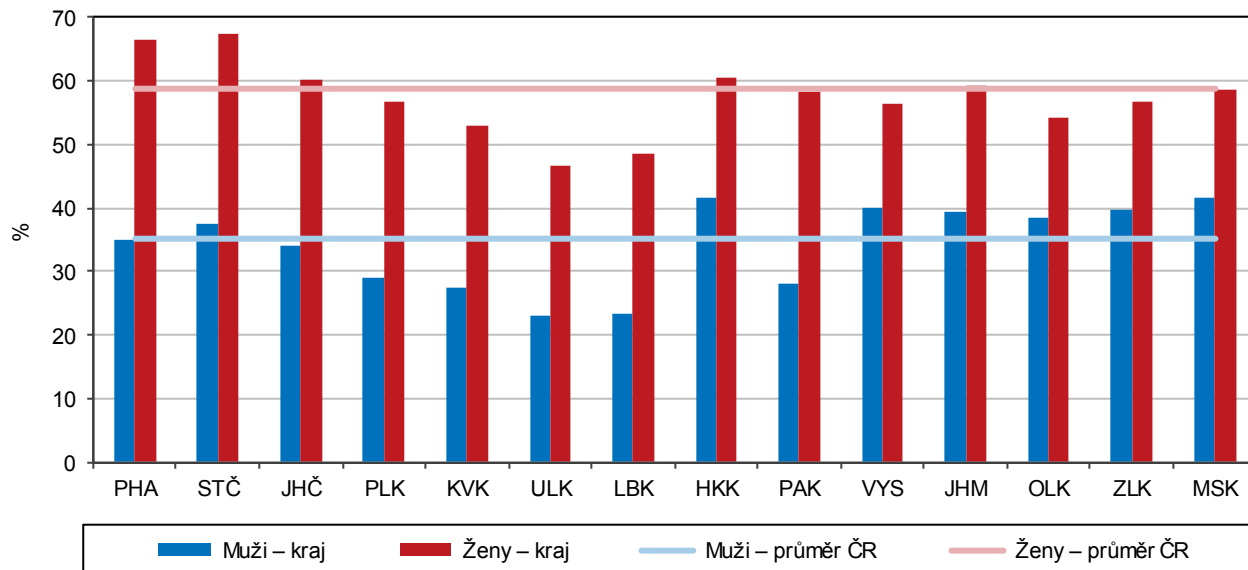
Rovněž podíl osob využívajících **internet k nakupování** patří v Pardubickém kraji k nejvyšším v mezikrajském srovnání. V roce 2017 se podílem 52,9 % nakupujících na internetu mezi muži a 54,0 % mezi ženami kraj řadil na druhou nejvyšší příčku (v případě mužů za Prahu a v případě žen za Jihočeský kraj). V polovině krajů (včetně Pardubického) zjišťujeme vyšší procento nakupujících na internetu mezi ženami než mezi muži (v Pardubickém kraji o 1,1 procentního bodu při celorepublikové převaze žen o 0,3 p. b.).

Nadprůměrné zastoupení mají v kraji logicky též osoby **vyhledávající na internetu informace o zboží a službách** – 71,1 % mužů v roce 2017 představuje 3. nejvyšší podíl mezi kraji a 70,7 % žen je 4. nejvyšší hodnota v mezikrajském srovnání. **Informace o cestování a ubytování** vyhledávají na internetu (s výjimkou Kraje Vysočina a Jihomoravského) častěji ženy. S podílem 42,3 % mužů 44,8 % žen se Pardubický kraj řadí na 9., resp. 11. místo mezi kraji (s maximem u mužů v Kraji Vysočina a u žen ve Středočeském kraji).

Doménou žen při práci s internetem je však především **vyhledávání informací o zdraví**. Jestliže v roce 2017 činil v kraji jejich podíl mezi 16letými a staršími ženami 58,2 %, mezi muži byl tento podíl pouze 28,2%. Zastoupení mužů vyhledávajících informace o zdraví v kraji bylo přitom v mezikrajském srovnání čtvrté nejnižší (s maximem v sousedním Královéhradeckém kraji) a podíl žen uprostřed žebříčku krajů (s maximální hodnotou v kraji Středočeském). Největší převahu mají ženy hledající informace o zdraví na internetu oproti mužům v Praze (o 31,7 procentního bodu) a v Pardubickém kraji (o 30,0 p. b.), nejmenší pak v kraji Olomouckém (o 15,8 p. b.).

Uživatelé internetu vyhledávající informace o zdraví podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

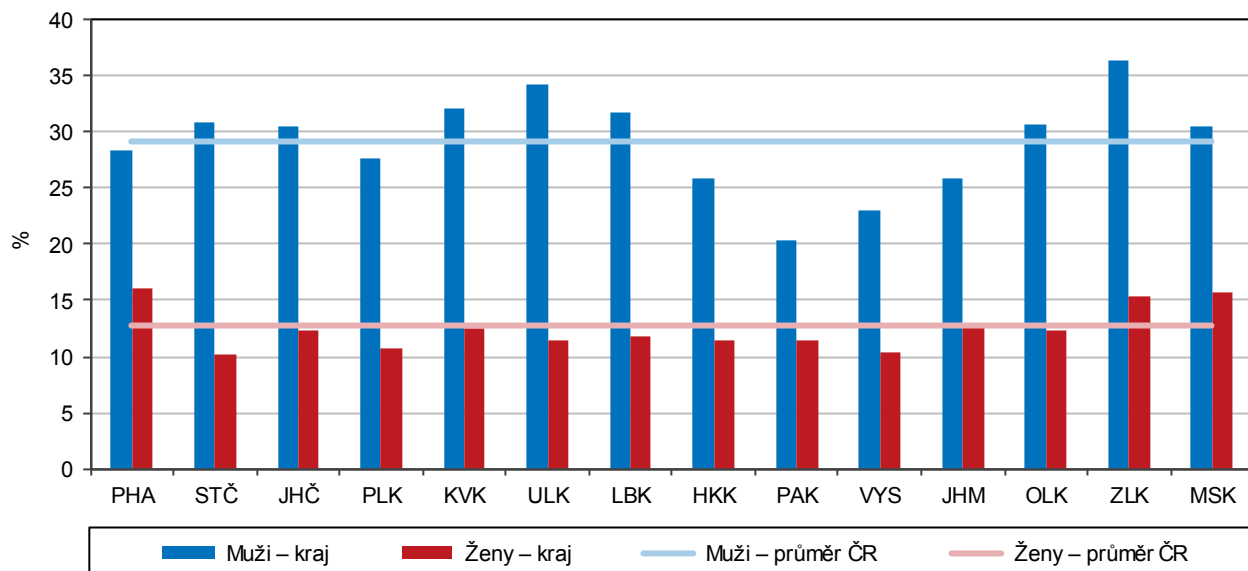
Zdroj: Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií

Internetovému hraní her se naopak mnohem častěji věnují muži, což je patrné i z následujícího grafu. V Pardubickém kraji je však podíl mužů hrajících hry na internetu (20,3 % mezi osobami mužského pohlaví ve věku 16 a více let v roce 2017) v mezikrajském srovnání nejnižší a podíl žen (11,5 %) na žebříčku krajů devátý. K nejnižším patří zastoupení osob hrajících internetové hry v Pardubickém kraji dlouhodobě. Kraj se navíc vyznačuje nejmenším rozdílem v zastoupení hráčů mezi muži oproti ženám (o 8,8 procentních bodů v roce 2017 při maximálním rozdílu o 22,9 p. b. v Ústeckém kraji).

Uživatelé internetu hrající hry podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

Zdroj: Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií

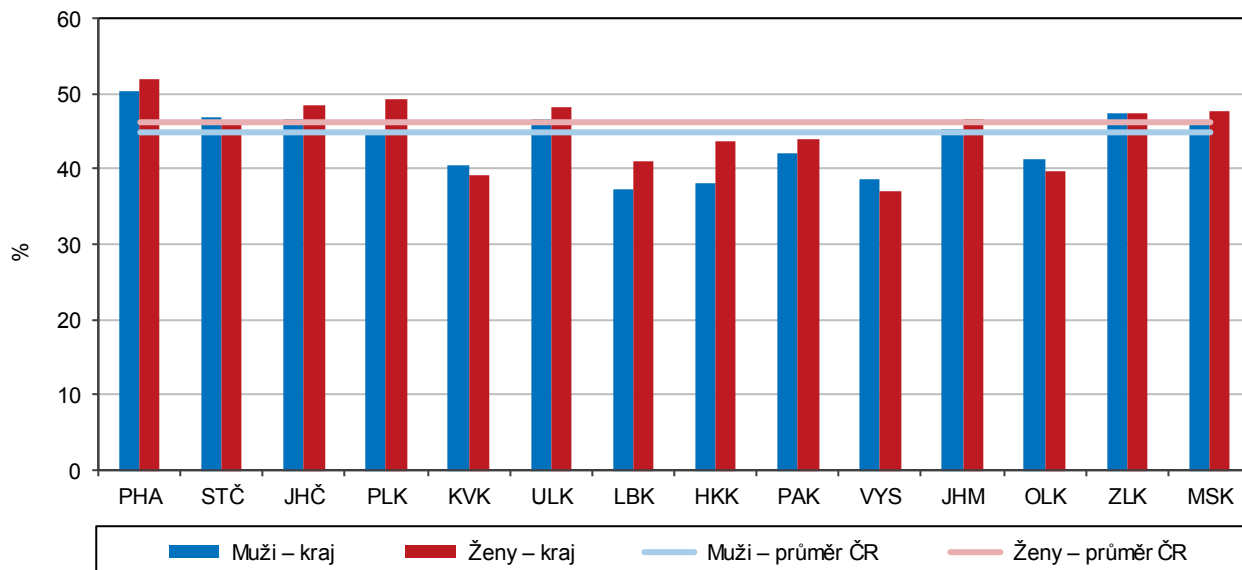

Sledování televize na internetu se v roce 2017 věnovali častěji muži než ženy v deseti krajích, v dalších třech krajích (Plzeňský, Karlovarský a Královéhradecký) tomu bylo naopak, pouze v Pardubickém kraji byl podíl mužů a žen (27,5 %) vyrovnán, přičemž u mužů šlo o šestý nejvyšší a u žen o třetí nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání.

Uživatelé internetu s profilem na sociálních sítích podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

Zdroj: Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií

Podprůměrné zastoupení mají v kraji osoby s profilem na sociálních sítích (např. Facebook, Twitter či Instagram). Za uživatele sociálních sítí se přitom dle VŠIT považuje osoba, která se ke svému profilu v době zjišťování přihlásila alespoň jednou v posledních 3 měsících. Zastoupení mužů (42,1 %) i žen (44,0 %) bylo v kraji v roce 2017 na mezikrajském žebříčku deváté v pořadí při maximálních podílech mezi muži i ženami v Praze (jediný kraj s nadpolovičními podíly u obou pohlaví) a minimem u mužů v Libereckém kraji a u žen v Kraji Vysočina. Celkem v devíti krajích bylo v roce 2017 zastoupení žen s profilem na sociálních sítích vyšší než mezi muži (včetně kraje Pardubického).

Základní umělecké školy

Základní umělecké školy poskytují základy vzdělání v uměleckých oborech, přičemž mohou organizovat přípravné studium pro žáky od 5 let, základní studium I. stupně (7 roků) a II. stupně (4 roky) či studium pro dospělé (4 roky), které však není předmětem hodnocených statistik.

Mezi žáky ZUŠ dlouhodobě převažují dívky. **Podíl dívek na všech žácích ZUŠ** dosáhl v kraji maximální hodnoty (dle dostupných dat za posledních 20 let) v roce 2002/2003 (74,6 %), následoval postupný pokles až na nejnižší hodnotu v roce 2015/2016 (69,2 %) vystřídaný mírným růstem. Ve školním roce 2018/19 navštěvovalo 30 základních uměleckých škol v Pardubickém kraji 15,2 tis. žáků (nejvíce za posledních 20 let), z toho bylo 70,6 % dívek (podíl o 0,7 procentního bodu nad průměrem ČR a zároveň 6. nejvyšší hodnota mezi krají). Dlouhodobě nejvyšší zastoupení mají dívky mezi žáky ZUŠ v Libereckém kraji (72,3 % ve školním roce 2018/19), nejnižší pak v Hlavním městě Praze (66,5 %).

Základní umělecké školy

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Žáci celkem	14 432	14 478	14 715	14 724	14 895	15 134	15 149	15 225
z toho dívky (%)	70,5	70,6	69,7	69,5	69,2	70,0	70,1	70,6
Podíl dívek na žácích podle základních oborů (%)								
taneční	93,3	93,7	92,8	94,3	94,0	94,5	94,9	95,1
výtvarný	72,3	72,5	71,7	71,8	72,2	73,1	73,9	75,0
literárně-dramatický	69,6	67,8	68,2	67,0	65,1	71,9	73,0	72,7
hudební	64,3	64,5	63,7	63,4	63,1	63,4	63,3	63,5
Absolventi	966	985	1 042	1 052	963	951	1 033	.
z toho dívky (%)	75,5	73,3	74,8	70,6	72,5	72,5	72,5	.

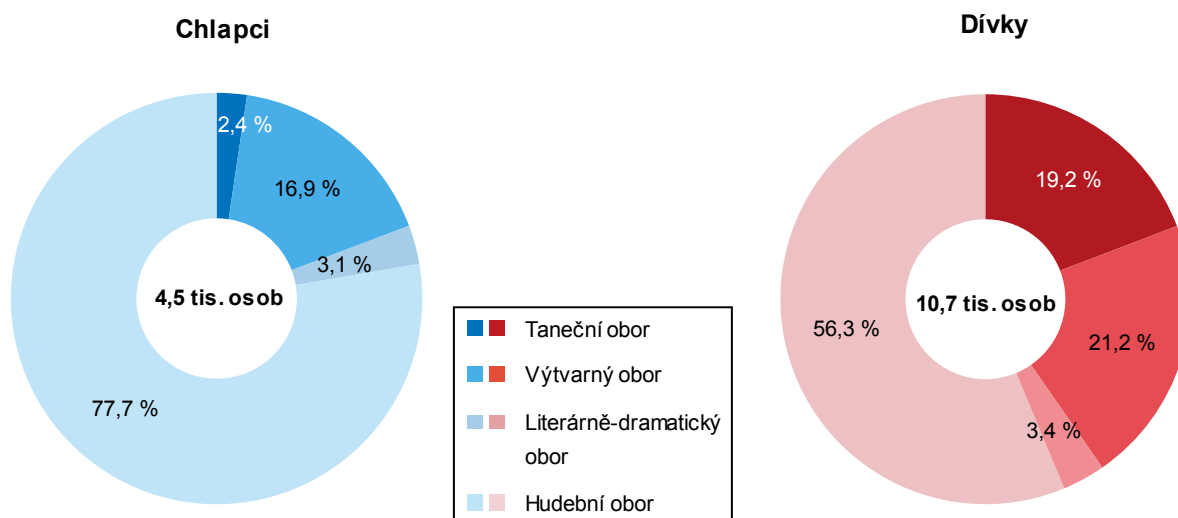
Celkový počet žáků ZUŠ od roku 2006 v kraji i celé ČR neustále roste. Zatímco počet chlapců navštěvujících ZUŠ v kraji dosáhl maxima za posledních dvacet let ve školním roce 2015/16 (4,6 tis.) a následoval mírný pokles (na 4,5 tis. do roku 2018/19), u dívek pokračoval růst i v letech následujících (na maximální počet 10,7 tis. v roce 2018/19).

V přepočtu na obyvatele se kraj počtem žáků ZUŠ dlouhodobě řadí na přední místa mezikrajského srovnání. Na tisíc chlapců ve věku 6 až 18 let připadalo ve školním roce 2018/19 v kraji 128 žáků ZUŠ (4. nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání), na tisíc dívek stejného věku pak 325 žaček ZUŠ (3. nejvyšší podíl mezi kraji). Nejvíce žáků ZUŠ v přepočtu na obyvatele připadá u obou pohlaví v krajích Zlínském a Karlovarském, nejméně pak v kraji Ústeckém.

Zřetelné rozdíly podle pohlaví jsou patrné ve struktuře žáků ZUŠ podle základních **vyučovaných oborů**. Zatímco mezi chlapci mají jednoznačnou převahu hudební obory (z více než tří čtvrtin), mezi děvčaty je skladba oborů pestřejší a častěji oproti chlapcům preferují zejména taneční obory (téměř pětina dívek a zároveň třetí nejvyšší podíl mezi kraji oproti 2,4 % chlapců) – viz následující graf. Za posledních dvacet let se mezi chlapci v kraji výrazně zvýšil podíl hudebních oborů (o 4,8 procentního bodu) a u dívek zastoupení oborů výtvarných (o 2,2 p. b.).

Žáci základních uměleckých škol podle pohlaví a základních oborů v Pardubickém kraji ve školním roce 2018/19

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

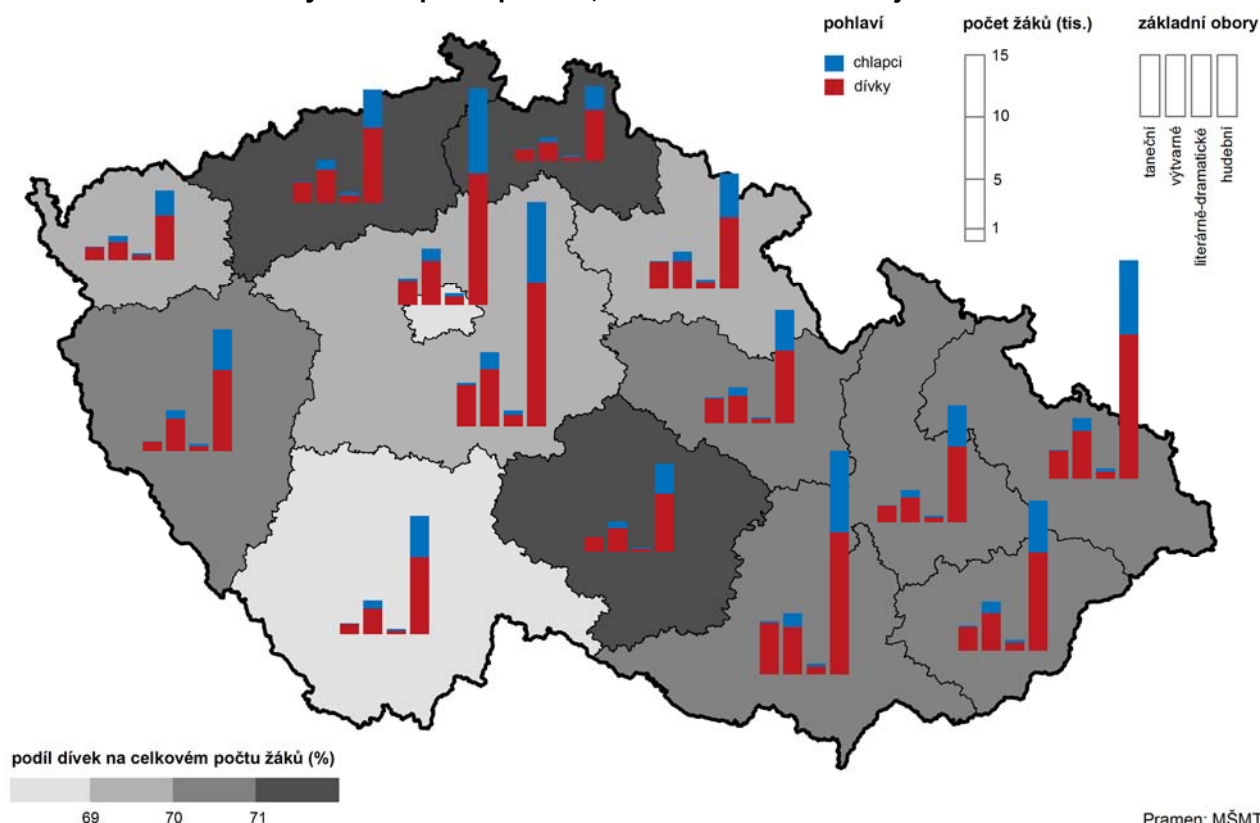
Oproti republikové struktuře zjišťujeme v posledních letech v kraji mezi chlapci navštěvujícími ZUŠ mírně nadprůměrné zastoupení tanečních oborů (o 0,3 procentního bodu v roce 2018/19) a výtvarných oborů (o 1,2 p. b.) a mezi dívkami zejména převahu tanečních oborů (o 4,4 p. b. v roce 2018/19). Naopak podíl literárně-dramatických oborů je mezi chlapci v mezikrajském srovnání v posledních dvou letech nejnižší, k nejnižším mezi kraji patří i zastoupení hudebních oborů mezi dívkami.

Většinu žáků **hudebních oborů** (94 % v kraji ve školním roce 2018/19) představují žáci s individuální či skupinovou výukou, zbývajících část pak tvoří žáci s výukou kolektivní. Zastoupení zájemců o kolektivní hudební výuku je dlouhodobě mírně vyšší mezi dívkami, a to nejen v Pardubickém kraji.

Podíl dívek mezi **absolventy ZUŠ** v kraji dlouhodobě převažuje nad jejich zastoupením mezi žáky. V posledních třech letech se dívky na všech absolventech ZUŠ v kraji podílely 72,5 %, což byla ve školním roce 2017/18 osmá nejvyšší hodnota v mezikrajském srovnání při maximu 77,4 % v Libereckém kraji a minimu 65,0 % v Hlavním městě Praze.

Žáci základních uměleckých škol podle pohlaví, základních oborů a krajů ve školním roce 2018/19

Z celkového počtu 657 interních i 63 externích učitelů na ZUŠ (fyzické osoby nepřepočtené na plné úvazky) v kraji ve školním roce 2018/19 bylo téměř 67 % žen. V obou případech jde o jeden z nejvyšších podílů mezi kraji.

Sport

Zatímco rozvíjení uměleckých aktivit (viz předchozí podkapitola věnovaná základním uměleckým školám) je doménou především dívek, sportovním aktivitám se věnují častěji osoby mužského pohlaví, a to napříč věkovým spektrem. Pro hodnocení zapojení mužů a žen do sportovních aktivit využíváme dostupné statistiky **České unie sportu** (ČUS), která vznikla v roce 2013 transformací z původního Českého svazu tělesné výchovy (ČSTV). V ČUS jsou **dobrovolně sdruženy** národní sportovní svazy, sportovní kluby a tělovýchovné jednoty. Je třeba brát v úvahu, že hodnocená data nemohou plně obsáhnout veškeré provozované sportovní aktivity.

Členskou základnu ČUS ke konci roku 2018 v ČR tvořilo 1,1 mil. osob, z toho bylo 28,6 % žen. **Zastoupení žen** mezi téměř 54 tisíci členy ČUS v Pardubickém kraji ke konci roku 2018 (28,1 %) bylo mírně pod průměrem ČR. Nejvíce byly ženy zapojené do sportovních aktivit vedených pod ČUS v Libereckém kraji (35 % ze všech členů v kraji) a Hlavním městě Praze, nejméně pak v kraji Středočeském (24 %) a Zlínském. Podíl žen mezi členy ČUS v posledních letech roste, od roku 2014 se v kraji i celé ČR zvýšil o 2 procentní body.

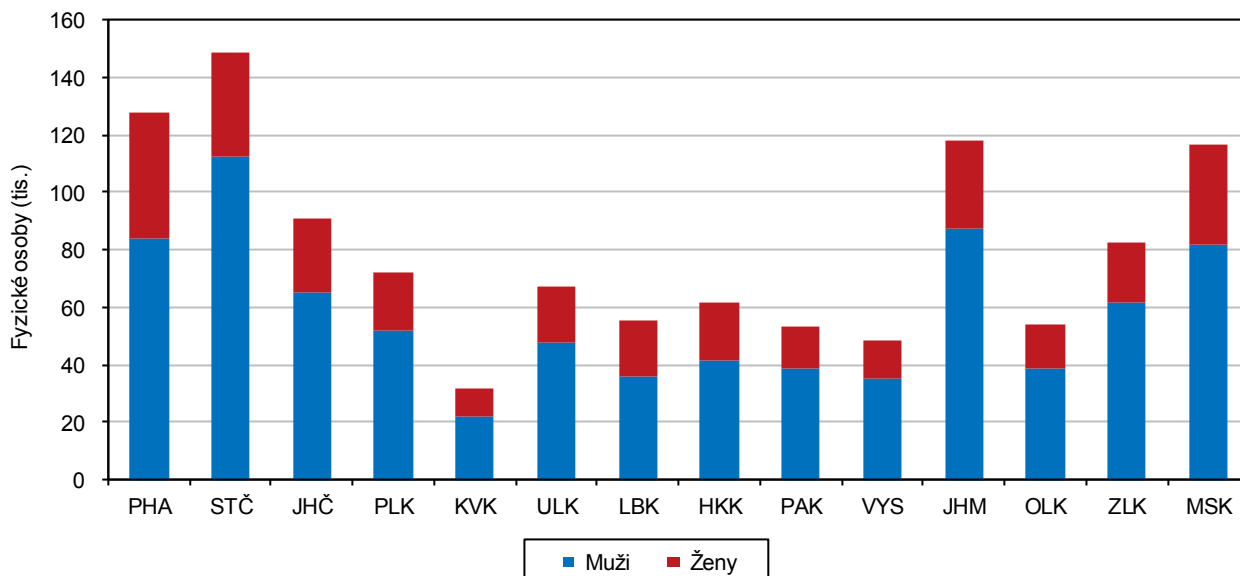
Členská základna České unie sportu podle okresních sdružení k 31. 12. 2018

Pramen: Česká unie sportu

	Členská základna		Podle věku					
	celkem	z toho ženy (%)	0–14 let (žáci)	z toho ženy (%)	15–18 let (dorstenci)	z toho ženy (%)	19 a více let (dospělí)	z toho ženy (%)
Pardubický kraj	53 468	28,1	13 314	34,2	5 377	28,2	34 777	25,7
Chrudim	10 315	22,9	1 930	28,0	928	25,8	7 457	21,2
Pardubice	17 553	31,2	5 320	36,9	1 998	32,6	10 235	28,0
Svitavy	11 203	28,1	2 927	37,6	1 052	26,0	7 224	24,6
Ústí nad Orlicí	14 397	27,9	3 137	30,5	1 399	25,2	9 861	27,4

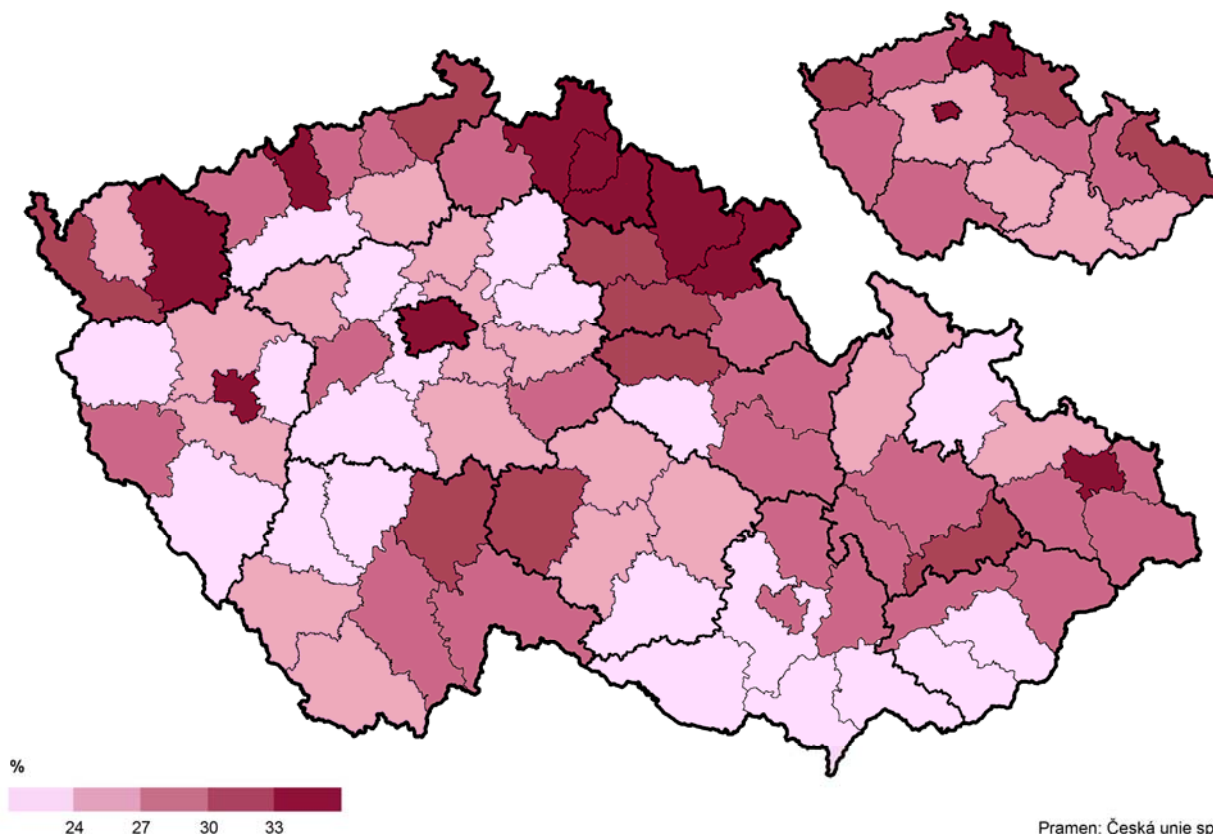
Členská základna České unie sportu podle pohlaví a krajů k 31. 12. 2018

Pramen: Česká unie sportu

Mezi všemi **okresy** ČR nacházíme nejvyšší (více než 35%) míru zapojení žen v rámci sportovních aktivit ČUS v okresech Jablonec nad Nisou, Ostrava-město, Most, Liberec a Trutnov, nejnižší (méně než pětinový podíl) zjišťujeme naopak na Tachovsku, Kladensku, Nymbursku a Příbramsku. V rámci Pardubického kraje nacházíme nejvyšší podíl žen na členské základně ČUS v okrese Pardubice (31,2 % ke konci roku 2018, což je zároveň 16. nejvyšší hodnota mezi všemi 77 okresy ČR vč. Prahy). Nejméně jsou ženy zapojené do sportovních aktivit evidovaných pod ČUS v okrese Chrudim (22,9 % představuje 14. nejnižší hodnotu v meziokresním srovnání napříč celou ČR).

Podíl žen na členské základně České unie sportu podle okresů a krajů k 31. 12. 2018

Pramen: Česká unie sportu

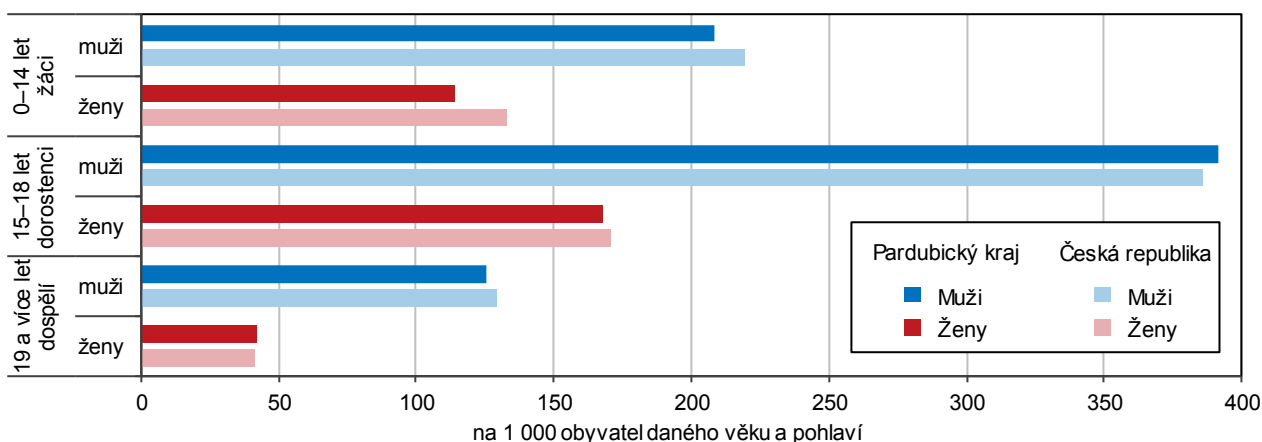

S rostoucím věkem se **podíl žen** provozujících sportovní aktivity (dle statistik ČUS) snižuje, což je patrné při srovnání základních tří věkových kategorií (žáci, dorostenci, dospělí), a to ve všech krajích. Jestliže mezi žáky mladšími 15 let byly dívky ke konci roku 2018 v Pardubickém kraji zastoupené 34 % (3. nejnižší podíl mezi kraji), mezi 15–18letými dorostenci činil tento podíl 28 % (rovněž 3. nejnižší) a mezi dospělými pouze necelých 26 % (6. nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání). Po přepočtu **na 1 000 obyvatel** daného pohlaví a věku (viz následující graf) však zjišťujeme nejvyšší míru zapojení mužů i žen do sportovních aktivit ČUS mezi dorostenci ve věku 15 až 18 let (v kraji u mužů s nadprůměrnými hodnotami oproti republikovému).

Členská základna České unie sportu podle věku a pohlaví v Pardubickém kraji a ČR k 31. 12. 2018

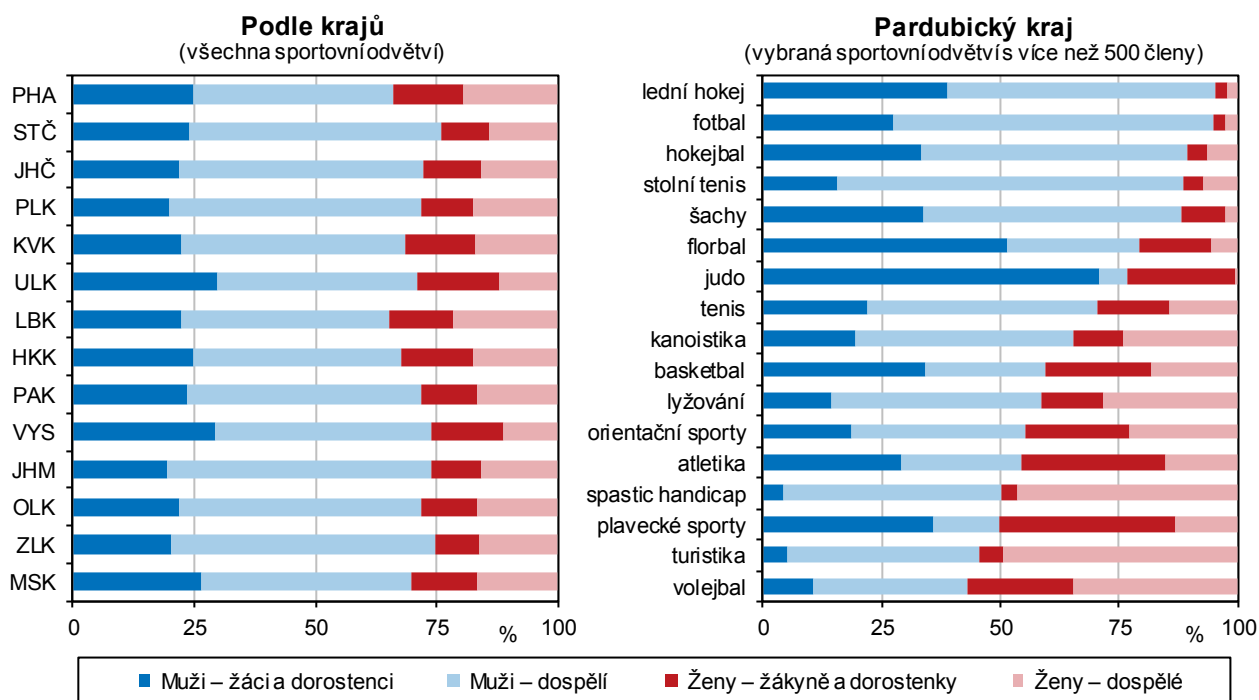
Pramen: Česká unie sportu

Zatímco ženami v kraji jsou dle ČUS nejčastěji vyhledávaná **sportovní odvětví** zaměřená na aerobic, jógu, softball, krasobruslení či taneční sporty (s více než 90% zastoupením žen), doménou mužů je americký fotbal, nohejbal, lední hokej, baseball, fotbal či futsal (na rozdíl od následujícího grafu hodnoceno napříč všemi sportovními odvětvími bez ohledu na celkový počet členů v odvětví). V úhrnu nejpočetnější členská základna ČUS je ve všech krajích tvořena oddíly zaměřenými na fotbal (30,1 % členů v kraji ke konci roku 2018, což je o 1,0 procentní bod pod průměrem ČR). Muži jsou přitom mezi fotbalisty v kraji i celé ČR zastoupeni 94,6 %. Nejvyšší podíl žen mezi sportovními odvětvími s více než 500 členy naopak zjišťujeme mezi volejbalisty (57 %).

Členská základna České unie sportu podle pohlaví, věku a sportovních odvětví k 31. 12. 2018

Pramen: Česká unie sportu

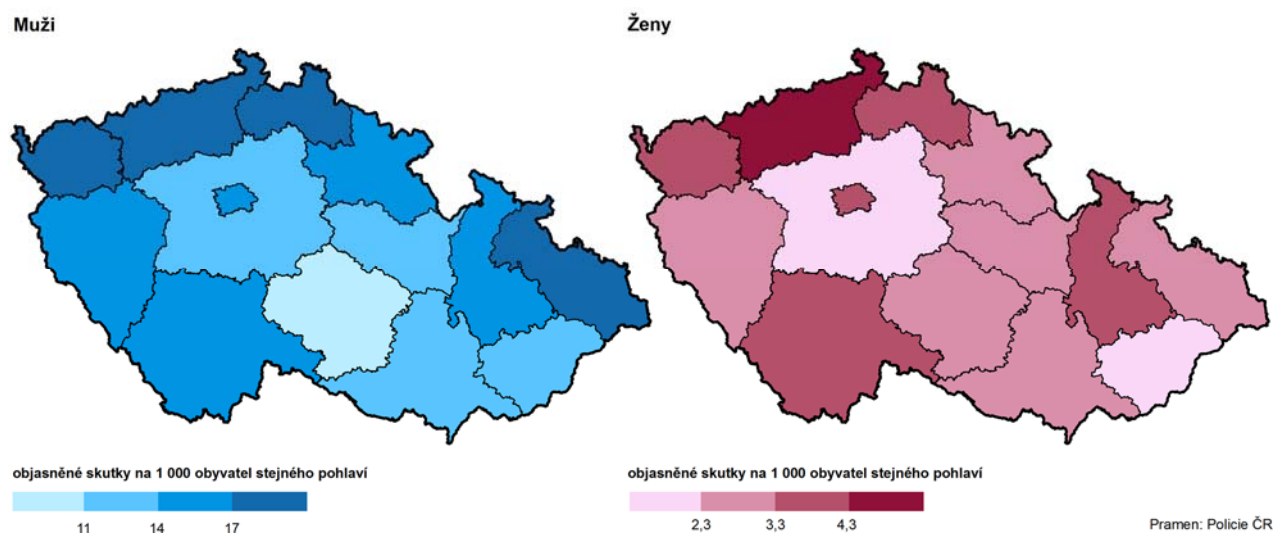
8. Kriminalita, závislosti, dopravní nehody

V návaznosti na předchozí kapitulu, která hodnotila rozdíly mezi pohlavími u pozitivně zaměřených volnočasových aktivit, je dále věnována pozornost i vybraným společensky negativním aspektům života obyvatel kraje, jakými jsou kriminalita, závislosti na drogách či poruchy příjmu potravy, hodnocena je i dopravní nehodovost a bodové hodnocení řidičů. Využita byla dostupná data Policejního prezidia ČR, Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR a Ministerstva dopravy.

Kriminalita

Z porovnání ročních průměrů počtu **objasněných skutků na 1 000 obyvatel** daného pohlaví za roky 2016–2018 vyplývá, že nejvyšší kriminalita mužů je v Ústeckém kraji (21,8 na 1 000 mužů), v Karlovarském kraji (19,6) a v Libereckém kraji (18,9), následovaly kraje Moravskoslezský (18,2) a s odstupem Hlavní město Praha (16,2) a Jihočeský kraj (16,0). Nejpříznivější situace je v Kraji Vysočina (11,0), v Pardubickém kraji (12,2) a v Jihomoravském kraji (12,3). Kriminalita žen je cca pětkrát nižší než kriminalita mužů (ve Zlínském kraji dokonce šestkrát nižší). Také kriminalita žen je nejvyšší v Ústeckém kraji (5,1 na 1 000 žen), následují kraje Jihočeský (4,2), Hlavní město Praha (3,9), Olomoucký kraj (3,7) a Karlovarský kraj (3,6). Nejnížší kriminalita žen je ve Zlínském kraji (2,1) a Středočeském kraji (2,2). Na třetí pozici se hodnotou 2,4 objasněných skutků na 1 000 žen řadí Pardubický kraj a Kraj Vysočina.

Kriminalita podle pohlaví a krajů v letech 2016–2018 (roční průměr)

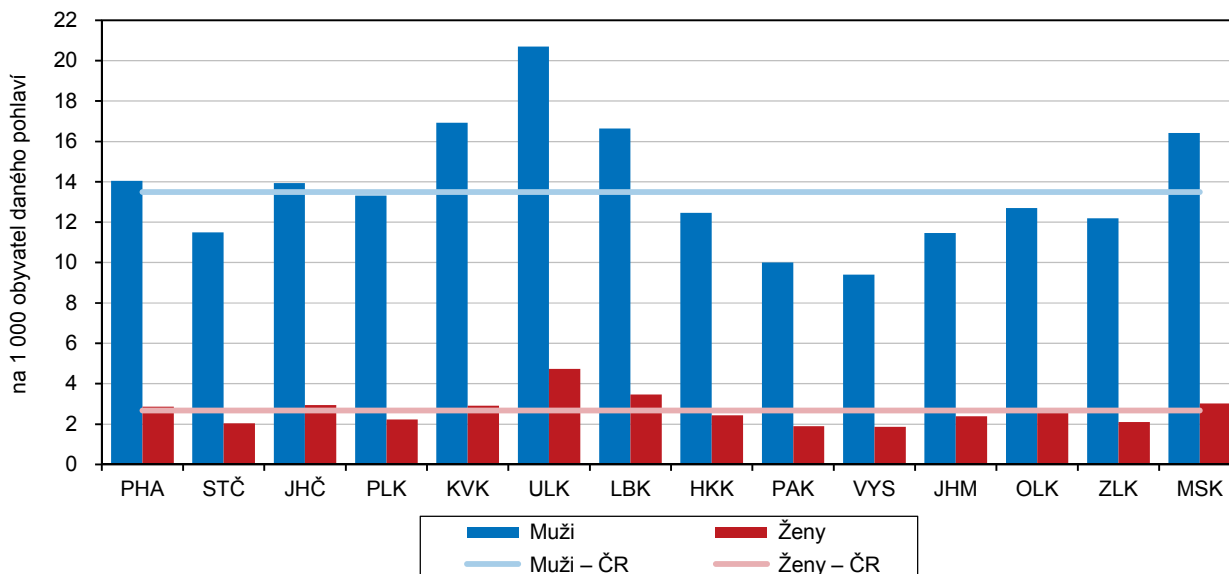

Obdobné pořadí krajů se projevuje i v následujícím grafu, který porovnává relativní **počty stíhaných osob** v roce 2018¹⁰. Nejvyšší počet stíhaných mužů na 1 000 mužů byl v roce 2018 v Ústeckém kraji (20,7), Karlovarském kraji (16,9) a v Libereckém kraji (16,6). V Pardubickém kraji byl počet stíhaných mužů v mezikrajském srovnání druhý nejnížší (za Krajem Vysočina); hodnota 10,0 byla 3,5 bodu pod průměrem ČR. Počet stíhaných žen na 1 000 žen byl v roce 2018 nejvyšší v Ústeckém kraji (4,7), následovaly kraje Liberecký (3,5) a Moravskoslezský (3,0). V Pardubickém kraji byl podíl stíhaných žen spolu s Krajem Vysočina nejnížší; hodnota 1,9 byla 0,8 bodu pod celostátním průměrem.

¹⁰ Počet objasněných skutků je většinou vyšší než počet stíhaných osob, protože ne všechny objasněné skutky skončí stíháním všech osob (např. pro nedostatek důkazů, věk pachatele apod.).

Stíhané osoby podle pohlaví a krajů v roce 2018

Pramen: Policejní prezidium ČR

V Pardubickém kraji byl po roce 2010 zaznamenán nejvyšší počet stíhaných mužů v roce 2011 (3 677) a žen v roce 2016 (559), nejnižší počet stíhaných mužů i žen byl v roce 2017 (2 544, resp. 490). Podíl žen na celkovém počtu stíhaných osob vzrostl z 11,9 % v roce 2010 na 16,8 % v roce 2016. Nejvyšší počet objasněných skutků spáchaných muži byl zjištěn v roce 2013 (4 219), ženami v roce 2017 (697), nejméně skutků spáchaných muži bylo objasněno v roce 2017 (3 068), skutků spáchaných ženami v roce 2018 (559). Podíl žen na celkovém počtu pachatelů objasněných skutků vzrostl z 11,7 % v roce 2010 na 18,5 % v roce 2017. Mezi objasněnými skutky mají ženy nejvyšší zastoupení na hospodářské kriminalitě (podíl od 25,0 % v roce 2011 po 46,5 % v roce 2017). Nejméně se ženy podílejí na mravnostní kriminalitě (podíl od 3,0 % v roce 2011 po 8,8 % v roce 2017; výjimečný byl rok 2015 s podílem 33,0 %).

Kriminalita podle pohlaví

Pramen: Policejní prezidium ČR

	Muži			Ženy			Podíl žen z celku (%)		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Stíhané osoby	2 773	2 544	2 576	559	490	496	16,8	16,2	16,1
Objasněné skutky	3 159	3 068	3 116	632	697	559	16,7	18,5	15,2
z toho druh kriminality:									
násilná	282	278	299	24	34	25	7,8	10,9	7,7
mravnostní	80	73	84	5	7	7	5,9	8,8	7,7
majetková	778	777	737	149	132	137	16,1	14,5	15,7
hospodářská	352	260	257	209	226	93	37,3	46,5	26,6

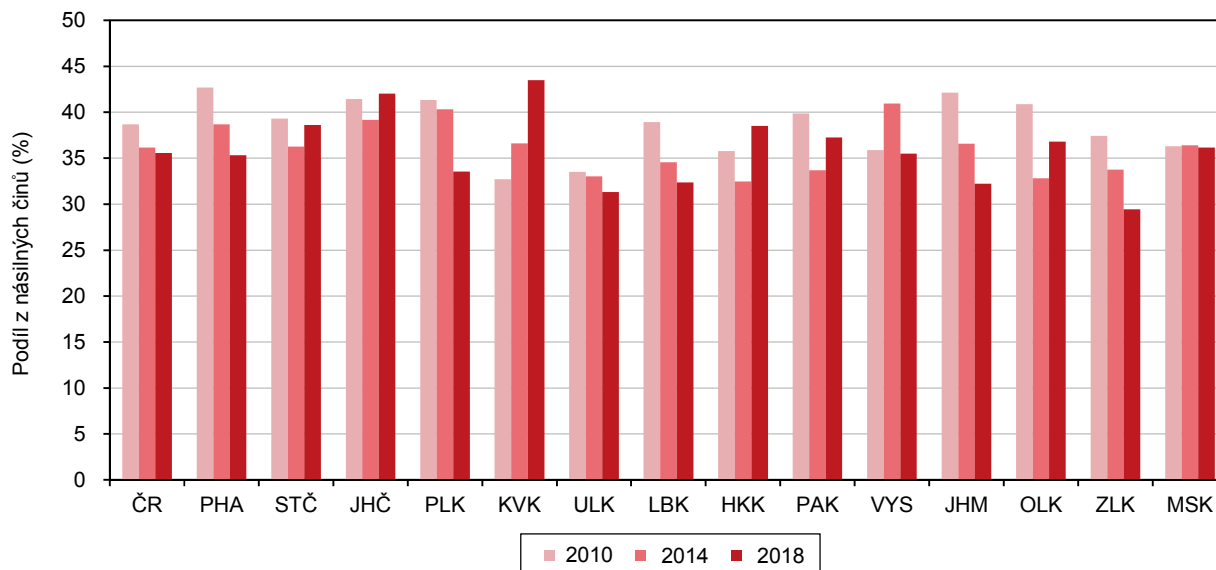
Zatímco u celkové kriminality byly v kraji v roce 2018 objasněny dvě třetiny skutků¹¹, u násilné kriminality se objasněnost blížila 80 %.

Data Policejního prezidia ČR zahrnují též údaje o počtu **registrovaných skutků násilné kriminality, kde objektem napadení byla žena**. Podíl takovýchto případů byl v roce 2018 v celé ČR 35,5 % a oproti roku 2010 byl nižší o 3,1 procentního bodu. Podíl od roku 2010 vzrostl pouze ve třech krajích, nejvíce v Karlovarském. Tím se Karlovarský kraj zařadil v mezikrajském srovnání v roce 2018 podílem 43,5 % na první místo před Jihočeský a Středočeský kraj. Nejnižší podíl (29,4 %) byl zaznamenán ve Zlínském kraji.

¹¹ Jde o skutky registrované i objasněné ve stejném roce; kromě toho bylo v kraji v roce 2018 dodatečně objasněno 356 trestných činů, zaregistrovaných v předchozích letech.

Registrované skutky násilné kriminality, kde objektem napadení byla žena, podle kraje

Pramen: Policejní prezidium ČR

Pardubický kraj se podílem registrovaných skutků, kde objektem napadení byla žena (37,3 %), řadil v roce 2018 v mezikrajském srovnání na páté místo. Podíl v kraji meziročně kolísal. Nejvyšší byl v roce 2010 (39,9 %), nejnižší v roce 2014 (33,7 %). Poté opět vzrostl.

Závislosti

Za nejrozšířenější závislost lze považovat **kouření**. Informace o podílu kuřáků podle pohlaví a krajů poskytlo Evropské výběrové šetření o zdraví EHIS 2014, které prováděl ÚZIS ve spolupráci s ČSÚ. Z něho vyplynulo, že mezi muži bylo v celé ČR 27,6 % současných kuřáků, 15,5 % bývalých kuřáků a 56,9 % mužů nikdy nekouřilo. Mezi ženami bylo 15,7 % současných kuřeček, 8,0 % bývalých kuřeček a 76,3 % žen nikdy nekouřilo.

Rozdíly mezi kraji jsou poměrně velké. Nejvyšší podíl současných kuřáků byl zjištěn mezi muži v Olomouckém a v Moravskoslezském kraji (36,9 %, resp. 35,7 %), nejnižší v Plzeňském kraji (15,9 %). Podíl současných kuřáků v Pardubickém kraji (27,3 %) se příliš nelišil od republikového průměru. Nejvyšší podíl bývalých kuřáků byl mezi muži v Kraji Vysočina (24,5 %), nejnižší v Moravskoslezském kraji (9,3 %). Podíl bývalých kuřáků v Pardubickém kraji byl 2,0 procentního bodu nad průměrem ČR a v mezikrajském srovnání se kraj podílem 17,5 % řadil na páté místo. Podíl mužů v Pardubickém kraji, kteří nikdy nekouřili (55,2 %), byl 1,7 p. b. pod průměrem ČR a řadil kraj až na osmé místo.

Mezi ženami bylo nejvíce současných kuřeček zjištěno v Karlovarském a v Ústeckém kraji (23,3 %, resp. 20,9 %), nejméně ve Zlínském kraji (8,6 %). Pardubický kraj se podílem 10,7 % řadil hned za Zlínský kraj. Nejvyšší podíl bývalých kuřeček byl v Karlovarském a Jihočeském kraji (13,9 %, resp. 11,7 %), nejnižší ve Zlínském kraji a v Hlavním městě Praze (4,3 %, resp. 4,5 %). Pardubický kraj se podílem 8,2 % příliš nelišil od republikového průměru. Podíl žen v Pardubickém kraji, které nikdy nekouřily (81,2 %), byl 4,9 p. b. nad průměrem ČR a řadil se mezi kraje na druhé místo za Zlínský kraj (87,0 %).

Užívání **návykových látek** je vážným problémem, který představuje ohrožení zdraví, bezpečnosti i sociální situace obyvatel (ať již jde o legální drogy v podobě alkoholu a tabáku, či drogy nelegální). Podle Výroční zprávy o realizaci protidrogové politiky v kraji za rok 2017 (poslední veřejně dostupná) je v Pardubickém kraji dlouhodobě odhadován počet problémových uživatelů drog na 700–800. Kromě alkoholu a tabáku jsou nejčastěji užívány kanabinoidy. Mezi konzumenty vysoce rizikových drog je nejrozšířenější pervitin (88 %); opiáty jako primární drogu upřednostňuje 9 % uživatelů.

V roce 2017 (poslední dostupné údaje ÚZIS) se v ambulantních psychiatrických zařízeních v ČR léčilo 37 tis. osob zneužívajících psychoaktivní látky, z toho 35 % žen. V ambulancích se sídlem na území Pardubického kraje bylo v témže roce léčeno 868 pacientů, z toho 78 % z důvodu závislosti na alkoholu (při republikovém podílu 59 %). Další 73 osob bylo léčeno ze závislosti na sedativech a hypnotikách, 33 na kanabinoidech, 9 na opiátech/opioidech, 40 na ostatních stimulantech a 22 na kombinaci drog.

Počet ambulantních pacientů užívajících alkohol v přepočtu na 10 tis. obyvatel byl v roce 2017 v ČR u mužů téměř dvojnásobný oproti ženám (muži 27,2, ženy 14,2). Podle krajů nejsou k dispozici údaje podle pohlaví. Nejvyšší podíl na celkovém počtu léčených pacientů užívajících alkohol měli v ČR pacienti ve věku 40–64 let (55 % mužů a 56 % žen), nealkoholové drogy pacienti ve věku 20–39 let, a to mezi muži (66 %) i mezi ženami (59 %). Také počet ambulantních pacientů užívajících nealkoholové drogy v přepočtu na 10 tis. obyvatel byl v ČR u mužů téměř dvojnásobný oproti ženám (muži 19,0, ženy 9,9). U většiny druhů nealkoholových drog převažují mezi pacienty muži, výjimku tvoří sedativa a hypnotika, kde je mezi pacienty více žen (na 10 000 obyvatel 1,7 mužů a 2,1 žen).

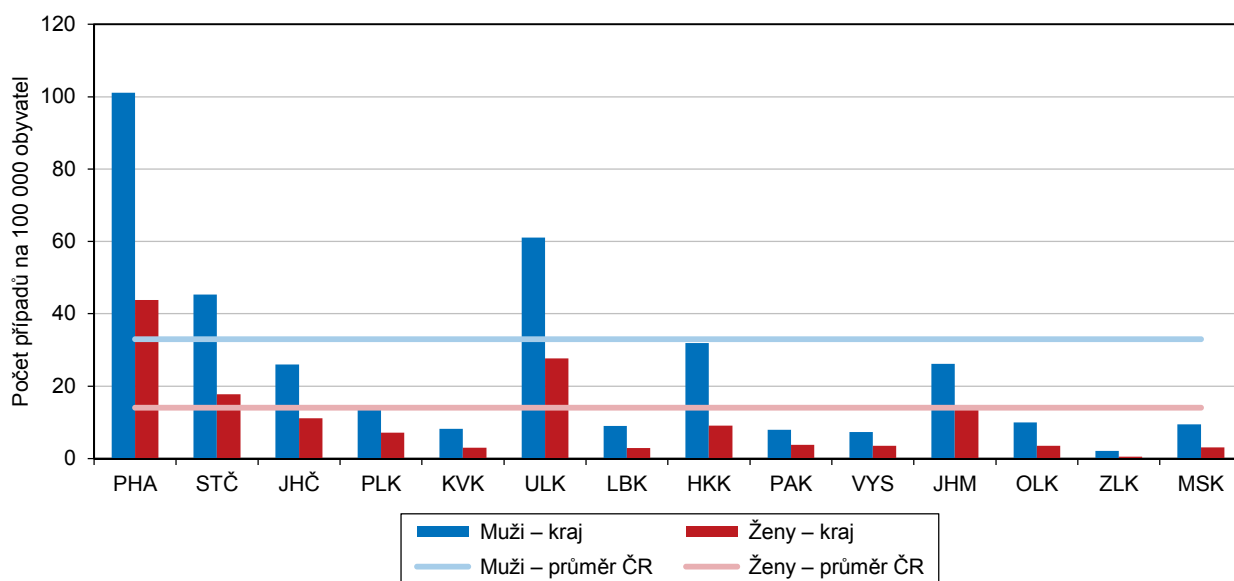
V psychiatrických lůžkových zařízeních v ČR (vč. psychiatrických oddělení nemocnic) se v roce 2017 léčilo z následků užívání návykových látek 660 obyvatel Pardubického kraje (ukončené hospitalizace), z toho 489 ze závislosti na alkoholu, 17 na sedativech a hypnotikách, 7 na konopných látkách, 6 na opioidech, 43 na ostatních stimulantech a 98 na kombinaci návykových látek.

Podle Národního registru léčby uživatelů drog (NRLUD), který funguje od roku 2015, poskytovalo v roce 2018 v ČR **substituční léčbu**¹² osob závislých na opiátech/opioidech 54 zdravotnických zařízení. Pardubický kraj je jediným krajem, kde žádné zařízení substituční léčbu neposkytovalo.

Během roku 2018 bylo v registru evidováno 2 312 osob, z toho 31 % žen. V přepočtu na 100 000 obyvatel pocházelo nejvíce klientů z Hlavního města Prahy, Ústeckého a Středočeského kraje. Mezi léčenými pacienty bylo v roce 2018 celkem 21 mužů a 10 žen z Pardubického kraje, což byl mezi kraji po přepočtu u mužů třetí nejnižší a u žen pátý nejnižší počet.

Případy substituční léčby závislosti na opiátech/opioidech podle pohlaví klientů a kraje bydliště (průměr let 2017–2018)

Pramen: ÚZIS

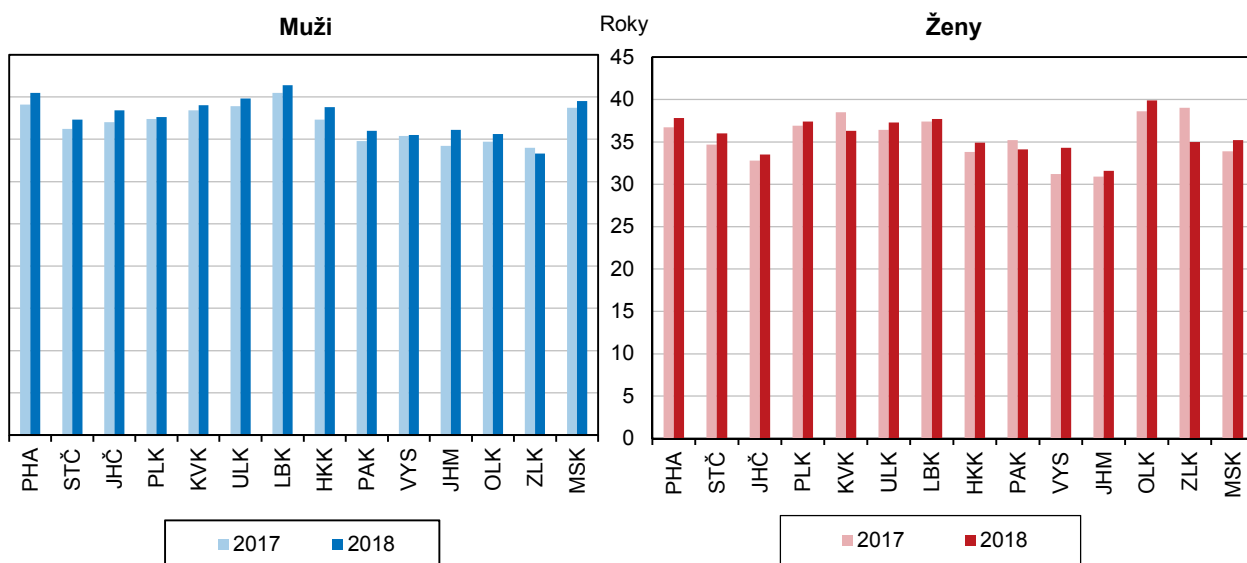
¹² Substituční léčba je časově neomezená udržovací léčba substituční látkou, která odkládá trvalou a důslednou abstinenci bez farmakologické podpory, na dobu, kdy bude pacient schopen abstinenci orientovanou léčbu podstoupit.

Předcházející graf porovnává počty případů substituční léčby, které jsou ve většině krajů vyšší než počty klientů, kterým je substituční léčba poskytována (klienti mohou být během roku zařazováni opakovaně). Výjimku tvoří Zlínský kraj a Kraj Vysočina, kde se počty případů i klientů u obou pohlaví shodují. Počty klientů jsou uvedeny v tabulce mezikrajského srovnání v příloze.

Průměrný věk klientů substituční léčby se mezi kraji liší, přitom ve všech krajích (s výjimkou Olomouckého kraje) je u mužů vyšší než u žen. Ke konci roku 2018 byl v ČR u mužů 38,9 roku, u žen 36,3 roku. Nejvyšší byl u mužů v Libereckém kraji (41,4 roku), u žen v Olomouckém kraji (39,9 roku). Nejmladší byli klienti-muži ve Zlínském kraji (33,3 roku) a ženy v Jihomoravském kraji (31,6 roku). Pardubický kraj měl čtvrtý nejnížší průměrný věk léčených mužů (36,0 let) a třetí nejnížší průměrný věk léčených žen (34,1 roku).

Průměrný věk klientů substituční léčby závislosti na opiátech/opioidech podle pohlaví a kraje bydliště

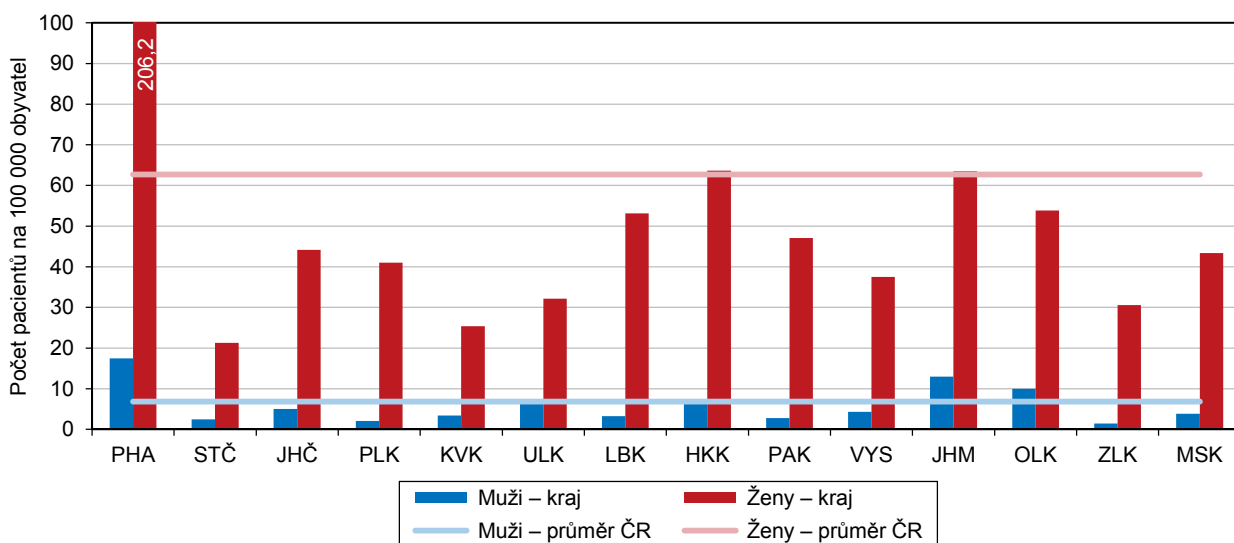
Pramen: ÚZIS

Ženy se ve srovnání s celou populací častěji potýkají s psychickými onemocněními spojenými s **poruchami příjmu potravy**. Do uvedené skupiny onemocnění patří mentální anorexie (odmítání jídla), bulimie (záchvaty přejídání a zvracení), ale i přejídání spojené s jinými psychickými poruchami, např. se stresem. Nemoc bývá doprovázena ztrátou zájmu o kontakt s vrstevníky, nesoustředěností a náladovostí.

Ambulantní pacienti s diagnózou porucha příjmu potravy podle pohlaví a kraje bydliště v roce 2017

Pramen: ÚZIS

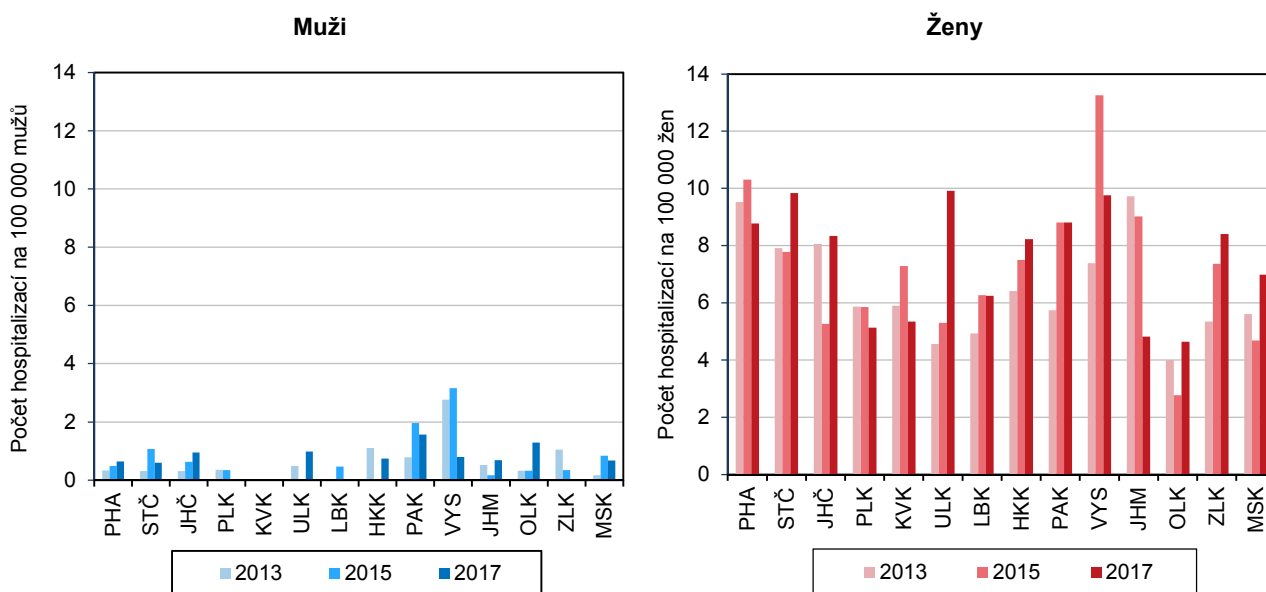

Podle dostupných dat ÚZIS bylo v roce 2017 v ČR s výše uvedenými diagnózami v **psychiatrických ambulancích léčeno** celkem 3 731 pacientů (bez ohledu na věk), z toho bylo 90,4 % žen (v Pardubickém kraji 94,6 %). V přepočtu na 100 000 obyvatel žilo nejvíce pacientů (17,4 pacientů na 100 000 mužů, 206,2 pacientek na 100 000 žen) v Hlavním městě Praze, dále v Jihomoravském kraji (muži) a v Královéhradeckém kraji (ženy). Nejméně pacientů-mužů pocházelo ze Zlínského kraje (1,4 na 100 000 mužů) a pacientek-žen ze Středočeského kraje (21,3). Podíl pacientů z Pardubického kraje byl u mužů (2,7) mezi kraji 4. nejnižší, u žen (47,1) byl 6. nejvyšší.

V roce 2017 bylo **pro poruchy příjmu potravy hospitalizováno** v ČR celkem 454 osob, z toho 92 % tvořily ženy. V porovnání s rokem 2011 se počet hospitalizovaných mužů zdvojnásobil a hospitalizovaných žen vzrostl o 30 %; podíl žen na celkovém počtu hospitalizovaných osob poklesl o 3 procentní body. Po přepočtu na 100 000 obyvatel stejného pohlaví pocházelo v roce 2017 nejvíce hospitalizovaných mužů z Pardubického kraje (1,6), naproti tomu ve čtyřech krajích nebyl hospitalizován žádný muž. V předcházejících letech byl nejvyšší počet hospitalizovaných mužů v Kraji Vysočina. Nejvíce hospitalizovaných žen pocházelo v roce 2017 z Ústeckého kraje (9,9 na 100 000 žen), následovaly obyvatelky Středočeského kraje a Kraje Vysočina (oba 9,8), nejméně jich dlouhodobě bylo z Olomouckého kraje (4,6 v roce 2017). V předcházejících letech byl nejvyšší počet hospitalizovaných žen z Hlavního města Prahy. Po přepočtu na 100 000 žen se počtem 8,8 hospitalizovaných žen zařadil v roce 2017 Pardubický kraj na čtvrté místo, přitom v roce 2013 byl až na místě devátém.

Hospitalizace pro poruchy příjmu potravy v psychiatrických lůžkových zařízeních podle pohlaví a kraje bydliště

Pramen: ÚZIS

Dopravní nehody

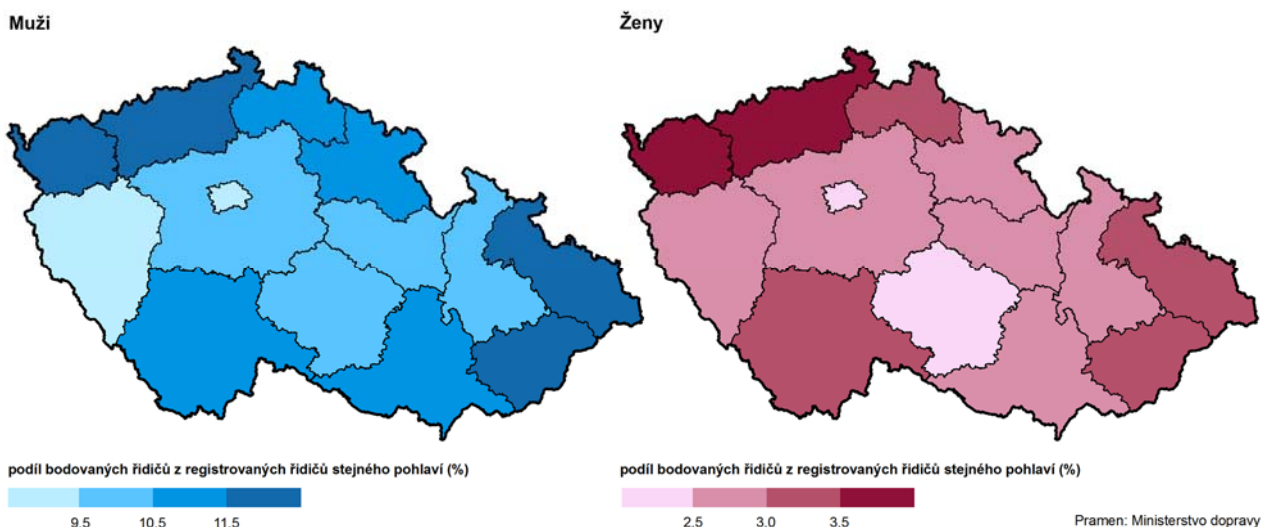
Ačkoli je tato subkapitola zaměřena na problematiku dopravních nehod, je vhodné, aby byly v jejím úvodu popsány rozdíly mezi muži a ženami v celkovém počtu řidičů i těch, kteří se dopustili přestupku započítávaného do bodového hodnocení.

V Centrálním registru řidičů bylo ke konci roku 2018 vedeno 6,8 mil. řidičů, z toho bylo 45,0 % žen (v Pardubickém kraji 45,4 %). Po přepočtu na 1 000 obyvatel stejného pohlaví ve věku 15 a více let bylo v ČR řidičů-mužů 855, zatímco řidiček-žen 667. Tento rozdíl je výrazně ovlivněn vyšším zastoupením senierek v populaci, u nichž je vlastnictví řidičského oprávnění méně obvyklé než u mužů-seniorů. V mezikrajském srovnání byl nejvyšší podíl mužů-řidičů na 1 000 mužů ve věku 15 a více let v Hlavním městě Praze (895), nejnižší v Moravskoslezském kraji (816). V Pardubickém kraji byl podíl pátý nejnižší (842). Podíl řidiček byl

nejvyšší v Jihočeském kraji (710), nejnižší v Ústeckém kraji (607). V Pardubickém kraji byl podíl řidiček sedmý nejvyšší (681).

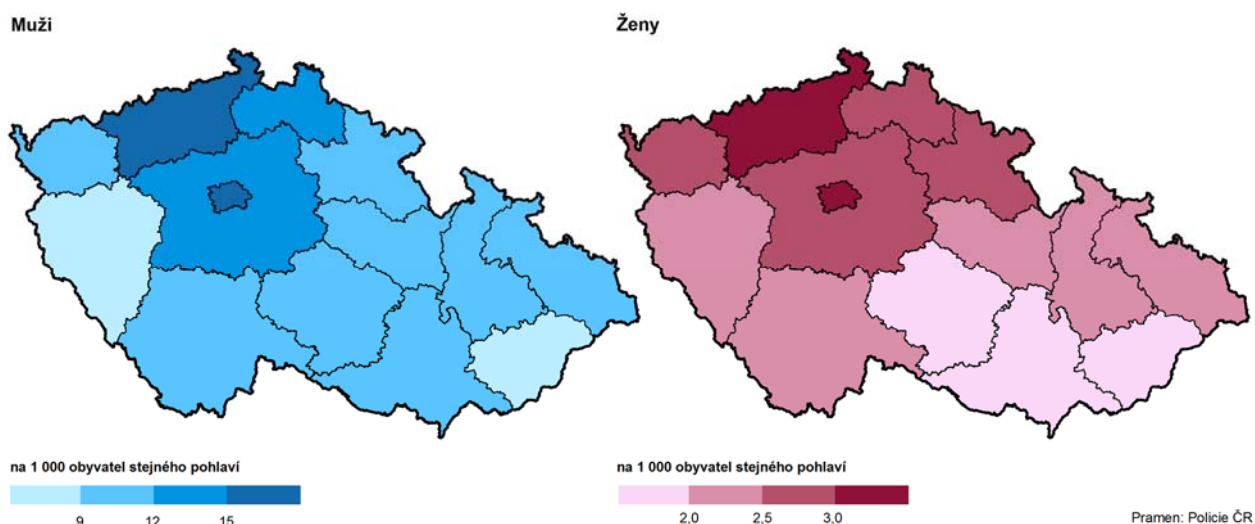
Ke konci roku 2018 bylo v České republice zaevidováno 480 080 řidičů, kteří se dopustili přestupku, resp. trestného činu, započítávaného do **bodového hodnocení řidiče**. Mezi „bodovanými“ řidiči tvořily v ČR ženy 18,8 %, v Pardubickém kraji 19,5 %. Z celkového počtu řidičů-mužů v ČR jich obdrželo alespoň 1 trestný bod 10,4 %, u žen byl podíl 3,0 %. V mezikrajském srovnání byl nejvyšší podíl bodovaných řidičů-mužů v Ústeckém (12,2 %) a Moravskoslezském kraji (11,8 %), nejnižší v Hlavním městě Praze (8,2 %) a v Plzeňském kraji (9,5 %). Podíl v Pardubickém kraji (9,8 %) byl pátý nejnižší. Nejvyšší podíl bodovaných řidiček-žen byl v Ústeckém (3,7 %) a Karlovarském kraji (3,5 %), nejnižší byl v Hlavním městě Praze (2,2 %) a v Kraji Vysočina (2,3 %). Také u žen byl podíl v Pardubickém kraji (2,9 %) pátý nejnižší.

Bodové hodnocení řidičů podle pohlaví v krajích k 31. 12. 2018

V roce 2018 bylo v ČR evidováno 104 764 **dopravních nehod**¹³, z nich bylo 90 689 zaviněno osobou (dalším významným viníkem je lesní zvěř či domácí zvířata). Z celkového počtu nehod zaviněných osobou v roce 2018 způsobili muži 82,1 % nehod a ženy 17,9 %. Po přepočtu na 1 000 obyvatel stejného pohlaví byl počet nehod zaviněných muži 13,3 (roční průměr let 2013–2018), u žen to bylo 2,8.

Dopravní nehody zaviněné osobou podle pohlaví a krajů v letech 2013–2018 (roční průměr)

¹³ Ve statistice Policie ČR jsou vedeny povinně nahlášené nehody při škodě převyšující 100 000 Kč, nebo došlo-li ke zranění nebo usmrcení (od roku 2009).

Z územního hlediska (dopravní nehody se sledují podle jejich místa) bylo v období 2013–2018 nejvíce nehod zaviněných osobou v Hlavním městě Praze (28,2 zaviněných mužů na 1 000 mužů, 5,5 nehod zaviněných ženami na 1 000 žen) a v Ústeckém kraji (muži 16,6, ženy 4,1), nejnižší nehodovost mužů byla v Plzeňském kraji (8,6) a žen v Jihomoravském kraji (1,7). Na území Pardubického kraje byla nehodovost mužů mezi kraji pátá nejnižší (10,1), u žen sedmá nejvyšší (2,3).

Počet dopravních nehod evidovaných v Pardubickém kraji byl za posledních 9 let nejvyšší v roce 2018, oproti roku 2010 byl vyšší o 29,5 %. Počet nehod zaviněných osobou vzrostl oproti roku 2015 (rok s nejnižším počtem nehod zaviněných osobou) o 23,4 %. Také podíl žen na celkovém počtu nehod zaviněných osobou byl nejvyšší v roce 2018; z 16,0 % v roce 2010 vzrostl na 19,9 %.

Rozhodující podíl na počtu nehod zaviněných osobou mají v kraji řidiči motorových vozidel, v roce 2018 to bylo 93,1 %. Podíl nehod zaviněných řidičem nemotorového vozidla byl 5,8 % a nehod zaviněných chodcem činil 1,1 %. U všech kategorií byl podíl žen pětinnový. Z časového hlediska klesal podíl žen na počtu nehod způsobených řidičem nemotorového vozidla a rostl podíl žen na počtu nehod způsobených řidičem motorového vozidla. Podíl žen-chodkyň na celkovém počtu nehod způsobených chodcem meziročně vzhledem k malému počtu případů v kraji velmi kolísá.

Dopravní nehody podle viníka

Pramen: Policejní prezidium ČR

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Dopravní nehody celkem	3 357	3 582	3 726	3 622	3 451	3 482	3 695	3 970	4 348
z toho zaviněné osobou	3 084	3 275	3 303	3 112	2 992	2 947	3 076	3 300	3 637
z toho ženou (%)	16,0	17,1	17,1	18,4	18,2	18,7	19,0	17,5	19,9
v tom zaviněné									
chodcem	34	46	36	41	37	49	44	36	40
z toho ženou (%)	23,5	21,7	13,9	22,0	18,9	18,4	9,1	19,4	20,0
řidičem nemotorového vozidla	148	173	177	194	162	186	165	174	212
z toho ženou (%)	32,4	31,2	20,9	30,4	30,2	21,0	23,0	25,9	20,3
řidičem motorového vozidla	2 902	3 056	3 090	2 877	2 793	2 712	2 867	3 090	3 385
z toho ženou (%)	15,0	16,2	17,0	17,5	17,5	18,5	18,9	17,0	19,9

Z hlediska hlavních příčin dopravních nehod v kraji byl v roce 2018 dominantní příčinou nesprávný způsob jízdy (62,8 %), následovala nepřiměřená rychlost (20,4 %), nedání přednosti (13,0 %) a nesprávné předjíždění (3,8 %). U většiny hlavních příčin byl zaznamenán růst počtu nehod, u nesprávného předjíždění došlo k růstu až v roce 2018. Mezi příčinami nehod je podíl žen dlouhodobě nejvyšší v kategorii nedání přednosti (až 30 %) a nadprůměrný je i v kategorii nepřiměřená rychlost. Naproti tomu nesprávný způsob jízdy je u žen méně častý.

Dopravní nehody zaviněné řidiči motorových vozidel podle hlavních příčin

Pramen: Policejní prezidium ČR

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Celkem	2 902	3 056	3 090	2 877	2 793	2 712	2 867	3 090	3 385
z toho zaviněné ženou (%)	15,0	16,2	17,0	17,5	17,5	18,5	18,9	17,0	19,9
z toho hlavní příčina									
nesprávný způsob jízdy	1 708	1 866	1 776	1 659	1 688	1 641	1 789	1 998	2 127
z toho zaviněné ženou (%)	12,4	12,4	14,3	13,0	12,6	15,1	15,0	14,6	16,4
nepřiměřená rychlost	661	668	762	709	611	627	588	647	689
z toho zaviněné ženou (%)	16,5	21,1	18,0	22,3	21,9	21,7	25,7	21,2	24,4
nedání přednosti	422	433	435	413	403	344	398	353	439
z toho zaviněné ženou (%)	23,0	25,9	28,5	29,1	30,8	29,4	26,4	22,7	29,8
nesprávné předjíždění	111	89	117	96	91	100	92	92	129
z toho zaviněné ženou (%)	16,2	12,4	7,7	10,4	18,7	19,0	20,7	16,3	19,4

Počty **usmrcených osob** při dopravních nehodách se v letech 2010–2018 v Pardubickém kraji pohybovaly od 30 v roce 2017 po 60 v roce 2010. Dlouhodobý pokles byl narušen pouze v roce 2015 (46 zemřelých). Podíl žen z počtu zemřelých kolísal mezi 13,3 % (2010) a 32,4 % (2014); v roce 2018 dosahoval 24,2 %. Menší rozdíly byly ve sledovaném období zaznamenány v počtu **těžce zraněných** (od 138 v roce 2012 po 163 v roce 2015). Podíl žen na počtu těžce zraněných se pohyboval od 27,1 % v roce 2017 po 34,5 % v roce 2018. Na rozdíl od usmrcených a těžce zraněných osob ve sledovaném období počet **lehce zraněných** v kraji rostl (z 1 141 v roce 2010 na 1 537 v roce 2018). Podíl žen mezi lehce zraněnými se snižoval ze 43,5 % v roce 2013 na 39,9 % v roce 2018.

V porovnání s celostátním průměrem (průměr let 2013–2018) byl v kraji podíl žen mezi usmrcenými osobami vyšší o 0,6 procentního bodu (ČR 23,5 %, kraj 24,1 %), mezi těžce zraněnými nižší o 2,7 p. b. (ČR 34,5 %, kraj 31,8 %) a mezi lehce zraněnými nižší o 0,5 p. b. (ČR 42,5 %, kraj 42,0 %).

Následky dopravních nehod

Pramen: Policejní prezidium ČR

	Usmrcené osoby			Těžké zranění			Lehké zranění		
	2010	2014	2018	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Celkem	60	34	33	141	154	142	1 141	1 430	1 537
z toho ženy (%)	13,3	32,4	24,2	31,2	33,1	34,5	42,4	43,1	39,9
v tom kategorii účastníků silničního provozu:									
chodci	10	6	3	15	27	17	117	127	111
z toho ženy (%)	30,0	50,0	-	60,0	59,3	47,1	57,3	48,0	46,8
řidiči (mimo jízdního kola)	31	15	21	77	71	69	534	709	770
z toho ženy (%)	-	20,0	23,8	18,2	21,1	17,4	29,4	36,1	34,3
spolujezdci	11	8	7	23	23	26	300	375	413
z toho ženy (%)	36,4	62,5	42,9	43,5	47,8	61,5	60,3	56,5	56,4
cyklisté	8	5	2	26	33	30	190	219	243
z toho ženy (%)	12,5	-	-	42,3	27,3	43,3	41,6	39,7	26,3

Po celé období 2010–2018 byl nejvyšší počet usmrcených i zraněných osob mezi řidiči; mezi usmrcenými a lehce zraněnými následovala kategorie spolujezdců, mezi těžce zraněnými kategorie cyklistů. Z jednotlivých kategorií účastníků silničního provozu byl nejvyšší podíl žen mezi usmrcenými i lehce zraněnými osobami u spolujezdců (průměr let 2013–2018 usmrcené ženy 51,1 %, lehce zraněné 60,5 %) a mezi těžce zraněnými u chodců (52,8 %). Příznivější situace byla u cyklistů (18,2 % usmrcených žen, 34,8 % těžce a 33,3 % lehce zraněných žen) a u řidičů (14,2 % usmrcených žen, 16,9 % těžce a 33,3 % lehce zraněných žen). Oproti celostátnímu průměru byl výrazně nižší podíl usmrcených žen mezi chodci (o 9,4 procentního bodu) a těžce zraněných mezi spolujezdcí (o 8,5 p. b.).

9. Volby

Z různých sociologických výzkumů je zřejmé, že ženy se v průměru méně zajímají o politiku než muži. Na dostupných datech ČSÚ z voleb do zastupitelstva Pardubického kraje a voleb do zastupitelstev obcí v kraji se pokusíme zdokumentovat zájem mužů a žen o kandidaturu i jejich úspěšnost při zvolení.

Volby do zastupitelstev krajů 2016

Zájem žen kandidovat do zastupitelstva Pardubického kraje od roku 2000, kdy proběhly první tyto volby, až do voleb v roce 2012 postupně rostl. Jejich podíl na celkovém počtu kandidátů vzrostl v tomto období o 8,7 procentního bodu na 28,5 %, následoval mírný pokles na 27,4 % v roce 2016. Tento podíl byl mezi kraji druhý nejnižší za Plzeňským krajem (26,4 %); maxima (33,8 %) bylo dosaženo v Libereckém kraji (v Hlavním městě Praze se přitom volby do zastupitelstev krajů nekonají).

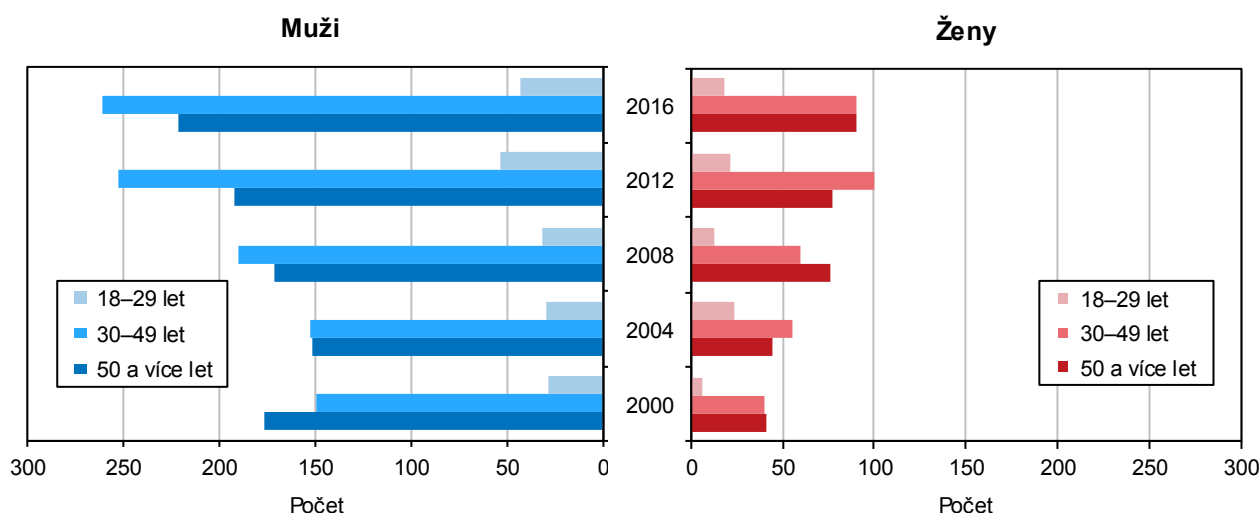
Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do zastupitelstev krajů podle pohlaví

	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé			Zvolení zastupitelé/kandidáti (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
2016	723	198	27,4	45	7	15,6	6,2	7,2	3,5
2012	695	198	28,5	45	10	22,2	6,5	7,0	5,1
2008	541	149	27,5	45	10	22,2	8,3	8,9	6,7
2004	455	123	27,0	45	4	8,9	9,9	12,3	3,3
2000	440	87	19,8	45	4	8,9	10,2	11,6	4,6

Ve struktuře kandidujících mužů v kraji narůstá zastoupení **věkové kategorie** 30 až 49 let, v roce 2016 tvořila téměř polovinu z nich; mezi ženami bylo zastoupení věkové kategorie 30 až 49 let vyrovnané se skupinou padesátiletých a starších (obě se 45,5% podílem mezi kandidujícími ženami). Průměrný věk kandidujících mužů v roce 2016 činil 46,8 roku (téměř o pět let nižší věk než mezi zvolenými muži) a kandidujících žen 46,5 roku (téměř o 3 roky nižší oproti zvoleným ženám).

Úspěšnost zvolení mužů je oproti ženám v různých typech voleb obvykle vyšší, přičemž volby do zastupitelstva kraje nejsou výjimkou (viz předchozí tabulka). Jestliže v roce 2016 bylo z celkového počtu 525 kandidujících mužů v kraji zvoleno 7,2 % z nich, podíl zvolených žen (z celkového počtu 198 kandidujících žen) činil pouze 3,5 %. Průměrné podíly za všechny kraje přitom činily 6,5 % u mužů a 3,9 % u žen.

Kandidáti podle pohlaví a věku ve volbách do zastupitelstev krajů v Pardubickém kraji

V současném krajském zastupitelstvu zvoleném v říjnu 2016 na čtyřleté volební období působí celkem 7 žen, což představuje necelých 16 % ze všech 45 zastupitelů. V mezikrajském srovnání se jedná o třetí nejnižší podíl s maximem téměř 29 % v Karlovarském kraji a minimem necelých 13 % v Ústeckém kraji. **Podíl žen v zastupitelstvu** Pardubického kraje v čase kolísá, nejvyšší zastoupení zde měly ženy po volbách v letech 2008 a 2012 (22 %). Průměrný věk zvolených zastupitelů-mužů v kraji v roce 2016 (51,6 roku) byl v mezikrajském srovnání druhý nejvyšší po Plzeňském kraji. Průměrný věk zvolených žen (49,1 roku) naopak mezi kraji patřil k nejnižším.

Volby do zastupitelstev obcí 2018

Ve srovnání s volbami do zastupitelstva kraje jsou ženy aktivnější ve volbách do zastupitelstev obcí, městysů i měst. Volbám do obecních zastupitelstev (konaných v řádném termínu) bude věnována pozornost v následující části této kapitoly, přičemž ve všech tabulkách i grafech jsou započítány i údaje za volby do zastupitelstev osmi městských obvodů statutárního města Pardubice (odděleně jsou údaje za MO patrné z tabulky věnované velikostním skupinám obcí).

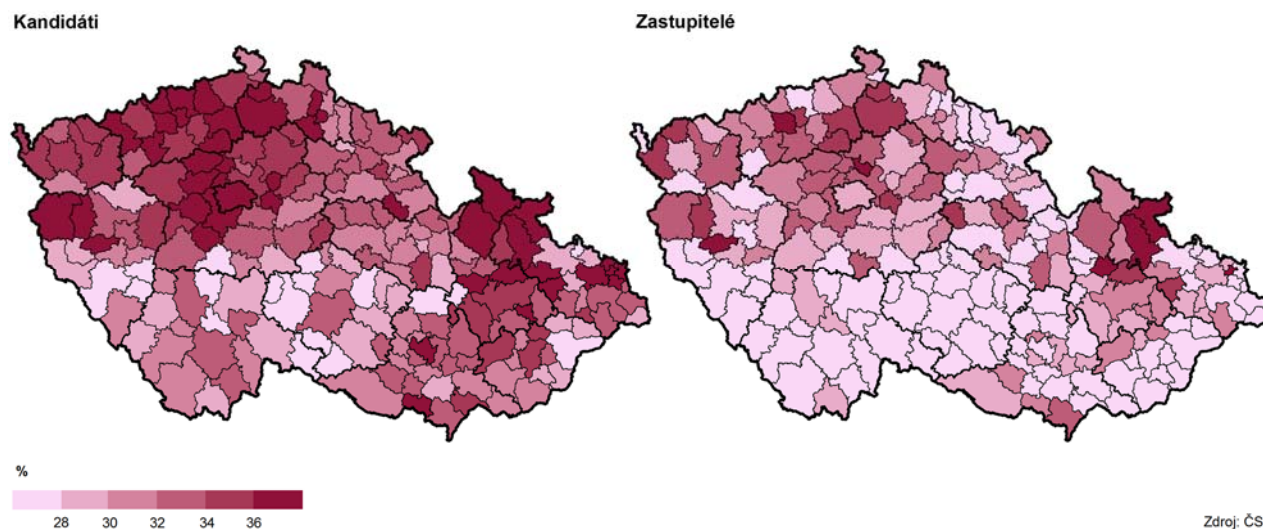
Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví

	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé			Zvolení zastupitelé/kandidáti (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
2018	12 959	4 173	32,2	4 290	1 220	28,4	33,1	34,9	29,2
2014	14 084	4 519	32,1	4 316	1 200	27,8	30,6	32,6	26,6
2010	13 599	4 259	31,3	4 329	1 172	27,1	31,8	33,8	27,5
2006	12 061	3 604	29,9	4 350	1 161	26,7	36,1	37,7	32,2

Zájem žen kandidovat do obecních zastupitelstev v kraji v posledních dvanácti letech mírně roste, jejich podíl na všech kandidátech v tomto období vzrostl o 2,3 procentního bodu na 32,2 %. V mezikrajském srovnání šlo o pátou nejnižší hodnotu s maximem (38,0 %) v Praze a minimem (28,7 %) v Kraji Vysočina. Podíl žen **mezi zvolenými zastupiteli** v kraji přitom od roku 2006 vzrostl o 1,7 procentního bodu na 28,4 % (šestá nejnižší hodnota v mezikrajském srovnání s maximem 31,6 % v Ústeckém kraji a minimem 23,4 % v Kraji Vysočina).

Podíl žen mezi kandidáty a zvolenými zastupiteli podle SO ORP ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018

(včetně zastupitelstev městských částí a obvodů)

Zdroj: ČSÚ

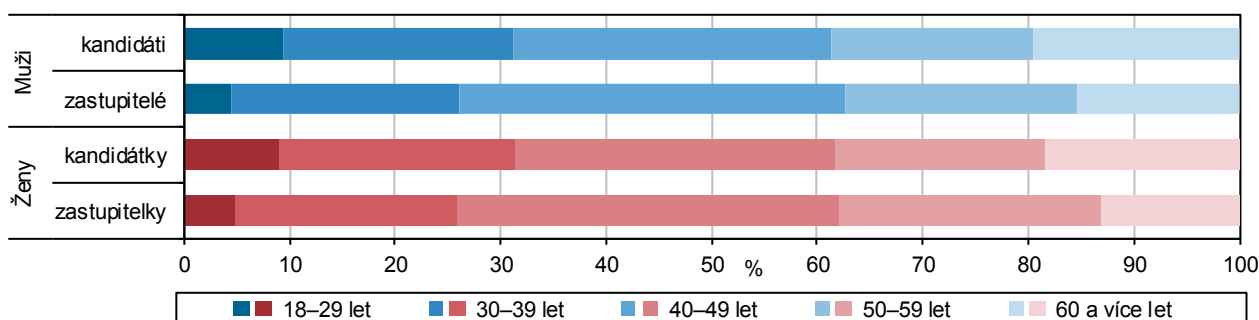
Z hlediska věkových skupin byly ženy v kraji v roce 2018 nejčastěji zastoupené mezi kandidáty i zvolenými zastupiteli ve věku 50–59 let (33 %, resp. 31 %), nejméně pak ve skupině 60letých a starších (31 %, resp. 25 %).

Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a věku v říjnu 2018

	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé			Zvolení zastupitelé/kandidáti (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
Celkem	12 959	4 173	32,2	4 290	1 220	28,4	33,1	34,9	29,2
v tom ve věku									
18–29 let	1 200	377	31,4	196	59	30,1	16,3	16,6	15,6
30–39 let	2 846	934	32,8	923	258	28,0	32,4	34,8	27,6
40–49 let	3 910	1 262	32,3	1 561	440	28,2	39,9	42,3	34,9
50–59 let	2 530	835	33,0	981	303	30,9	38,8	40,0	36,3
60 a více let	2 473	765	30,9	629	160	25,4	25,4	27,5	20,9

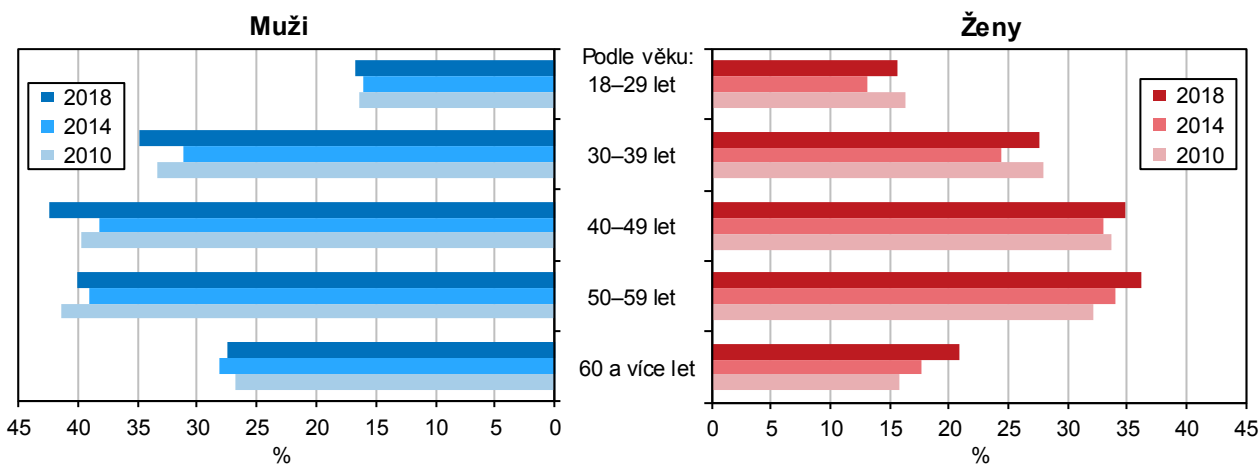
Ve struktuře kandidujících i zvolených mužů a žen postupně klesá zastoupení věkové kategorie 30–39 let ve prospěch nejpočetnější skupiny 40–49letých (vliv demografického vývoje i změn životních preferencí). V roce 2018 se osoby ve věku 40–49 let na všech kandidátech – mužích i ženách – podílely 30 %, na všech zvolených zastupitelích pak 36 % s nepatrně vyšším podílem mezi muži. **Průměrný věk** kandidujících mužů v kraji v roce 2018 (hodnoceno bez městských obvodů města Pardubice) činil 46,7 roku a zvolených mužů 46,9 roku. Průměrný věk žen byl jen nepatrně nižší – kandidující 46,4 roku, zvolené 46,7 roku. V mezikrajském srovnání patřil průměrný věk kandidujících i zvolených mužů a žen v Pardubickém kraji k nejnižším.

Kandidáti a zvolení zastupitelé podle pohlaví a věku ve volbách do obecních zastupitelstev v Pardubickém kraji v říjnu 2018

Úspěšnost zvolení mužů je dlouhodobě vyšší oproti ženám a platí to i při bližším pohledu na **věkové kategorie** (viz následující graf). Zároveň je patrné, že nejnižší úspěšnost mají (bez rozdílu pohlaví) nejmladší kandidáti do 30 let, nižší úspěšnost (i když zejména u žen neustále rostoucí) je typická i pro nejstarší kandidáty nad 60 let.

Zvolení zastupitelé na počtu kandidátů podle pohlaví a věku ve volbách do obecních zastupitelstev v Pardubickém kraji

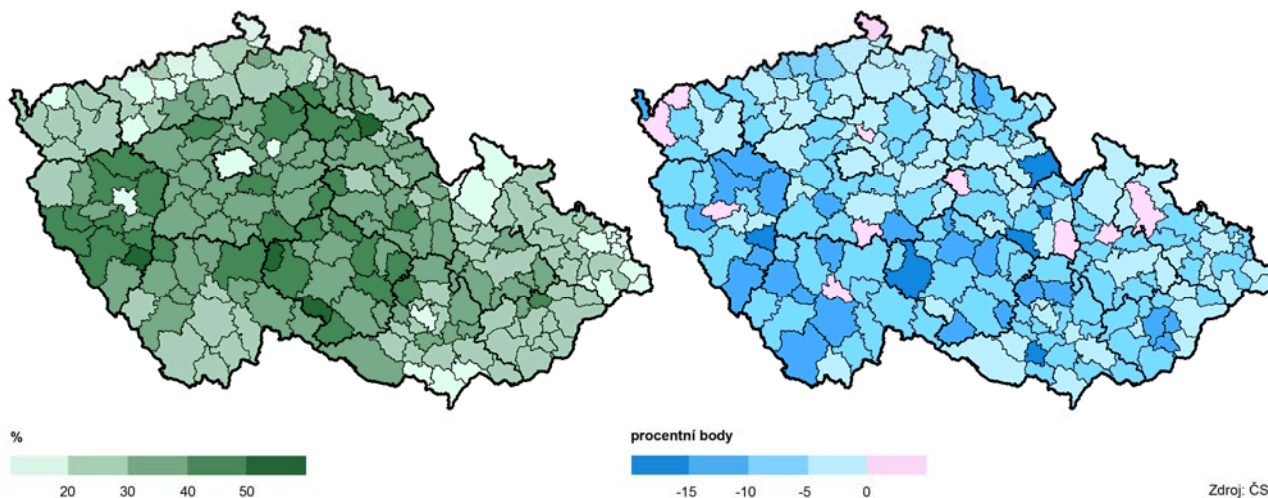

Úspěšnost kandidátů celkem a rozdíl v pohlaví podle SO ORP ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018

(podíl zvolených zastupitelů na počtu kandidátů stejného pohlaví; včetně zastupitelstev městských částí a obvodů)

Celkem

Úspěšnost žen v porovnání s úspěšností mužů

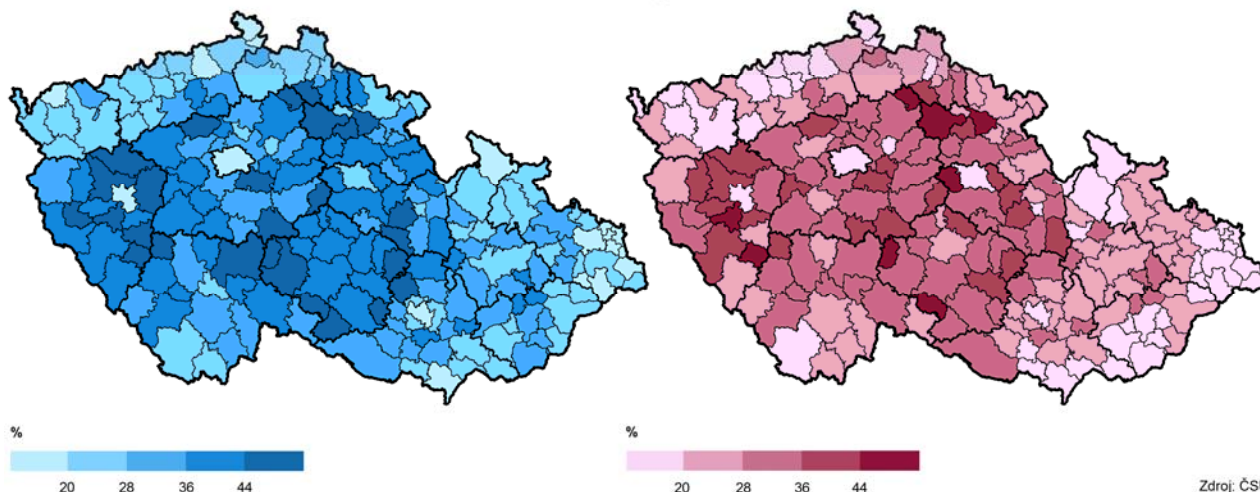
Při volbách do obecních zastupitelstev v roce 2018 činil podíl zvolených mužů na všech kandidujících mužích v kraji 35 %, mezi ženami byla **úspěšnost zvolení** téměř o 6 procentních bodů nižší. **V mezikrajském srovnání** se jednalo o nadprůměrné hodnoty, přičemž nejvyšší úspěšnost zvolení měli muži i ženy v Kraji Vysočina a Středočeském kraji, nejnižší pak v Praze a Moravskoslezském kraji. Ve všech krajích byla úspěšnost zvolení mužů vyšší než žen (s největší převahou o 10 procentních bodů v Kraji Vysočina a s nejnižším rozdílem o 4 p. b. v kraji Karlovarském). Pouze v 11 z 206 **správních obvodů** obcí s rozšířenou působností v ČR měly při volbách do obecních zastupitelstev v roce 2018 vyšší úspěšnost zvolení ženy než muži (z toho ve 2 SO ORP Pardubického kraje – Přeloučsko a Moravskotřebovsko) – viz předchozí kartogram vpravo.

Úspěšnost kandidátů podle pohlaví a SO ORP ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018

(podíl zvolených zastupitelů na počtu kandidátů stejného pohlaví; včetně zastupitelstev městských částí a obvodů)

Muži

Ženy

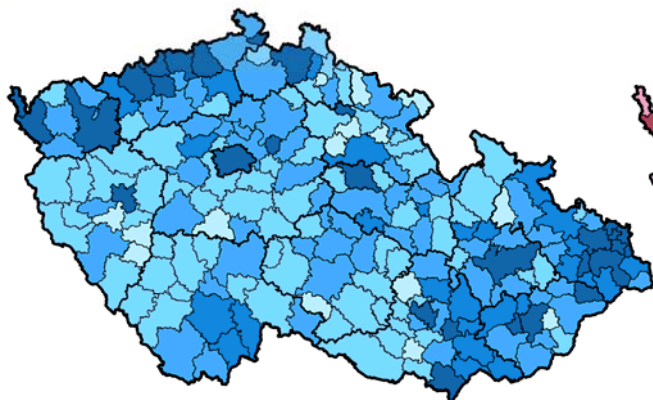

Komunální volby jsou typické vysokým podílem kandidátů bez **politické příslušnosti**. V roce 2018 bylo v kraji jejich zastoupení na všech kandidátech 84%, přitom mezi muži byl podíl bezpartijních kandidátů nižší (83 %) oproti ženám (87 %). Členství v politické straně preferují kandidující muži i ženy nejčastěji v Praze, Brně, na Plzeňsku a dále v regionech ležících v severozápadní a jihovýchodní části republiky (zejména v Karlovarském, Ústeckém a Moravskoslezském kraji), v rámci Pardubického kraje pak ve správním obvodu ORP Pardubice. Pardubicko se podílem kandidátů s příslušností k politické straně mezi muži i ženami řadilo do první patnáctky mezi všemi 206 SO ORP v ČR (zejména díky městu Pardubice a jeho městským obvodům).

Kandidáti s příslušností k politické straně podle pohlaví a SO ORP ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018

(včetně zastupitelstev městských částí a obvodů)

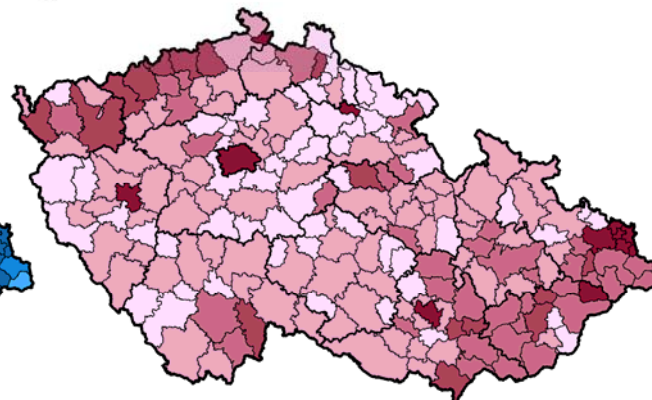
Muži

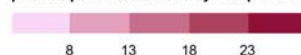
podíl na počtu kandidátů stejného pohlaví (%)

Ženy

podíl na počtu kandidátů stejného pohlaví (%)

Zdroj: ČSÚ

Při bližším pohledu na **okresy** Pardubického kraje zjišťujeme nejvyšší zastoupení žen mezi zvolenými kandidáty na Pardubicku (v roce 2018 téměř 34 %, tj. o 1,5 procentního bodu více oproti krajskému průměru). Rovněž mezi zvolenými zastupiteli je podíl žen v tomto okrese v rámci kraje nejvyšší (31 %, tj. o 2,4 p. b. nad průměrem kraje). Nejméně žen mezi kandidáty i obecními zastupiteli pak nacházíme na Chrudimsku a Orlickoústecku.

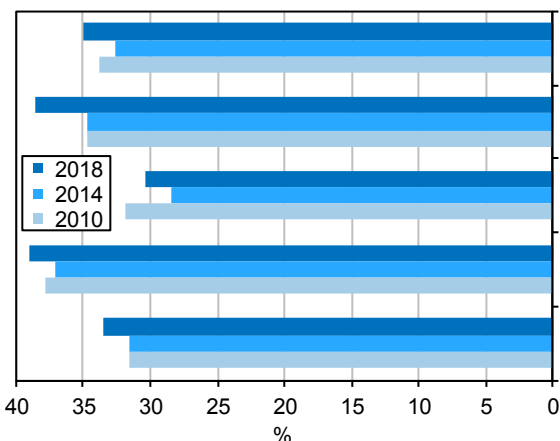
Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a okresů v říjnu 2018

Kraj, okresy	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé			Zvolení zastupitelé/kandidáti (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
Pardubický kraj	12 959	4 173	32,2	4 290	1 220	28,4	33,1	34,9	29,2
Chrudim	2 782	873	31,4	1 007	272	27,0	36,2	38,5	31,2
Pardubice	3 761	1 269	33,7	1 093	337	30,8	29,1	30,3	26,6
Svitavy	2 969	950	32,0	1 098	311	28,3	37,0	39,0	32,7
Ústí nad Orlicí	3 447	1 081	31,4	1 092	300	27,5	31,7	33,5	27,8

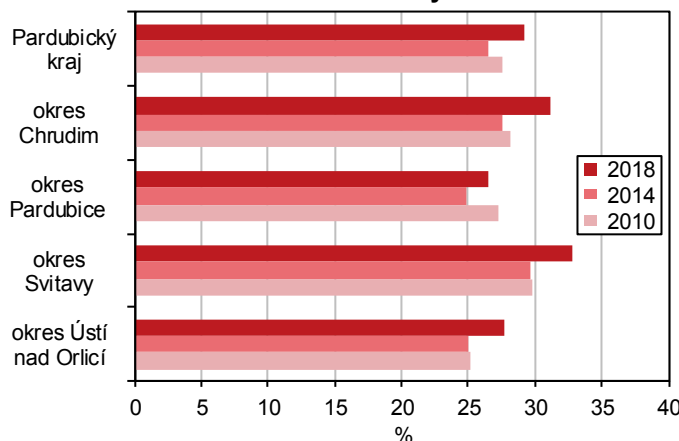
Ve všech okresech kraje byla úspěšnost zvolení (podíl zvolených na kandidujících) u mužů vyšší než u žen (s největší převahou o 7 procentních bodů na Chrudimsku a s nejnižším rozdílem téměř o 4 p. b. na Pardubicku).

Zvolení zastupitelé na počtu kandidátů podle pohlaví a okresů ve volbách do obecních zastupitelstev v Pardubickém kraji

Muži

Ženy

Na úrovni **správních obvodů obcí s rozšířenou působností** (SO ORP) měly ženy při komunálních volbách v roce 2018 nejvyšší (více než třetinové) zastoupení mezi kandidáty na Svitavsku, Pardubicku a Přeloučsku. Přeloučsko spolu se Svitavskem a Holickem se zároveň vyznačuje nejvyšším podílem žen mezi zvolenými zastupiteli. Výrazně podprůměrný podíl žen mezi kandidáty i zastupiteli naopak charakterizuje Českořebovsko. Podle dostupných údajů z února 2019 bylo nejvíce žen mezi zvolenými starosty v obcích na Přeloučsku (43 %), žádná pak na Králicku.

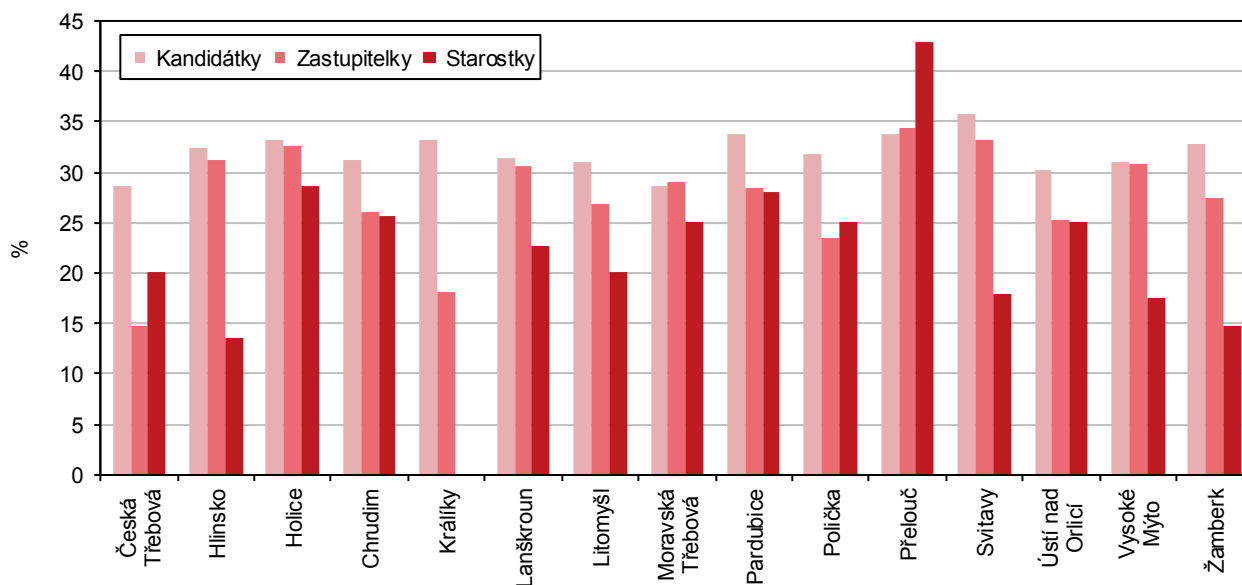
Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a správních obvodů obcí s rozšířenou působností v říjnu 2018

Kraj, SO ORP	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé			Zvolení zastupitelé/ kandidáti (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
Pardubický kraj	12 959	4 173	32,2	4 290	1 220	28,4	33,1	34,9	29,2
Česká Třebová	276	79	28,6	61	9	14,8	22,1	26,4	11,4
Hlinsko	579	187	32,3	196	61	31,1	33,9	34,4	32,6
Holice	405	134	33,1	150	49	32,7	37,0	37,3	36,6
Chrudim	2 203	686	31,1	811	211	26,0	36,8	39,6	30,8
Králiky	310	103	33,2	55	10	18,2	17,7	21,7	9,7
Lanškroun	648	203	31,3	206	63	30,6	31,8	32,1	31,0
Litomyšl	771	239	31,0	329	88	26,7	42,7	45,3	36,8
Moravská Třebová	771	221	28,7	286	83	29,0	37,1	36,9	37,6
Pardubice	2 609	883	33,8	612	174	28,4	23,5	25,4	19,7
Polička	523	166	31,7	208	49	23,6	39,8	44,5	29,5
Přelouč	747	252	33,7	331	114	34,4	44,3	43,8	45,2
Svitavy	904	324	35,8	275	91	33,1	30,4	31,7	28,1
Ústí nad Orlicí	595	180	30,3	174	44	25,3	29,2	31,3	24,4
Vysoké Mýto	853	265	31,1	319	98	30,7	37,4	37,6	37,0
Žamberk	765	251	32,8	277	76	27,4	36,2	39,1	30,3

Ve všech správních obvodech ORP kraje kromě Přeloučska a Moravskotřebovska byla při volbách v roce 2018 úspěšnost zvolení (podíl zvolených na kandidujících) u mužů vyšší než u žen (s největší převahou o 15 procentních bodů na Poličsku a Českořebovsku).

Podíl žen mezi kandidáty, zvolenými zastupiteli a zvolenými starosty ve volbách do obecních zastupitelstev podle SO ORP Pardubického kraje v říjnu 2018

Pramen: ČSÚ, Krajský úřad Pardubického kraje (přehled starostů k 1. 2. 2019)

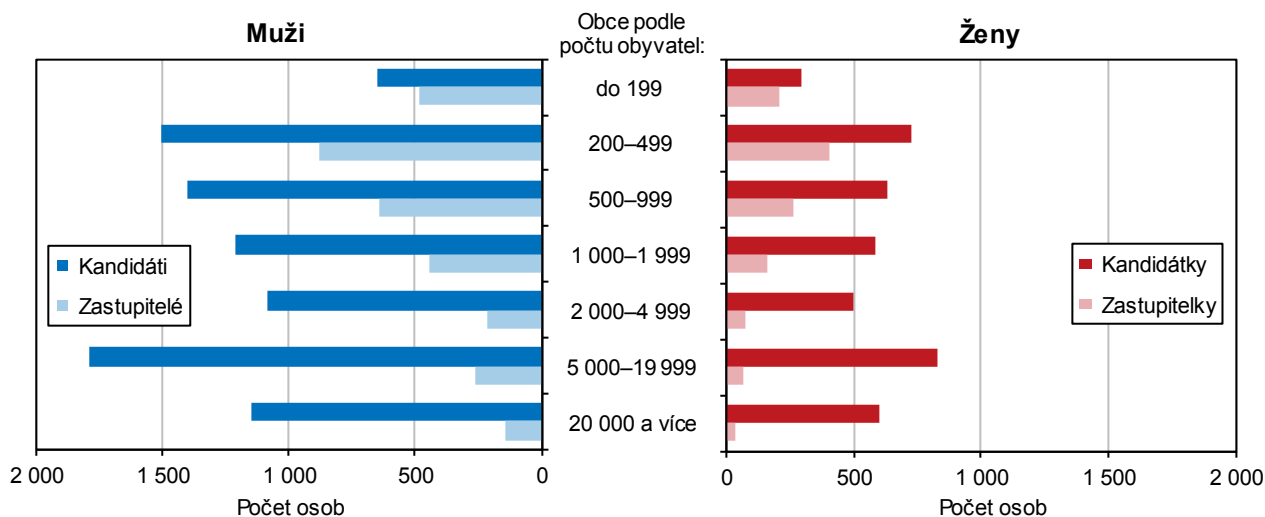
V následující části je věnována pozornost volebním aktivitám mužů a žen z pohledu **velikostních skupin obcí** podle počtu obyvatel. Ve velikostní kategorii s 20 až 49 tis. obyvateli je přítom v kraji zastoupeno pouze město Chrudim a v kategorii s 50 tis. a více obyvateli pouze statutární město Pardubice (u něho jsou v tabulkách zvlášť uvedena i souhrnná data za volby do zastupitelstev osmi městských obvodů).

Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a velikostních skupin obcí v říjnu 2018

	Platní kandidáti			Zvolení zastupitelé			Zvolení zastupitelé/kandidáti (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
Pardubický kraj	12 959	4 173	32,2	4 290	1 220	28,4	33,1	34,9	29,2
v tom podle velikosti obce									
do 199 obyvatel	941	293	31,1	689	207	30,0	73,2	74,4	70,6
200–499 obyvatel	2 233	727	32,6	1 287	405	31,5	57,6	58,6	55,7
500–999 obyvatel	2 030	632	31,1	903	264	29,2	44,5	45,7	41,8
1 000–1 999 obyvatel	1 796	588	32,7	604	159	26,3	33,6	36,8	27,0
2 000–4 999 obyvatel	1 586	501	31,6	295	78	26,4	18,6	20,0	15,6
5 000–19 999 obyvatel	2 625	832	31,7	332	71	21,4	12,6	14,6	8,5
20 000–49 999 obyvatel	216	61	28,2	27	2	7,4	12,5	16,1	3,3
50 000 a více obyvatel	1 532	539	35,2	153	34	22,2	10,0	12,0	6,3
z toho městské obvody	1 021	372	36,4	114	27	23,7	11,2	13,4	7,3

Ženy při komunálních volbách v roce 2018 zaujímaly nejvyšší podíl mezi kandidáty v městských obvodech města Pardubice (36 %), naopak nejméně byly zastoupeny mezi kandidáty v Chrudimi (28 %) a dále v nejmenších obcích. Nejvyšší podíl žen mezi zvolenými zastupiteli je typický pro malé obce do 500 obyvatel (30 a více procent), s rostoucí velikostí obcí se zastoupení žen snižuje, v Chrudimi je dokonce pouze 7%.

Kandidáti a zvolení zastupitelé podle pohlaví a velikostních skupin obcí ve volbách do obecních zastupitelstev v Pardubickém kraji v říjnu 2018

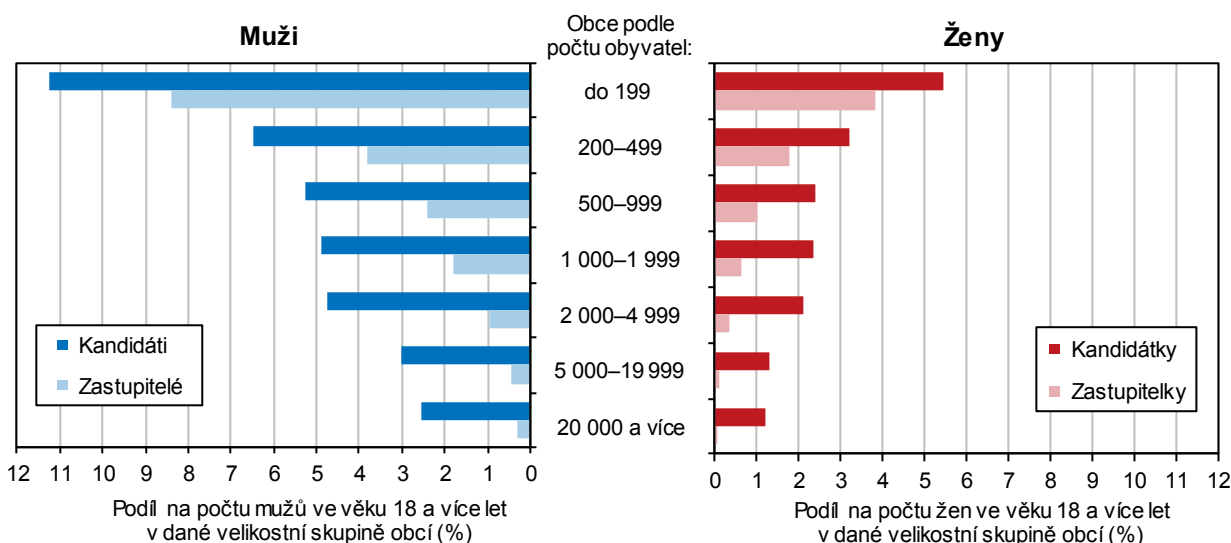

S rostoucí velikostí obcí se zvyšuje počet kandidátů připadajících na jednoho zvoleného zastupitele a klesá tak úspěšnost zvolení (týká se mužů i žen). Jestliže v obcích s méně než 200 obyvateli bylo v kraji v roce 2018 zvoleno 74 % kandidujících mužů a 71 % kandidujících žen, ve všech srovnávaných kategoriích obcí s více než 5 tis. obyvateli nedosáhl podíl zvolených mužů 20 % a podíl zvolených žen 10 % z kandidujících daného pohlaví. Ve všech hodnocených velikostních kategoriích obcí mají muži v kraji vždy vyšší úspěšnost zvolení než ženy (s nejmenším rozdílem o 3 až 4 procentní body v nejmenších obcích do 1 tis. obyvatel až po 13 p. b. v Chrudimi).

Dosud byl hodnocen podíl mužů a žen ve vztahu k celkovému počtu kandidátů či zastupitelů daného pohlaví. Jiný pohled nabízí srovnání se **základem tvořeným počtem obyvatel ve věku 18 a více let** (viz následující grafy a kartogramy). Zatímco v absolutních počtech nacházíme nejvíce kandidátů ve městech s 5 až 20 tis. obyvateli a nejméně kandidátů v nejmenších obcích do 200 obyvatel, po přepočtu na obyvatelstvo starší 18 let podíl kandidujících (i zvolených) mužů i žen s rostoucí velikostí obce postupně klesá.

Jestliže v obcích do 200 obyvatel v roce 2018 v kraji kandidovalo do obecních zastupitelstev 11,3 % z 18letých a starších mužů a 5,4 % z 18letých a starších žen, ve městech s 20 tis. a více obyvateli činily tyto podíly 2,5 % u mužů a 1,2 % u žen. V případě zvolených zastupitelů se tyto hodnoty pohybovaly od 8,4 % u mužů a 3,8 % u žen v nejmenších obcích po pouhých 0,3 % u mužů a 0,1 % u žen v největších městech (viz grafy).

Kandidáti a zvolení zastupitelé podle pohlaví a velikostních skupin obcí ve volbách do obecních zastupitelstev v Pardubickém kraji v říjnu 2018

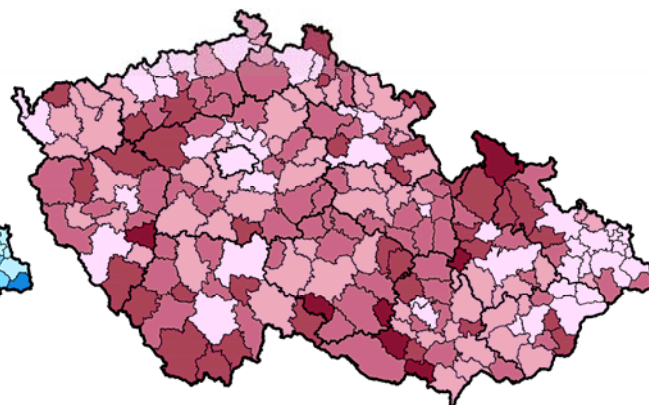
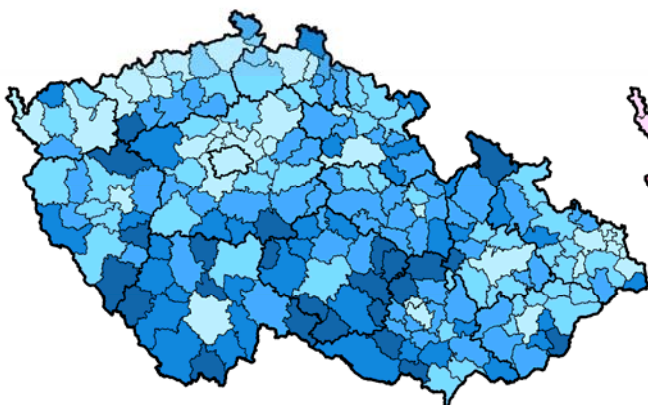
Na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností v kraji připadlo při komunálních volbách v říjnu 2018 nejvíce kandidujících mužů i žen na 1 000 obyvatel daného pohlaví ve věku 18 a více let na Králicku (58 mužů, resp. 29 žen), nejnižší pak na Českořebovsku (27, resp. 10). V celorepublikovém pohledu přitom nacházíme nejvyšší podíly kandidátů-mužů na mužích 18letých a starších nejčastěji v regionech Kraje Vysočina a Jihočeského kraje, u žen kromě Kraje Vysočina rovněž na severu kraje Olomouckého či v kraji Jihomoravském.

Kandidáti podle pohlaví a SO ORP ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2018

(včetně zastupitelstev městských částí a obvodů)

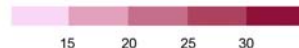
Muži

Ženy

na 1 000 obyvatel stejného pohlaví a věku 18 a více let (k 31. 12. 2018)

na 1 000 obyvatel stejného pohlaví a věku 18 a více let (k 31. 12. 2018)

Zdroj: ČSÚ

10. Dokumenty zaměřené na genderovou problematiku

Česká republika se zavázala prosazovat genderovou rovnost v mnoha mezinárodních dokumentech. Stěžejním strategickým dokumentem zaměřeným na genderovou problematiku v ČR je **Vládní strategie pro rovnost žen a mužů na léta 2014 – 2020**, která tvoří rámec pro uplatňování politiky rovnosti žen a mužů, jakožto jedné z priorit vlády ČR. Strategie reflektuje reálné potřeby institucionálního zabezpečení rovnosti žen a mužů a definuje otázku rovnosti žen a mužů jako celospolečenskou prioritu. Klíčovým poradním orgánem pro otázky spjaté s rovností žen a mužů je Rada vlády pro rovnost žen a mužů.

K hlavním **strategickým oblastem** vymezeným ve Vládní strategii patří:

- institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů,
- vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích,
- rovnost žen a mužů na trhu práce a v podnikání,
- sladování pracovního, soukromého a rodinného života,
- vzdělávání, výzkum a rovnost žen a mužů ve znalostní společnosti,
- důstojnost a integrita žen a mužů,
- rovnost žen a mužů ve vnějších vztazích,
- všední život a životní styl.

Ve vztahu k implementaci Vládní strategie jsou relevantní zejména následující **aktérky a aktéři**:

- ministerstva, další ústřední orgány státní správy,
- zástupci a zástupkyně zaměstnanců a zaměstnankyň,
- Český statistický úřad,
- média,
- gender focal points,
- nestátní neziskové organizace,
- Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů, její výbory a pracovní skupiny,
- zástupci a zástupkyně zaměstnavatelů a zaměstnavatelek, soukromá sféra,
- sekretariát Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů, jejích výborů a pracovních skupin,
- Rada pro výzkum, vývoj a inovace,
- experti a expertky, výzkumní pracovníci a pracovnice, akademický sektor.

Periodickou souhrnnou zprávou podávající informace o vývoji v oblasti rovnosti žen a mužů navazující na Vládní strategii je **Zpráva o rovnosti žen a mužů**. Konkrétní úkoly na poli genderové rovnosti jsou též rozpracovávány do **Akčních plánů**, které mají své samostatné zprávy o naplňování. Za mnohé lze jmenovat Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019–2022, který vláda schválila v květnu letošního roku.

Na **krajské úrovni** specifický dokument zaměřený výhradně na genderovou problematiku zpracován nebyl, nicméně řada krajských dokumentů se této oblasti dotýká. Nejblíže tématu je v současné době připravovaná **Krajská koncepce rodinné politiky** navazující na republikovou. **Koncepce rodinné politiky v ČR** (aktualizovaná verze z května 2019) vychází z cílů prosazovaných Evropskou unií (blaho dítěte, rovnost žen a mužů, sladování rodinného a pracovního života, mezigenerační solidarita) a definuje následující cíle rodinné politiky:

1. Společenské klima má být vůči rodinám všestranně příznivé, bariéry a společenské tlaky mají být minimalizovány. Rodina má požívat zvláštní zákonné ochrany a má být společensky vysoce oceňována, přičemž je nutno posilovat autonomii rodiny;
2. vhodné socioekonomické podmínky mají podporovat dobré fungování rodin a výchovu dětí. Mají se zaměřit na finanční zajištění rodiny, slučitelnost práce a rodiny a služby péče o děti i seniory či jiné závislé osoby a umožnit tak rodinám získat dostatek volného času pro zkvalitňování rodinných vztahů;

3. rodinám se specifickými potřebami má být věnována zvláštní pozornost – zejména neúplným rodinám, rodinám se členem se zdravotním postižením, rodinám se třemi a více dětmi a rodinám nejvíce ohroženým relativní i absolutní chudobou. Mají být přijímána cílená opatření přispívající k rovnému přístupu ke vzdělávání a uplatnění členů těchto rodin na trhu práce i ve společnosti;
4. posilovat vědomí a význam rodinných hodnot, kterými jsou trvalý vztah, vzájemná péče a hodnoty lásky a úcty a podpora významu rodiny ve společnosti;
5. vzhledem k demografickým změnám a stárnutí české společnosti podpořit prostřednictvím navrhovaných opatření v této Konceptci vyšší porodnost.

Pardubický kraj ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí připravuje **krajskou koncepci rodinné politiky** v rámci projektu Koordinace opatření na podporu sladění pracovního a rodinného života na úrovni krajů od ledna roku 2018.

Cílem koncepce je vytvořit rodině jako základnímu společenství podmínky k tomu, aby mohla dobře fungovat. Proto se koncepce zaměřuje na naplnění základních potřeb rodiny, jako jsou stabilita, zázemí a dostatek času pro rodinný život.

Krajskou koncepci rodinné politiky připravuje skupina odborníků („regionální platforma“), kteří zastupují oblasti, které nejvíce ovlivňují život rodiny (práce, sociální systém, veřejná správa, volný čas, vzdělávání, zdravotnictví), ale také z oblasti statistiky a univerzitního prostředí.

V rámci přípravy koncepce bylo uspořádáno několik **kulatých stolů a workshopů** zaměřených na témata:

- vztahy v rodině – ocenění péče a podpora partnerských vztahů,
- návrat do práce po rodičovské dovolené – rozdělení péče v rodině,
- prevence a výchova dětí na školách v oblasti rodičovství a etických a morálních hodnot,
- včasná identifikace problému v rodině a efektivní spolupráce při jeho řešení,
- spolupráce zaměstnavatelů a veřejné správy na místní úrovni.

Na základě získaných informací bude připravena Návrhová část Koncepce krajské rodinné politiky, která bude předložena k projednání Radě Pardubického kraje a následně Zastupitelstvu Pardubického kraje.

Předpokládané hlavní směry, kterými se budou opatření v Návrhové části koncepce ubírat, jsou:

- prevence a včasné řešení problémů v rodině prostřednictvím podpory vzdělávacího systému a volnočasových aktivit,
- sladění pracovního a rodinného života podporou spolupráce samosprávy se zaměstnavateli,
- pomoc rodinám v zátěžových situacích koordinací sociálních a souvisejících služeb,
- podpora místních samospráv při plánování a realizaci rodinné politiky poskytováním poradenství a příkladů dobré praxe.

Tabulková příloha

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018

	Česká republika	Kraj						
		Hl. m. Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
OBYVATELSTVO								
Počet obyvatel k 31. 12.	10 649 800	1 308 632	1 369 332	642 133	584 672	294 896	820 789	442 356
z toho ženy (%)	50,8	51,2	50,6	50,6	50,4	50,6	50,4	50,8
Muži celkem	5 244 194	638 009	676 696	317 268	290 226	145 674	407 395	217 791
ve věku (%):								
0–14 let	16,5	16,6	18,3	16,4	15,9	15,7	16,5	16,9
15–64 let	66,7	67,3	65,9	66,2	66,5	67,1	67,0	66,0
65 a více let	16,7	16,0	15,8	17,5	17,6	17,2	16,4	17,1
Ženy celkem	5 405 606	670 623	692 636	324 865	294 446	149 222	413 394	224 565
ve věku (%):								
0–14 let	15,3	15,0	17,0	15,2	15,0	14,5	15,6	15,6
15–64 let	62,4	63,4	62,4	62,3	62,5	62,8	62,4	61,8
65 a více let	22,4	21,6	20,6	22,5	22,5	22,7	22,0	22,6
Počet žen na 100 mužů	103,1	105,1	102,4	102,4	101,5	102,4	101,5	103,1
ve věku:								
0–14 let	95,1	94,9	95,0	94,9	95,7	94,8	95,5	95,2
15–64 let	96,3	99,0	96,9	96,4	95,3	95,9	94,4	96,5
65 a více let	138,0	141,5	133,7	132,1	130,0	134,9	136,2	136,3
80 a více let	197,4	187,9	196,9	193,2	183,9	190,1	201,5	201,4
Cizinci k 31. 12. (bez azylantů) ¹⁾	564 345	205 595	76 393	21 225	35 381	20 663	37 017	21 364
z toho ženy (%)	43,2	46,0	42,6	41,2	42,8	43,7	35,7	45,4
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)	5,3	15,7	5,6	3,3	6,1	7,0	4,5	4,8
Index stáří ²⁾	123,2	119,6	103,0	127,0	129,7	132,4	120,1	122,6
muži	101,1	96,5	86,0	106,7	110,4	109,8	99,3	101,3
ženy	146,6	143,9	121,0	148,5	149,9	156,3	141,8	145,1
Průměrný věk k 31. 12.	42,3	41,9	41,2	42,7	42,7	42,9	42,0	42,1
muži	40,9	40,5	40,0	41,4	41,5	41,5	40,7	40,7
ženy	43,7	43,3	42,4	43,9	43,9	44,2	43,4	43,5
Živě narození	114 036	15 460	14 776	6 748	6 082	2 755	8 099	4 725
z toho dívky (%)	48,9	48,7	48,7	49,2	48,3	50,3	49,0	49,1
Podíl dětí narozených mimo manželství (%)	48,5	40,7	47,0	50,3	51,6	61,7	63,4	54,2
Průměrný věk matky při narození dítěte	30,8	32,6	31,2	30,3	30,6	29,7	29,4	30,5
při narození prvního dítěte	29,1	31,3	29,2	28,6	28,8	27,8	27,5	28,5
Podíl předmanželských koncepcí ³⁾ (%)	23,9	21,4	24,5	24,6	24,8	28,3	28,7	25,8
Úhrnná plodnost ⁴⁾	1,708	1,563	1,742	1,742	1,696	1,593	1,688	1,749
Úhrnná potratovost ⁵⁾	0,492	0,434	0,490	0,550	0,462	0,558	0,675	0,623
Zemřelí	112 920	12 417	13 687	6 696	6 276	3 491	9 338	4 705
z toho ženy (%)	49,3	51,7	48,8	49,3	49,2	49,7	48,5	48,8
Zemřelí muži	57 273	5 996	7 013	3 398	3 188	1 756	4 813	2 409
z toho ve věku (%):								
60–69 let	22,0	17,9	22,1	21,7	23,6	26,5	25,3	23,7
70–79 let	30,7	29,7	31,7	30,7	31,0	30,6	32,2	30,1
80–89 let	25,5	29,6	25,2	26,5	25,6	21,7	21,2	24,3
90 a více let	7,2	10,6	6,6	7,4	5,9	5,4	4,5	7,4
z toho vybrané příčiny smrti (%):								
novotvary	27,2	27,4	28,2	27,7	28,9	27,2	28,6	27,8
nemoci oběhové soustavy	40,0	39,7	40,4	37,4	38,5	39,5	39,6	40,8
nemoci dýchací soustavy	7,8	7,8	7,1	9,4	6,2	9,0	6,9	7,3
nemoci trávicí soustavy	4,9	4,2	4,1	3,4	4,2	5,6	4,3	4,0
vnější příčiny	6,8	6,5	7,2	7,0	7,2	6,9	7,0	7,2
Zemřelé ženy	55 647	6 421	6 674	3 298	3 088	1 735	4 525	2 296
z toho ve věku (%):								
60–69 let	12,0	10,4	12,0	12,6	11,9	16,0	16,4	13,1
70–79 let	23,5	22,2	23,5	22,5	24,2	26,3	27,7	23,7
80–89 let	37,6	37,9	38,9	37,5	37,5	33,3	32,7	35,9
90 a více let	20,1	23,8	18,7	19,6	19,1	16,4	15,7	20,4
z toho vybrané příčiny smrti (%):								
novotvary	22,8	25,9	22,4	24,0	24,3	24,4	24,3	22,7
nemoci oběhové soustavy	46,5	44,0	47,6	41,7	41,9	41,7	44,9	47,7
nemoci dýchací soustavy	6,9	7,0	6,5	9,2	6,0	8,1	6,6	7,2
nemoci trávicí soustavy	3,8	3,1	3,6	3,5	3,4	4,1	3,9	3,3
vnější příčiny	3,5	3,4	3,6	3,6	4,1	3,5	3,2	3,6

Králové- hradecký	Kraj						
	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olo- moucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
551 021	520 316	509 274	1 187 667	632 492	582 921	1 203 299	OBYVATELSTVO
50,7	50,4	50,3	51,0	51,0	51,0	50,9	Počet obyvatel k 31. 12.
271 591	257 948	253 061	582 516	309 620	285 883	590 516	z toho ženy (%)
							Muži celkem
							ve věku (%):
16,2	16,3	15,9	16,6	16,2	15,8	16,0	0–14 let
65,6	66,6	66,8	66,8	66,7	67,3	67,7	15–64 let
18,2	17,1	17,3	16,6	17,1	16,9	16,4	65 a více let
279 430	262 368	256 213	605 151	322 872	297 038	612 783	Ženy celkem
							ve věku (%):
14,9	15,3	15,0	15,3	14,9	14,4	14,5	0–14 let
61,0	62,0	62,1	62,1	61,9	62,0	62,7	15–64 let
24,0	22,7	22,9	22,6	23,2	23,6	22,8	65 a více let
102,9	101,7	101,2	103,9	104,3	103,9	103,8	Počet žen na 100 mužů
							ve věku:
95,0	95,3	95,0	95,5	95,8	94,6	94,5	0–14 let
95,7	94,8	94,2	96,6	96,8	95,7	96,1	15–64 let
135,8	134,8	134,2	141,5	141,6	145,0	144,4	65 a více let
188,1	193,9	193,5	206,0	205,4	215,0	203,2	80 a více let
16 654	17 575	10 648	50 351	12 302	10 255	27 987	Cizinci k 31. 12. (bez azylantů) ¹⁾
42,4	41,1	41,8	43,0	41,7	40,5	38,1	z toho ženy (%)
3,0	3,4	2,1	4,2	1,9	1,8	2,3	Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)
136,3	126,5	130,4	123,6	130,2	134,8	128,9	Index stáří ²⁾
112,7	105,2	108,6	100,1	105,5	107,1	102,6	muži
161,2	148,8	153,3	148,2	155,9	164,1	156,6	ženy
43,1	42,4	42,8	42,4	42,8	43,1	42,7	Průměrný věk k 31. 12.
41,6	41,0	41,4	40,9	41,2	41,4	41,1	muži
44,5	43,8	44,1	43,8	44,3	44,7	44,2	ženy
5 677	5 526	5 430	13 594	6 699	6 078	12 387	Živě narození
49,6	49,4	48,4	49,1	49,4	49,4	48,1	z toho dívky (%)
49,8	48,9	43,4	43,8	49,8	42,3	51,9	Podíl dětí narozených mimo manželství (%)
30,6	30,6	30,6	31,1	30,7	30,9	30,1	Průměrný věk matky při narození dítěte
28,6	28,5	28,6	29,4	28,9	29,1	28,3	při narození prvního dítěte
24,3	22,7	24,6	22,3	25,2	22,9	24,4	Podíl předmanželských koncepcí ³⁾ (%)
1,739	1,742	1,750	1,763	1,725	1,702	1,676	Úhrnná plodnost ⁴⁾
0,497	0,416	0,428	0,418	0,485	0,465	0,497	Úhrnná potratovost ⁵⁾
6 024	5 528	5 277	12 542	6 952	6 338	13 649	Zemřelí
50,3	49,4	48,2	49,5	48,5	48,6	48,8	z toho ženy (%)
2 996	2 797	2 736	6 339	3 579	3 259	6 994	Zemřelí muži
							z toho ve věku (%):
20,6	22,3	19,0	20,4	21,7	22,1	23,9	60–69 let
31,9	27,4	31,7	30,7	28,9	29,7	31,1	70–79 let
27,1	28,2	28,5	25,9	25,2	25,7	22,6	80–89 let
8,4	7,5	7,9	8,1	8,0	7,1	5,4	90 a více let
							z toho vybrané příčiny smrti (%):
27,0	27,0	27,8	27,4	24,4	24,9	25,8	novotvary
43,7	39,0	41,0	39,2	41,4	39,5	40,9	nemoci oběhové soustavy
7,4	9,2	8,1	7,8	8,4	8,1	8,2	nemoci dýchací soustavy
4,4	5,4	4,5	6,0	5,8	6,1	6,5	nemoci trávicí soustavy
5,1	6,5	5,8	6,8	8,1	7,5	6,2	vnější příčiny
3 028	2 731	2 541	6 203	3 373	3 079	6 655	Zemřelé ženy
							z toho ve věku (%):
10,6	11,4	9,3	10,4	11,0	10,9	12,9	60–69 let
21,7	22,8	21,5	21,9	22,8	21,7	26,1	70–79 let
40,5	39,8	41,5	38,4	38,0	40,2	35,9	80–89 let
21,7	20,2	21,8	23,1	21,1	20,5	17,7	90 a více let
							z toho vybrané příčiny smrti (%):
21,2	22,8	20,8	22,0	21,1	21,0	21,9	novotvary
48,9	47,2	49,6	47,9	49,8	48,1	47,8	nemoci oběhové soustavy
7,8	6,6	5,8	6,9	7,4	6,2	6,3	nemoci dýchací soustavy
3,4	3,3	3,1	3,8	3,9	4,6	5,0	nemoci trávicí soustavy
3,3	3,0	3,5	3,5	4,4	4,2	2,9	vnější příčiny

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018

	Česká republika	Kraj						
		Hl. m. Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Přirozený přírůstek	1 116	3 043	1 089	52	-194	-736	-1 239	20
muži	983	1 936	566	29	-46	-388	-679	-4
ženy	133	1 107	523	23	-148	-348	-560	24
Naděje dožití při narození (2017–2018)								
muži	76,0	78,3	76,1	76,3	76,2	74,5	74,2	75,4
ženy	81,9	83,0	81,6	82,0	81,6	79,9	80,0	81,7
Naděje dožití ve věku 45 let (2017–2018)								
muži	32,6	34,4	32,6	33,1	32,9	31,6	31,1	32,3
ženy	37,7	38,6	37,4	37,9	37,7	36,1	36,1	37,5
Naděje dožití ve věku 65 let (2017–2018)								
muži	16,1	17,3	15,8	16,2	16,2	15,5	15,1	15,8
ženy	19,7	20,3	19,3	19,7	19,5	18,5	18,5	19,4
Sňatky podle bydliště ženicha	54 470	6 549	6 656	3 407	3 034	1 631	4 299	2 265
z toho podle rodinného stavu snoubenců (%):								
svobodný ženich	75,9	76,8	74,1	76,1	74,9	70,0	68,3	71,5
svobodná nevěsta	76,4	80,4	74,3	76,1	74,4	70,8	68,2	73,0
oba svobodní	67,2	69,5	64,7	67,5	65,5	59,5	57,4	62,1
v tom podle rozdílu ve věku snoubenců (%):								
starší ženich	67,7	68,7	67,6	67,7	66,1	69,2	67,9	65,7
starší nevěsta	21,8	20,0	22,1	21,9	23,8	22,1	23,4	23,1
oba stejného věku	10,5	11,3	10,3	10,4	10,1	8,6	8,7	11,2
Podíl ženichů jiného státního občanství (%)	5,9	12,4	5,5	4,4	5,9	5,6	4,6	5,6
Podíl nevěst jiného státního občanství (%)	4,9	10,8	5,9	3,6	5,0	5,9	3,6	4,2
Průměrný věk při prvním sňatku								
ženichové	32,5	33,5	32,7	32,2	32,3	33,1	33,2	32,8
nevěsty	29,9	31,1	30,0	29,4	29,6	30,3	30,4	30,4
Sňatky podle bydliště nevěsty	54 470	6 377	6 641	3 403	3 024	1 608	4 266	2 297
Rozvody	24 313	2 798	3 397	1 439	1 386	678	2 106	1 000
z toho podle pořadí rozvodu (%):								
první rozvod muže	80,9	79,1	78,7	79,4	81,3	77,0	78,7	78,0
první rozvod ženy	81,3	82,9	79,7	79,6	81,6	77,7	77,3	78,6
v tom podle počtu let trvání manželství (%):								
do 1 roku	4,6	4,4	4,6	5,6	6,2	5,8	3,9	4,5
2–4 roky	12,7	13,2	13,8	14,1	13,3	16,5	11,8	13,8
5–14 let	39,6	44,1	39,7	39,3	40,6	38,1	43,4	39,2
15 a více let	43,2	38,3	41,9	40,9	39,9	39,7	40,8	42,5
Podíl rozvodů s nezletilými dětmi (%)	58,4	52,3	60,9	59,3	58,7	50,3	61,0	59,8
Průměrný věk při prvním rozvodu								
muži	43,2	43,7	42,9	42,7	42,4	43,2	43,0	42,9
ženy	40,6	41,2	40,3	40,1	39,9	40,5	40,2	40,3
Stěhování v rámci kraje	247 414	.	23 095	11 925	10 433	5 642	17 729	7 384
z toho ženy (%)	52,9	.	53,3	53,1	53,0	52,6	53,2	54,1
Přistěhovalí do kraje	58 148	40 503	31 078	6 697	7 959	3 553	8 373	5 560
z toho ženy (%)	40,5	47,8	49,3	44,9	45,0	46,8	46,4	47,0
Vystěhovalí z kraje	19 519	29 427	15 630	4 812	3 909	3 607	7 425	4 524
z toho ženy (%)	42,6	50,3	50,5	48,7	50,1	49,0	49,6	51,5
Přírůstek/úbytek stěhováním	38 629	11 076	15 448	1 885	4 050	-54	948	1 036
muži	23 420	6 523	8 028	1 226	2 428	50	750	754
z toho s cizinou	23 420	7 073	3 556	1 338	2 025	410	1 284	1 015
ženy	15 209	4 553	7 420	659	1 622	-104	198	282
z toho s cizinou	15 209	5 461	2 121	659	1 376	396	678	620
Celkový přírůstek/úbytek	39 745	14 119	16 537	1 937	3 856	-790	-291	1 056
muži	24 403	8 459	8 594	1 255	2 382	-338	71	750
ženy	15 342	5 660	7 943	682	1 474	-452	-362	306
Na 1 000 obyvatel:								
živě narození (‰)	10,7	11,9	10,9	10,5	10,4	9,3	9,9	10,7
zemřelí (‰)	10,6	9,5	10,1	10,4	10,8	11,8	11,4	10,7
přirozený přírůstek/úbytek (‰)	0,1	2,3	0,8	0,1	-0,3	-2,5	-1,5	0,0
přistěhovalí (‰)	5,5	31,1	22,8	10,4	13,7	12,0	10,2	12,6
vystěhovalí (‰)	1,8	22,6	11,5	7,5	6,7	12,2	9,0	10,2
přírůstek/úbytek stěhováním (‰)	3,6	8,5	11,4	2,9	7,0	-0,2	1,2	2,3
celkový přírůstek/úbytek (‰)	3,7	10,9	12,2	3,0	6,6	-2,7	-0,4	2,4
sňatky (‰)	5,1	5,0	4,9	5,3	5,2	5,5	5,2	5,1
rozvody (‰)	2,3	2,2	2,5	2,2	2,4	2,3	2,6	2,3

Králové- hradecký	Kraj						
	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olo- moucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
-347	-2	153	1 052	-253	-260	-1 262	Přirozený přírůstek
-132	-1	65	580	-191	-182	-570	muži
-215	-1	88	472	-62	-78	-692	ženy
77,2	76,5	76,9	76,3	75,6	75,8	74,5	Naděje dožití při narození (2017–2018)
82,6	82,3	83,0	82,7	81,9	82,4	81,1	muži
33,6	33,0	33,4	32,9	32,3	32,5	31,3	ženy
38,4	38,0	38,7	38,5	37,9	38,3	37,1	Naděje dožití ve věku 45 let (2017–2018)
16,7	16,5	16,5	16,3	16,1	16,2	15,4	muži
20,1	19,8	20,3	20,3	19,9	20,1	19,2	ženy
2 791	2 648	2 689	6 156	3 204	2 856	6 285	Naděje dožití ve věku 65 let (2017–2018)
75,4	77,3	80,6	78,8	78,0	82,6	75,8	Sňatky podle bydliště ženicha
76,1	77,1	79,6	79,5	77,9	82,3	75,5	z toho podle rodinného stavu snoubenců (%):
66,7	69,3	72,9	70,5	70,3	75,2	67,0	svobodný ženich
68,1	66,6	68,1	67,4	69,0	68,9	66,9	svobodná nevěsta
21,1	22,5	21,0	22,4	19,6	20,4	22,0	oba svobodní
10,7	11,0	10,9	10,2	11,4	10,6	11,1	v tom podle rozdílu ve věku snoubenců (%):
3,5	3,7	3,1	6,3	4,2	5,4	4,9	starší ženich
3,4	4,0	3,3	4,6	2,8	3,4	3,4	starší nevěsta
29,6	29,1	28,7	29,7	29,4	29,3	29,6	oba stejného věku
2 836	2 695	2 742	6 123	3 202	2 893	6 363	Podíl ženichů jiného státního občanství (%)
1 273	1 120	1 064	2 684	1 417	1 285	2 666	Podíl nevěst jiného státního občanství (%)
79,6	82,1	86,1	84,2	83,1	86,2	81,3	Průměrný věk při prvním sňatku
78,2	82,9	85,1	84,1	84,0	84,5	81,3	ženichové
5,4	5,5	4,6	3,8	4,1	3,9	4,1	nevěsty
13,7	11,6	11,4	12,9	9,9	10,6	11,6	Sňatky podle bydliště nevěsty
39,0	38,3	36,8	38,2	38,9	37,0	36,7	Rozvody
41,8	44,6	47,2	45,1	47,1	48,5	47,6	z toho podle pořadí rozvodu (%):
61,7	59,9	59,0	59,0	59,3	59,1	56,3	první rozvod muže
42,9	42,5	43,1	43,5	43,8	43,9	43,3	první rozvod ženy
40,4	40,2	40,6	40,9	41,0	41,1	40,9	v tom podle počtu let trvání manželství (%):
8 975	8 398	6 520	18 799	10 537	7 843	20 360	do 1 roku
53,3	54,1	54,7	52,9	53,9	53,8	53,0	2–4 roky
5 340	6 539	4 460	12 649	4 867	4 230	6 114	5–14 let
47,9	45,1	47,0	48,7	49,0	46,6	45,0	15 a více let
5 061	4 558	4 255	9 241	5 300	4 105	7 439	Podíl rozvodů s nezletilými dětmi (%)
50,8	50,8	51,2	49,1	51,7	52,0	51,3	Průměrný věk při prvním rozvodu
279	1 981	205	3 408	-433	125	-1 325	muži
293	1 345	285	1 784	-77	288	-257	ženy
731	1 407	766	1 702	494	676	943	Stěhování v rámci kraje
-14	636	-80	1 624	-356	-163	-1 068	z toho ženy (%)
391	733	386	1 513	218	272	385	Přistěhovalí do kraje
-68	1 979	358	4 460	-686	-135	-2 587	z toho ženy (%)
161	1 344	350	2 364	-268	106	-827	Vystěhovalí z kraje
-229	635	8	2 096	-418	-241	-1 760	z toho ženy (%)
10,3	10,6	10,7	11,5	10,6	10,4	10,3	Přírůstek/úbytek stěhováním
10,9	10,6	10,4	10,6	11,0	10,9	11,3	muži
-0,6	-0,0	0,3	0,9	-0,4	-0,4	-1,0	ženy
9,7	12,6	8,8	10,7	7,7	7,3	5,1	z toho s cizinou
9,2	8,8	8,4	7,8	8,4	7,0	6,2	ženy
0,5	3,8	0,4	2,9	-0,7	0,2	-1,1	z toho s cizinou
-0,1	3,8	0,7	3,8	-1,1	-0,2	-2,1	ženy
5,1	5,1	5,3	5,2	5,1	4,9	5,2	Celkový přírůstek/úbytek
2,3	2,2	2,1	2,3	2,2	2,2	2,2	muži
							ženy
							Na 1 000 obyvatel:
							živě narození (‰)
							zemřelí (‰)
							přirozený přírůstek/úbytek (‰)
							přistěhovalí (‰)
							vystěhovalí (‰)
							přírůstek/úbytek stěhováním (‰)
							celkový přírůstek/úbytek (‰)
							sňatky (‰)
							rozvody (‰)

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018

	Česká republika	Kraj						
		Hl. m. Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
OBYVATELSTVO podle SLDB 2011								
Počet obyvatel s obvyklým pobytem	10 436 560	1 268 796	1 289 211	628 336	570 401	295 595	808 961	432 439
z toho ženy (%)	51,0	51,6	50,6	50,9	50,5	50,8	50,9	51,1
Muži podle způsobu bydlení:								
v bytech	4 941 424	581 177	613 990	301 410	270 582	138 333	382 382	204 652
mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců	57 701	7 161	9 986	3 316	4 460	2 373	5 055	2 850
v zařízeních	110 641	25 400	13 276	3 570	7 095	4 777	10 016	4 035
Ženy podle způsobu bydlení:								
v bytech	5 203 537	632 929	635 049	313 169	280 540	145 948	402 055	216 173
mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců	39 442	4 837	7 851	2 573	3 208	1 911	2 933	2 229
v zařízeních	83 815	17 292	9 059	4 298	4 516	2 253	6 520	2 500
Muži celkem	5 109 766	613 738	637 252	308 296	282 137	145 483	397 453	211 537
z toho podle rodinného stavu (%):								
svobodní	44,8	46,5	44,0	44,0	44,0	46,2	46,0	45,2
ženatí	43,3	40,7	44,2	44,3	43,7	39,0	40,0	41,7
rozvedení	9,1	9,3	9,1	8,9	9,4	11,9	11,0	10,4
ovdovělí	2,5	2,2	2,4	2,6	2,6	2,5	2,6	2,5
Ženy celkem	5 326 794	655 058	651 959	320 040	288 264	150 112	411 508	220 902
z toho podle rodinného stavu (%):								
svobodné	35,2	38,2	34,8	34,4	34,0	36,2	36,2	35,7
vdané	41,3	37,4	42,7	42,7	42,4	37,7	38,3	39,7
rozvedené	11,4	13,3	10,7	10,7	11,3	14,5	13,4	12,9
ovdovělé	11,9	10,4	11,7	12,1	12,2	11,4	12,0	11,5
Ženy ve věku 15 a více let	4 601 815	580 180	555 094	275 560	249 531	129 645	352 173	189 388
z toho s počtem všech živě narozených dětí (%):								
0	21,7	29,0	20,5	20,5	20,3	19,1	18,7	20,2
1	18,1	23,3	19,0	16,6	19,0	20,2	19,9	18,4
2	40,8	33,6	43,2	43,0	43,0	38,5	40,5	41,4
3 a více	15,5	7,4	13,7	16,5	13,7	17,2	16,8	15,9
Věřící (z počtu osob s uvedeným vztahem k víře, %)								
muži	34,3	31,0	23,8	36,4	25,7	21,9	16,7	20,6
ženy	40,6	36,2	28,8	43,9	31,0	26,7	20,3	25,7
Rodáci ⁶⁾ (%)								
muži	49,5	51,6	41,9	47,4	47,2	40,8	44,7	46,0
ženy	44,8	49,9	37,5	40,8	42,6	36,9	40,9	40,8
Vyjíždějící do zaměstnání z obce bydliště (% ze zaměstnaných osob daného pohlaví)								
muži	40,0	7,6	55,6	42,3	43,1	42,3	43,8	38,8
ženy	38,9	4,8	60,4	41,9	42,4	41,0	40,2	36,7
DOMÁCNOSTI podle SLDB 2011								
Hospodařící domácnosti celkem	4 375 122	579 509	523 045	262 692	242 397	128 904	352 346	183 299
z toho typ domácnosti (%):								
úplné rodiny – sezdaná soužití	42,5	32,9	44,6	44,4	42,9	36,4	38,2	40,8
úplné rodiny – nesezdaná soužití	5,4	5,7	5,6	5,1	5,8	6,3	6,4	6,2
neúplné rodiny – v čele muž	2,4	2,4	2,6	2,5	2,4	2,8	2,6	2,6
neúplné rodiny – v čele žena	10,6	10,8	10,2	10,3	9,8	11,8	11,4	10,8
domácnosti jednotlivců – muži	14,6	17,4	14,1	14,7	15,1	16,3	16,2	15,0
domácnosti jednotlivců – ženy	17,9	21,6	16,3	17,4	17,6	18,9	18,6	18,3
z celku hospodařící domácnosti jednotlivců	1 422 147	225 802	158 918	84 195	79 334	45 345	122 615	60 916
muži	637 688	100 850	73 792	38 563	36 623	21 025	57 055	27 426
v tom podle způsobu bydlení (%)								
samostatně v bytě	82,2	83,3	78,0	83,7	80,3	79,9	82,5	81,5
v bytě spolu s další domácností mimo byty (bez zařízení)	14,5	13,1	17,5	12,9	15,2	16,3	14,0	15,4
mimo byty (bez zařízení)	3,3	3,5	4,5	3,4	4,5	3,8	3,5	3,2
ženy	784 459	124 952	85 126	45 632	42 711	24 320	65 560	33 490
v tom podle způsobu bydlení (%)								
samostatně v bytě	88,0	88,9	84,4	88,2	87,7	87,1	89,0	87,9
v bytě spolu s další domácností mimo byty (bez zařízení)	10,5	9,2	13,3	9,8	10,4	10,8	9,8	10,5
mimo byty (bez zařízení)	1,5	1,9	2,3	2,0	1,9	2,0	1,2	1,6

Kraj							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olo- moucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
							OBYVATELSTVO podle SLDB 2011
547 916	511 627	505 565	1 163 508	628 427	579 944	1 205 834	Počet obyvatel s obvyklým pobytem
50,9	50,7	50,5	51,2	51,4	51,3	51,4	z toho ženy (%)
							Muži podle způsobu bydlení:
261 205	245 065	245 172	552 493	297 678	277 131	570 154	v bytech
2 534	1 954	1 741	5 435	2 969	2 240	5 627	mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců
5 228	5 291	3 283	9 954	4 879	3 129	10 708	v zařízeních
							Ženy podle způsobu bydlení:
273 000	253 678	250 879	584 187	316 180	291 990	607 760	v bytech
1 792	1 284	1 093	3 477	1 962	1 307	2 985	mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců
4 157	4 355	3 397	7 962	4 759	4 147	8 600	v zařízeních
268 967	252 310	250 196	567 882	305 526	282 500	586 489	Muži celkem
							z toho podle rodinného stavu (%):
43,5	44,0	44,2	44,9	44,4	44,2	44,6	svobodní
44,3	44,7	46,0	44,4	44,1	45,6	43,2	ženatí
9,4	8,4	7,1	8,1	8,8	7,6	9,5	rozvedení
2,6	2,6	2,5	2,4	2,5	2,4	2,6	ovdovělí
278 949	259 317	255 369	595 626	322 901	297 444	619 345	Ženy celkem
							z toho podle rodinného stavu (%):
33,9	34,3	34,0	35,2	35,0	34,0	34,8	svobodné
42,5	43,3	45,0	42,2	41,9	43,4	40,8	vdané
11,3	10,1	8,5	10,5	10,8	9,5	11,7	rozvedené
12,2	12,1	12,4	12,1	12,2	13,0	12,6	ovdovělé
240 649	222 989	219 448	516 337	278 711	257 480	534 630	Ženy ve věku 15 a více let
							z toho s počtem všech živě narozených dětí (%):
19,8	20,5	20,6	23,0	21,0	21,5	20,4	0
16,7	15,3	12,8	17,6	15,8	14,5	17,4	1
44,1	43,0	42,3	39,8	41,7	42,0	41,4	2
15,8	17,8	21,0	16,3	18,3	19,0	17,5	3 a více
							Věřící (z počtu osob s uvedeným vztahem k víře, %)
27,3	32,8	49,6	45,7	38,8	58,2	42,3	muži
33,3	39,3	56,8	53,7	46,4	65,9	50,0	ženy
							Rodáci ⁶⁾ (%)
49,0	50,4	55,8	53,3	51,5	56,2	53,4	muži
42,4	43,9	46,4	49,3	45,0	49,9	49,6	ženy
							Vyjíždějící do zaměstnání z obce bydliště (% ze zaměstnaných osob daného pohlaví)
41,2	44,6	44,5	40,3	43,7	46,7	43,8	muži
42,3	44,5	44,5	40,9	43,3	46,4	38,8	ženy
							DOMÁCNOSTI podle SLDB 2011
228 256	207 396	198 504	473 520	257 964	229 682	507 608	Hospodařící domácnosti celkem
							z toho typ domácnosti (%):
45,0	47,0	50,0	44,4	45,5	48,4	43,3	úplné rodiny – sezdaná soužití
5,4	5,3	4,4	4,9	5,2	4,4	5,3	úplné rodiny – nesezdaná soužití
2,5	2,4	2,3	2,3	2,4	2,3	2,4	neúplné rodiny – v čele muž
10,0	9,8	9,4	10,8	10,7	10,6	11,1	neúplné rodiny – v čele žena
13,8	13,3	12,7	13,6	13,1	12,2	14,2	domácnosti jednotlivců – muži
17,8	17,0	15,9	17,1	17,5	16,7	18,0	domácnosti jednotlivců – ženy
72 208	62 789	56 688	145 117	78 801	66 330	163 089	z celku hospodařící domácnosti jednotlivců
31 501	27 601	25 141	64 304	33 759	28 086	71 962	muži
							v tom podle způsobu bydlení (%)
82,4	83,2	84,2	81,4	82,9	84,0	84,3	samostatně v bytě
14,6	14,3	13,0	15,4	14,4	13,5	13,5	v bytě spolu s další domácností
3,0	2,5	2,7	3,2	2,7	2,5	2,2	mimo byty (bez zařízení)
40 707	35 188	31 547	80 813	45 042	38 244	91 127	ženy
							v tom podle způsobu bydlení (%)
88,5	88,6	89,1	87,1	88,6	88,3	88,9	samostatně v bytě
10,1	10,3	9,8	11,6	10,2	10,7	10,2	v bytě spolu s další domácností
1,4	1,2	1,1	1,3	1,2	1,0	0,9	mimo byty (bez zařízení)

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018

	Česká republika	Kraj						
		Hl. m. Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
VZDĚLÁNÍ								
(Výběrové šetření pracovních sil)								
Nejvyšší ukončené vzdělání mužů 15+ (vybrané kódy ISCED, %)								
základní vzdělání a bez vzdělání	10,5	6,9	9,2	10,0	9,0	16,8	16,3	13,5
střední bez maturity	39,2	19,6	40,2	44,8	44,8	43,8	42,9	42,9
střední s maturitou	31,1	33,1	32,5	30,7	30,0	27,9	30,6	29,3
vysokoškolské	19,1	40,4	18,0	14,5	16,2	11,5	10,2	14,2
Nejvyšší ukončené vzdělání žen 15+ (vybrané kódy ISCED, %)								
základní vzdělání a bez vzdělání	16,6	8,7	16,7	17,4	16,5	21,3	24,2	19,3
střední bez maturity	26,2	13,8	25,6	28,6	28,2	29,8	28,4	29,6
střední s maturitou	37,5	41,0	39,3	37,2	37,5	35,7	35,2	35,8
vysokoškolské	19,6	36,4	18,4	16,8	17,8	13,3	12,2	15,3
VZDĚLÁVÁNÍ⁷⁾ (Pramen: MŠMT)								
Podíl dívek/žen na počtu žáků a studentů (%)								
středních škol	49,5	49,8	49,2	48,5	49,7	51,0	49,8	49,9
v tom podle oborů vzdělání:								
obory gymnázií	57,3	54,3	55,3	58,4	57,3	55,3	57,5	58,6
obory odborného vzdělání (bez nástavbového studia)	46,1	46,8	46,6	44,5	46,8	48,8	46,9	46,7
obory nástavbového studia	45,5	49,9	42,2	42,5	44,3	56,0	53,7	50,8
vyšších odborných škol	73,0	71,1	77,5	49,2	67,3	82,7	77,5	67,0
vysokých škol s místem výuky v kraji	55,9	53,7	52,6	62,0	55,2	63,5	66,4	55,1
vysokých škol s trvalým bydlištěm v kraji	55,9	53,5	57,0	56,8	57,6	55,8	57,7	57,5
v tom podle typu studijního programu:								
bakalářský	55,1	53,0	55,7	56,5	57,0	55,0	56,6	57,0
magisterský včetně navazujícího magisterského	59,6	56,5	61,6	59,5	62,2	60,0	62,4	62,3
doktorský	44,6	46,7	46,5	47,0	41,8	32,5	38,8	38,2
základních uměleckých škol	69,9	66,5	69,9	67,7	70,0	69,1	71,2	72,3
Podíl žen na počtu učitelů (%)								
mateřských škol	99,4	98,7	99,5	99,6	99,4	99,5	99,6	99,8
základních škol	84,5	83,6	86,7	83,7	85,6	83,6	84,9	84,8
středních škol	60,2	61,5	61,4	57,8	61,0	62,2	60,2	57,4
vyšších odborných škol	66,0	60,8	63,8	59,9	66,0	74,4	74,1	63,2
EKONOMICKÁ AKTIVITA (EA)								
(Výběrové šetření pracovních sil)								
Míra EA mužů celkem 15+								
z toho ve věku:	68,7	73,8	69,5	68,0	68,5	69,1	66,5	67,0
20–24 let	59,7	46,7	54,0	65,2	58,4	57,3	68,3	62,6
25–29 let	92,9	91,0	94,6	93,9	92,8	87,0	90,2	94,9
30–34 let	97,5	99,4	97,7	98,8	96,4	99,5	97,0	97,3
55–59 let	90,6	98,1	92,5	91,2	93,0	93,2	83,9	87,8
60–64 let	60,9	78,5	62,3	62,1	61,5	60,9	53,3	58,9
Míra EA žen celkem 15+								
z toho ve věku:	52,8	57,3	55,0	51,0	52,6	55,5	49,6	49,2
20–24 let	45,4	39,1	56,0	34,6	43,3	42,9	51,1	51,5
25–29 let	69,9	73,8	69,5	69,3	63,4	72,8	60,9	64,7
30–34 let	65,5	70,9	69,1	58,3	67,8	69,8	64,5	60,6
55–59 let	84,9	90,0	85,8	89,0	82,3	89,7	69,8	78,7
60–64 let	34,4	52,5	37,3	23,8	34,0	39,6	31,2	34,7
Míra EA mužů podle vzdělání								
základní vzdělání a bez vzdělání	28,0	27,3	24,3	25,5	26,3	42,6	41,1	32,0
střední bez maturity	69,0	69,5	69,0	70,4	70,7	74,6	68,0	69,5
střední s maturitou	74,0	74,8	73,2	73,3	72,1	73,9	75,1	74,1
vysokoškolské	81,9	83,0	87,2	78,8	79,4	75,4	75,0	77,3
Míra EA žen podle vzdělání								
základní vzdělání a bez vzdělání	16,5	18,2	15,6	15,0	21,2	25,1	22,2	15,9
střední bez maturity	53,1	49,3	53,7	53,8	54,2	58,2	51,7	51,8
střední s maturitou	58,3	55,8	61,9	56,4	56,2	63,2	58,6	55,9
vysokoškolské	72,5	71,5	77,6	71,6	71,8	77,9	73,3	70,8

Králové- hradecký	Pardu- bický	Kraj					Moravsko- slezský	
		Vysočina	Jiho- moravský	Olo- moucký	Zlínský			
								VZDĚLÁNÍ
								(Výběrové šetření pracovních sil)
								Nejvyšší ukončené vzdělání mužů 15+
								(vybrané kódy ISCED, %)
10,3	11,5	9,1	9,9	10,3	9,8	11,6		základní vzdělání a bez vzdělání
39,1	40,7	44,5	38,1	44,2	44,5	41,3		střední bez maturity
31,4	32,4	31,6	29,2	32,6	30,4	30,8		střední s maturitou
19,1	15,4	14,9	22,8	12,8	15,3	16,3		vysokoškolské
								Nejvyšší ukončené vzdělání žen 15+
								(vybrané kódy ISCED, %)
15,1	15,4	15,7	16,2	18,2	16,9	18,7		základní vzdělání a bez vzdělání
27,4	30,9	30,7	25,1	27,9	30,3	28,7		střední bez maturity
40,7	38,1	37,4	36,4	37,4	36,4	34,5		střední s maturitou
16,7	15,6	16,2	22,3	16,3	16,4	18,0		vysokoškolské
								VZDĚLÁVÁNÍ⁷⁾ (Pramen: MŠMT)
								Podíl dívek/žen na počtu žáků a studentů (%)
48,5	48,7	51,5	49,3	49,6	49,0	49,5		středních škol
								v tom podle oborů vzdělání:
57,2	58,0	60,3	57,0	58,1	61,3	59,8		obory gymnázií
								obory odborného vzdělání
45,1	45,5	47,9	45,6	45,8	43,9	45,4		(bez nástavbového studia)
39,2	36,4	48,2	40,0	48,4	40,7	46,7		obory nástavbového studia
71,1	85,0	81,8	77,4	75,0	59,1	76,8		vyšších odborných škol
66,2	55,2	70,8	52,1	68,0	58,4	53,3		vysokých škol s místem výuky v kraji
56,0	56,6	57,8	56,8	57,3	57,6	56,2		vysokých škol s trvalým bydlištěm v kraji
								v tom podle typu studijního programu:
54,9	55,0	57,1	55,8	56,1	56,6	55,3		bakalářský
								magisterský včetně navazujícího
59,7	61,5	61,6	60,6	61,7	61,6	61,1		magisterského
44,3	43,9	41,7	48,1	47,3	44,3	40,9		doktorský
69,6	70,6	71,2	70,6	70,3	70,3	70,6		základních uměleckých škol
								Podíl žen na počtu učitelů (%)
99,5	99,2	99,7	99,6	99,5	99,4	99,5		mateřských škol
83,1	85,4	82,9	83,8	84,4	83,8	84,9		základních škol
56,4	59,0	56,9	60,4	61,8	58,5	62,9		středních škol
72,5	70,2	70,9	77,8	68,6	51,8	70,9		vyšších odborných škol
								EKONOMICKÁ AKTIVITA (EA)
								(Výběrové šetření pracovních sil)
67,1	67,7	67,9	68,5	67,6	68,6	67,3		Míra EA mužů celkem 15+
								z toho ve věku:
60,0	69,3	61,1	57,7	64,1	57,6	64,3		20–24 let
91,5	95,9	91,1	91,3	94,7	92,8	95,7		25–29 let
96,8	97,7	98,6	97,7	94,2	97,9	95,6		30–34 let
91,5	93,5	92,8	86,8	93,0	90,1	85,4		55–59 let
58,9	54,4	58,6	60,5	59,2	67,7	50,6		60–64 let
52,0	52,9	51,3	52,1	52,4	49,6	52,6		Míra EA žen celkem 15+
								z toho ve věku:
44,7	46,0	40,8	45,0	45,1	37,6	47,7		20–24 let
76,0	76,9	70,6	72,7	73,7	67,5	67,1		25–29 let
61,5	62,8	57,4	63,4	66,8	57,5	69,1		30–34 let
89,8	86,9	83,1	87,4	89,2	83,6	82,3		55–59 let
28,1	28,7	28,1	35,0	30,8	28,0	33,5		60–64 let
								Míra EA mužů podle vzdělání
27,2	24,0	19,5	24,2	22,1	22,1	26,9		základní vzdělání a bez vzdělání
68,4	68,9	68,0	69,0	68,0	69,9	67,2		střední bez maturity
71,4	74,2	76,0	72,7	75,2	74,2	75,4		střední s maturitou
79,3	83,6	80,3	81,2	84,0	83,5	81,5		vysokoškolské
								Míra EA žen podle vzdělání
13,9	15,3	11,7	15,0	15,6	8,6	16,8		základní vzdělání a bez vzdělání
50,6	53,9	50,4	53,8	53,3	50,2	56,6		střední bez maturity
59,1	59,5	59,8	55,3	60,1	59,1	58,8		střední s maturitou
71,6	71,7	71,4	72,0	73,7	69,0	71,6		vysokoškolské

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018

	Česká republika	Kraj						
		Hl. m. Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Zaměstnaní celkem (tis. osob)	5 293,8	706,8	680,0	315,8	293,0	151,8	385,2	210,3
z toho ženy (%)	44,3	45,2	44,8	43,7	44,0	45,6	43,2	43,3
Zaměstnaní muži (tis. osob)	2 946,5	387,1	375,4	177,7	164,1	82,6	219,0	119,2
z toho podle postavení v zaměstnání (%):								
zaměstnanci ⁸⁾	79,4	73,3	76,1	80,0	79,9	83,2	82,2	78,3
zaměstnavatelé	4,3	3,6	4,9	4,0	4,1	5,7	5,1	6,6
pracující na vlastní účet	16,1	22,9	18,8	15,8	16,0	10,9	12,5	14,9
v tom podle odvětví (%):								
zemědělství, lesnictví a rybářství	3,6	0,3	3,5	6,8	4,7	4,8	2,5	2,4
průmysl, stavebnictví	48,3	25,8	43,8	50,5	52,4	48,3	52,8	58,6
služby	48,1	73,9	52,7	42,7	42,9	46,9	44,6	39,0
Zaměstnané ženy (tis. osob)	2 347,3	319,7	304,6	138,2	128,9	69,2	166,2	91,1
z toho podle postavení v zaměstnání (%):								
zaměstnanci ⁸⁾	87,6	83,5	85,5	87,9	87,6	89,0	87,0	89,1
zaměstnavatelé	1,6	2,0	2,2	1,2	1,4	1,0	1,4	1,0
pracující na vlastní účet	9,9	13,9	11,2	9,7	10,5	9,0	10,0	8,4
v tom podle odvětví (%):								
zemědělství, lesnictví a rybářství	1,8	.	2,3	3,6	1,5	1,7	1,7	0,8
průmysl, stavebnictví	23,9	9,5	20,8	28,0	28,4	26,6	22,0	36,1
služby	74,3	90,5	76,9	68,4	70,1	71,7	76,2	63,2
MZDY A PLATY								
(Kč; IS o průměrném výdělků MPSV)								
Medián měsíční mzdy v podnikatelské sféře								
muži	30 749	36 240	32 595	29 132	31 949	28 189	29 271	30 644
ženy	24 772	29 795	25 281	24 385	25 307	22 502	23 740	24 940
Medián měsíčního platu v nepodnikatel. sféře								
muži	36 696	43 700	35 597	34 989	36 214	36 201	35 157	35 137
ženy	31 561	36 569	30 612	30 260	32 071	30 504	30 067	30 665
Gender pay gap (GPG) ⁹⁾ (%)								
v podnikatelské sféře	19,4	17,8	22,4	16,3	20,8	20,2	18,9	18,6
v nepodnikatelské sféře	14,0	16,3	14,0	13,5	11,4	15,7	14,5	12,7
NEZAMĚSTNANOST K 31. 12.								
dle evidence úřadu práce (Pramen: MPSV)								
Uchazeči o zaměstnání	231 534	18 476	25 238	11 060	9 009	6 229	26 335	10 091
z toho ženy (%)	50,9	52,2	53,6	50,7	50,5	50,6	54,6	52,5
Podíl uchazečů v evidenci déle než 12 měsíců (%)								
muži	24,6	21,8	23,4	14,1	17,3	21,8	26,7	19,3
ženy	27,6	22,3	27,7	18,1	19,2	25,2	32,8	24,5
Uchazeči o zaměstnání s podporou v nezaměstnanosti	82 355	6 449	9 630	4 899	3 745	1 891	7 413	3 757
z toho ženy (%)	51,1	56,4	53,3	51,3	51,5	54,4	55,9	54,1
Průměrná měsíční výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)								
muži	8 202	10 280	8 759	8 202	8 688	8 464	7 822	7 917
ženy	6 845	8 878	7 288	6 620	6 940	6 904	6 260	6 859
Podíl nezaměstnaných osob ¹⁰⁾ (%)								
muži	2,98	1,84	2,42	2,35	2,08	2,86	3,98	3,00
ženy	3,17	2,02	2,87	2,41	2,16	3,00	5,06	3,37
ZDRAVOTNICTVÍ (Pramen: ÚZIS ČR)								
Návštěvy (kontakty) v zařízeních ambulantní péče na 1 obyvatele								
praktický lékař pro dospělé (20+)								
muži	2,05	1,60	1,95	2,13	1,87	1,93	2,23	2,31
ženy	2,41	1,98	2,33	2,46	2,20	2,24	2,68	2,78
praktický zubní lékař								
muži	1,44	1,25	1,37	1,44	1,47	1,27	1,32	1,47
ženy	1,70	1,50	1,63	1,69	1,74	1,54	1,64	1,74
ambulantní specialisté								
muži	4,79	5,29	4,79	4,34	4,61	4,32	4,45	3,99
ženy	7,37	8,25	7,46	6,70	7,18	6,72	6,96	6,30

Králové- hradecký	Kraj						
	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olo- moucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
270,4	258,6	251,9	583,4	311,6	286,3	588,7	Zaměstnaní celkem (tis. osob)
44,5	44,4	43,3	44,1	44,9	43,2	44,9	z toho ženy (%)
150,0	143,8	142,9	326,1	171,6	162,6	324,4	Zaměstnaní muži (tis. osob)
							z toho podle postavení v zaměstnání (%):
80,4	82,6	82,8	81,8	79,7	78,4	82,2	zaměstnanci ⁸⁾
4,5	4,8	3,0	3,3	4,9	3,8	4,4	zaměstnavatelé
15,0	12,5	14,0	14,8	14,7	17,8	13,4	pracující na vlastní účet
							v tom podle odvětví (%):
6,0	5,1	6,6	3,5	6,3	2,9	2,3	zemědělství, lesnictví a rybářství
50,8	57,0	57,1	47,5	49,5	59,8	56,0	průmysl, stavebnictví
43,3	37,9	36,3	49,0	44,3	37,3	41,6	služby
120,4	114,8	108,9	257,3	140,0	123,6	264,4	Zaměstnané ženy (tis. osob)
							z toho podle postavení v zaměstnání (%):
89,0	89,7	89,5	88,5	87,8	88,1	90,6	zaměstnanci ⁸⁾
1,1	2,1	2,1	1,4	1,5	2,2	1,4	zaměstnavatelé
9,7	7,5	8,2	9,2	8,9	9,0	7,4	pracující na vlastní účet
							v tom podle odvětví (%):
3,0	2,5	3,4	1,9	2,3	1,4	1,0	zemědělství, lesnictví a rybářství
26,8	29,4	30,1	22,1	30,1	33,0	24,9	průmysl, stavebnictví
70,3	68,1	66,5	76,0	67,6	65,6	74,1	služby
							MZDY A PLATY
							(Kč; IS o průměrném výdělku MPSV)
							Medián měsíční mzdy v podnikatelské sféře
30 114	29 140	30 025	30 370	28 248	29 843	29 581	muži
23 550	24 042	23 019	24 007	22 508	22 843	22 551	ženy
							Medián měsíčního platu v nepodnikatel. sféře
35 122	34 020	35 151	35 544	34 753	34 869	35 561	muži
30 792	29 858	30 440	31 610	31 083	29 525	30 789	ženy
							Gender pay gap (GPG) ⁹⁾ (%)
21,8	17,5	23,3	21,0	20,3	23,5	23,8	v podnikatelské sféře
12,3	12,2	13,4	11,1	10,6	15,3	13,4	v nepodnikatelské sféře
							NEZAMĚSTNANOST k 31. 12.
							dle evidence úřadu práce (Pramen: MPSV)
8 968	7 914	10 628	32 042	14 801	10 954	39 789	Uchazeči o zaměstnání
50,8	48,6	49,4	51,4	48,7	47,8	48,0	z toho ženy (%)
							Podíl uchazečů v evidenci
							déle než 12 měsíců (%)
17,7	9,5	22,1	27,5	21,1	19,0	37,2	muži
19,7	12,6	26,9	32,0	27,3	21,8	35,4	ženy
							Uchazeči o zaměstnání s podporou
3 755	3 921	4 792	11 197	5 546	4 571	10 789	v nezaměstnanosti
51,1	47,4	45,2	50,6	47,4	47,6	49,0	z toho ženy (%)
							Průměrná měsíční výše podpory
							v nezaměstnanosti (Kč)
7 911	7 919	8 143	8 047	7 714	7 605	7 706	muži
6 684	6 606	6 585	6 835	6 431	6 422	6 170	ženy
							Podíl nezaměstnaných osob ¹⁰⁾ (%)
2,25	2,20	3,00	3,69	3,42	2,67	4,79	muži
2,37	2,18	3,05	4,04	3,32	2,55	4,51	ženy
							ZDRAVOTNICTVÍ (Pramen: ÚZIS ČR)
							Návštěvy (kontakty) v zařízeních ambulantní
							péče na 1 obyvatele
							praktický lékař pro dospělé (20+)
2,16	2,16	2,13	2,01	2,16	2,23	2,07	muži
2,53	2,59	2,45	2,37	2,49	2,59	2,43	ženy
							praktický zubní lékař
1,51	1,44	1,54	1,47	1,57	1,64	1,52	muži
1,78	1,70	1,78	1,72	1,83	1,88	1,78	ženy
							ambulantní specialisté
4,73	4,69	4,49	4,73	5,13	4,79	5,00	muži
7,16	7,09	6,81	7,19	8,11	7,29	7,63	ženy

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018

	Česká republika	Kraj						
		Hl. m. Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
ZDRAVOTNÍ STAV (Pramen: ÚZIS ČR)								
Podíl osob s vysokým krevním tlakem z obyvatel kraje (%; rok 2014)								
muži	23,4	23,0	19,9	25,8	26,0	33,9	18,7	22,1
ženy	23,9	26,5	18,3	24,9	29,3	29,2	19,8	26,4
Léčení diabetici na 1 000 obyvatel								
muži	96,5	80,9	95,7	101,9	98,1	97,2	100,6	90,0
ženy	95,2	74,6	91,8	96,2	97,5	98,0	103,2	89,8
Incidence novotvarů ¹¹⁾ na 100 000 obyvatel								
muži	604,1	581,9	556,5	617,6	657,9	609,2	608,9	596,3
ženy	510,4	541,2	463,2	491,7	561,0	568,1	526,3	499,2
DOČASNÁ PRACOVNÍ NESCHOPNOST								
Průměrný počet nemocensky pojištěných								
muži	2 391 394	616 776	230 845	118 711	119 790	41 710	132 663	80 158
ženy	2 341 344	650 707	218 512	114 160	108 078	44 953	150 892	75 521
Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz na 100 pojištěnců								
muži	36,6	27,8	39,9	40,2	43,5	42,6	40,7	45,7
ženy	41,7	35,8	44,4	46,6	48,9	46,6	44,5	50,6
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti								
pro nemoc								
muži	3,251	2,405	3,332	3,522	3,368	3,452	3,569	3,532
ženy	4,428	3,494	4,619	5,136	4,926	4,778	4,790	5,103
pro pracovní úraz								
muži	0,199	0,111	0,188	0,286	0,271	0,204	0,258	0,188
ženy	0,097	0,062	0,102	0,139	0,131	0,094	0,164	0,098
pro ostatní úraz								
muži	0,585	0,382	0,559	0,793	0,635	0,623	0,599	0,633
ženy	0,381	0,277	0,375	0,518	0,417	0,416	0,407	0,415
Počet kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti na 1 nově hlášený případ								
muži	40,3	38,0	37,3	41,8	35,9	36,7	39,7	34,8
ženy	43,0	39,1	41,9	45,4	40,8	41,4	43,9	40,5
SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ (Pramen: MPSV)								
Podíl žen mezi uživateli sociálních služeb (osoby starší 18 let, %)								
pečovatelská služba	69,6	71,4	69,1	68,7	68,4	67,6	71,5	72,3
osobní asistence	65,1	65,8	66,1	62,0	65,2	59,9	63,9	67,9
odlehčovací služby	64,6	69,6	65,9	61,5	70,1	81,0	67,3	60,0
domovy pro seniory	74,8	79,2	74,1	73,4	71,2	73,7	72,4	75,1
domovy se zvláštním režimem	70,1	74,1	74,0	69,0	67,3	77,4	67,2	73,1
domovy pro osoby se zdravotním postižením	45,8	56,5	44,4	49,6	47,2	72,0	37,4	55,5
azylové domy	46,3	40,0	70,2	55,5	64,0	32,5	51,4	50,6
denní stacionáře	55,3	54,1	61,8	46,1	44,1	49,4	49,1	57,8
sociální poradny	60,8	61,2	61,7	62,6	58,0	65,1	58,9	59,7
Starobní důchody (prosinec)								
příjemci důchodu (plného nebo poměrného; včetně souběhu s vdovským/vdoveckým)								
muži	947 979	101 528	115 237	59 320	53 610	26 579	72 039	40 498
ženy	1 462 101	165 010	172 271	90 154	80 404	40 734	110 365	61 438
průměrná měsíční výše sólo důchodu (Kč)								
muži	13 703	14 487	13 880	13 455	13 582	13 260	13 598	13 463
ženy	11 296	12 333	11 408	11 286	11 271	11 000	11 084	11 267
Vdovecké/vdovské důchody sólo (prosinec)								
příjemci důchodu								
muži	5 318	538	675	369	282	160	410	214
ženy	22 121	2 187	2 677	1 199	1 012	618	1 836	837
průměrná měsíční výše důchodu (Kč)								
muži	7 137	7 341	7 322	7 265	7 118	6 861	6 823	7 160
ženy	8 029	8 117	8 091	7 834	7 964	7 658	7 888	7 810

Králové- hradecký	Pardu- bický	Kraj					Moravsko- slezský	
		Vysočina	Jiho- moravský	Olo- moucký	Zlínský			
								ZDRAVOTNÍ STAV (Pramen: ÚZIS ČR)
								Podíl osob s vysokým krevním tlakem z obyvatel kraje (%; rok 2014)
21,4	21,7	27,7	21,8	16,7	24,7	29,5		muži
24,4	25,1	31,7	20,6	22,6	27,9	22,7		ženy
								Léčení diabetici na 1 000 obyvatel
105,1	100,4	101,8	92,5	101,1	96,6	99,6		muži
103,4	100,4	100,5	90,9	100,5	100,3	104,2		ženy
								Incidence novotvarů ¹¹⁾ na 100 000 obyvatel
647,5	602,3	602,9	597,3	604,8	636,4	616,3		muži
551,1	504,4	488,7	497,3	502,9	485,9	515,1		ženy
								DOČASNÁ PRACOVNÍ NESCHOPNOST
								Průměrný počet nemocensky pojištěných
105 338	105 056	95 060	255 233	119 304	118 273	252 477		muži
95 251	98 536	84 153	247 817	119 751	106 809	226 203		ženy
								Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz na 100 pojištěnců
42,3	38,6	39,7	35,2	37,5	37,6	39,8		muži
45,9	45,3	45,0	40,5	37,6	40,8	43,2		ženy
								Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc
3,357	3,246	3,593	3,272	3,661	3,926	4,073		muži
4,602	4,747	5,078	4,330	4,387	5,053	5,182		ženy
								pro pracovní úraz
0,256	0,227	0,298	0,197	0,232	0,215	0,232		muži
0,106	0,113	0,138	0,082	0,090	0,097	0,107		ženy
								pro ostatní úraz
0,627	0,650	0,722	0,600	0,634	0,805	0,713		muži
0,454	0,430	0,450	0,365	0,391	0,484	0,453		ženy
								Počet kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti na 1 nově hlášený případ
36,6	39,0	42,4	42,2	44,1	48,1	46,0		muži
41,1	42,7	46,0	43,0	47,3	50,4	48,6		ženy
								SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ (Pramen: MPSV)
								Podíl žen mezi uživateli sociálních služeb (osoby starší 18 let, %)
69,3	68,6	68,3	69,8	70,5	69,8	68,0		pečovatelská služba
62,0	68,3	66,6	60,4	63,0	68,6	65,9		osobní asistence
62,8	61,0	63,0	63,8	60,8	70,3	62,9		odlehčovací služby
75,3	76,3	74,0	77,2	72,0	76,8	75,7		domovy pro seniory
73,7	64,3	71,4	72,6	70,0	65,0	66,3		domovy se zvláštním režimem
59,5	43,7	29,3	40,5	36,1	56,9	45,1		domovy pro osoby se zdravotním postižením
59,3	61,3	49,6	52,5	41,2	42,4	35,3		azylové domy
61,0	51,2	53,6	52,6	55,3	65,7	53,7		denní stacionáře
59,8	59,7	61,6	61,0	57,6	61,8	61,9		sociální poradny
								Starobní důchody (prosinec)
								příjemci důchodu (plného nebo poměrného; včetně souběhu s vdovským/vdoveckým)
53 375	48 570	49 321	103 679	57 856	53 707	112 660		muži
81 794	73 291	73 649	164 635	91 867	85 920	170 569		ženy
								průměrná měsíční výše sólo důchodu (Kč)
13 434	13 361	13 351	13 491	13 244	13 451	14 236		muži
11 255	11 111	11 034	11 218	11 022	11 098	10 876		ženy
								Vdovecké/vdovské důchody sólo (prosinec)
								příjemci důchodu
283	265	263	543	360	343	613		muži
1 002	967	930	2 277	1 364	1 274	3 941		ženy
								průměrná měsíční výše důchodu (Kč)
7 202	7 197	7 200	7 071	7 145	7 200	6 898		muži
7 892	7 841	7 929	7 877	7 857	7 940	8 465		ženy

Vybrané ukazatele podle krajů v roce 2018

	Česká republika	Kraj						
		Hl. m. Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
VOLBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ								
(vč. městských obvodů; říjen 2018)								
Podíl žen mezi kandidáty (%)	33,3	38,0	34,4	30,5	32,0	34,9	36,5	34,8
Podíl žen mezi zvolenými zastupiteli (%)	28,0	29,3	30,9	25,1	26,5	30,8	31,6	30,6
Zvolení zastupitelé z počtu kandidátů (%)	28,6	11,8	36,3	32,9	34,6	22,9	22,6	28,0
mezi muži	30,9	13,5	38,3	35,5	37,4	24,3	24,3	29,7
mezi ženami	24,1	9,1	32,6	27,1	28,6	20,2	19,5	24,7
KRIMINALITA (Pramen: Policejní prezidium ČR)								
Stíhané osoby na 1 000 mužů / žen (%)								
muži	13,5	14,1	11,5	13,9	13,3	16,9	20,7	16,6
ženy	2,7	2,9	2,0	2,9	2,2	2,9	4,7	3,5
ZÁVISLOSTI (Pramen: ÚZIS ČR)								
Ambulantní pacienti s diagnózou poruchy příjmu potravy na 100 000 obyvatel (rok 2017)								
muži	6,9	17,4	2,4	5,1	2,1	3,4	6,9	3,2
ženy	62,7	206,2	21,3	44,2	41,1	25,4	32,1	53,1
Osoby v substituční léčbě na opiátech/opioidech na 100 000 obyvatel (průměr let 2017–2018)								
muži	30,2	92,4	43,7	23,7	13,2	7,5	57,3	6,7
ženy	12,8	39,7	16,6	10,5	6,8	2,7	26,2	2,9
Kuřáci tabákových výrobků (%; rok 2014)								
současní kuřáci								
muži	27,6	22,5	28,7	26,0	15,9	30,4	28,8	20,5
ženy	15,7	17,6	17,1	13,1	15,7	23,3	20,9	16,7
bývalí kuřáci								
muži	15,5	15,1	12,5	20,7	15,7	16,4	11,9	16,8
ženy	8,0	4,5	7,7	11,7	6,6	13,9	7,2	9,5
nikdy nekouřící								
muži	56,9	62,4	58,8	53,4	68,4	53,2	59,3	62,7
ženy	76,3	77,9	75,1	75,2	77,7	62,8	71,8	73,8
DOPRAVNÍ NEHODY								
(Pramen: Policejní prezidium ČR)								
zaviněné chodcem								
z toho ženou (%)	1 161	303	102	42	96	44	95	47
z toho ženou (%)	20,2	24,1	16,7	23,8	22,9	15,9	16,8	14,9
zaviněné řidičem nemotorového vozidla								
z toho ženou (%)	2 896	134	314	248	190	59	117	182
z toho ženou (%)	24,4	15,7	20,1	30,6	25,8	28,8	15,4	26,4
zaviněné řidičem motorového vozidla								
z toho ženou (%)	86 632	21 934	11 765	3 962	3 113	2 339	9 016	3 449
z toho ženou (%)	17,7	16,3	18,8	17,4	19,5	16,4	20,9	17,4
INFORMAČNÍ SPOLEČNOST								
Jednotlivci – muži 16+ používající (%) ; tříletý průměr 2016–2018)								
internet	81,0	86,3	85,1	79,7	82,9	80,8	77,6	77,5
internet na mobilním telefonu	53,5	64,0	59,1	49,0	57,8	57,3	52,7	46,2
internetové bankovníctví	54,4	56,8	60,1	51,6	56,5	54,1	48,5	55,8
nakupování na internetu	49,4	54,6	51,4	48,1	46,5	50,8	40,4	46,0
profil na sociálních sítích	44,9	50,4	46,8	46,5	44,7	40,5	46,6	37,4
Jednotlivci – ženy 16+ používající (%) ; tříletý průměr 2016–2018)								
internet	76,5	82,6	80,0	76,5	79,4	77,7	73,4	72,1
internet na mobilním telefonu	46,7	56,9	50,0	44,1	53,8	49,3	47,2	40,7
internetové bankovníctví	50,3	49,3	51,5	46,7	54,5	53,5	44,5	52,1
nakupování na internetu	49,7	52,2	52,5	54,7	53,2	52,3	41,1	44,1
profil na sociálních sítích	46,2	52,0	46,2	48,4	49,3	39,1	48,1	41,1

1) občané cizích zemí s povolením k trvalému nebo dlouhodobému pobytu

2) počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

3) podíl manželsky narozených dětí prvního pořadí počatých před sňatkem (narozených v době trvání manželství 0–7 měsíců)

4) průměrný počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném kalendářním roce zůstaly během jejího reprodukčního období (15–49 let) neměnné

5) průměrný počet potratů, které by případně na jednu ženu za předpokladu, že by míry potratovosti podle věku, zaznamenané ve sledovaném kalendářním roce, zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

Králové- hradecký	Pardu- bický	Kraj					Moravsko- slezský	
		Vysočina	Jiho- moravský	Olo- moucký	Zlínský			
								VOLBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ
								(vč. městských obvodů; říjen 2018)
32,4	32,2	28,7	33,1	34,9	31,3	34,4		Podíl žen mezi kandidáty (%)
28,7	28,4	23,4	26,6	30,0	25,7	28,7		Podíl žen mezi zvolenými zastupiteli (%)
34,7	33,1	40,1	24,9	26,3	25,9	19,8		Zvolení zastupitelé z počtu kandidátů (%)
36,5	34,9	43,1	27,3	28,3	28,0	21,5		mezi muži
30,8	29,2	32,7	20,0	22,6	21,3	16,5		mezi ženami
								KRIMINALITA (Pramen: Policejní prezidium ČR)
								Stíhané osoby na 1 000 mužů / žen (‰)
12,5	10,0	9,4	11,5	12,7	12,2	16,4		muži
2,4	1,9	1,9	2,4	2,8	2,1	3,0		ženy
								ZÁVISLOSTI (Pramen: ÚZIS ČR)
								Ambulantní pacienti s diagnózou poruchy
								příjmu potravy na 100 000 obyvatel (rok 2017)
7,4	2,7	4,4	13,0	10,0	1,4	3,9		muži
63,6	47,1	37,5	63,5	53,8	30,6	43,4		ženy
								Osoby v substituční léčbě na opiátech/ opioidech na 100 000 obyvatel
								(průměr let 2017–2018)
30,8	7,8	7,3	20,4	9,5	2,1	9,0		muži
9,1	3,6	3,5	11,1	3,6	0,5	2,8		ženy
								Kuřáci tabákových výrobků (%; rok 2014)
								současní kuřáci
34,9	27,3	24,0	27,1	36,9	23,3	35,7		muži
15,6	10,7	14,0	11,0	14,5	8,6	18,2		ženy
								bývalí kuřáci
18,1	17,5	24,5	17,4	18,4	14,1	9,3		muži
10,0	8,2	10,1	7,9	7,7	4,3	9,4		ženy
								nikdy nekouřící
47,0	55,2	51,5	55,5	44,7	62,7	55,0		muži
74,4	81,2	75,9	81,1	77,8	87,0	72,4		ženy
								DOPRAVNÍ NEHODY
								(Pramen: Policejní prezidium ČR)
53	40	32	133	46	31	97		zaviněné chodcem
22,6	20,0	15,6	18,0	13,0	22,6	20,6		z toho ženou (%)
198	212	105	309	260	218	350		zaviněné řidičem nemotorového vozidla
20,7	20,3	31,4	22,7	26,5	28,0	28,3		z toho ženou (%)
3 948	3 385	2 926	6 087	3 960	2 982	7 766		zaviněné řidičem motorového vozidla
19,4	19,9	16,5	16,7	14,8	18,0	17,2		z toho ženou (%)
								INFORMAČNÍ SPOLEČNOST
								Jednotlivci – muži 16+ používající
								(%; tříletý průměr 2016–2018)
77,8	80,2	77,9	81,7	76,1	78,3	80,4		internet
50,7	45,9	46,9	51,9	50,1	50,4	51,4		internet na mobilním telefonu
54,6	59,8	49,1	55,6	48,6	51,7	52,7		internetové bankovníctví
52,0	52,9	50,4	50,4	45,2	48,2	50,0		nakupování na internetu
38,1	42,1	38,7	45,3	41,2	47,5	46,2		profil na sociálních sítích
								Jednotlivci – ženy 16+ používající
								(%; tříletý průměr 2016–2018)
73,9	76,3	71,5	75,9	70,9	75,4	75,6		internet
47,8	40,9	39,1	42,1	40,4	43,7	45,3		internet na mobilním telefonu
52,3	57,5	45,1	52,6	45,5	52,8	50,1		internetové bankovníctví
48,7	54,0	46,7	51,1	44,5	47,8	48,7		nakupování na internetu
43,8	44,0	37,1	46,5	39,6	47,5	47,7		profil na sociálních sítích

⁶⁾ podíl osob žijících v obci, kde se narodily, tj. v obci faktického bydliště matky v době narození této osoby

⁷⁾ stav za veřejné a soukromé vysoké školy k 31. 12., za ostatní školy k 30. 9.

⁸⁾ zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

⁹⁾ rozdíl mediánu mzdy mužů a žen vztážený k mediánu mzdy mužů

¹⁰⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel stejného věku

¹¹⁾ nové případy zhoubných onemocnění dle Mezinárodní klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů ve znění 10. decennální revize; dg. C00–C97 bez dg. C44 (průměr let 2012–2016)

Vybrané ukazatele podle okresů Pardubického kraje v roce 2018

	Kraj celkem	v tom okresy			
		Chrudim	Pardubice	Svitavy	Ústí nad Orlicí
OBVATELSTVO					
Počet obyvatel k 31. 12.	520 316	104 344	173 329	104 401	138 242
z toho ženy (%)	50,4	50,4	50,5	50,5	50,4
Muži celkem	257 948	51 770	85 884	51 670	68 624
ve věku (%):					
0–14 let	16,3	16,1	16,5	15,8	16,5
15–64 let	66,6	66,4	66,7	67,0	66,3
65 a více let	17,1	17,5	16,8	17,2	17,3
Ženy celkem	262 368	52 574	87 445	52 731	69 618
ve věku (%):					
0–14 let	15,3	15,0	15,2	15,4	15,4
15–64 let	62,0	62,0	62,1	61,9	61,9
65 a více let	22,7	23,0	22,6	22,6	22,6
Cizinci k 31.12. (bez azylantů) ¹⁾	17 575	2 008	9 662	1 870	4 035
z toho ženy (%)	41,1	40,6	39,2	43,4	44,9
Podíl cizinců na obyvatelstvu (%)	3,4	1,9	5,6	1,8	2,9
Index stáří ²⁾	126,5	130,5	124,4	127,6	125,2
muži	105,2	108,5	101,7	108,4	104,8
ženy	148,8	153,9	148,6	146,9	146,6
Průměrný věk k 31. 12.	42,4	42,7	42,5	42,4	42,3
muži	41,0	41,2	41,0	41,1	40,9
ženy	43,8	44,1	44,0	43,7	43,7
Živě narození	5 526	1 096	1 827	1 088	1 515
z toho dívky (%)	49,4	49,5	47,8	54,4	47,7
Podíl dětí narozených mimo manželství (%)	48,9	50,7	45,9	49,4	50,9
Průměrný věk matky při narození dítěte	30,6	30,1	31,0	30,4	30,4
při narození prvního dítěte	28,5	28,2	29,3	28,1	28,1
Zemřelí	5 528	1 192	1 720	1 195	1 421
z toho ženy (%)	49,4	47,1	50,2	48,8	50,8
Zemřelí muži	2 797	630	856	612	699
z toho vybrané příčiny smrti (%):					
novotvary	27,0	27,6	28,3	25,2	26,3
nemoci oběhové soustavy	39,0	37,0	37,9	40,4	41,2
nemoci dýchací soustavy	9,2	10,8	8,4	8,2	9,7
vnější příčiny	6,5	6,5	7,2	5,9	6,3
Zemřelé ženy	2 731	562	864	583	722
z toho vybrané příčiny smrti (%):					
novotvary	22,8	21,7	25,6	21,4	21,5
nemoci oběhové soustavy	47,2	48,4	45,3	46,7	48,9
nemoci dýchací soustavy	6,6	6,0	5,9	7,2	7,5
vnější příčiny	3,0	2,7	3,5	3,4	2,5
Přirozený přírůstek	-2	-96	107	-107	94
muži	-1	-76	97	-116	94
ženy	-1	-20	10	9	0
Naděje dožití při narození (2014–2018)					
muži	.	76,0	77,2	75,5	76,6
ženy	.	81,9	82,7	81,9	81,9
Naděje dožití ve věku 65 let (2014–2018)					
muži	.	16,1	16,6	15,8	16,2
ženy	.	19,7	20,1	19,5	19,5
Průměrný věk při prvním sňatku					
ženichové	31,8	31,4	32,3	30,8	32,2
nevěsty	29,1	29,1	29,7	28,1	29,0
Průměrný věk při prvním rozvodu					
muži	42,5	42,5	42,4	41,5	43,4
ženy	40,2	40,5	40,0	39,2	41,1
Přírůstek/úbytek stěhováním	1 981	282	1 200	192	307
muži	1 345	188	809	146	202
ženy	636	94	391	46	105

Vybrané ukazatele podle okresů Pardubického kraje v roce 2018

pokračování

	Kraj celkem	v tom okresy			
		Chrudim	Pardubice	Svitavy	Ústí nad Orlicí
OBYVATELSTVO podle SLDB 2011					
Počet obyvatel s obvyklým pobytem	511 627	103 199	168 423	103 245	136 760
z toho ženy (%)	50,7	50,7	50,6	50,7	50,8
Muži podle způsobu bydlení:					
v bytech	245 065	49 698	79 589	49 981	65 797
mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců	1 954	427	633	312	582
v zařízeních	5 291	786	3 013	592	900
Ženy podle způsobu bydlení:					
v bytech	253 678	51 086	83 200	51 444	67 948
mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců	1 284	320	375	202	387
v zařízeních	4 355	882	1 613	714	1 146
Muži celkem	252 310	50 911	83 235	50 885	67 279
z toho podle rodinného stavu (%):					
svobodní	44,0	43,8	43,2	44,8	44,8
ženatí	44,7	45,8	44,5	44,6	44,4
rozvedení	8,4	7,7	9,3	7,8	8,3
ovdovělí	2,6	2,6	2,6	2,6	2,5
Ženy celkem	259 317	52 288	85 188	52 360	69 481
z toho podle rodinného stavu (%):					
svobodné	34,3	33,5	33,6	35,0	35,3
vdané	43,3	44,4	42,7	43,3	43,1
rozvedené	10,1	8,9	11,7	9,3	9,8
ovdovělé	12,1	13,1	11,8	12,3	11,7
Věřící (z počtu osob s uvedeným vztahem k víře, %)					
muži	32,8	35,7	24,7	41,5	34,2
ženy	39,3	43,3	29,8	49,4	40,7
Rodáci (%) ³⁾					
muži	50,4	50,8	46,0	53,7	53,0
ženy	43,9	42,9	42,7	45,0	45,1
DOMÁCNOSTI podle SLDB 2011					
Hospodařící domácnosti celkem	207 396	40 714	70 791	40 731	55 160
z toho typ domácnosti (%):					
úplné rodiny – sezdaná soužití	47,0	49,1	43,9	49,0	48,0
úplné rodiny – nesezdaná soužití	5,3	4,2	5,5	5,2	5,7
neúplné rodiny – v čele muž	2,4	2,4	2,4	2,5	2,3
neúplné rodiny – v čele žena	9,8	9,8	9,9	9,8	9,7
domácnosti jednotlivců – muži	13,3	12,7	14,3	12,5	13,1
domácnosti jednotlivců – ženy	17,0	16,5	18,1	16,0	16,6
z celku hospodařící domácnosti jednotlivců	62 789	11 869	22 949	11 598	16 373
muži	27 601	5 161	10 134	5 086	7 220
v tom podle způsobu bydlení (%):					
samostatně v bytě	83,2	82,0	83,7	83,6	83,3
v bytě spolu s další domácností	14,3	15,0	13,7	14,7	14,2
mimo byty (bez zařízení)	2,5	3,0	2,6	1,7	2,5
ženy	35 188	6 708	12 815	6 512	9 153
v tom podle způsobu bydlení (%):					
samostatně v bytě	88,6	88,5	88,7	88,5	88,4
v bytě spolu s další domácností	10,3	10,3	10,3	10,4	10,1
mimo byty (bez zařízení)	1,2	1,1	1,0	1,0	1,5

Vybrané ukazatele podle okresů Pardubického kraje v roce 2018

dokončení

	Kraj celkem	v tom okresy			
		Chrudim	Pardubice	Svitavy	Ústí nad Orlicí
VZDĚLÁVÁNÍ⁴⁾ (Pramen: MŠMT)					
Podíl žen na počtu studentů vysokých škol s bydlištěm v kraji/okrese k 31. 12. (%)	56,6	57,7	56,1	56,5	56,5
v tom podle typu studijního programu:					
bakalářský	55,0	55,9	55,4	54,8	54,1
magisterský vč. navazujícího magisterského	61,5	63,0	60,0	60,8	62,7
doktorský	43,9	47,6	41,8	49,0	40,1
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12.					
dle evidence úřadu práce (Pramen: MPSV)					
Uchazeči o zaměstnání					
muži	4 068	947	1 185	1 086	850
ženy	3 846	834	1 338	912	762
Podíl uchazečů v evidenci déle než 12 měsíců (%)					
muži	9,5	5,2	10,3	10,8	11,4
ženy	12,6	10,2	13,8	13,5	11,9
Uchazeči o zaměstnání s podporou v nezaměstnanosti					
muži	2 064	522	551	591	400
ženy	1 857	425	608	450	374
Průměrná měsíční výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)					
muži	7 919	7 365	8 325	7 881	8 132
ženy	6 606	6 302	6 958	6 326	6 718
Podíl nezaměstnaných osob ⁵⁾ (%)					
muži	2,20	2,59	1,91	2,90	1,73
ženy	2,18	2,36	2,25	2,57	1,65
DOČASNÁ PRACOVNÍ NESCHOPNOST (PN)					
Průměrné procento dočasné PN (%)					
muži	4,123	5,135	3,328	4,692	4,285
ženy	5,291	6,297	4,275	5,861	5,899
Počet kalendářních dnů dočasné PN na 1 nově hlášený případ					
muži	39,0	44,0	33,5	47,0	38,2
ženy	42,7	47,1	35,9	51,7	44,3
SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ (Pramen MPSV)					
Starobní důchody (prosinec)					
příjemci důchodu (plného nebo poměrného; vč. souběhu s vdovským/vdoveckým)					
muži	48 570	10 162	15 611	9 669	13 128
ženy	73 291	15 000	24 130	14 552	19 609
průměrná měsíční výše sólo důchodu (Kč)					
muži	13 361	13 280	13 603	13 112	13 319
ženy	11 111	11 041	11 259	10 978	11 078
Vdovecké/vdovské důchody sólo (prosinec)					
příjemci důchodu					
muži	265	54	103	41	67
ženy	967	223	330	178	236
průměrná měsíční výše sólo důchodu (Kč)					
muži	7 197	7 061	7 113	7 338	7 349
ženy	7 841	7 787	7 986	7 819	7 707

1) občané cizích zemí s povolením k trvalému nebo dlouhodobému pobytu

2) počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

3) podíl osob žijících v obci, kde se narodily, tj. v obci faktického bydliště matky v době narození této osoby

4) stav za veřejné a soukromé vysoké školy k 31. 12. 2018

5) podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel stejného věku

Obyvatelstvo Pardubického kraje podle pohlaví, věku a okresů k 31. 12. 2011 a 2018

	Stav k 31. 12.	Celkem	v tom ve věku									
			0–9	10–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	70–79	80–89	90 a více
Celkem												
Pardubický kraj	2011	516 411	53 292	51 921	68 676	84 831	67 801	69 087	64 722	35 993	18 334	1 754
	2018	520 316	54 886	50 924	59 027	70 854	83 358	63 431	67 864	47 536	19 479	2 957
v tom okres:												
Chrudim	2011	104 371	10 505	10 824	14 105	16 510	13 578	14 346	13 018	7 331	3 773	381
	2018	104 344	10 862	10 253	11 980	13 925	16 030	13 013	14 016	9 666	3 973	626
Pardubice	2011	167 750	17 055	15 085	22 074	28 583	22 178	22 626	20 755	12 346	6 427	621
	2018	173 329	18 674	16 051	18 644	25 380	28 471	20 732	21 826	15 544	6 946	1 061
Svitavy	2011	105 112	10 920	11 376	13 875	17 043	13 669	13 998	13 390	7 064	3 468	309
	2018	104 401	10 739	10 596	12 312	13 544	16 718	12 746	13 957	9 610	3 671	508
Ústí nad Orlicí	2011	139 178	14 812	14 636	18 622	22 695	18 376	18 117	17 559	9 252	4 666	443
	2018	138 242	14 611	14 024	16 091	18 005	22 139	16 940	18 065	12 716	4 889	762
Muži												
Pardubický kraj	2011	254 961	27 480	26 778	35 554	44 138	34 463	34 395	30 626	14 810	6 300	417
	2018	257 948	27 997	26 373	30 697	37 158	43 083	31 859	32 501	20 645	6 807	828
v tom okres:												
Chrudim	2011	51 596	5 475	5 573	7 259	8 647	6 836	7 280	6 144	3 047	1 258	77
	2018	51 770	5 566	5 340	6 226	7 260	8 332	6 467	6 833	4 197	1 363	186
Pardubice	2011	82 715	8 878	7 733	11 473	14 891	11 343	11 182	9 722	5 005	2 332	156
	2018	85 884	9 580	8 386	9 622	13 257	14 773	10 400	10 434	6 688	2 448	296
Svitavy	2011	51 945	5 521	5 919	7 204	8 837	6 985	6 969	6 420	2 882	1 137	71
	2018	51 670	5 350	5 396	6 507	7 140	8 603	6 426	6 658	4 172	1 278	140
Ústí nad Orlicí	2011	68 705	7 606	7 553	9 618	11 763	9 299	8 964	8 340	3 876	1 573	113
	2018	68 624	7 501	7 251	8 342	9 501	11 375	8 566	8 576	5 588	1 718	206
Ženy												
Pardubický kraj	2011	261 450	25 812	25 143	33 122	40 693	33 338	34 692	34 096	21 183	12 034	1 337
	2018	262 368	26 889	24 551	28 330	33 696	40 275	31 572	35 363	26 891	12 672	2 129
v tom okres:												
Chrudim	2011	52 775	5 030	5 251	6 846	7 863	6 742	7 066	6 874	4 284	2 515	304
	2018	52 574	5 296	4 913	5 754	6 665	7 698	6 546	7 183	5 469	2 610	440
Pardubice	2011	85 035	8 177	7 352	10 601	13 692	10 835	11 444	11 033	7 341	4 095	465
	2018	87 445	9 094	7 665	9 022	12 123	13 698	10 332	11 392	8 856	4 498	765
Svitavy	2011	53 167	5 399	5 457	6 671	8 206	6 684	7 029	6 970	4 182	2 331	238
	2018	52 731	5 389	5 200	5 805	6 404	8 115	6 320	7 299	5 438	2 393	368
Ústí nad Orlicí	2011	70 473	7 206	7 083	9 004	10 932	9 077	9 153	9 219	5 376	3 093	330
	2018	69 618	7 110	6 773	7 749	8 504	10 764	8 374	9 489	7 128	3 171	556

Vybrané ukazatele podle správních obvodů ORP Pardubického kraje v roce 2018

	Kraj celkem	Správní obvod obce s rozšířenou působností						
		Česká Třebová	Hlinsko	Holice	Chrudim	Králíky	Lanškroun	Litomyšl
OBYVATELSTVO								
Počet obyvatel k 31. 12.	520 316	18 088	21 024	17 754	83 320	8 649	23 208	27 136
z toho ženy (%)	50,4	51,1	50,4	50,2	50,4	50,3	50,6	50,3
Muži celkem	257 948	8 851	10 434	8 840	41 336	4 297	11 462	13 477
ve věku (%):								
0–14 let	16,3	15,9	15,5	17,1	16,3	14,8	16,7	16,3
15–64 let	66,6	66,1	66,8	66,6	66,3	67,2	66,6	66,7
65 a více let	17,1	18,0	17,6	16,3	17,4	18,0	16,7	17,0
Ženy celkem	262 368	9 237	10 590	8 914	41 984	4 352	11 746	13 659
ve věku (%):								
0–14 let	15,3	15,2	14,1	15,9	15,2	15,8	15,5	15,6
15–64 let	62,0	60,7	61,7	62,3	62,1	60,6	63,3	63,0
65 a více let	22,7	24,1	24,2	21,7	22,7	23,6	21,2	21,5
Počet žen na 100 mužů	101,7	104,4	101,5	100,8	101,6	101,3	102,5	101,4
ve věku:								
0–14 let	95,3	100,2	92,1	94,0	94,7	107,8	94,8	96,7
15–64 let	94,8	95,8	93,7	94,4	95,2	91,3	97,4	95,7
65 a více let	134,8	139,3	139,3	134,5	132,2	133,2	130,6	127,9
80 a více let	193,9	210,0	198,6	203,1	196,4	218,3	185,1	177,2
Index stáří ¹⁾	126,5	135,8	141,2	115,4	127,9	135,7	117,8	120,9
muži	105,2	113,6	113,4	95,4	107,3	121,0	99,5	104,4
ženy	148,8	157,9	171,5	136,6	149,8	149,4	137,0	138,0
Průměrný věk k 31. 12.	42,4	43,0	43,0	41,8	42,6	42,6	41,8	41,9
muži	41,0	41,5	41,4	40,5	41,2	41,5	40,5	40,9
ženy	43,8	44,4	44,7	43,2	44,0	43,8	43,1	43,0
Živě narození	5 526	188	226	180	870	112	216	306
z toho dívky (%)	49,4	47,9	48,2	50,6	49,8	54,5	47,2	52,6
Podíl dětí narozených mimo manželství (%)	48,9	59,6	50,0	50,0	50,9	67,9	51,4	41,2
Průměrný věk matky při narození dítěte	30,6	30,0	30,5	30,3	30,0	29,6	30,5	30,8
při narození prvního dítěte	28,5	28,3	28,5	28,6	28,2	27,6	28,5	28,6
Zemřelí	5 528	202	251	179	941	105	228	275
z toho ženy (%)	49,4	53,5	48,6	54,2	46,8	50,5	51,8	50,2
Zemřelí muži	2 797	94	129	82	501	52	110	137
z toho vybrané příčiny smrti (%):								
novotvary	27,0	35,1	27,9	22,0	27,5	19,2	26,4	22,6
nemoci oběhové soustavy	39,0	36,2	33,3	34,1	37,9	57,7	43,6	43,8
nemoci dýchací soustavy	9,2	10,6	10,9	11,0	10,8	11,5	10,0	5,8
vnější příčiny	6,5	4,3	5,4	13,4	6,8	1,9	5,5	7,3
Zemřelé ženy	2 731	108	122	97	440	53	118	138
z toho vybrané příčiny smrti (%):								
novotvary	22,8	21,3	23,0	29,9	21,4	18,9	22,9	15,9
nemoci oběhové soustavy	47,2	48,1	45,9	46,4	49,1	54,7	48,3	52,2
nemoci dýchací soustavy	6,6	11,1	3,3	4,1	6,8	7,5	5,1	6,5
vnější příčiny	3,0	1,9	1,6	2,1	3,0	0,0	3,4	4,3
Přirozený přírůstek	-2	-14	-25	1	-71	7	-12	31
muži	-1	4	-12	7	-64	-1	4	8
ženy	-1	-18	-13	-6	-7	8	-16	23
Naděje dožití při narození (2014–2018)								
muži	.	76,2	75,7	76,2	76,1	75,4	76,2	77,1
ženy	.	81,7	81,7	81,8	82,0	79,4	82,0	82,4
Naděje dožití ve věku 65 let (2014–2018)								
muži	.	15,4	16,0	16,0	16,2	15,0	16,5	17,0
ženy	.	18,8	19,9	19,8	19,7	17,7	19,6	19,5
Přírůstek/úbytek stěhováním	1 981	0	20	60	262	87	41	207
muži	1 345	-8	6	72	182	49	35	118
ženy	636	8	14	-12	80	38	6	89

Správní obvod obce s rozšířenou působností								
Moravská Třebová	Pardubice	Polička	Přelouč	Svitavy	Ústí nad Orlicí	Vysoké Mýto	Žamberk	
								OBYVATELSTVO
26 267	130 048	19 574	25 527	31 424	26 384	32 418	29 495	Počet obyvatel k 31. 12.
50,1	50,6	50,4	49,8	51,1	50,5	50,0	50,0	z toho ženy (%)
13 112	64 230	9 703	12 814	15 378	13 059	16 204	14 751	Muži celkem
								ve věku (%):
15,1	16,6	16,2	15,5	15,8	16,4	16,9	16,7	0–14 let
67,6	66,5	67,0	67,5	66,7	65,8	65,9	66,7	15–64 let
17,2	16,8	16,8	17,0	17,5	17,8	17,2	16,6	65 a více let
13 155	65 818	9 871	12 713	16 046	13 325	16 214	14 744	Ženy celkem
								ve věku (%):
14,6	15,2	15,7	15,0	15,8	14,7	15,3	16,2	0–14 let
62,0	62,0	61,5	62,7	61,3	61,4	61,7	62,9	15–64 let
23,4	22,8	22,9	22,3	22,9	23,9	23,0	20,9	65 a více let
100,3	102,5	101,7	99,2	104,3	102,0	100,1	100,0	Počet žen na 100 mužů
								ve věku:
96,8	93,5	98,2	96,3	104,5	91,4	90,5	97,2	0–14 let
91,9	95,5	93,4	92,1	95,9	95,2	93,7	94,2	15–64 let
136,4	139,0	138,6	130,2	136,4	137,2	134,0	125,7	65 a více let
215,1	190,2	196,6	194,0	194,4	202,5	191,0	179,3	80 a více let
136,7	125,0	124,4	128,4	128,4	134,6	124,8	114,3	Index stáří ¹⁾
113,8	101,2	103,3	109,5	111,1	108,5	101,6	99,8	muži
160,3	150,4	145,8	148,1	145,0	163,1	150,4	129,2	ženy
42,8	42,5	42,2	42,8	42,5	42,7	42,4	41,6	Průměrný věk k 31. 12.
41,3	41,0	40,7	41,6	41,2	41,0	40,9	40,4	muži
44,3	44,1	43,6	44,0	43,7	44,3	43,9	42,7	ženy
258	1 386	218	261	306	286	334	379	Živě narození
55,4	48,0	54,1	45,2	55,6	49,0	46,4	45,9	z toho dívky (%)
58,5	45,1	43,1	47,5	54,6	46,2	52,4	43,5	Podíl dětí narozených mimo manželství (%)
30,1	31,2	31,3	30,7	29,7	30,1	30,4	30,9	Průměrný věk matky při narození dítěte
28,2	29,5	28,4	28,4	27,5	27,6	28,1	28,5	při narození prvního dítěte
329	1 267	218	274	373	297	333	256	Zemřelí
48,6	49,4	46,8	51,5	49,1	51,2	49,5	49,2	z toho ženy (%)
169	641	116	133	190	145	168	130	Zemřelí muži
								z toho vybrané příčiny smrti (%):
29,0	29,5	20,7	26,3	26,3	25,5	23,8	26,9	novotvary
36,7	38,8	51,7	35,3	34,2	44,1	39,3	35,4	nemoci oběhové soustavy
9,5	8,3	4,3	7,5	11,1	9,0	7,1	12,3	nemoci dýchací soustavy
5,3	6,2	4,3	8,3	6,3	6,9	7,1	8,5	vnější příčiny
160	626	102	141	183	152	165	126	Zemřelé ženy
								z toho vybrané příčiny smrti (%):
23,1	25,4	21,6	23,4	24,0	24,3	18,8	21,4	novotvary
50,0	44,7	46,1	46,8	39,9	53,3	45,5	46,8	nemoci oběhové soustavy
3,8	6,2	12,7	5,7	7,7	7,2	4,2	11,1	nemoci dýchací soustavy
4,4	3,0	2,0	6,4	2,7	2,0	3,6	2,4	vnější příčiny
-71	119	0	-13	-67	-11	1	123	Přirozený přírůstek
-54	80	-16	10	-54	1	11	75	muži
-17	39	16	-23	-13	-12	-10	48	ženy
								Naděje dožití při narození (2014–2018)
74,9	77,6	74,9	76,0	74,7	75,5	77,1	77,9	muži
81,5	82,7	82,4	82,7	81,7	82,0	82,1	82,8	ženy
								Naděje dožití ve věku 65 let (2014–2018)
14,8	16,9	15,7	15,8	15,4	15,6	16,5	17,1	muži
19,1	20,2	20,1	19,4	19,5	19,3	19,9	20,3	ženy
27	853	-3	287	-39	47	33	99	Přírůstek/úbytek stěhováním
26	552	2	185	0	56	10	60	muži
1	301	-5	102	-39	-9	23	39	ženy

Vybrané ukazatele podle správních obvodů ORP Pardubického kraje v roce 2018

	Kraj celkem	Správní obvod obce s rozšířenou působností						
		Česká Třebová	Hlinsko	Holice	Chrudim	Králíky	Lanškroun	Litomyšl
OBYVATELSTVO podle SLDB 2011								
Počet obyvatel s obvyklým pobytem	511 627	18 208	21 056	17 190	82 143	8 712	22 727	26 454
z toho ženy (%)	50,7	51,3	50,6	50,6	50,7	50,8	51,0	50,8
Muži podle způsobu bydlení:								
v bytech	245 065	8 744	10 291	8 378	39 407	4 093	10 835	12 778
mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců	1 954	85	72	44	355	58	79	43
v zařízeních	5 291	39	37	68	749	131	229	189
Ženy podle způsobu bydlení:								
v bytech	253 678	9 219	10 533	8 631	40 553	4 241	11 076	13 157
mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců	1 284	36	43	31	277	43	70	29
v zařízeních	4 355	85	80	38	802	146	438	258
Muži celkem	252 310	8 868	10 400	8 490	40 511	4 282	11 143	13 010
z toho podle rodinného stavu (%):								
svobodní	44,0	43,0	44,4	43,9	43,6	45,4	45,9	44,6
ženatí	44,7	44,3	46,2	46,2	45,7	42,7	43,6	46,6
rozvedení	8,4	9,7	6,7	7,4	7,9	8,9	8,4	6,2
ovdovělí	2,6	2,8	2,6	2,4	2,6	2,9	2,0	2,5
Ženy celkem	259 317	9 340	10 656	8 700	41 632	4 430	11 584	13 444
z toho podle rodinného stavu (%):								
svobodné	34,3	33,8	32,9	33,9	33,6	35,6	36,9	35,8
vdané	43,3	42,2	45,2	45,5	44,2	41,4	42,8	44,9
rozvedené	10,1	11,9	7,7	8,8	9,2	9,3	9,4	7,5
ovdovělé	12,1	11,9	14,2	11,7	12,9	13,6	10,7	11,7
Věřící (z počtu osob s uvedeným vztahem k víře, %)								
muži	32,8	24,7	47,4	24,8	32,8	34,8	35,1	51,5
ženy	39,3	30,1	54,6	30,3	40,4	40,5	41,7	58,1
Rodáci (%) ²⁾								
muži	50,4	57,2	60,0	50,6	48,5	51,0	51,2	56,0
ženy	43,9	50,7	48,6	45,2	41,5	44,1	41,3	46,3
DOMÁCNOSTI podle SLDB 2011								
Hospodařící domácnosti	207 396	7 703	8 162	6 648	32 552	3 455	8 815	9 891
z toho typ domácnosti (%)								
úplné rodiny – sezdaná soužití	47,0	46,0	51,0	51,7	48,6	45,7	48,9	54,0
úplné rodiny – nesezdaná soužití	5,3	5,7	3,6	5,1	4,4	5,4	6,7	4,5
neúplné rodiny – v čele muž	2,4	2,1	2,5	2,4	2,4	3,1	2,1	2,1
neúplné rodiny – v čele žena	9,8	10,6	10,0	9,2	9,8	10,0	9,6	8,6
domácností jednotlivců – muži	13,3	13,6	11,6	11,2	13,0	13,6	12,4	11,0
domácností jednotlivců – ženy	17,0	17,4	16,6	15,1	16,5	16,6	15,6	14,8
z celku hospodařící domácnosti jednotlivců	62 789	2 385	2 295	1 751	9 574	1 044	2 472	2 559
muži	27 601	1 045	944	746	4 217	469	1 097	1 092
z toho podle způsobu bydlení (%):								
samostatně v bytě	83,2	85,6	83,3	79,4	81,7	77,6	85,2	84,0
v bytě spolu s další domácností	14,3	12,3	12,6	19,3	15,6	19,8	12,8	14,9
ženy	35 188	1 340	1 351	1 005	5 357	575	1 375	1 467
z toho podle způsobu bydlení (%):								
samostatně v bytě	88,6	88,6	88,9	83,2	88,4	81,2	88,3	88,3
v bytě spolu s další domácností	10,3	10,6	10,1	16,0	10,4	17,9	10,5	10,9
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12.								
dle evidence úřadu práce (Pramen: MPSV)								
Podíl nezaměstnaných osob ³⁾ (%)								
muži	2,17	2,15	2,13	1,43	2,67	1,78	1,58	1,71
ženy	2,14	2,07	2,17	1,95	2,37	2,65	1,71	1,42

¹⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

²⁾ podíl osob žijících v obci, kde se narodily, tj. v obci faktického bydliště matky v době narození této osoby

³⁾ poměr dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k 31. 12. 2018 k počtu obyvatel stejného věku k 31. 12. 2017

Správní obvod obce s rozšířenou působností								
Moravská Třebová	Pardubice	Polička	Přelouč	Svitavy	Ústí nad Orlicí	Vysoké Mýto	Žamberk	
								OBYVATELSTVO podle SLDB 2011
26 354	126 780	19 362	24 453	31 075	26 207	32 034	28 872	Počet obyvatel s obvyklým pobytem
50,6	50,7	50,3	50,2	51,0	51,1	50,8	50,1	z toho ženy (%)
								Muži podle způsobu bydlení:
12 821	59 451	9 421	11 760	14 961	12 596	15 548	13 981	v bytech
94	491	48	98	127	122	67	171	mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců
114	2 618	159	327	130	98	157	246	v zařízeních
								Ženy podle způsobu bydlení:
13 061	62 684	9 620	11 885	15 606	13 183	16 058	14 171	v bytech
70	274	28	70	75	76	43	119	mimo byty (bez zařízení) vč. bezdomovců
194	1 262	86	313	176	132	161	184	v zařízeních
13 029	62 560	9 628	12 185	15 218	12 816	15 772	14 398	Muži celkem
								z toho podle rodinného stavu (%):
45,9	43,3	45,0	42,1	43,9	43,7	44,3	46,2	svobodní
42,1	43,9	46,2	45,9	44,0	45,1	45,2	43,9	ženatí
9,2	9,6	6,1	8,9	9,1	8,3	7,8	7,6	rozvedení
2,7	2,6	2,6	2,8	2,6	2,7	2,6	2,2	ovdovělí
13 325	64 220	9 734	12 268	15 857	13 391	16 262	14 474	Ženy celkem
								z toho podle rodinného stavu (%):
34,8	33,9	34,6	31,9	34,9	34,9	34,5	36,0	svobodné
41,3	42,1	45,4	44,2	42,4	43,2	43,8	43,6	vdané
10,6	12,3	7,3	10,5	10,8	10,1	9,3	9,2	rozvedené
13,3	11,5	12,6	13,3	11,7	11,7	12,3	11,1	ovdovělé
								Věřící (z počtu osob s uvedeným vztahem k víře, %)
35,5	25,2	51,9	22,1	30,8	33,2	32,9	42,0	muži
45,3	29,9	60,0	28,6	38,4	39,5	38,9	50,2	ženy
								Rodáci (%) ²⁾
51,5	46,1	57,5	42,8	51,1	54,6	51,2	53,0	muži
42,5	43,3	47,7	38,1	44,3	47,3	44,8	43,2	ženy
								DOMÁCNOSTI podle SLDB 2011
10 512	54 227	7 539	9 916	12 789	10 814	12 990	11 383	Hospodařící domácnosti
								z toho typ domácnosti (%)
45,4	42,4	52,0	46,5	46,3	48,2	47,9	49,0	úplné rodiny – sezdaná soužití
5,9	5,6	4,4	5,6	5,7	5,5	5,3	5,6	úplné rodiny – nesezdaná soužití
2,9	2,3	2,3	2,7	2,5	2,2	2,5	2,4	neúplné rodiny – v čele muž
10,9	10,0	8,4	9,3	10,6	10,0	9,4	9,0	neúplné rodiny – v čele žena
13,1	14,8	12,2	13,7	13,2	12,9	13,2	13,2	domácnosti jednotlivců – muži
16,3	18,8	16,3	16,2	16,4	17,0	16,7	16,4	domácnosti jednotlivců – ženy
3 096	18 226	2 147	2 972	3 796	3 235	3 878	3 359	z celku hospodařící domácnosti jednotlivců
1 380	8 025	921	1 363	1 693	1 400	1 712	1 497	muži
								z toho podle způsobu bydlení (%):
84,6	84,5	85,2	81,3	81,7	84,9	83,1	80,8	samostatně v bytě
13,8	12,8	12,7	16,2	16,5	13,1	15,0	14,8	v bytě spolu s další domácností
1 716	10 201	1 226	1 609	2 103	1 835	2 166	1 862	ženy
								z toho podle způsobu bydlení (%):
88,2	89,7	90,0	85,6	88,1	90,6	88,6	88,3	samostatně v bytě
10,5	9,3	8,8	12,8	10,9	7,1	10,6	9,4	v bytě spolu s další domácností
								NEZAMĚSTNANOST k 31. 12.
								dle evidence úřadu práce (Pramen: MPSV)
								Podíl nezaměstnaných osob ³⁾ (%)
4,69	1,84	1,85	2,44	2,95	1,36	1,97	1,50	muži
3,97	2,12	2,03	2,86	2,65	1,02	1,90	1,20	ženy

Vývoj vybraných ukazatelů v Pardubickém kraji – obyvatelstvo

	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011
OBYVATELSTVO¹⁾							
Počet obyvatel k 31. 12.	507 176	507 751	511 400	515 185	516 329	517 164	516 411
Muži celkem	248 350	249 217	251 418	253 973	254 545	255 117	254 961
ve věku:							
0–14 let	43 162	39 316	38 894	38 734	38 804	39 198	39 672
15–64 let	177 095	180 288	182 271	183 972	183 440	182 913	180 576
65 a více let	28 093	29 613	30 253	31 267	32 301	33 006	34 713
Ženy celkem	258 826	258 534	259 982	261 212	261 784	262 047	261 450
ve věku:							
0–14 let	40 762	36 707	36 460	36 263	36 456	36 817	37 358
15–64 let	174 708	176 833	177 945	178 421	177 710	176 845	174 094
65 a více let	43 356	44 994	45 577	46 528	47 618	48 385	49 998
Počet žen na 100 mužů	104,2	103,7	103,4	102,9	102,8	102,7	102,5
ve věku:							
0–14 let	94,4	93,4	93,7	93,6	93,9	93,9	94,2
15–64 let	98,7	98,1	97,6	97,0	96,9	96,7	96,4
65 a více let	154,3	151,9	150,7	148,8	147,4	146,6	144,0
80 a více let	221,7	212,8	210,6	207,0	203,6	199,4	199,1
Cizinci k 31. 12. (bez azylantů) ²⁾		7 670	10 562	12 588	11 972	12 063	11 495
muži	.	4 434	6 150	7 389	6 902	6 878	6 428
ženy	.	3 236	4 412	5 199	5 070	5 185	5 067
Index stáří ³⁾	85,1	98,1	100,6	103,7	106,2	107,1	110,0
muži	65,1	75,3	77,8	80,7	83,2	84,2	87,5
ženy	106,4	122,6	125,0	128,3	130,6	131,4	133,8
Průměrný věk k 31. 12.	38,7	40,0	40,2	40,4	40,6	40,8	41,0
muži	37,1	38,5	38,6	38,8	39,0	39,2	39,5
ženy	40,2	41,5	41,7	41,9	42,1	42,2	42,5
Živé narození	4 466	5 248	5 709	5 752	5 644	5 721	5 312
chlapci	2 270	2 717	2 903	2 999	2 833	2 989	2 706
dívky	2 196	2 531	2 806	2 753	2 811	2 732	2 606
Podíl dětí narozených mimo manželství (%)	17,8	30,0	30,0	32,6	35,7	38,1	39,8
Průměrný věk matky při narození dítěte	27,2	29,0	29,4	29,7	29,8	30,0	30,1
při narození prvního dítěte	25,0	27,1	27,2	27,6	27,5	27,8	27,9
Předmanželské koncepce ⁴⁾	771	573	603	501	463	427	407
Podíl předmanželských koncepcí (%)	41,3	31,9	31,5	27,4	26,1	25,8	26,1
Úhrnná plodnost ⁵⁾	1,131	1,350	1,474	1,490	1,480	1,523	1,459
Potrasy celkem	1 848	1 568	1 666	1 753	1 647	1 591	1 622
z toho umělá přerušeni těhotenství	1 229	864	847	922	852	824	833
Zemřelí	5 053	5 164	5 134	5 087	5 003	5 320	5 365
muži	2 540	2 632	2 566	2 525	2 568	2 637	2 723
z toho ve věku:							
60–69 let	511	504	518	528	579	574	600
70–79 let	808	777	763	684	702	731	711
80–89 let	509	635	638	655	667	729	776
90 a více let	121	127	102	98	95	99	125
z toho vybrané příčiny smrti:							
novotvary	681	766	710	724	745	749	701
nemoci oběhové soustavy	1 274	1 211	1 205	1 115	1 155	1 196	1 247
nemoci dýchací soustavy	118	202	161	197	215	197	199
nemoci trávicí soustavy	107	119	107	123	104	93	114
vnější příčiny	227	188	215	204	195	219	228
z toho sebevraždy	73	54	51	44	60	57	69
ženy	2 513	2 532	2 568	2 562	2 435	2 683	2 642
z toho ve věku:							
60–69 let	274	286	298	286	294	321	325
70–79 let	821	689	691	641	606	629	603
80–89 let	867	1 006	1 069	1 145	1 086	1 175	1 162
90 a více let	293	310	286	249	238	318	332
z toho vybrané příčiny smrti:							
novotvary	579	590	546	584	525	575	587
nemoci oběhové soustavy	1 482	1 382	1 508	1 411	1 328	1 488	1 454
nemoci dýchací soustavy	100	191	134	164	193	177	119
nemoci trávicí soustavy	84	85	88	79	100	113	87
vnější příčiny	113	107	114	111	88	108	103
z toho sebevraždy	17	13	11	20	13	11	12

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
							OBYVATELSTVO¹⁾
516 440	515 985	516 372	516 149	517 087	518 337	520 316	Počet obyvatel k 31. 12.
255 018	254 797	255 137	255 159	255 691	256 604	257 948	Muži celkem
							ve věku:
39 949	40 074	40 474	40 766	41 331	41 611	42 013	0–14 let
178 826	177 054	175 726	174 156	172 841	172 058	171 743	15–64 let
36 243	37 669	38 937	40 237	41 519	42 935	44 192	65 a více let
261 422	261 188	261 235	260 990	261 396	261 733	262 368	Ženy celkem
							ve věku:
37 667	37 862	38 197	38 549	39 063	39 487	40 050	0–14 let
172 247	170 532	168 892	167 033	165 363	163 853	162 732	15–64 let
51 508	52 794	54 146	55 408	56 970	58 393	59 586	65 a více let
102,5	102,5	102,4	102,3	102,2	102,0	101,7	Počet žen na 100 mužů
							ve věku:
94,3	94,5	94,4	94,6	94,5	94,9	95,3	0–14 let
96,3	96,3	96,1	95,9	95,7	95,2	94,8	15–64 let
142,1	140,2	139,1	137,7	137,2	136,0	134,8	65 a více let
197,6	195,1	194,5	194,4	196,6	195,7	193,9	80 a více let
11 115	11 301	11 559	12 011	13 305	15 157	17 575	Cizinci k 31. 12. (bez azylantů) ²⁾
6 126	6 196	6 355	6 689	7 520	8 746	10 349	muži
4 989	5 105	5 204	5 322	5 785	6 411	7 226	ženy
113,1	116,1	118,3	120,6	122,5	124,9	126,5	Index stáří ³⁾
90,7	94,0	96,2	98,7	100,5	103,2	105,2	muži
136,7	139,4	141,8	143,7	145,8	147,9	148,8	ženy
41,2	41,5	41,7	41,9	42,1	42,3	42,4	Průměrný věk k 31. 12.
39,8	40,0	40,2	40,5	40,7	40,9	41,0	muži
42,7	42,9	43,1	43,3	43,5	43,7	43,8	ženy
5 385	5 077	5 410	5 302	5 533	5 372	5 526	Živě narození
2 755	2 573	2 773	2 744	2 848	2 768	2 796	chlapci
2 630	2 504	2 637	2 558	2 685	2 604	2 730	dívky
41,6	44,3	45,3	47,2	47,9	48,8	48,9	Podíl dětí narozených mimo manželství (%)
30,2	30,3	30,4	30,5	30,5	30,4	30,6	Průměrný věk matky při narození dítěte
28,1	28,3	28,3	28,3	28,5	28,3	28,5	při narození prvního dítěte
374	371	352	357	409	348	341	Předmanželské koncepce ⁴⁾
24,9	26,4	23,6	25,1	25,8	22,9	22,7	Podíl předmanželských koncepcí (%)
1,509	1,450	1,580	1,579	1,684	1,673	1,742	Úhrnná plodnost ⁵⁾
1 562	1 545	1 460	1 492	1 506	1 528	1 339	Potraty celkem
797	819	735	758	758	748	689	z toho umělá přerušování těhotenství
5 403	5 392	5 123	5 440	5 234	5 389	5 528	Zemřelí
2 703	2 694	2 614	2 775	2 702	2 723	2 797	muži
							z toho ve věku:
645	637	602	650	628	667	625	60–69 let
678	685	711	732	739	748	767	70–79 let
746	762	747	817	753	723	789	80–89 let
120	164	173	195	199	211	210	90 a více let
							z toho vybrané příčiny smrti:
757	721	672	726	795	760	754	novotvary
1 138	1 123	1 141	1 119	1 053	1 088	1 092	nemoci oběhové soustavy
194	205	175	231	198	211	258	nemoci dýchací soustavy
113	104	105	118	129	120	150	nemoci trávicí soustavy
236	233	174	208	180	184	183	vnější příčiny
68	69	48	53	49	38	54	z toho sebevraždy
2 700	2 698	2 509	2 665	2 532	2 666	2 731	ženy
							z toho ve věku:
319	334	299	302	288	301	312	60–69 let
617	576	526	568	581	553	622	70–79 let
1 198	1 193	1 084	1 131	1 047	1 107	1 086	80–89 let
354	402	409	496	442	537	552	90 a více let
							z toho vybrané příčiny smrti:
618	575	548	568	588	555	623	novotvary
1 410	1 346	1 211	1 321	1 169	1 290	1 288	nemoci oběhové soustavy
153	171	152	172	169	182	181	nemoci dýchací soustavy
90	90	95	72	85	92	90	nemoci trávicí soustavy
97	105	96	104	106	88	83	vnější příčiny
9	17	10	13	13	14	6	z toho sebevraždy

Vývoj vybraných ukazatelů v Pardubickém kraji – obyvatelstvo

	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Přirozený přírůstek	-587	84	575	665	641	401	-53
muži	-270	85	337	474	265	352	-17
ženy	-317	-1	238	191	376	49	-36
Naděje dožití při narození (dvouleté období)							
muži	.	73,4	73,8	74,3	74,7	74,7	74,7
ženy	.	80,0	80,0	80,2	80,7	80,8	80,5
Naděje dožití ve věku 45 let (dvouleté období)							
muži	.	30,3	30,9	31,3	31,5	31,6	31,6
ženy	.	36,0	36,1	36,1	36,5	36,7	36,6
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté období)							
muži	.	14,6	14,9	15,4	15,6	15,5	15,4
ženy	.	18,1	18,2	18,2	18,6	18,7	18,6
Sňatky podle bydliště ženicha	2 515	2 603	2 765	2 470	2 223	2 166	2 228
z toho podle rodinného stavu snoubenců (%):							
svobodný ženich	79,0	77,6	74,2	74,7	76,4	76,9	75,3
svobodná nevěsta	77,5	77,5	75,7	73,8	76,2	78,1	75,1
oba svobodní	70,0	68,3	65,6	65,1	66,9	69,2	65,6
v tom podle rozdílu ve věku snoubenců (%):							
starší ženich	68,7	69,1	68,9	70,0	70,2	70,4	71,4
starší nevěsta	19,8	20,7	20,1	20,4	20,3	19,7	19,4
oba stejného věku	11,5	10,2	11,0	9,6	9,5	9,9	9,2
Podíl ženichů jiného státního občanství (%)	3,4	3,5	3,5	3,4	3,8	3,8	3,7
Podíl nevěst jiného státního občanství (%)	3,0	2,6	2,5	2,6	2,8	3,4	2,2
Průměrný věk při prvním sňatku							
ženichové	27,1	29,2	29,5	29,7	30,3	30,3	31,1
nevěsty	24,4	26,7	27,0	27,0	27,5	27,7	28,2
Sňatky podle bydliště nevěsty	2 514	2 592	2 775	2 452	2 272	2 156	2 225
Rozvody	1 400	1 330	1 400	1 292	1 361	1 281	1 258
z toho podle pořadí rozvodu (%):							
první rozvod muže	82,3	79,3	82,9	83,0	80,2	80,7	82,8
první rozvod ženy	82,4	79,8	83,9	82,0	82,3	81,3	81,8
z toho podle počtu let trvání manželství (%):							
do 1 roku	4,1	4,5	4,6	5,8	6,0	4,4	4,3
2–4 roky	15,9	14,6	10,7	12,5	12,6	14,1	12,3
5–14 let	46,0	38,2	39,4	36,9	35,1	36,7	35,7
15 a více let	34,0	42,7	45,3	44,8	46,3	44,8	47,7
Podíl rozvodů s nezletilými dětmi (%)	68,4	64,6	67,6	62,1	61,7	61,4	59,5
Průměrný věk při prvním rozvodu							
muži	37,0	39,1	39,4	39,6	40,2	41,0	41,3
ženy	34,5	36,5	37,0	37,1	37,6	38,2	38,8
Stěhování v rámci kraje	6 184	7 910	8 631	8 074	7 772	7 612	7 825
muži	2 964	3 787	4 165	3 810	3 767	3 654	3 687
ženy	3 220	4 123	4 466	4 264	4 005	3 958	4 138
Přistěhovalí do kraje	3 236	5 525	7 688	7 120	4 726	4 473	3 927
muži	1 571	3 001	4 262	4 060	2 522	2 304	1 893
ženy	1 665	2 524	3 426	3 060	2 204	2 169	2 034
Vystěhovalí z kraje	3 734	3 882	4 614	4 000	4 223	4 039	3 723
muži	1 874	1 911	2 398	1 979	2 215	2 084	1 777
ženy	1 860	1 971	2 216	2 021	2 008	1 955	1 946
Přírůstek/úbytek stěhováním	-498	1 643	3 074	3 120	503	434	204
muži	-303	1 090	1 864	2 081	307	220	116
z toho s cizinou	-341	870	1 710	1 941	456	98	156
ženy	-195	553	1 210	1 039	196	214	88
z toho s cizinou	-257	564	1 131	980	328	215	164
Celkový přírůstek/úbytek	-1 085	1 727	3 649	3 785	1 144	835	151
muži	-573	1 175	2 201	2 555	572	572	99
ženy	-512	552	1 448	1 230	572	263	52

¹⁾ data přepočtená na současnou územní strukturu kromě dat za cizince

¹⁾ data od roku 2011 navazují na výsledky SLDB 2011 a nejsou srovnatelná s předchozími roky

²⁾ občané cizích zemí s povolením k trvalému nebo dlouhodobému pobytu

³⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

⁴⁾ počet manželsky narozených dětí prvního pořadí počatých před sňatkem (narozených v době trvání manželství 0–7 měsíců)

⁵⁾ průměrný počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném kalendářním roce zůstaly během jejího reprodukčního období (15–49 let) neměnné

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
-18	-315	287	-138	299	-17	-2	Přirozený přírůstek
52	-121	159	-31	146	45	-1	muži
-70	-194	128	-107	153	-62	-1	ženy
74,8	75,2	75,9	76,2	76,3	76,6	76,5	Naděje dožití při narození (dvouleté období)
80,8	81,1	81,6	82,1	82,1	82,2	82,3	muži
							ženy
31,7	32,1	32,5	32,7	32,8	33,0	33,0	Naděje dožití ve věku 45 let (dvouleté období)
36,8	36,9	37,5	37,9	37,9	38,1	38,0	muži
							ženy
15,6	15,8	16,0	16,0	16,1	16,4	16,5	Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté období)
18,8	18,9	19,4	19,7	19,7	19,9	19,8	muži
							ženy
2 205	2 057	2 232	2 382	2 472	2 450	2 648	Sňatky podle bydliště ženicha
78,2	77,8	79,6	79,5	78,6	79,0	77,3	z toho podle rodinného stavu snoubenců (%):
77,3	76,4	78,9	78,3	77,9	79,3	77,1	svobodný ženich
69,4	68,0	71,0	71,2	70,3	71,2	69,3	svobodná nevěsta
							oba svobodní
67,9	69,7	69,0	68,1	67,7	69,0	66,6	v tom podle rozdílu ve věku snoubenců (%):
20,7	20,7	20,4	21,3	21,5	20,0	22,5	starší ženich
11,3	9,6	10,6	10,6	10,8	11,0	11,0	starší nevěsta
3,2	3,7	5,6	4,7	4,5	4,3	3,7	oba stejného věku
3,1	2,6	3,4	2,7	2,9	2,9	4,0	Podíl ženichů jiného státního občanství (%)
							Podíl nevěst jiného státního občanství (%)
30,8	31,3	31,3	31,4	31,5	31,8	31,8	Průměrný věk při prvním sňatku
28,1	28,4	28,6	28,6	28,8	29,0	29,1	ženichové
2 227	2 079	2 202	2 380	2 440	2 506	2 695	nevěsty
1 275	1 257	1 330	1 219	1 171	1 327	1 120	Sňatky podle bydliště nevěsty
							Rozvody
80,5	81,1	80,4	80,4	81,5	81,9	82,1	z toho podle pořadí rozvodu (%):
81,0	83,1	82,2	80,3	80,4	80,3	82,9	první rozvod muže
							první rozvod ženy
4,2	3,9	4,3	4,2	5,7	5,3	5,5	z toho podle počtu let trvání manželství (%):
12,8	11,8	12,0	11,2	12,0	11,1	11,6	do 1 roku
35,7	37,4	37,4	39,2	39,3	39,5	38,3	2–4 roky
47,4	46,9	46,3	45,4	43,0	44,2	44,6	5–14 let
61,1	62,0	58,3	60,8	61,1	61,0	59,9	15 a více let
41,5	41,8	41,9	42,4	42,1	42,8	42,5	Podíl rozvodů s nezletilými dětmi (%)
38,7	39,1	39,6	39,7	39,6	40,2	40,2	Průměrný věk při prvním rozvodu
7 840	8 239	7 784	8 113	8 159	8 058	8 398	muži
3 649	3 772	3 595	3 669	3 739	3 709	3 857	ženy
4 191	4 467	4 189	4 444	4 420	4 349	4 541	Stěhování v rámci kraje
4 304	4 156	4 276	4 190	4 969	5 544	6 539	muži
2 138	2 004	2 084	2 044	2 466	2 922	3 588	ženy
2 166	2 152	2 192	2 146	2 503	2 622	2 951	Přistěhovalí do kraje
4 257	4 296	4 176	4 275	4 330	4 277	4 558	muži
2 133	2 104	1 903	1 991	2 080	2 054	2 243	ženy
2 124	2 192	2 273	2 284	2 250	2 223	2 315	Vystěhovalí z kraje
47	-140	100	-85	639	1 267	1 981	muži
5	-100	181	53	386	868	1 345	ženy
244	35	224	347	538	921	1 407	Přírůstek/úbytek stěhováním
42	-40	-81	-138	253	399	636	z toho s cizinou
165	83	133	153	323	530	733	ženy
29	-455	387	-223	938	1 250	1 979	z toho s cizinou
57	-221	340	22	532	913	1 344	Celkový přírůstek/úbytek
-28	-234	47	-245	406	337	635	muži
							ženy

Vývoj vybraných ukazatelů v Pardubickém kraji – vzdělání, vzdělávání a ekonomická aktivita

	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011
VZDĚLÁNÍ (Zdroj: VŠPS)							
Nejvyšší ukončené vzdělání mužů 15+ (vybrané kódy ISCED, %)							
základní vzdělání a bez vzdělání	15,1	13,7	13,2	12,4	12,4	11,8	11,4
střední bez maturity	51,0	49,7	48,3	49,0	47,7	46,3	46,5
střední s maturitou	25,4	26,4	29,2	28,6	29,4	30,7	29,4
vysokoškolské	8,5	10,2	9,3	10,0	10,5	11,2	12,7
Nejvyšší ukončené vzdělání žen 15+ (vybrané kódy ISCED, %)							
základní vzdělání a bez vzdělání	27,9	24,8	24,1	22,1	21,2	19,9	21,0
střední bez maturity	33,9	34,7	35,8	34,4	33,6	33,2	30,8
střední s maturitou	31,7	32,3	32,7	33,9	33,8	36,4	36,3
vysokoškolské	6,5	8,2	7,3	9,5	11,4	10,4	11,8
VZDĚLÁVÁNÍ¹⁾ (Pramen: MŠMT)							
Děti, žáci a studenti							
mateřských škol	14 941	15 323	15 549	16 074	16 629	17 490	17 994
z toho dívky	.	7 306	7 411	7 622	7 908	8 373	8 601
základních škol	54 344	45 852	44 046	42 521	41 266	40 955	41 184
z toho dívky	26 235	21 915	21 094	20 362	19 737	19 567	19 777
středních škol	.	28 095	27 739	27 421	26 969	26 314	24 671
v tom podle oborů vzdělání:							
obory gymnázií	6 803	7 160	7 125	7 061	6 910	6 639	6 305
z toho dívky	.	4 301	4 254	4 240	4 129	3 982	3 775
obory odborného vzdělání (bez nástavbového studia)	.	19 605	19 297	18 987	18 871	18 292	17 113
z toho dívky	.	9 470	9 232	8 999	8 811	8 467	7 867
obory nástavbového studia	.	1 330	1 317	1 373	1 188	1 383	1 253
z toho dívky	.	449	476	559	507	515	433
konzervatoří	234	226	231	230	222	220	230
z toho dívky	147	146	142	148	140	136	.
vyšších odborných škol	1 499	1 711	1 711	1 542	1 516	1 499	1 545
z toho ženy	903	1 164	1 158	1 095	1 101	1 137	1 191
vysokých škol s místem výuky v kraji	4 713	8 444	8 958	9 424	10 263	10 604	10 755
z toho ženy	2 252	4 346	4 640	4 877	5 427	5 729	5 674
vysokých škol s trvalým bydlištěm v kraji	9 372	13 914	15 124	16 099	17 055	17 378	17 304
z toho ženy	4 417	7 439	8 268	8 983	9 631	9 867	9 798
v tom podle typu studijního programu:							
bakalářský	2 080	8 084	9 203	10 124	10 789	11 135	11 149
z toho ženy	1 179	4 214	4 921	5 504	6 010	6 249	6 217
magisterský vč. navazujícího magisterského	6 728	5 039	5 162	5 238	5 510	5 477	5 380
z toho ženy	3 070	2 999	3 151	3 280	3 390	3 384	3 312
doktorský	690	962	965	961	979	987	966
z toho ženy	233	320	319	331	362	371	394
základních uměleckých škol	13 715	13 186	13 312	13 466	13 835	14 259	14 432
z toho dívky	10 064	9 724	9 735	9 884	10 077	10 146	10 173
Podíl žen na počtu učitelů (%)							
mateřských škol	.	99,8	99,9	99,8	99,6	99,5	99,5
základních škol	.	81,7	81,8	82,4	82,4	83,0	83,1
středních škol	.	56,2	55,9	56,1	56,7	56,6	57,1
vyšších odborných škol	.	55,4	45,0	48,6	48,1	49,7	46,9
EKONOMICKÁ AKTIVITA (EA) (Zdroj: VŠPS)							
Míra EA mužů celkem 15+ (třileté průměry)	.	68,0	68,1	67,9	67,4	67,1	66,5
z toho ve věku:							
20–24 let	.	70,8	69,6	68,1	66,9	64,5	62,1
25–29 let	.	90,3	92,1	93,7	93,0	92,9	90,7
30–34 let	.	98,1	97,7	97,7	97,0	96,6	96,9
55–59 let	.	82,0	84,4	84,8	84,5	85,0	85,8
60–64 let	.	29,9	30,3	33,5	33,6	32,0	30,7
Míra EA žen celkem 15+ (třileté průměry)	.	49,2	49,1	49,0	49,0	48,9	49,0
z toho ve věku:							
20–24 let	.	53,8	51,3	50,0	45,1	42,8	37,8
25–29 let	.	60,5	60,9	62,5	62,8	64,3	68,7
30–34 let	.	69,8	71,3	70,4	69,8	67,5	68,5
55–59 let	.	41,0	45,2	48,4	52,7	57,0	59,4
60–64 let	.	9,2	11,3	11,6	12,4	13,1	14,6

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
							VZDĚLÁNÍ (Zdroj: VŠPS)
							Nejvyšší ukončené vzdělání mužů 15+ (vybrané kódy ISCED, %)
12,2	11,9	10,5	10,4	11,1	10,5	11,5	základní vzdělání a bez vzdělání
46,1	42,3	45,2	45,8	43,0	41,1	40,7	střední bez maturity
30,5	32,3	29,9	29,9	31,3	33,0	32,4	střední s maturitou
11,2	13,5	14,4	13,8	14,6	15,4	15,4	vysokoškolské
							Nejvyšší ukončené vzdělání žen 15+ (vybrané kódy ISCED, %)
19,6	17,8	15,3	16,9	16,9	15,9	15,4	základní vzdělání a bez vzdělání
32,8	31,4	31,5	30,5	30,7	30,4	30,9	střední bez maturity
35,5	37,7	37,4	35,8	36,0	36,5	38,1	střední s maturitou
11,9	13,0	15,9	16,8	16,4	17,1	15,6	vysokoškolské
							VZDĚLÁVÁNÍ¹⁾ (Pramen: MŠMT)
							Děti, žáci a studenti
18 572	18 976	19 059	18 915	18 562	18 387	18 398	mateřských škol
8 924	9 196	9 226	9 106	8 964	8 852	8 856	z toho dívky
41 505	42 295	43 155	44 013	44 988	45 746	46 496	základních škol
19 955	20 339	20 779	21 254	21 785	22 158	22 514	z toho dívky
23 070	22 141	21 739	21 720	21 829	21 796	21 870	středních škol
							v tom podle oborů vzdělání:
6 014	5 987	5 939	6 003	6 044	5 944	5 994	obory gymnázií
3 496	3 493	3 367	3 414	3 462	3 423	3 476	z toho dívky
							obory odborného vzdělání (bez nástavbového studia)
15 982	15 198	14 973	14 976	15 026	15 130	15 201	z toho dívky
7 340	6 925	6 777	6 760	6 812	6 847	6 921	obory nástavbového studia
1 074	956	827	741	759	722	675	z toho dívky
363	315	294	239	259	256	246	konzervatoří
224	230	241	235	243	227	239	z toho dívky
							vyšších odborných škol
1 520	1 521	1 431	1 290	1 065	987	746	z toho ženy
1 198	1 169	1 112	1 018	853	786	634	vysokých škol s místem výuky v kraji
10 545	10 498	9 867	8 487	7 757	7 145	6 825	z toho ženy
5 699	5 645	5 335	4 653	4 265	3 952	3 770	vysokých škol s trvalým bydlištěm v kraji
16 925	16 416	15 347	13 980	12 983	12 349	11 978	z toho ženy
9 586	9 248	8 712	7 917	7 350	7 047	6 779	v tom podle typu studijního programu:
							bakalářský
10 862	10 413	9 410	8 309	7 603	7 299	7 230	z toho ženy
6 026	5 714	5 239	4 622	4 209	4 033	3 978	magisterský vč. navazujícího magisterského
5 276	5 203	5 150	4 892	4 643	4 405	4 116	z toho ženy
3 276	3 236	3 164	2 981	2 842	2 745	2 533	doktorský
933	944	918	889	830	752	718	z toho ženy
389	399	401	392	363	342	315	základních uměleckých škol
14 478	14 715	14 724	14 895	15 134	15 149	15 225	z toho dívky
10 215	10 262	10 228	10 313	10 596	10 616	10 743	Podíl žen na počtu učitelů (%)
99,6	99,6	99,5	99,6	99,5	99,3	99,2	mateřských škol
83,1	83,2	83,4	83,7	84,4	85,2	85,4	základních škol
58,1	58,5	58,5	58,7	58,7	58,7	59,0	středních škol
49,8	48,7	50,6	51,1	65,5	65,7	70,2	vyšších odborných škol
							EKONOMICKÁ AKTIVITA (EA) (Zdroj: VŠPS)
66,7	67,0	67,9	68,3	68,6	68,7	68,5	Míra EA mužů celkem 15+ (třileté průměry)
							z toho ve věku:
62,5	61,7	62,7	64,2	69,1	73,5	73,2	20–24 let
91,3	91,0	91,4	91,6	91,2	92,7	93,9	25–29 let
98,4	98,4	97,5	96,2	96,3	96,6	97,2	30–34 let
86,4	89,1	91,1	92,2	90,2	90,5	91,6	55–59 let
32,8	38,8	45,0	49,1	52,7	53,5	54,8	60–64 let
49,3	50,6	51,5	52,2	52,2	51,9	52,2	Míra EA žen celkem 15+ (třileté průměry)
							z toho ve věku:
37,7	42,4	46,3	48,9	49,0	50,8	49,4	20–24 let
73,1	77,4	75,9	76,4	75,5	73,5	73,7	25–29 let
65,9	66,7	64,9	65,9	66,1	65,7	65,0	30–34 let
62,0	65,1	72,5	76,5	80,2	82,0	84,3	55–59 let
14,2	14,8	16,1	18,7	20,8	22,6	25,8	60–64 let

Vývoj vybraných ukazatelů v Pardubickém kraji – vzdělání, vzdělávání a ekonomická aktivita

	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Míra EA mužů podle vzdělání							
základní vzdělání a bez vzdělání	23,7	18,9	20,1	16,3	19,1	23,0	16,9
střední bez maturity	76,4	76,3	75,8	74,2	72,1	72,7	72,1
střední s maturitou	75,1	73,3	71,9	72,7	71,7	69,6	68,1
vysokoškolské	77,7	81,7	82,4	84,1	83,8	82,5	80,6
Míra EA žen podle vzdělání							
základní vzdělání a bez vzdělání	18,4	18,0	18,4	18,8	22,3	16,7	18,5
střední bez maturity	54,9	56,9	55,0	53,5	51,9	51,2	52,4
střední s maturitou	66,7	59,9	59,9	59,1	57,7	57,2	58,0
vysokoškolské	74,8	70,9	65,5	67,9	67,0	68,7	70,4
Zaměstnaní muži (tis. osob)	132,9	136,3	138,3	141,0	136,2	135,9	135,2
z toho podle postavení v zaměstnání (%):							
zaměstnanci ²⁾	82,7	82,8	80,6	81,4	81,4	79,6	80,3
zaměstnavatelé	4,8	4,1	5,1	5,6	4,7	4,2	4,1
pracující na vlastní účet	12,3	13,1	14,0	12,9	13,6	15,9	15,5
v tom podle odvětví (%):							
zemědělství, lesnictví a rybářství	.	.	.	.	5,8	5,3	5,7
průmysl, stavebnictví	.	.	.	.	57,2	57,1	56,8
služby	.	.	.	.	37,0	37,6	37,5
Zaměstnané ženy (tis. osob)	99,6	101,4	101,9	104,1	102,4	99,1	103,1
z toho podle postavení v zaměstnání (%):							
zaměstnanci ²⁾	91,2	92,6	91,8	91,6	91,6	88,9	88,0
zaměstnavatelé	1,8	1,6	1,7	2,5	2,0	1,9	0,6
pracující na vlastní účet	6,5	5,4	5,9	5,2	5,5	8,5	10,8
v tom podle odvětví (%):							
zemědělství, lesnictví a rybářství	.	.	.	.	3,3	3,1	3,3
průmysl, stavebnictví	.	.	.	.	30,1	28,3	29,5
služby	.	.	.	.	66,5	68,6	67,2
MZDY A PLATY							
(Kč; Pramen: Informační systém o průměrném výdělku MPSV)							
Medián měsíční mzdy v podnikatelské sféře							
muži	.	.	.	.	.	.	21 669
ženy	.	.	.	.	.	.	17 288
Medián měsíčního platu v nepodnikatelské sféře							
muži	.	.	.	.	.	.	24 170
ženy	.	.	.	.	.	.	21 458
Gender pay gap (GPG) ³⁾ (%)							
v podnikatelské sféře	.	.	.	.	.	.	20,2
v nepodnikatelské sféře	.	.	.	.	.	.	11,2
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12.							
dle evidence úřadu práce (Pramen: MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání							
muži	9 595	9 151	7 158	8 354	14 338	15 133	12 314
ženy	10 316	10 218	8 259	8 644	12 479	12 226	11 317
Podíl uchazečů v evidenci déle než 12 měsíců (%)							
muži	27,3	29,8	27,9	18,7	16,1	23,5	28,7
ženy	35,9	39,7	36,0	28,3	25,5	34,7	37,0
Průměrná délka evidence (dny)							
muži	.	495	504	374	293	313	386
ženy	.	612	601	499	420	477	524
Uchazeči o zaměstnání s podporou v nezaměstnanosti							
muži	.	3 590	3 124	4 233	6 208	6 532	4 140
ženy	.	3 263	3 040	3 730	4 402	3 797	3 051
Průměrná měsíční výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)							
muži	.	4 859	5 169	5 818	5 928	5 876	5 754
ženy	.	4 027	4 315	4 855	4 906	4 864	4 910
Podíl nezaměstnaných osob ⁴⁾ (%)							
muži	.	4,84	3,72	4,39	7,75	8,16	6,67
ženy	.	5,46	4,31	4,63	6,88	6,73	6,33

¹⁾ veřejné a soukromé vysoké školy – stav k 31. 12.; ostatní školy – stav k 30. 9. (Pramen: MŠMT)

²⁾ zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
							Míra EA mužů podle vzdělání
26,4	31,3	30,1	22,8	29,5	26,1	24,0	základní vzdělání a bez vzdělání
70,3	71,2	71,2	71,4	70,4	69,6	68,9	střední bez maturity
73,8	72,3	71,8	73,9	75,3	74,3	74,2	střední s maturitou
81,7	80,4	80,5	81,7	80,4	84,3	83,6	vysokoškolské
							Míra EA žen podle vzdělání
21,3	16,7	14,1	14,8	16,7	16,3	15,3	základní vzdělání a bez vzdělání
52,0	56,3	55,1	51,7	50,7	50,6	53,9	střední bez maturity
59,9	60,1	58,6	62,0	61,5	57,6	59,5	střední s maturitou
63,2	69,3	68,1	68,3	72,8	72,5	71,7	vysokoškolské
135,8	136,6	139,5	141,2	142,1	144,2	143,8	Zaměstnaní muži (tis. osob)
							z toho podle postavení v zaměstnání (%):
82,1	81,5	79,9	78,7	80,2	82,0	82,6	zaměstnanci ²⁾
2,9	3,0	3,3	4,2	4,3	3,7	4,8	zaměstnavatelé
14,8	15,2	16,4	16,7	15,0	14,0	12,5	pracující na vlastní účet
							v tom podle odvětví (%):
6,0	6,5	6,1	5,9	5,2	5,9	5,1	zemědělství, lesnictví a rybářství
54,8	52,9	56,5	58,5	56,0	57,2	57,0	průmysl, stavebnictví
39,2	40,6	37,4	35,5	38,8	36,9	37,9	služby
101,3	104,5	107,0	109,4	112,2	110,4	114,8	Zaměstnané ženy (tis. osob)
							z toho podle postavení v zaměstnání (%):
90,3	89,1	90,3	91,1	90,6	89,9	89,7	zaměstnanci ²⁾
0,6	1,7	1,7	1,8	1,6	1,5	2,1	zaměstnavatelé
8,4	7,7	7,0	6,0	6,7	7,3	7,5	pracující na vlastní účet
							v tom podle odvětví (%):
3,9	3,4	2,9	2,4	2,7	3,3	2,5	zemědělství, lesnictví a rybářství
30,0	28,2	31,0	28,6	27,5	29,5	29,4	průmysl, stavebnictví
66,1	68,4	66,1	69,0	69,9	67,2	68,1	služby
							MZDY A PLATY
							(Kč; Pramen: Informační systém o průměrném výdělku MPSV)
							Medián měsíční mzdy v podnikatelské sféře
21 561	21 903	22 748	23 912	24 984	27 024	29 140	muži
17 683	17 661	18 457	18 795	20 204	21 914	24 042	ženy
							Medián měsíčního platu v nepodnikatelské sféře
24 691	24 789	25 689	26 650	28 466	30 451	34 020	muži
22 549	22 635	23 291	23 802	25 214	26 887	29 858	ženy
							Gender pay gap (GPG) ³⁾ (%)
18,0	19,4	18,9	21,4	19,1	18,9	17,5	v podnikatelské sféře
8,7	8,7	9,3	10,7	11,4	11,7	12,2	v nepodnikatelské sféře
							NEZAMĚSTANOST k 31. 12.
							dle evidence úřadu práce (Pramen: MPSV)
							Uchazeči o zaměstnání
13 170	13 697	11 155	9 172	7 369	5 274	4 068	muži
12 094	12 674	10 783	8 903	7 038	4 878	3 846	ženy
							Podíl uchazečů v evidenci déle než 12 měsíců (%)
26,7	31,8	34,1	28,1	22,0	17,9	9,5	muži
36,0	39,5	42,3	36,5	30,8	24,8	12,6	ženy
							Průměrná délka evidence (dny)
392	445	513	503	436	378	230	muži
532	575	643	641	569	481	274	ženy
							Uchazeči o zaměstnání s podporou v nezaměstnanosti
2 995	3 077	3 340	3 191	2 997	2 324	2 064	muži
2 516	2 762	2 614	2 578	2 344	1 913	1 857	ženy
							Průměrná měsíční výše podpory v nezaměstnanosti (Kč)
6 202	6 604	6 245	6 489	6 674	7 142	7 919	muži
5 302	5 519	5 177	5 384	5 623	6 032	6 606	ženy
							Podíl nezaměstnaných osob ⁴⁾ (%)
7,19	7,62	6,23	5,14	4,07	2,89	2,20	muži
6,85	7,28	6,22	5,14	4,00	2,76	2,18	ženy

³⁾ rozdíl mediánu mzdy mužů a žen vztažený k mediánu mzdy mužů

⁴⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel stejného věku

Vývoj vybraných ukazatelů v Pardubickém kraji – zdravotnictví a sociální zabezpečení

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ZDRAVOTNICTVÍ (Pramen: ÚZIS ČR)									
Návštěvy (kontakty) v zařízeních ambulantní péče na 1 obyvatele									
praktický lékař pro dospělé									
muži	1,28	1,26	1,38	1,45	1,40	1,97	2,01	2,03	2,16
ženy	1,50	1,48	1,66	1,77	1,68	2,37	2,42	2,44	2,59
praktický zubní lékař									
muži	1,36	1,38	1,39	1,39	1,39	1,43	1,45	1,45	1,44
ženy	1,65	1,66	1,66	1,66	1,66	1,72	1,71	1,71	1,70
ambulantní specialisté									
muži	4,06	4,09	4,11	4,21	4,27	4,42	4,44	4,46	4,69
ženy	6,60	6,62	6,60	6,70	6,77	6,86	6,83	6,80	7,09
DOČASNÁ PRACOVNÍ NESCHOPNOST									
Průměrný počet nemocensky pojištěných									
muži	100 401	95 539	99 486	98 104	99 324	100 225	101 524	102 600	105 056
ženy	92 198	91 376	93 124	91 553	91 811	92 560	94 244	96 409	98 536
Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz na 100 pojištěnců									
muži	28,2	28,1	26,9	28,4	28,2	33,9	34,4	35,6	38,6
ženy	33,2	33,3	30,2	33,4	33,0	39,5	40,3	41,5	45,3
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti									
pro nemoc									
muži	2,685	2,560	2,414	2,502	2,548	2,847	2,967	3,128	3,246
ženy	3,859	3,750	3,516	3,713	3,958	4,372	4,605	4,618	4,747
pro pracovní úraz									
muži	0,255	0,241	0,214	0,227	0,235	0,255	0,249	0,234	0,227
ženy	0,115	0,110	0,094	0,096	0,100	0,115	0,111	0,101	0,113
pro ostatní úraz									
muži	0,422	0,404	0,527	0,545	0,555	0,599	0,636	0,619	0,650
ženy	0,243	0,217	0,325	0,332	0,356	0,381	0,406	0,437	0,430
Počet kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti na 1 nově hlášený případ celkem									
muži	43,6	41,7	42,9	42,0	43,2	39,8	40,9	40,8	39,0
ženy	46,4	44,7	47,6	45,2	48,8	44,9	46,5	45,4	42,7
SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ (Pramen: MPSV)									
Podíl žen mezi uživateli sociálních služeb (osoby starší 18 let, %)									
pečovatelská služba	70,1	70,5	70,8	71,5	71,9	70,0	69,3	68,5	68,6
osobní asistence	58,9	60,3	59,9	66,4	62,1	67,3	57,2	65,0	68,3
odlehčovací služby	61,9	66,8	72,8	70,9	68,3	63,9	61,0	69,1	61,0
domovy pro seniory	73,6	74,4	75,3	75,1	74,9	75,6	76,6	76,2	76,3
domovy se zvláštním režimem	66,2	69,2	69,8	67,5	63,5	62,4	62,9	63,4	64,3
domovy pro osoby se zdravotním postižením	39,0	39,6	41,4	43,1	43,1	43,6	43,7	43,5	43,7
azylové domy	62,9	66,3	55,8	62,4	57,6	59,8	59,1	57,4	61,3
denní stacionáře	54,9	51,0	55,6	54,6	56,8	51,4	52,4	49,8	51,2
sociální poradny	61,3	59,6	61,3	57,6	63,3	61,2	64,2	59,3	59,7
Starobní důchody (prosinec)									
příjemci důchodu (plného nebo poměrného; vč. souběhu s vdovským/vdoveckým)									
muži	42 169	44 553	44 625	44 905	45 661	46 514	47 306	48 016	48 570
ženy	71 209	73 454	72 949	72 569	72 910	73 427	73 525	73 439	73 291
průměrná měsíční výše sólo důchodu (Kč)									
muži	10 923	11 382	11 626	11 823	11 935	12 221	12 346	12 760	13 361
ženy	9 058	9 444	9 635	9 808	9 901	10 150	10 248	10 597	11 111
Vdovecké/vdovské sólo důchody (prosinec)									
příjemci důchodu									
muži	326	301	312	327	312	297	295	272	265
ženy	1 653	1 524	1 480	1 420	1 311	1 190	1 112	1 033	967
průměrná měsíční výše důchodu (Kč)									
muži	5 628	5 901	6 025	6 195	6 285	6 473	6 497	6 829	7 197
ženy	6 583	6 831	6 931	7 037	7 070	7 238	7 313	7 505	7 841

Obyvatelstvo Pardubického kraje podle pohlaví a jednotek věku k 31. 12. 2011 a 2018

Věk	2011			2018			Věk	2011			2018		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy		celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
0	5 293	2 690	2 603	5 525	2 800	2 725	50	6 215	3 156	3 059	6 425	3 262	3 163
1	5 790	3 012	2 778	5 390	2 765	2 625	51	6 047	3 063	2 984	6 469	3 318	3 151
2	5 745	2 864	2 881	5 604	2 885	2 719	52	5 956	2 978	2 978	6 387	3 203	3 184
3	5 869	3 052	2 817	5 311	2 760	2 551	53	6 483	3 250	3 233	6 763	3 383	3 380
4	5 852	2 972	2 880	5 431	2 763	2 668	54	7 090	3 569	3 521	6 879	3 484	3 395
0-4	28 549	14 590	13 959	27 261	13 973	13 288	50-54	31 791	16 016	15 775	32 923	16 650	16 273
5	5 345	2 786	2 559	5 175	2 610	2 565	55	7 319	3 630	3 689	6 698	3 341	3 357
6	5 017	2 590	2 427	5 434	2 757	2 677	56	7 426	3 706	3 720	6 192	3 098	3 094
7	4 907	2 524	2 383	5 360	2 729	2 631	57	7 468	3 629	3 839	6 021	3 027	2 994
8	4 732	2 462	2 270	5 835	3 008	2 827	58	7 461	3 711	3 750	5 837	2 911	2 926
9	4 742	2 528	2 214	5 821	2 920	2 901	59	7 622	3 703	3 919	5 760	2 832	2 928
5-9	24 743	12 890	11 853	27 625	14 024	13 601	55-59	37 296	18 379	18 917	30 508	15 209	15 299
10	4 587	2 315	2 272	5 935	3 072	2 863	60	7 480	3 574	3 906	6 262	3 091	3 171
11	4 669	2 429	2 240	5 846	2 989	2 857	61	7 262	3 582	3 680	6 770	3 351	3 419
12	4 813	2 471	2 342	5 416	2 817	2 599	62	6 946	3 364	3 582	6 998	3 415	3 583
13	4 799	2 471	2 328	5 041	2 597	2 444	63	7 121	3 480	3 641	7 042	3 424	3 618
14	4 870	2 506	2 364	4 939	2 541	2 398	64	7 283	3 440	3 843	6 986	3 308	3 678
10-14	23 738	12 192	11 546	27 177	14 016	13 161	60-64	36 092	17 440	18 652	34 058	16 589	17 469
15	4 768	2 496	2 272	4 781	2 496	2 285	65	7 244	3 431	3 813	6 959	3 358	3 601
16	5 056	2 632	2 424	4 765	2 544	2 221	66	5 479	2 468	3 011	7 098	3 351	3 747
17	5 539	2 826	2 713	4 633	2 351	2 282	67	5 738	2 649	3 089	6 891	3 182	3 709
18	6 316	3 257	3 059	4 717	2 470	2 247	68	5 439	2 490	2 949	6 627	3 139	3 488
19	6 504	3 375	3 129	4 851	2 496	2 355	69	4 730	2 148	2 582	6 231	2 882	3 349
15-19	28 183	14 586	13 597	23 747	12 357	11 390	65-69	28 630	13 186	15 444	33 806	15 912	17 894
20	6 648	3 509	3 139	4 926	2 549	2 377	70	4 566	2 029	2 537	6 343	2 949	3 394
21	6 661	3 417	3 244	5 029	2 592	2 437	71	4 296	1 863	2 433	6 439	2 899	3 540
22	6 557	3 309	3 248	4 892	2 559	2 333	72	3 936	1 703	2 233	6 330	2 833	3 497
23	6 955	3 492	3 463	5 196	2 734	2 462	73	3 565	1 521	2 044	4 768	2 052	2 716
24	6 819	3 586	3 233	5 749	2 927	2 822	74	3 441	1 385	2 056	4 901	2 129	2 772
20-24	33 640	17 313	16 327	25 792	13 361	12 431	70-74	19 804	8 501	11 303	28 781	12 862	15 919
25	6 921	3 619	3 302	6 470	3 356	3 114	75	3 343	1 311	2 032	4 545	1 940	2 605
26	7 110	3 646	3 464	6 672	3 492	3 180	76	3 222	1 298	1 924	3 921	1 651	2 270
27	6 969	3 599	3 370	6 773	3 617	3 156	77	3 299	1 303	1 996	3 708	1 550	2 158
28	6 943	3 675	3 268	6 779	3 510	3 269	78	3 174	1 240	1 934	3 462	1 383	2 079
29	7 093	3 702	3 391	6 541	3 361	3 180	79	3 151	1 157	1 994	3 119	1 259	1 860
25-29	35 036	18 241	16 795	33 235	17 336	15 899	75-79	16 189	6 309	9 880	18 755	7 783	10 972
30	7 159	3 748	3 411	6 939	3 556	3 383	80	2 945	1 080	1 865	2 707	1 067	1 640
31	7 494	3 938	3 556	6 797	3 606	3 191	81	2 714	1 000	1 714	2 538	909	1 629
32	8 323	4 292	4 031	6 713	3 544	3 169	82	2 493	896	1 597	2 323	802	1 521
33	8 605	4 499	4 106	6 934	3 614	3 320	83	2 126	740	1 386	2 200	816	1 384
34	8 858	4 674	4 184	6 845	3 545	3 300	84	1 871	651	1 220	2 075	722	1 353
30-34	40 439	21 151	19 288	34 228	17 865	16 363	80-84	12 149	4 367	7 782	11 843	4 316	7 527
35	9 099	4 651	4 448	6 776	3 630	3 146	85	1 726	592	1 134	1 931	655	1 276
36	9 266	4 830	4 436	6 969	3 675	3 294	86	1 429	472	957	1 848	588	1 260
37	9 278	4 803	4 475	7 046	3 695	3 351	87	1 233	361	872	1 540	498	1 042
38	8 780	4 588	4 192	7 445	3 926	3 519	88	969	276	693	1 275	415	860
39	7 969	4 115	3 854	8 390	4 367	4 023	89	828	232	596	1 042	335	707
35-39	44 392	22 987	21 405	36 626	19 293	17 333	85-89	6 185	1 933	4 252	7 636	2 491	5 145
40	7 421	3 735	3 686	8 585	4 449	4 136	90-94	1 467	351	1 116	2 483	736	1 747
41	7 113	3 654	3 459	8 899	4 682	4 217	95 a více	287	66	221	474	92	382
42	6 908	3 592	3 316	9 096	4 644	4 452							
43	6 452	3 285	3 167	9 257	4 813	4 444							
44	6 523	3 328	3 195	9 275	4 817	4 458							
40-44	34 417	17 594	16 823	45 112	23 405	21 707	Celkem	516 411	254 961	261 450	520 316	257 948	262 368
45	6 451	3 271	3 180	8 814	4 612	4 202	0-14	77 030	39 672	37 358	82 063	42 013	40 050
46	6 804	3 418	3 386	7 998	4 137	3 861	15-64	354 670	180 576	174 094	334 475	171 743	162 732
47	6 980	3 564	3 416	7 433	3 740	3 693	65 a více	84 711	34 713	49 998	103 778	44 192	59 586
48	6 817	3 431	3 386	7 097	3 636	3 461							
49	6 332	3 185	3 147	6 904	3 553	3 351	Průměrný věk (roky)	41,0	39,5	42,5	42,4	41,0	43,8
45-49	33 384	16 869	16 515	38 246	19 678	18 568							

Stěhování obyvatelstva mezi kraji podle pohlaví v letech 2013–2018 (roční průměr)

		Kraj vystěhování													
		PHA	STČ	JHČ	PLK	KVK	ULK	LBK	HKK	PAK	VYS	JHM	OLK	ZLK	MSK
		Obyvatelstvo celkem													
Kraj přistěhování	PHA	x	7 440	1 271	839	842	1 969	1 002	1 019	765	823	1 491	803	726	1 638
	STČ	14 085	x	746	574	396	1 554	852	765	597	522	550	392	308	796
	JHČ	935	728	x	419	132	287	110	97	106	440	247	100	77	200
	PLK	665	671	426	x	701	442	101	88	76	73	136	72	42	164
	KVK	319	233	90	409	x	361	62	47	32	32	72	37	27	77
	ULK	1 193	1 380	210	254	407	x	740	171	149	106	197	112	62	233
	LBK	644	734	103	74	67	827	x	463	110	81	116	67	35	128
	HKK	573	642	80	69	60	210	489	x	827	115	163	133	52	180
	PAK	397	472	89	53	57	168	102	966	x	279	426	272	77	188
	VYS	433	384	363	49	44	95	49	87	243	x	811	97	60	109
	JHM	528	354	270	121	95	210	128	235	473	1 016	x	895	984	1 059
	OLK	256	188	66	43	36	112	63	112	258	102	650	x	599	1 009
	ZLK	221	141	49	37	29	76	41	49	67	67	787	602	x	612
MSK	407	282	96	77	56	191	70	112	122	96	489	819	477	x	
		Muži													
Kraj přistěhování	PHA	x	3 533	600	392	400	933	471	477	366	379	726	379	330	765
	STČ	6 753	x	337	270	186	727	396	360	272	235	262	179	143	372
	JHČ	453	346	x	195	63	133	52	44	50	195	116	46	35	95
	PLK	328	328	206	x	327	219	52	41	39	35	69	31	20	85
	KVK	154	110	42	191	x	175	36	22	16	15	36	18	15	38
	ULK	594	654	104	124	190	x	342	74	70	53	98	54	33	116
	LBK	311	355	51	36	32	391	x	214	51	35	57	31	16	57
	HKK	279	304	39	30	26	102	216	x	377	51	78	61	25	82
	PAK	191	225	43	24	28	77	49	446	x	123	196	121	38	90
	VYS	206	167	158	25	22	46	25	38	105	x	359	45	25	48
	JHM	264	168	130	58	43	108	64	118	217	466	x	414	459	494
	OLK	129	92	30	21	18	54	30	50	114	50	306	x	264	455
	ZLK	108	70	23	19	14	38	20	24	33	32	377	274	x	270
MSK	198	137	48	40	30	92	35	57	63	47	232	376	220	x	
		Ženy													
Kraj přistěhování	PHA	x	3 907	671	447	443	1 037	531	542	399	444	765	424	395	873
	STČ	7 332	x	409	305	210	827	456	405	325	287	288	213	165	425
	JHČ	481	382	x	224	68	154	58	53	56	245	131	54	43	106
	PLK	337	343	220	x	375	223	50	48	37	38	67	41	22	79
	KVK	166	123	47	218	x	186	27	26	16	18	36	20	12	39
	ULK	599	726	107	130	218	x	398	97	79	53	99	58	29	117
	LBK	334	379	52	38	35	435	x	249	59	45	59	37	19	71
	HKK	294	338	41	39	33	108	274	x	450	64	85	72	28	98
	PAK	206	247	46	29	30	91	53	520	x	157	230	152	39	98
	VYS	227	217	204	25	22	49	24	49	138	x	452	52	35	62
	JHM	264	186	141	63	52	102	64	118	256	550	x	480	526	565
	OLK	127	96	36	22	18	58	33	63	144	52	343	x	335	554
	ZLK	113	71	26	18	14	38	21	25	34	35	410	328	x	342
MSK	209	145	48	37	27	99	36	56	59	49	257	443	257	x	

